

Ds. D. Rustige

ALS EEN DIE VREDE VINDT

EER HET TE LAAT IS

Laat ons dit godsdienstig samenzijn aanvangen door met elkander te zingen uit Psalm 95 het 1e en het 4e vers:

*Komt, laat ons samen Israels HEER.
Den rotssteen van ons heil, met eer,
Met Godgewijden zang ontmoeten;
Laat ons Zijn gunstrijk aangezicht,
Met een verheven lofgedicht
En blijde psalmen, juichend groeten.*

*Want Hij is onze God, en wij
Zijn 't volk van Zijne heerschappij,
De schapen, die Zijn hand wil weiden;
Zo gij Zijn stem dan heden hoort,
Geloofst Zijn heil- en troostrijk woord;
Verhardt u niet, maar laat u leiden.*

U zal worden voorgelezen uit de profetie van Jeremia, het 13e hoofdstuk van vers 1 tot en met vers 17, doch lezen we vooraf de Heilige Wet des Heeren.

1 Alzo heeft de HEERE tot mij gezegd: Ga heen en koop u een linnen gordel en doe dien aan uw lendenen, maar breng hem niet in het water.

2 En ik kocht een gordel naar het woord des HEEREN, en ik deed dien aan mijn lendenen.

3 Toen geschiedde des HEEREN woord ten tweeden male tot mij, zeggende:

4 Neem den gordel dien gij gekocht hebt, die aan uw lendenen is, en maak u op en ga heen naar den Frath, en versteek dien aldaar in de kloof van een steenrots.

5 Zo ging ik heen en verstak dien bij den Frath, gelijk als de HEERE mij geboden had.

6 Het geschiedde nu ten einde van vele dagen, dat de HEERE tot mij zeide: Maak u op, ga heen naar den Frath en neem den gordel vandaar, dien Ik u geboden heb aldaar te versteeken.

7 Zo ging ik naar den Frath en groef, en nam den gordel van de plaats alwaar ik dien verstoken had; en zie, de gordel was verdorven en deugde nergens toe.

8 Toen geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:

9 Zo zegt de HEERE: Alzo zal Ik verderven de hovaardij van Juda en die grote hovaardij van Jeruzalem.

10 Ditzelve boze volk, dat Mijn woorden weigert te horen, dat in het goeddunken zijns harten wandelt, en andere goden navolgt, om die te dienen en voor die zich neder te buigen: dat zal worden gelijk deze gordel, die nergens toe deugt.

11 Want gelijk als een gordel kleeft aan de lendenen eens mans, alzo heb Ik het ganse huis van Israël en het ganse huis van Juda aan Mij doen kleven, spreekt de HEERE, om Mij te zijn tot een volk en tot een naam en tot lof en tot heerlijkheid; maar zij hebben niet gehoord.

12 Daarom, zeg dit woord tot hen: Zo zegt de HEERE, de God Israëls: Alle flessen zullen met wijn gevuld worden. Dan zullen zij tot u zeggen: Weten wij niet zeer wel dat alle flessen met wijn gevuld zullen worden?

13 Maar gij zult tot hen zeggen: Zo zegt de HEERE: Zie, Ik zal alle inwoners dezes lands, zelfs de koningen, die den David op zijn troon zitten, en de priesters en de profeten en alle inwoners van Jeruzalem opvullen met dronkenschap.

14 En Ik zal hen in stukken slaan, den een tegen den ander, zo de vaders als de kinderen tezamen, spreekt de HEERE; Ik zal niet verschonen, noch sparen, noch Mij ontfermen, dat Ik hen niet zou verderven.

15 Hoort en neemt ter ore, verheft u niet; want de HEERE heeft het gesproken.

16 Geeft ere den HEERE uw God, eer dat Hij het duister make en eer uw voeten zich stoten aan de schemerende bergen; dat gij naar licht wacht, en Hij datzelve tot een schaduw des doods stelle, en tot een donkerheid zette.

17 Zult gijlieden dat dan nog niet horen, zo zal mijn ziel in verborgen plaatsen wenen vanwege den hoogmoed, en mijn oog zal bitterlijk tranen, ja, van tranen nederdalen, omdat des HEEREN kudde gevankelijk is weggevoerd.

Votum :

Onze hulpe en onze verwachting sta in de Naam des Heeren Heeren, die hemel en aarde schiep door het woord Zijner kracht, Die trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit laat varen de werken Zijner handen.

Genade, barmhartigheid en vrede worde u geschonken van God de Vader, en van Jezus Christus, Zijn eengeboren Zoon, onzen Heere, door de bediening van de Heilige Geest.

Amen.

Proberen wij nu te zingen uit de 1e Psalm en daarvan het 4e vers :

*De HEER toch slaat der mensen wegen gâ,
En wendt alom het oog van Zijn genâ,
Op zulken, die, oprecht en rein van zeden,
Met vasten gang het pad der deugd betreden;
God kent hun weg, die eeuwig zal bestaan,
Maar 't heilloos spoor der bozen zal vergaan.*

Op de drempel van het nieuwe jaar, op deze zondagmorgen, hebben wij dit woord voor u : Wees in geen ding bezorgd, ook niet hoe ge zalig zult worden.

Want deze God is onze God, Die de bezorgdheid is en die de bezorgdheid op Zich genomen heeft voor al degenen die aanstonds aan Zijn ronde tafel zullen zitten en zij zullen blijde zijn omdat de blijdschap eeuwig op hun hoofd is. Want het straalt van Hem af.

Wanneer we ooit recht blij zullen zijn dan zullen we blij zijn omdat God verheugd is. De blijdschap die dan van God afstraalt en afdaalt, zal dan het sieraad en de vrolijkheid zijn van al degenen, die hier bitterlijk bedroefd van ziele waren. Wij kunnen die dingen met ons verstand niet verstaan. Maar dat hoeft ook niet. Want als we het met ons verstand konden beslaan, dan zou het ophouden Goddelijk te zijn. Wees in geen ding bezorgd, maar laat al uw bekommernis en zorgen met bidden en smeken bekend worden bij God.

Ja, zegt ge, maar dan ziet ge toch dan moet er een roepen zijn en een bidden en smeken zijn en dat is er bij mij niet.

Het is een welgelukzalig volk, dat op de drempel van het nieuwe jaar radeloos en reddeloos en redeloos is. Want als die weduwe bij de profeet komt en wanneer hij zegt : "Zorg dat er veel ledige vaten zijn", dan gaat het daarover. En toen er geen ledige vaten meer waren, toen stond de olie stil.

En wanneer er nu geen ledige vaten zijn aan deze plaats en wanneer er nu geen ledige vaten zijn in het jaar dat we tegen gaan, dan is er geen bediening des Geestes, dan staat de olie stil.

En wanneer er nu geen roepen is en gij daar bezorgd over zijt, nu dan is het : Wees ook over die zaken niet bezorgd, want God legt het roepen om genade Zelf in het hart. Dáarom is het gewaarborgd, dat de hel over de hemel niet zal triomferen.

En weet ge, waar ge het dan aan weten kunt, dat God het roepen in uw hart heeft gelegd ?

Ge moet maar denken dat we een ogenblik catechisatie hebben. Maar ja, als jullie aanstonds de kerk uitgaan, dan steekt ge een sigaret op of een sigaar en ge zegt : "Het was niet onaardig vanmorgen. Hij was er goed bij". En ? Dan gaat ge weer verder en over tot de orde van de dag.

Maar wanneer we nu eens zouden vragen : Geef nu eens een antwoord op de vraag, waarom we in geen ding bezorgd hoeven te zijn, wat is dan de praktijk van uw leven ? Dan vraag ik niet, of ge een versje hebt of een belofte of een waarheid, want dat is geen grond voor de eeuwigheid.

Ge gaat onder het kruis gebukt, onder dit kruis gebukt, dat ge klaagt en dat ge beleeft : Gij bidt wel maar ge ontvangt niet.

Nu daar kunt ge gerust mee naar huis gaan, want dan heb ik al gepreekt.

Ge bidt wel, maar ge ontvangt niet. En dat is nu de beleving en dat is nu schier het dagelijks kruis van een arm kind van God, die haar eigen bevinding en beleving niet vertrouwt. En als ge nu uw eigen bevinding en beleving en de roerselen van uw hart wantrouwt, dat is genade !

Ja geliefden, wie twijfelt is als de baren der zee. Maar ik spreek maar graag met twijfelaars. Niet met twijfelnummers, maar met twijfelaars. Daar ga ik naast zitten. Ik ben zelf een twijelaar. Nu kunt ge een twijelaar zijn maar nog geen twijfelnummer.

Neen, dat had ge vroeger als ge loten moest, twijfelnummers.

God heeft geen twijfelnummers, neen. Ik heb u in beide Mijn handpalmen gegraveerd, uw muren zijn steeds voor Mij.

Maar juist, omdat het bij God zo vast ligt, daarom zijt gij zo twijfelachtig. Niet, omdat ge de zaak niet vertrouwt, maar omdat de zaak u te groot is.

En zo staan we dan op de drempel van het nieuwe jaar 1960 en we kijken in de mist. Overal hoort ge misthoorns en overal roepen ze : "Dit is de weg, wandel in dezelve". Dat wordt ge overal gewaar. Ge kunt naar Washington luisteren of naar Moskou, Londen, Parijs, Cairo, Jeruzalem, overal kunt ge luisteren. Ze zijn allemaal in de mist.

Maar de Naam des Heeren is een sterke Toren. De rechtvaardige zal er heenvlieden en behouden worden. En als God het roepen om genade niet in ons hart legt, dan kwam er niet één. Maar juist, omdat Hij het roepen om genade Zelf werkt, dat is de waarborg en de vastigheid.

"Ja", zegt ge, "dat wordt bij mij niet gevonden. Ik roep wel, maar ik ontvang niet".

Zo. Hoe weet ge dat ? dat ge niet ontvangt

Nu, ik roep wel en bid wel, maar ik ontvang niet.

O neen ? Ontvangt ge dan ook geen geesteloosheid in de praktijk ? En biddeloosheid in de praktijk ?

Ontvangt ge dan ook geen walgelijkheid voor uzelf in de praktijk ?

Is dat dan geen gebedsverhoring, wanneer God verhoort wat er zo dikwijls op de bodem van uw hart ligt : "O Heere, maak mij alstublieft oprecht en waar ? Breek U het maar af tot de fundamenten toe. Heere, gaat U maar door".

En als de Heere dan doorgaat, is dat dan geen gebedsverhoring ? Wanneer ge de begeerte in uw ziel gehad en uitgesproken hebt of onuitgesproken gezucht hebt, dat ge toch eens een waarachtige bediening aan uw ziel zou hebben, waaraan het gekend en geweten zou worden dat ge op weg en reis waart naar Sion ?

En wanneer ge dat dan ontvangt, dan blijft er geen pad meer voor u over, maar dan ook geen enkel pad meer.

Allemaal vreemde dingen. Zijt ge hier nu voor naar de kerk gekomen ?

Dat kan ik niet helpen. Maar nu wil God nog waarschuwen in de poort van het nieuwe jaar. Het woord van onze tekst, zijn jullie er nog nieuwsgierig naar ? Ge moet hier altijd een nieuwsgierige tekst hebben. Hoe meer ge preekt, dat is net als met een koe die veel geeft, die moet hoe langer hoe meer geven. En het vetgehalte en het vet percentage moet iedere keer weer hoger zijn. Maar zo is het hier niet.

Wanneer ik een mens ontmoet die lager kan komen dan ik, dan kan ik dat niet velen, daar wil ik onderdoor. Want dan denk ik altijd : "Het is bij mij mis".

Het is uit de profetie van Jeremia en daarvan het 13e hoofdstuk het 16e vers, waar we het woord van onze tekst aldus lezen :

"Geeft ere den HEERE uw God, eer dat Hij het duister make en eer uw voeten zich stoten aan de schemerende bergen; dat gij naar licht wacht, en Hij datzelve tot een schaduw des doods stelle, en tot een donkerheid zette"

eer het te laat is

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur :

Het is vijf minuten voor twaalf op de wijzerplaat Gods.

God wilde waarschuwen.

God waarschuwde steeds.

En God waarschuwt heden nog.

Eenvoudiger kon ik het niet zeggen. Ik heb liever geen thema en geen punten, want dat is nog eenvoudiger.

Proberen wij tot God te naderen.

Zetten wij ons godsdienstig samenzijn voort door met elkander te zingen uit de 73e Psalm en daarvan het 1e en het 12e vers :

*Ja waarlijk, God is Isrel goed,
Voor hen, die rein zijn van gemoed;
Hoe donker ooit Gods weg moog' wezen,
Hij ziet in gunst op die Hem vrezten.
Maar ach, hoewel mijn ziel dit weet,
Mijn voeten waren in mijn leed
Schier uitgeweken, en mijn treên
Van 't spoor der godsvrucht afgegleên.*

*'k Zal dan gedurig bij U zijn,
In al mijn noden, angst en pijn;
U al mijn liefde waardig schatten,
Wijl Gij mijn rechterhand woudt vatten.
Gij zult mij leiden door Uw raad,
O God, mijn heil, mijn toeverlaat;
En mij, hiertoe door U bereid,
Opnemen in Uw heerlijkheid.*

Jeremia is de man die ellende gezien heeft.

Niet zoals wij de ellende zien. Wij zien de ellendige mensheid in hun ellendige mensenwereld. Dit is de oppervlakkigheid van ons eigen egoïsme. En dan is hij nog niet eens zo oppervlakkig als hij dat waarneemt. Jeremia is de grote klager onder de profeten geweest. Wanneer we hem daar zien in de poort des tempels, wanneer we hem dan later zien bij de puinhopen en de ruïnes van stad en tempel, wanneer we hem daar zien, leunende op een gebroken zuil-schacht, wanneer daar de kerk heengevoerd wordt, de vorsten van Juda heengevoerd, de bloem van de natie weggevoerd in ballingschap, dan is Jeremia nog vol ontroering en dan is het de man met het vrouwenhart. Hij is een geweldige boetprofeet, maar hij heeft een teerheid en een innigheid in zijn hart, die wij spaarzaamelijk waarnemen bij de andere profeten.

Wanneer hij ze daar dan heen ziet trekken, zelf hoeft hij niet mee. Hij zelf blijft achter met een handjevol mensen.

Moet hij ze dan nog de oordelen aanzeggen ? In welk een somberheid en triestheid en hardheid heeft de profeet telkens weer de oordelen en de gerichten en de straffen Gods aan dat volk moeten brengen.

Jeremia is ook een geweldige bidder.

Hieraan zijn Gods knechten altijd te kennen geweest, in onderscheid met de valse profeten, dat, wanneer zij de kerk de oordelen en de gerichten Gods moesten aanzeggen, dat zij dan altijd voor dat volk in de bres kwamen en dat zij zich altijd voor God neerwierpen om voor dat volk te bidden.

Jeremia is niet los van zijn volk. Hij kan niet los van zijn volk.

Vol ontroering staat hij daar. Hij verheft zich ook niet boven zijn volk en nu is het weer, dat zijn hart wordt opengebrouwen. Neen, dat is niet van Jeremia, maar dat is de bediening en de bedauwing en de doorbreking van de Heilige Geest in het hart van Zijn knecht. En dan roept hij het ze nog toe : "O volk". Ja, de Heere heeft wat geklaagd over Zijn kerk. Ik plantte u als een edele wijnstok en als een gans getrouw zaad, hoe zijt ge Mij dan in verbasterde ranken veranderd ? Ik heb kinderen grootgebracht. Ze hebben tegen Mij overtreden. O geslacht, o geslacht hoort toch en merkt toch des Heeren Woord. Maar Israël was doof. Juda en Jeruzalem waren doof voor de nadrukkelijke roepstemmen des Heeren en voor Zijn oordelen en gerichten. En daar gaat Israël heen. En nog klinkt het Woord des Heeren.

Hoort des Heeren Woord ! Eer dat God het duister maakt, eer dat gij uw voet zal stoten in de schemering aan de bergen. Wat doet het U ? En wat doet het mij ?

Wat het ons doet en wat het ons doen zal en wat de vrucht en de uitwerking daarvan zal zijn ? Dat is : Bij Hem en bij U alleen, om het eeuwig welbehagen.

En nu zal het u voorbijgaan en het zou langs u heen gaan als een gerucht. En wanneer er enige welsprekendheid is, kan het uw oor misschien nog strelen en in het uitbeelden van de waarheid uw aandacht getrokken worden, maar indien het innerlijk bij u zo zal zijn : Eer het donker wordt, eer ik mijn voet zal stoten aan de schemerende bergen, eer dat God het voorgoed donker maakt. Zie, geliefden, dat is de kerk, dat is des Heeren deel en dat is Zijn volk.

En die daarmee en daarin betrokken worden, weten het en die zullen het weten, dat ze het van de morgen tot de avond niet weten en het niet kunnen onderscheiden. Want, wanneer ge tot die uitgetreden en uitgeleide kerk behoort, tot dat Juda en Jeruzalem, dan moet ge het uitroepen : Heere, het is al donker. O God, het is al donker. Ik doe niet anders dan struikelen en vallen op de schemerende bergen. Dat wil zeggen : De schemer is er al en de aanstoot en de bergen zijn er al, o God. Gij zegt : "Eer, eer Ik het donker maak". Maar dan is het uw beleving al dat het donker is, en dat ge uw voeten stoot aan de bergen in de schemering dat de nacht is gedaald. Dan is het voor uw eigen waarneming zo heel erg bij ogenblikken, dat ge geen moed meer hebt om voort te gaan. Dat ge aan de kant van de weg gaat zitten dat ge zegt : "Laat mij maar" ; dat ge uitgevallen zijt, zoals de knechten van David uitgevallen waren wanneer ze de krijg niet meer konden volgen, maar bleven voor de beek Bezor. Nu, zegt David, pas dan maar op het gereedschap. Dan gaat David met zijn helden verder, de vijand achterna. En ?

Ze zien niets meer van David, niets meer van zijn knechten, ze hebben niets meer aan hun beleving en hun bevinding, want de avond-schaduw is niet alleen gevallen, maar het is nacht geworden in de bangheid der tijden.

Vanzelf is dat zinnebeeldig wanneer hier gesproken wordt : Eer Hij het donker maakt. De oordelen en de gerichtten, bange tegenspoed, graf op graf, ellende, narigheid, banden. Ge kunt het zelf uitbreiden : Afbraak en allerlei rampen, nood en pijn. Dat zijn de oordelen.

Zo stelt de profeet het voor en zo hebben wij het u voor te stellen.

Maar nu gaat het er maar over of gij daar het onderwerp van geworden zijt. Ja, we zijn er allen in betrokken. Want de weg gaat van het paradijs tot de oordeelsdag. Zo moeten we ons de weg voorstellen, en zo gaat ge verder. Hieraan weet ge dat ge een kind van God zijt en dat ge er zaligmakend bij betrokken zijt : Dat ge verder moet en dat ge niet meer kunt. Verder, en dat ge geen lust hebt, geen moed en geen begeerte hebt. Verder, wanneer uw onredelijkheid oprijst, en uw koudheid en onverschilligheid.

Verder, wanneer ge in enkel zelfzucht en eigenliefde u wel zoudt willen uitschudden. Maar er is van geen uitschudden meer sprake. Waarom ? Omdat ge met Simson uw haarlokken kwijt zijt geraakt. Uw kracht is vergaan. Het is niet anders. En dat is de beleving van een begenadigd mens.

"Ja", zegt ge, "maar een iegelijk is zo".

Dat is waar. Krachtens onze val zijn we allemaal zo ellendig, maar hebt ge er nu besef en gevoel van ?

De grote schare, die daar heengaat, hoort het niet. Maar degenen die God heeft willen aanraken en heeft willen trekken.

Weet ge waaraan ge- en wanneer God iemand komt te roepen en te trekken dan is het een gevolg van de roeping Gods, dat gij gaat roepen en dan is het een gevolg van de trekking Gods dat gij gaat trekken. Want dan trekken er twee. De duivel trekt en het Lam trekt. En Ik zal ze allen tot Mij trekken, dan trekt Hij ze uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht, dan haalt Hij u uit de afgronden der aarde, dan buigt Hij Zich over u neer en dan haalt Hij u aan. En dan is de verzoening zo dichtbij, dat de Heere de warmte van Zijn liefde aan u uitlaat en dat ge het gaat verstaan : Waar het liefdevuur niet wordt gedoofd. Dat is in het hart van de Christus.

En waaraan weet ge dan, dat het liefdevuur niet wordt gedoofd ? Omdat ge zelf altijd bezig zijt om dat liefdevuur tegen te staan en om dat liefdevuur te doven en te dempen. Daardoor komt ge het aan de weet, dat het liefdevuur niet wordt gedoofd. Want zoveel wateren van haat en van tegenstand en van verzet kunnen er niet tegen die liefde oprijzen, dat het ook maar enigszins zou verminderen. Want dan zegt de Heere : "Nochtans" bij al ons verzet en tegenstand

Om 's Heeren Huis in u gebouwd,

Waar onze God Zijn Woning houdt,

Zal Ik, Christus, het goede voor u zoeken.

Alle verzet van onze kant zal aanstonds zo blijken, dat de liefde van God in Christus Jezus zich aan ons wilde openbaren. Tot ons heengaan en tot ons uitgaan en Hij het u vanmorgen nog toeroept : "Eer Ik het donker maak, o volk van Hierden en Harderwijk". Want het is al zo laat op de wijzerplaat Gods. Het zijn nog maar enkele seconden, enkele uren.

En hoe is het in uw hart ?

Ge hebt er niet zoveel mee te doen. Niet zoveel ! Wat is dat ? Dat is het gezwel. En niemand zal u oordelen aangaande het gezwel. Wat is dat ?

Etterbuilen die niet uitgedrukt zijn.

Wat is dat ?

De Heere roept : "Eer Ik het donker maak".

En daar niets mee te doen te hebben, volk. Waarin ligt dan uw behoud ? Wanneer ge er niet zoveel mee te doen hebt, als ge u in die wegen nog van God afkeert ?

Want ach, zoals we hier neerzitten, ik hoef het u niet te zeggen want ge weet het misschien nog beter dan dat ik het weet, want zoveel zijn jullie wel gevorderd in die uitwendige kennis. Dan hebt ge al zoveel nederlagen gehad en zoveel neerdrukkingen, en zoveel teleurstellingen en zoveel opeenvolging van zonden en narigheid, dat ge niet eens meer in de overwinning gelooft. Ge hebt er niet eens wat mee te doen. Zo zijt ge aan de nederlagen en aan de struikelingen en aan de zonden en narigheid gewend. Ge hebt er niets mee te doen.

Het doet u niets, neen. En zo daarheen te gaan, het paradijs uit en naar het laatste oordeel. Israël is ons hier een leerschool en een voorbeeld. De geslachten die ons zijn voorgegaan, hebben in geen ander spoor gewandeld. Eer Ik het donker maak !

Koud, onaandoenlijk, we kunnen onszelf niet bekeren. Eer ik het donker maak. We hebben er geen zin in. We moeten niet zoveel van God hebben. En als er wat anders is, dan is het eigenliefde, en zelfzucht en oppervlakkig egoïsme.

Uit het vlees komt niet anders dan verwerpelijkeid.

En daarom hebt ge te leren, dat, wanneer ge ooit zalig wordt, dan gaat de poort van de hemel naar buiten open. Hoort ge het ?

De poorten der gerechtigheid worden van binnenuit ontsloten en die gaan naar buiten open. Ge hoeft heus geen deur in te trappen voor uw zaligheid, want dat gebeurt toch niet. Want ze gaan van binnen uit naar buiten open. Dan hebben wij er niets mee te doen. Maar de Heere roept in dit morgenuur u en mij nog toe : "Eer Ik het donker maak, eer dat ge uw voeten zal stoten aan de bergen in de schemering". En het is al zo donker. Voor een groot gedeelte is het in werkelijkheid overgegaan. Hoe moet het dan ? Ik weet he niet.

Maar hoe het gaat, dat mag ik, door genade, niet ontkennen.

Wij hebben er niets mee te doen, en het klinkt u in de oren : Eer Ik het donker maak. Hoort des Heeren Woord, eer dat ge uw voeten zal stoten aan de schemerende bergen. En het zal niet gaan zonder een verbroken hart en een verslagen geest, het zal niet gaan zonder vernedering en zonder verloren gaan in onszelf. Hoe moet het dan ? Ach, ik kan het niet verder brengen dan het oor.

Maar als God het u leert, dan spreekt de Heere in dit morgenuur een klare- en duidelijke taal.

En gij zegt : Het is al zo donker en zo duister. Maar eer Ik het donker maak in de wereld. En het is alzo donker in de wereld. Eer Ik het donker maak in de kerk. En het is al zo donker in de kerk.

Eer Ik het donker maak in uw land, eer Ik het donker maak aan uw tafel. En het is al zo donker. Eer Ik het donker maak in uw huis en in uw straat. Eer ik het donker maak in uw hart. En dan ? Voelt ge het niet dat het langs u heengaat ? Voelt ge niet dat ge zo onaandoenlijk neerzit ? Voelt ge het dan niet, dat er bij u niets anders is dan een zekere gelatenheid en doofheid en dofheid en dat het u voorbij gaat ?

Zullen wij dan maar Amen zeggen ? Zullen we dan maar eindigen en naar huis gaan ? En zullen we dan maar afspreken dat we nooit meer hier zullen preken ? Want het is te vergeefs. Alles tevergeefs. Moeten we het dan maar laten voor hetgeen het is ?

Ik kan niet verder bij u aandringen en indringen. We hebben er niets mee te doen. Hoe moet het dan ?

Hoe het moet ? Ik zal u zeggen hoe het is.

Hoe het moet, dat kunt ge bij Mozes wei horen en dan zijt ge ellendig onder de wet.

Maar nu onder het Evangelie. En dan zijt ge vijandig onder het Evangelie. Hoe het is ? En in welke weg ge zalig wordt, daar gij er niets mee te doen hebt ? Daarom wordt het woord nog tot u gebracht en dan spreekt de Heere uit Zijn hart vandaan.

Hoe komt ge aan die zaligheid ? Hoe komt ge aan de omhelzing van uw moeder ? Hoe komt ge daar aan ? Weet ge hoe het dan is, als de Heere het nogmaals zeg, ik kan het niet anders dan herhalen en ik sta op het punt om vervelend te worden. En dan is het uit het hart van God vandaan. - want naar Zijn recht, volk, moet Hij het donker maken en duister maken en naar Zijn recht moet Hij een einde maken.

Maar het is uit God vandaan dat Hij ten laatste nog bezig is en zedende en dat Hij het u en mij toeroept : "Eer Ik het donker moet maken, Mijn volk, eer Ik het donker moet maken, Mijn kind".

Voelt gij het dringen van de smart Gods, geliefden ? Voelt ge het rommelen van de ingewanden Gods ?

Nu hebben gij en ik er niets mee te doen, maar nu heeft God er alles mee te doen. En dáárom zitten we hier nu nog en zijn we hier nog en gaan we nog met elkaar in en uit.

Eer Ik het donker maak, het is of er een smart uit God oprijst en alsof er een hunkering uit God oprijst om u zalig te maken. Wanneer ge daar geen besef en geen gevoel van krijgt, dan hebt ge er niets van.

Dan kunt ge dat aanhoren en dan gaat het u voorbij als een ver gerucht.

Eer Ik het donker maak.

Dat zal God moeten doen. Het is wel waar, dat, als ge de wijzerplaat Gods zoudt kunnen naspeuren dan zoudt ge zien dat we aan het einde der dagen waren. Maar nog is het einde niet.

En nu kunt ge naar huis gaan, en ik ga ook naar mijn nest, eenzamer dan ooit.

Zal ik u dan meenemen ?

Dat kan ik niet.

Zou ik jullie aan uw plaats laten ?

Dat kan ik niet.

Zal ik dan lelijk en bitter tegen jullie zijn ?

Dat kan ik ook niet.

Wat blijft er dan over ?

Hetgeen we niet kunnen, hetgeen we zien liggen, hetgeen ons noodzakelijk is en hetgeen ons vermaant.

Wat blijft er dan over ?

Komt, laat ons samen Israëls Heer, De Rotssteen van ons heil met eer, Met Godgewijde zang ontmoeten.

Zo. En wanneer ge nu die weg voor u ziet en ge overtuigd zijt van die weg en wanneer ge moet uitroepen :

"Dat is het toch maar alleen. Zo zult Gij zijn voor mijn gemoed : Mijn rots, mijn Deel, mijn eeuwig Goed. En ge blijft met dat alles dezelfde ellendeling, de ongevoelige, de onaandoenlijke. Ge blijft met dat alles daarhenen gaan en ge brengt uw dagen door en ze gaan daarheen als een gedachte. En dan ?

Nu, zegt ge, dan is er geen geestelijk leven. Helemaal niet.

Ja, zal ik het dan opnoemen hoe het is in uw hart ?

Dat ge zegt : Heere, gaat Uw gang maar, ik wil er niets af hebben. Uw doen is rein en Uw vonnis gans rechtvaardig. Dan gaat ge God toevallen in Zijn recht wanneer Hij het eeuwig donker maakt, en wanneer het voor u altijd uit is.

Weet ge waar uw leven klopt ?

Weet ge wat het leven is ?

Ge neemt niet anders waar dan uw verkeerdheid en onvruchtbaarheid en uw ver van de Heere af zijn en de donkerheid en de duisternis neemt ge waar en dat ge uw onbekeerlijkheid gaarne bekent onder de oordelen en onder de gerichten Gods, dat het u nergens gebracht heeft, ja, dat ge zegt : Het is alsof er hoe langer hoe meer koudheid en hardigheid en vervreemding is en ge hoe verder van de Heere afgaat. Dat neemt ge waar en ? Durft ge het niet te zeggen ?

Er is bij ogenblikken zo'n zoete overeenstemming in uw hart dat de Heere maar door zal gaan. Neen, niet om Hem van Zijn werk af te houden, neen. Maar om Hem in die weg te aanbidden en aan te kleven.

Ge kunt het niet goedkeuren en ge kunt het niet afkeuren. Ge kunt God niet aanbidden en ge kunt de oordelen ook niet afbidden. En bij alles wat ge waarneemt en wanneer het dan in uw eigen huis en in uw eigen leven en in het wereldgebeuren en in de geschiedenis der mensheid - want we gaan met lawinesnelheid de afgrond tegemoet - wanneer ge dat dan alles waarneemt, dan gaat ge er bij zitten en dan is het : Ik word van al die dingen zo moede.

Dan zijt ge moe van het wentelen van uw gedachten.

Ik ben zo moe, omdat ik zoveel weerstand bied tegen de wegen des Heeren. O God, ik ben zo moe van mijn vijandschap en van mijn verkeerdheid, zo moe. Dan krijgt ge God, met eerbied gesproken, vrij te laten en ge kunt Hem niet loslaten. Maar ge kunt Hem wel vrij laten.

Eer Ik het donker maak. Ge ziet het zo maar gebeuren en zomaar komen. Ge neemt het waar in uw eigen huis en in uw eigen hart en in uw eigen omgeving, en ge kunt er niet aan ontkomen. Maar er is bij ogenblikken zo een zoete overeenstemming met de wegen en met de oordelen en met de gerichten Gods. En gij ?

Ge ziet het. Wanneer uw lichaam afgebroken wordt, wanneer de gerichten en de oordelen over u gaan, wanneer ge niet alleen de wereldcatastrofe ziet, maar dat we aanstonds de wereldravage krijgen. Ge ziet dat allemaal. Het wordt zo donker, zo heel erg donker onder de oordelen en de gerichten, en ?

Bij de kinderen Israëls was het licht. Het was duister in Egypte en in de wereld.

Zijn zij beter dan Egypte ?

Zijn wij beter dan de wereld ?

God komt nog tot u, nog tot u, gij blinde wereldling in ons midden. Neen, ik verwijt niet. Maar ge zult het met de zaligheid en het geloof van uw moeder niet kunnen doen. God komt nog te spreken tot de onbekeerde kerkganger. En wie zijn wij ?

En blinde wereldling en onbekeerde kerkganger. Want de weg geweten en ze niet bewandeld te hebben, dan kiest ge voor het vlees en voor de dingen van beneden. Opmerken is beter dan het vette der rammen. Ja, het is wat, zoals ge daar onaandoenlijk neerzit. Ge zoudt de ganse schepping in brand willen steken, enkel en alleen, omdat ge uw zin niet krijgt.

Dan, overtuigd, ziende dat het mis gaat, toch verzet.

"Ach", zegt God, "eer Ik het donker maak".

En wanneer Hij het dan donker maakt ?

Hij maakt het voor Zijn volk donker, voordat het eeuwig nacht wordt. Dat is het geheim van : En Hij leidde de Zijnen in een weg, die ze niet geweten hebben. Ze krijgen het donker en de nacht hier reeds te ervaren en te doorploegen, voordat het een eeuwige nacht zal zijn, voor al wat buiten staat.

Hebt ge dan een vreemde weg ? Hebt ge dan een vreemde God ? Ach Heere, ik heb het donker gemaakt en duister gemaakt. Dan is alles eigen schuld.

Zeg ik het een beetje door elkaar vanmorgen ?

Ik kan het ook niet helpen, maar toch is het zo, dat ge innerlijk, heel diep in uw gemoed zegt : Heere, gaat U maar door. Want ge hebt wel eens gevraagd om ontdekking en als de Heere komt met Zijn ontdekking, dan is het nacht. Want bij het Licht alleen kunnen we de duisternis taxeren en ook maar enigszins verstaan.

Nu het wonder vanmorgen ?

Dat we nog leven. We zijn er nog. We kunnen ook teveel zien op onze ellende en op de nacht en op de oordelen en de gerichten. Maar wanneer ge er in betrokken zijt, dan kunt ge het bij ogenblikken zó bang hebben en zó duister en zó bedreigd en zo de ondergang zien komen. En God zei te moeten rechtvaardigen en toch, wanneer ge u aanstonds over uw vaatwerk heen buigt en het komt nog eens een ogenblikje terug, dan is er niets in uw leven veranderd en niets in uw huis, en de oordelen gaan over ons heen, en het is vijf minuten voor twaalf op de wijzerplaat Gods, en ?

Dan gaat het niet meer over het uiterlijke of over hetgeen afgebroken wordt en hetgeen wijken zal, maar dan gaat het over een zaak waar God Zich mee bemoeit. Dan gaat het over een zaak, waar Hij van eeuwigheid af mee bezig is, arm kind van God.

Dan gaat het over uw ziel !

Want wanneer het lichaam verdorven wordt en wij tot het stof en tot de aarde zullen wederkeren, dan gaat het over de ziel.

En dan kunt ge aanstonds bij uw vaatwerk staan en ge zegt : Ach, kinderen laat maar staan, moeder heeft echt geen zin om de boel af te wassen. En dan zegt ge tegen uw oudste : Nu ga ik eens even rusten. Ik heb een kwartiertje nodig. Ik heb geen moed meer om het te doen.

En als ge dan uw knieën niet durft te buigen vanwege de oordelen en de gerichten. Want ge moet zeggen: O God, er is geen plek in mijn huwelijksleven, en aan mijn tafel, neen, waar zou ik mijn knieën nog buigen? En dat ge u zo een ogenblik neer moogt werpen in dit middaguur, wat zal er dan overblijven ?

Dan hoort ge Christus, dan hoort ge de kerk :

Gij hebt mijn ziel beveiligd voor den dood,

Gij richt mijn voet, dat hij zich nimmer stoot,

Gij hebt mijn smart verdreven.

Vrees hen niet, die alleen het lichaam kunnen doden, maar veel meer Hem die èn ziel èn lichaam kan verderven. En nu zoudt ge het zelf niet kunnen zingen, maar nu zingt het in uw ziel. Dat is de Christus : Gij o Vader, hebt Mijn ziel - dat is de kerk - beveiligd voor de dood. Gij richt Mijn Middelaarsvoet dat hij zich nimmer stoot. Gij zijt voor Mij een schild in alle nood. Zie, geliefden, dan worden we ingewikkeld in de gangen van de Man van smarte.

Eer Ik het donker maak. O God, Gij hebt in het donker voor Uw volk betaald, die dierbare Heere Jezus. Wat een dierbare Heiland en een dierbare Oudste Broeder. Hij heeft in het donker, in de nacht van Zijn lijden voor Zijn volk betaald. En ?

Dáárom hebt ge zo'n vreemde weg, dat ge zegt : Het is bij mij donker en licht tegelijk. Begrijpt ge het nu niet ?

Ik ook niet. Hoe kan het dan donker en licht tegelijk zijn ?

Hoe kan het dan nacht en morgenstond tegelijk zijn ?

Dan kan ik het begrijpen dat ge met mij zegt: Het is zo'n vreemde weg, het zal bij mij wel geen genade zijn, maar het zal bij mij maar opvoeding en gemoedswerk zijn. En toch, eer Ik het donker maak. En toch : Eer gij uw voeten zal stoten in de schemering aan de bergen. Geef Gode de eer.

En dat is ?

Om Hem nu eens met uw schuld en schande en met uw zonden te dienen. God is alleen maar met zonden en schuld te dienen. Als ge geen zonden en schuld hebt, dan hebt ge ook geen toegang aan de troon der genade.

Zoudt gij het eerst anders willen hebben ?

Het wordt nóóit anders.

Zoudt ge eerst beter moeten worden ?

Het wordt niet anders. Wilt ge weten, hoe het in mijn hart is ? Ik zeg : "O God, ik wen er nooit aan, ik wen niet aan die armoede, neen. Ik wil er ook niet aan wennen". En toch is het : Gewen u aan de Heere en heb vrede. Dat kan alleen door : Gij hebt mijn rechterhand gevat. En : Gij zult mij leiden naar Uw raad.

Gij zult mij leiden naar Uw raad. En wat is Gods raad ?

Altijd zonde en altijd genade, dat is Gods raad. En dan moet zonde zonde blijven en genade genade blijven.

Moet ik zeggen hoe het in uw hart is ?

Ge brandt van vijandschap.

Omdat God er mee te doen heeft, worden we zalig. En omdat God er mee te doen heeft, daarom komt Hij nog met Zijn licht en met Zijn genade en waarheid. En aan deze bediening vanmorgen, al is ze nog zo gebrekkig want ik wil mezelf ten allen tijde wegcijferen, ik wil best onder u door, hebben wij een bewijs, een zichtbaar en een tastbaar bewijs dat God nog roepende en zendende is. Ik zal eindigen, maar ik kom met dit onderwerp nooit klaar, nooit, omdat God niet klaarkomt, totdat de laatste van Zijn lievelingen zal ingezameld zijn.

Nu gaan we weer heen, het nieuwe jaar in. God zal in dit jaar wel werken onder u, dat geloof ik wel. Maar hoe zal het zijn ? God kon wel eens aan uw kinderen beginnen. God kon wel eens komen op een zodanige wijze dat ge zegt : Ik heb er wel om gevraagd, maar zó heb ik het niet bedoeld. Maar overtuigd ben ik, dat God door zal gaan.

Maar eer Hij het donker maakt - en dat wil ik zeggen als een profetie - zal Hij u bekeren. Hoort ge het. Eer Hij het voor u donker maakt, zal Hij u bekeren.

Wachter, was is er van de nacht ?

De morgenstond is gekomen en het is nog nacht. En gij die dit woord vanmorgen in onaandoenlijkheid hebt gehoord en gij die daar wegschuilt achter uw onbekeerlijkheid met: God moet het doen. God zál het doen, maar Hij zal u verpletteren, Hij zal u verbrijzelen in Zijn liefde. En gij zult het toestemmen en verstaan, wanneer Hij het u toefluistert.

En wat fluistert Hij u toe, o gij hoge van nek en gij harde van hart ?

Leer van Mij dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart.

Leer van Mij, dat gij nooit zachtmoedig zult worden.

Leer van Mij dat Ik zachtmoedig ben, gij niet !

En wie dan zijn zonden belijdt en laat, belijdt aan de troon der genade en laat liggen, laat aan de troon der genade. Kijk, zonden belijden en weer mee naar huis nemen en ook maar weer doen. Neen, die zijn zonden laat, die zal barmhartigheid geschieden.

Wat wordt het stil. En wanneer het dan stil is dan zal het zijn :

Indien gij dan Zijn stem heden hoort, Geloof Zijn heil- en troostrijk Woord :

Verhardt u niet door te zeggen : Het moet zus of zo, want denk er om : Kwade samensprekingen bederven goede zeden. Dat zijn kwade samensprekingen als ge zegt : "God moet mij bekeren en wij moeten zus doen en zo zijn".

Dit is een getrouw woord en alle aanneming waardig : Dat Jezus Christus in de wereld gekomen is, en in de wereld gebleven is, want Hij is met u al de dagen tot aan de voleinding der wereld. Maar als daar uw vuile vlees ligt en daar Christus, wat kiest gij dan ?

Amen.

O Heere, nog een laatste maal dat Gij nog waarschuwde en waarschuwen wilt en dat Gij zegt : Eer Ik het donker maak. En dat wij daar nu niets mee te doen hebben, maar dat Gij er nu alles mee te doen hebt en dat Gij daarom, Heere, mocht het wezen, Uw komst wilt verhaasten, ja, Heere Jezus, kom haastelijk in ons midden, in ons hart, in ons land, in ons arme volk, in Uw kerk over de lengte en breedte der aarde, in onze krankzinnigengestichten, in onze sanatoria, in ons vorstelijk huis, in ons regeringskasteel, opdat zij ons met wijsheid zouden regeren.

Ach, wij staan er zo buiten : Geef Gode de eer. Maar het kan toch alleen maar met al onze behoeften. Amen.

Onze slotzang zij uit de 16e Psalm en daarvan het 6e vers :

*Gij maakt eerlang mij 't levenspad bekend,
Waarvan, in druk, 't vooruitzicht mij verheugde;
Uw aangezicht, in gunst tot mij gewend,
Schenkt mij in 't kort verzadiging van vreugde;
De lieflijkheên van 't zalig hemelleven
Zal eeuwiglijk Uw rechterhand mij geven.*

Gaat thans heen in vrede :

De Heere zegene u en de Heere behoede u ;

de Heere doe Zijn Aanschijn aan u lichten en zij u genadig ;

de Heere verheffe Zijn Aangezicht over u en in u en geve u vrede.

Amen

BIJZONDER LAGER ONDERWIJS

Laat ons dit godsdienstig samenzijn aanvangen door met elkander te zingen uit de 119e Psalm het 17e vers :

*Leer mij, o HEER, den weg, door U bepaald;
Dan zal ik dien ten einde toe bewaren;
Geef mij verstand, met Godd'lijk licht bestraald;
Dan zal mijn oog op Uwe wetten staren;
Dan houd ik die, hoe licht mijn ziel ook dwaalt;
Dan zal zich 't hart met mijne daden paren.*

Lezen :

U zal worden voorgelezen uit het boek der Psalmen en daarvan Psalm 25, doch vooraf de Heilige Wet des Heeren.

1 Een psalm van David.

Aleph. Tot U, o HEERE, hef ik mijn ziel op.

2 Beth. Mijn God, op U vertrouw ik, laat mij niet beschaamd worden; laat mijn vijanden niet van vreugde opspringen over mij.

3 Gimel. Ja, allen die U verwachten, zullen niet beschaamd worden; zij zullen beschaamd worden, die trouwelooslijk handelen zonder oorzaak.

4 Daleth. HEERE, maak mij Uw wegen bekend, leer mij Uw paden.

5 He. Vau. Leid mij in Uw waarheid en leer mij, want Gij zijt de God mijns heils; U verwacht ik den gansen dag.

6 Zain. Gedenk, HEERE, Uwer barmhartigheden en Uwer goedertierenheden; want die zijn van eeuwigheid.

7 Cheth. Gedenk niet der zonden mijner jonkheid, noch mijner overtredingen, gedenk mijner naar Uw goedertierenheid, om Uwer goedheid wil, o HEERE.

8 Teth. De HEERE is goed en recht; daarom zal Hij de zondaars onderwijzen in den weg.

9 Jod. Hij zal de zachtmoedigen leiden in het recht, en Hij zal den zachtmoedigen Zijn weg leren.

10 Caph. Alle paden des HEEREN zijn goedertierenheid en waarheid, dengenen die Zijn verbond en Zijn getuigenissen bewaren.

11 Lamed. Om Uws Naams wil, HEERE, zo vergeef mijn ongerechtigheid, want die is groot.

12 Mem. Wie is de man die den HEERE vreest? Hij zal hem onderwijzen in den weg dien hij zal hebben te verkiezen.

13 Nun. Zijn ziel zal vernachten in het goede, en zijn zaad zal de aarde beërven.

14 Samech. De verborgenheid des HEEREN is voor degenen die Hem vrezen; en Zijn verbond, om hun die bekend te maken.

15 Ain. Mijn ogen zijn geduriglijk op den HEERE, want Hij zal mijn voeten uit het net uitvoeren.

16 Pe. Wend U tot mij en zijt mij genadig, want ik ben eenzaam en ellendig.

17 Tsade. De benauwdheden mijns harten hebben zich wijd uitgestrekt; voer mij uit mijn noden.

18 Resch. Aanzie mijn ellende en mijn moeite, en neem weg al mijn zonden.

19 Resch. Aanzie mijn vijanden, want zij vermenigvuldigen, en zij haten mij met een wreveligen haat.

20 Schin. Bewaar mijn ziel en red mij; laat mij niet beschaamd worden, want ik betrouw op U.

21 Thau. Laat oprechtheid en vroomheid mij behoeden, want ik verwacht U.

22 O God, verlos Israël uit al zijn benauwdheden.

Votum :

Onze hulpe en onze verwachting sta in de Naam des Heeren Heeren, Die Hemel en aarde gemaakt heeft door het Woord van Zijn kracht ; Die trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit laat varen de werken Zijner handen.

Genade, barmhartigheid en vrede worde u geschonken van God den Vader, en van Jezus Christus, Zijn eengeboren Zoon, onzen Heere, door de bediening van de Heilige Geest.

Amen.

Proberen wij nu te zingen uit de 25ste Psalm en daarvan het 4e vers :

*'s HEEREN goedheid kent geen palen;
God is recht, dus zal Hij door
Onderwijzing hen, die dwalen,
Brenge in het rechte spoor.
Hij zal leiden 't zacht gemoed
In het effen recht des HEEREN.
Wie Hem need'rig valt te voet,
Zal van Hem zijn wegen leren.*

Wanneer wij niet verder kunnen en wanneer we toch verder moeten, wanneer er geen moed meer is, wanneer er geen kracht meer is, wanneer we ingedrukt en ingezonken neerzitten op de plaats, waarvoor we zelf gekozen hebben, wanneer er dan geen doorzicht meer is en wanneer we alle inzicht missen, wanneer er geen uitzicht meer is en wanneer we bij onszelf waarnemen dat we het recht om nog iets te verwachten verzonddigd hebben, wanneer dan de geestelijke boosheden in de lucht en aan onze tafel onze goedheid en ons geduld gaan beproeven, wanneer we daar dan neerzitten in een naamloze weerloosheid en in een grenzeloze onmacht, wanneer we daar neerzitten in verlegenheid en in verslagenheid, zie, wat doen we dan ? Wat hebben we dan van de week gedaan ? Wat hebben we dan vanmorgen gedaan ?

Je kunt het nu wel aanhoren in dit morgenuur en dan zeg je, ja die man, die zegt wat.

Maar wanneer we ons zo waarnemen, zo nameloos ongelukkig en zo in weerloosheid, en wanneer dan alles op ons inwerkt en wanneer we voelen en zien dat het verkeerd gaat in ons huis en dat het verkeerd gaat in ons leven, wat doen we dan ?

Dan leven we er overheen. Dat doen we.

Ja, zegt ge : "Neen, neen !".

Dan leven we er overheen, over al die narigheid en over al die beslommeringen en over al die ellende en over al die wederwaardigheden en over al het waarnemen : het gaat mis en het is aan de verkeerde kant en we maken de schuld groter en je ziet het met lawinesnelheid naar beneden gaan en je staat er machteloos tegenover en je moet bekennen dat het waar is en ? We leven er overheen.

Dan gaan we langs de werkelijkheid heen.

Zo zijn we hier gekomen en zo zitten we hier, en zo gaan we aanstonds maar weer hier vandaan en dan beginnen we de nieuwe week maar weer en we bekennen de waarheid dat het zo is, maar we leven er maar overheen.

Maar God leeft er niet overheen.

God leeft er niet overheen.

God kan dat niet miskijken. God ziet dat niet mis.

Wij gaan er langs, ja, ge kunt er toch niets aan doen en dan gaan we er maar weer overheen, het is nu eenmaal een ellendige toestand. Maar God gaat er niet overheen.

En daar ligt nu de zaligheid : dat God op onze ellende ingaat ; dat God op onze zonde ingaat, dat God op onze mislukkingen ingaat, dat God op onze krankheden en kwalen ingaat. Dat God er op in gaat, wanneer gij zegt : "O God, ik heb geen moed om te leven, ik kan het leven niet meer aan en ik kan de dood niet eigenen".

Ge staat machteloos tegenover alles en ik zeg nogmaals die geestelijke boosheden en die ellendigheden, die de mensen u aan doen en die ge uzelf ook aandoet ; want we leven in een ellendige mensenwereld met een stelletje ellendelingen, maar we zijn zelf ook de grootste ellendeling. En wanneer we daar eens iets van leren, dan willen we er langs.

Neen, zegt de Heere : Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt van Mij. En omdat Ik u bij uw naam geroepen heb en omdat gij nu van Mij zijt, daarom zal Ik het u leren : "Kom dan, en laat ons tezamen richten :

En al waren uw zonden als scharlaken, Ik zal ze maken als witte wol ; en al waren ze rood als karmozijn Ik zal ze maken zo wit als de sneeuw".

En deze God is onze God, Hij is ons deel ons zalig lot, door tijd noch eeuwigheid te scheiden.

De zonde en de ellende en de menselijke dwaasheid is er enkel en alleen om God groot te maken.

En dat geheim is een heilgeheim, dat is een verbondsgeheim, dat wordt aan Zijn vrienden, naar Zijn vreeverbond getoond.

In welke weg dat geschiedt en in welke leer- en oefenschool dat wordt uitgebreid, hadden we ons voorgesteld in dit morgenuur te beluisteren.

Onze tekst vindt ge in de 25ste Psalm en daarvan het 8ste vers, waar wij het woord van onze tekst aldus lezen :

“De Heere is goed en recht, daarom zal Hij de zondaars onderwijzen in den weg”

bijzonder lager onderwijs

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur.

Het Hoofd der school.

Het leerplan.

De leerplichtigheid.

Proberen wij tot God te naderen.

Uit de 143ste Psalm en daarvan het 10e en 11e vers :

*Leer mij, o God van zaligheden,
Mijn leven in Uw dienst besteden;
Gij zijt mijn God, vat Gij mijn hand;
Uw goede Geest bestier' mijn schreden,
En leid' mij in een effen land.*

*Laat Uwe gunst mij niet begeven;
Schenk mij, om Uwes naams wil, leven.
Laat mijne ziel, die tot U schreit,
Van haar benauwdheid zijn ontheven;
Red mij om Uw gerechtigheid.*

Het leven is een school.

Het leven is een rijke school, het is een leer- en oefenschool. Het is een wonderlijke school. Daar wordt een mens in geoefend. Zijn wil en geduld wordt er gestaald. Hij moet daar de nodige veerkracht in opdoen. Hij wordt daar in allerlei dingen onderwezen, opdat hij zou weten, wat of er van hem geëist wordt in de gang van het gewone leven. Vanzelf geldt het hier het maatschappelijke leven, het culturele leven, wij kunnen het economische er ook bij voegen, u mag er van maken wat u wilt. Hier hebben we te doen met een school.

Dan beginnen we met de kleuterschool, de lagere school, de uitgebreid lagere school en de hogere school, ja, wat hebben we al niet voor scholen. Het is altemaal goed en nuttig en noodzakelijk en beproefd voor dit leven. Maar, David, die in dit morgenuur onze man is, heeft het over een andere school. Die heeft het over de school van de Heilige Geest.

En wanneer het over dát onderwijs gaat, dan kan het alleen, niet wanneer ge naar school gestuurd wordt, maar wanneer ge naar die school toegehaald wordt en wanneer ge op die school gebracht wordt, door de Heilige Geest.

Dan waait het in uw leven. Dan stormt het in uw leven. Dan komt er geweld in uw leven. Dan komt er een zodanige kracht en bestier in uw leven, dat ge wordt geleefd.

En wanneer ge dan geleefd wordt, dan begrijpt ge er zelf niets van tenminste niet direct, want dan vergaat u meestal horen en zien. Want God brengt u in een weg, die Hij alleen weet, en die Hij alleen is en die Hij alleen met Zijn Kerk gaat.

Wilt gij dan weten of gij in die school zijt gebracht ? En of gij in dat onderwijs zijt betrokken ?

Wanneer ge daar nieuwsgierig naar zijt, dan is dat heel erg goed. Maar geef mij dan ook een antwoord op de vraag : "Is God u te sterk geworden ?"

Want alleen, wanneer God ons te sterk wordt, wanneer God ons tegenkomt, wanneer God ons uit de rails zet, wanneer wij met onze trein en met onze bagage komen op een dood spoor, wanneer we dat ons weten te realiseren, niet alleen met zoveel woorden, maar dat ge toch de werkelijkheid niet kan ontgaan. En wat is de werkelijkheid ?

Dat ge het niet meer kunt zeggen. Dat ge het voor uzelf niet meer weet. Dat er zoveel is, dat neerslachtigheid en moedeloosheid op een zodanige wijze met uw zwakke lichaam samen gaan en de ongeregeldheden en de afbraak van het leven daarbij, en de aaneenschakeling van teleurstellingen, dat dat alles u op een zodanige wijze verwacht en op een zodanige wijze verstrikt en op een zodanige wijze beklemmt, dat gij het niet meer zeggen kunt en dat het toch op de bodem van uw hart een onuitsprekelijk verlangen is, dat ge toch eens begrepen zult worden. En wanneer dat dan van binnen uit gaat schreeuwen, dan is dat niet anders dan dat het zaad van de wedergeboorte in uw hart is gevallen. En dat is kiem-achtig zaad. Dat is het zaad van Zijn eeuwig Woord. Dat is zaad, dat onder de bedauwing en onder de bearbeiding van de Heilige Geest in uw opengescheurde ziel is gevallen.

Want Hij komt een wond te maken opdat Hij dóór die wond Zijn reddende genade aan uw ziel zou kunnen verheerlijken. Dan komt Hij een wond te scheuren en dat is de scheur die ontstaan is door de val en door de zonde van onze eerste voorouders Adam en Eva. Door die scheur, die er in de weg van ontdekking, hoort ge het, niet in de weg van belijdenis, maar die in de weg van ontdekking opgehaald wordt. Want Sion zal als een akker geploegd worden en Hij zal èn Jakob èn Israël daarvoor bereiden. En wanneer dan die akker van uw hart gescheurd wordt, door het kouter en het ploegijzer, niet alleen van de wet, maar ook van het Evangelie, want wat denkt ge dat scherper is en dieper ingaat het ploegijzer van de wet of het ploegijzer van het Evangelie ? Maar wanneer dan dat ploegijzer van Mozes wordt uitgespannen en die tien zwarte paarden op stal gezet worden, want de bediening der wet getrokken in uw ziel is een bediening des doods. En wanneer dan het ploegijzer van het Evangelie getrokken wordt door het omgehaalde akkergebied van uw ziel, zie, dan gaat het : Mijn ganse ziel en lichaam hijgen en dorsten naar U, in een land ; want dan komt God zich als God te ontdekken.

En wanneer Hij zich als God ontdekt, dan ontdekt Hij zich als de Barmhartige. En dan kan alleen de Barmhartigheid, de Barmhartigheid Gods, ons een uitkomst zijn tegen de zonde en een uitkomst tegen onszelf en tegen ons eigen bedrijf. Dan zijt ge God tegengekomen, neen, dan is God u tegengekomen, hoort ge het ? Want Efraïm is Mij een dierbare zoon, is hij Mij niet een troetelkind ? Sinds ik eenmaal tegen hem gesproken heb. God spreekt tegen Zijn Efraïm, komt Zijn Efraïm tegen, spreekt hem tegen in zijn willen en in zijn besluit en in zijn drijven en in zijn vlees.

En dat is omdat God vóór u is in Zijn barmhartigheid en daarom is Hij tegen u omdat Hij u openbaart, dat wanneer er twee zullen samenwandelen dan moeten die twee overeengekomen zijn. En als ge het met God niet overeengekomen zijt en God met u overeengekomen, want dit is het wonderlijke : God is met een zondaar bevredigd van eeuwigheid.

Want Hij zag geen zonde in Zijn Jakob en geen overtreding in Zijn Israël. Er was van eeuwigheid, met eerbied gesproken, geen verdoemenis voor Zijn arme volk. Er was niets in de weg.

Maar als God u tegenkomt, dan komt er alles in de weg. Dan komt alles open en dan komt alles bloot en dan gaat alles leven en dan gaat alles steigeren. Dan gaan we het verstaan : Eer de bergen geboren waren, voor dat de bergen van uw schuld er waren, voordat de bergen van uw afgoderij er waren, toen was Ik daar, voordat de afgronden gekloofd werden, voordat de ravijnen gescheurd werden van uw diepe val en van uw verlorenheid, van uw diepte van ellende, toen was Ik daar in de schoot Mijns Vaders ; eer dat er fonteynen waren zwaar van verdriet, eer dat er fonteynen waren zwaar van smart en rouw en van verlangen en heimwee toen was Ik daar en toen had Ik een vermaak in de schapen Mijner weide, die nog geschapen moesten worden, die nog komen moesten, die nog vallen zouden, die in de diepte van ellende zouden gered worden door Mijn onkreukbare gerechtigheid en door Mijn bewogenheid.

"Neen", zegt ge, we weten er niet uit te komen. Want de verwarring is vaak zo groot en de tegenstrijdigheid is vaak zo groot, dat ge met allebei uw handen naar uw hoofd grijpt en dat ge zegt : "O God, nu zal ik aanstonds mijn verstand nog verliezen".

En dan komt ge in een blinde weg als een blind mens en ge krijgt uit genade zoveel dat ge net voor de verdoemenis bewaard wordt. Maar meer krijgt ge niet. Dan wordt ge net voor de zelfmoord bewaard en ge wordt voor de verdoemenis bewaard en ge wordt voor de dood bewaard en ?

Ze sloegen het oog op God en liepen als een stroom Hem aan.

Dan ziet ge de kerk buiten u. En dan ziet ge dat volk als een gelukkig en als een heilzaam volk en dat is een zuchtend volk en dat is een biddend volk en dat is een volk dat hun arm naar God uitstrekt en die nog kunnen lezen in Gods Woord en die nog kunnen bidden en die nog kunnen waken. Zij liepen als een stroom Hem aan, in het midden der ellende.

En gij ? Gij weet geen gebedje te doen, geen gebedje, geen zucht te slaken, het Woord gesloten en een hart vol vijandschap en verkeerdheid, dat de Hemel zulke wegen gaat. Ja, geliefden, zulke portretten, dat zijn wij.

En genade die het leert, opdat wij daarna zouden verstaan : Uw Woord is een Lamp voor onze voet en een licht op ons pad om het donker op te klaren.

Kijk er eens, dan komt ge bij die geheel enige, dierbare Leermeester op school. En al brengt ge het nu uw hele leven niet verder als het bewaarschooltje dan is het net genoeg.

Want ik geloof dat de kerk het niet verder brengt dan het huis van bewaring. Ge wordt voor uzelf bewaard en ge wordt in de gunste Gods opgeborgen net zo lang totdat de kuil gegraven wordt, waarin de ellendeling nederstort. En dan zegt ge er "Amen" op met uw hand op uw hart. Dan hebt ge met een ander niets te maken. Maar wanneer ge uw eigen goddeloosheid en uw eigen verdorvenheid en uw eigenliefde leert kennen, en dat ge een verknoeid leven hebt, dan leert ge dat, dat er bij God uitkomsten zijn tegen de dood.

En omdat er uitkomsten zijn tegen de dood, daarom zullen Zijn beloftenissen nimmer haar vervulling missen, niet vruchteloos worden afgewacht.

Maar ge krijgt de zaligheid buiten u te zien en ge ziet de kerk buiten u zalig. En ge krijgt het voor die kerk te zingen en te gunnen, waar ge het zelf voor God verzondigd hebt en er buiten staat : Zij zullen U eerbiedig vrezen, zolang er zon en maan het nageslacht ten licht zal wezen.

Zij, die kerk. Ge ziet op die kerk en ge zingt met die kerk en ge gunt het die kerk en zelf er buiten, voor uw besef er eerlijk naast en dan zingt ge het toch met die kerk en in de gunning voor die kerk : Welzalig hij, wiens zonden zijn vergeven, die voor de straf voor eeuwig is ontheven.

Dan zien we die kerk gaan. Dan zien we daar de blijde zangers staan. Dan wordt het ervaren : o God, ik heb me er buiten gezondigd en ik doe niet anders dan dwaasheid en verkeerdheid van de morgen tot de avond.

En dan ? Ach, ge kunt het niet zeggen en ge durft het niet te zeggen : "God heb ik lief, want die getrouwe Heere hoort mijne stem, mijn smekingen, mijn klagen". En dan God lief te hebben.

Maar waarom zijt ge dan zo ongelukkig ?

Waarom zit ge dan vol wantrouwen en strijd ?

Waarom is het dan zo donker en duister ?

Waarom zo eenzaam en verlaten ?

Waarom zoveel boosheid ?

Een oneindige machteloosheid en weerloosheid in uw hart en toch :

God heb ik lief.

En dat ge zegt : "Neen, het is niet zo. Het is niet waar. Toch heb ik Hem lief".

Hoe kan dat ?

En waarom zijt ge dan zo ongelukkig ?

Omdat ge Hem geen wederliefde kunt bewijzen.

Daarom, omdat ge Hem geen wederliefde kunt bewijzen. Toch hebt ge Hem lief.

Hoe kan dat ?

Omdat de liefde van één kant komt. Die komt uit God vandaan. God is de Bewogene van eeuwigheid. Ik heb God lief, omdat Hij mij liefgehad heeft. Ik durf het haast niet hardop te zeggen. Maar omdat ik niet bij Hem weg kan komen moet ik het eerlijk belijden : o God, ik kan niet onder U uit, ik kan heel niet onder U uit.

En waarmede kunt ge niet onder God uit ?

Omdat ge met uw zonden niet onder God kan komen, kunt ge ook met uw zonden niet onder God uit.

Ja, dat is natuurlijk een paradox en dat zijn natuurlijk weer van die dingen die die man zomaar zegt, maar ge hebt God nodig voor uw zonden en ge hebt God nodig voor uw narigheid en ge hebt God nodig voor uw ellende en God is er alleen maar goed voor als de hele kar en de hele mikmak en de hele auto van de dijk afkukelt in de sloot. Daar is God goed voor.

Maar dat mag ge zo niet zeggen. Neen, geliefden, ik zal het zo niet zeggen, maar hier zo, wanneer het schuldbesef in uw en in mijn leven niet door en door persoonlijk wordt, dan gaat het niet over een praatje, ik ben schuldig zus of ik ben schuldig zo, ik heb de schuld zien liggen. Niets er van, geliefden, dat is heel erg mooi, in een geloofsgezicht en in een geloofsbeschouwing en dat is niets dan consciëntiewerk en dat is niets dan leven uit hier en daar en ginter. Maar het schuldbesef moet door en door persoonlijk worden. En dan is dit het door en door persoonlijke gevoelige schuldbesef, dat ik mede-schuldig ben aan de kruisdood van de Christus. Dan hebben dat niet de joden gedaan en dan hebben dat niet die Farizeërs gedaan, maar dan ben ik medeschuldig aan de kruisdood van de Christus.

En zo goed als het bloed van Abel riep van de aardbodem, zo gaat het bloed van de Christus Gods roepen uit de bodem van uw hart. En anders blijft de zaligheid buiten u.

En anders ben je het onderwerp er niet van.

Want het is dat bloed dat van betere dingen spreekt, dan het bloed van Abel. Het bloed van Abel riep om wraak.

Maar het bloed van de Christus dat roept om verzoening.

Zo bid ik u dan in dit morgenuur, zegt de apostel, laat u met God verzoenen. Het is niet bij toeval, dat ge hier nog onder de waarheid zit, mensen. Het is niet bij toeval. Wetende de schrik des Heeren bewegen wij u tot het geloof, opdat gij zoudt verstaan : De Heere is goed en recht.

Dat is het : De Heere is goed en recht.

Hij verwacht niets van een gevallen mens !

Dat is Zijn goedheid.

Hij verwacht niets van een gevallen mens.

Dat is Zijn rechtvaardigheid.

Maar Hij had van eeuwigheid, met eerbied gesproken, de zaak opgelost. Want het Lam was geslacht van voor de grondlegging der wereld.

En nu brengt Hij in dit morgenuur Zijn Lam voor, geliefden. En dat Lam dat loopt u en mij na in dit morgenuur. En dat Lam dat blaast en dat Lam dat gaat achter u, opdat gij heden, in deze uwe dag, bekennen zoudt wat tot uw vrede is dienende.

Als ge het Lam hier niet leert kennen als het Lam, dat de zonde der wereld en ook van uw hart wegneemt, als ge het hier niet leert kennen als het Lam, dan zult gij Hem aanstonds leren kennen als de Leeuw uit Juda's stam en dan zal het Lam het niet meer kunnen zijn, maar dan zal de Leeuw uit Juda's stam oordelen.

En wanneer gij het hier leert kennen, wat ? O God, het zal mij nog vergaan als degenen waarvan Gij gesproken hebt : Breng ze hier en sla ze voor Mijn voeten dood, want ze hebben niet gewild dat Ik Koning over hen zijn zou. Wie neemt dat van binnen waar, geliefden ? Dat we als zodanige verzetplegers ons tegen God stellen. Neen, geliefden, wanneer de Hemel u komt te betrekken in Zijn wegen, dan gaat het van God uit. Gods verborgen omgang vinden zielen, waar Zijn vrees in woont. Ge hoeft niet te denken, wanneer ge zomaar valt op uw knieën en uw handen vouwt en ge roept : "o God", dat het verborgen omgang is. Dat is geen verborgen omgang. Neen. Maar God zoekt verborgen omgang. En omdat het van Hem uitgaat, zijn het verborgen omgangen en het is een verborgen omgang wat geen oog gezien heeft en wat in het hart van een mens niet is opgekomen.

God is de Verborgene en Hij blijft de Verborgene.

En hoe meer Hij zich openbaart hoe meer of God de Verborgene wordt.

Ook weer een paradox. Toch is het zo.

God is dierbaar als de Verborgene.

God zoekt in het verborgene omgang met u.

Maar God zoekt ook en telkens in het openbaar omgang.

En die verborgen omgang, die van God uitgaat, is er, omdat Hij de zaligheid en het Hemelleven niet alleen voor Zichzelf wil houden. Heus, mensen, geloof me, als ge niet verteerd wordt bij ogenblikken van verlangen naar Jezus en als uw uren en nachten niet gevuld zijn met heimwee naar de Christus Gods, dan bezit ge geen geestelijk leven. Het is niet waar.

Wanneer ik iemand liefheb, dan kan ik niet anders dan schreeuwen, dan zijn mijn uren vervuld van verlangen en van uitzien.

En al is de beminde niet aanwezig, dan gaat de liefde toch door, ja, dan gaat ze toch door.

Er is niet alleen liefde, als Hij er is. Er is ook liefde, als Hij er niet is. En zo worden uw dagen uitgehold door de machtige hand van een God, die vertoeft om te komen, en die hand die ge niet ziet die houdt u toch vast. En dan is er in dat vasthouden van die hand zoveel vastigheid om door dit leven te gaan en weer bij vernieuwing moed te krijgen om voort te gaan. En dan moet ge niet denken ja man, en dan hebben ze het over rechtvaardigmaking en over heiligmaking en over al die dingen, dat is allemaal kostelijk. Want zonder heiligmaking zal niemand God zien.

Maar weet ge wat heiligmaking is ?

Dat is : Jezus Christus ten volle uit ! Dat is heiligmaking.

Als Hij mijn rechtvaardigmaking en Rechtvaardigmaker is, dan is Hij ook mijn Heiligmaker. En wat is heiligmaking ? Als ge het iedere dag voor God verzondigt.

En als ge het niet iedere dag voor God verzondigt, neen, niet met dat mondje, maar in de smartelijke beleving dat ge niet anders kunt en dat ge zegt : O, God, ben ik nu alleen voor die prutboel en alleen voor die zonde geschapen ? Kan het nu niet anders ? Ik kan er niet bovenuit.

Waarom niet ?

Omdat Christus er bovenuit is en omdat Christus alles te boven is. En daar hebt ge maar op te wachten. Waarop ?

De strik is gebroken en de vogel is ontkomen.

Dan blijft de kooi hier. En de rommel blijft hier. En de gevangenis blijft hier. Dat kranke lichaam blijft hier. En dan is het : Ik zal, nu ik mag ademhalen. Ja dat is eeuwig bij God, mensen. Dan gaat het niet over een Hemel en over paarden poorten en over straten van goud.

Maar dan gaat het hier over : Dat de ruimte in God is. Ja, dat God enkel ruimte is. En dat God niet verwijt.

Waarom niet ?

De Heere is goed en de Heere is recht. En wij zijn slecht en wij zijn krom. En nu zit ge dat wel aan te horen met droge ogen en jullie beluisteren het weer voor de zoveelste maal, maar er gaat niets van af, we moeten van binnen kapot gaan onder de waarheid.

En als we niet innerlijk verslagen worden onder het Woord en door Gods Geest, zie, dan is er geen verscheurdheid, dan is de akker van uw ziel niet geraakt, dan is er geen opgeploegde aarde. Want Hij kan alleen maar opgeploegde aarde dronken maken. En dan zult ge zien dat uitspruitsel. O grote God, mochten wij er toch eens wat van hebben in onze donkere geesteloze dagen in de harten van dit volk. Dat het uitspruitsel eens gezien wordt. Dat is dat groene gras van vrije genade. Dat is : Hijgend hert, der jacht ontkomen, schreeuwt niet sterker naar 't genot, van de frisse waterstromen, dan mijn ziel verlangt naar God. Dat is een opgeploegde aarde, die Hij dronken maakt. Wanneer ge hier leert kermen en leert schreien in het verborgene dat ge zegt : "O God, ik ben zo'n huichelaar en het is mijn eigen en nog eens mijn eigen schuld. Wanneer gij het nog eens zo voor God leert openleggen en gij zonder enig beding de Heere er eens in laat zien. Waarin ? Dat het bij u niet is.

Als ge er op wacht om God er in te laten kijken, dat er wat van Hem is, mensen het is er niet en het komt er niet, want uw leven is met Christus verborgen bij God, in Zijn troon.

En dan zult ge tevergeefs leven zoeken in uw ziel. En dan zult ge tevergeefs gebedsleven zoeken.

Dat zult ge allemaal niet vinden, enkel en alleen, omdat het voor u in de Tweede Adam aan de rechterhand des Vaders bewaard wordt.

Adam, de eerste Adam, in de staat der rechtheid, was het toevertrouwd. Het was een toevertrouwd goed.

En met dat toevertrouwd goed kon Adam, als hij netjes opgepast had en staande was gebleven, het niet verder brengen dan een knechtelijke gehoorzaamheid. Maar nu, in de Tweede Adam, is het u niet meer toevertrouwd. Het is aan Christus toevertrouwd, omdat het een onverliesbaar goed is. Genade, eens genade is altijd genade en dat is onverliesbaar en onvervreemdbaar. Maar daarom moet ge niet zeggen : Dan kunnen we er dus maar op los zondigen. Neen, geliefden, als ge veel van iemand houdt, dan doet ge ook, wat ze wil. Liefde is liefde en liefde blijft liefde.

Maar liefde kan niet gemaakt en liefde kan niet gekocht worden, maar liefde kan alleen maar geschonken worden. En als dat over u komt, dan wordt ge diep ongelukkig zeer gelukkig.

Ook een paradox. Ik kan er niets aan doen. Ik word liever niet verstaan dan dat ik verkeerd verstaan word.

Omdat de Heere goed is, daarom hebt ge zo'n beroerd lichaam, daarom hebt ge die hart- en huiskwaal. Omdat de Heere zo goed is, daarom ligt de zonde bij u thuis. Daarom rijzen hier bij ogenblikken de vloeken op en de mishandelingen, dat ge zegt : ik kan makkelijker vloeken dan bidden. Dat is omdat God goed en recht is en omdat Gods genade u wil leren, dat bijzonder lager onderwijs, dat ge als een

doorbrenger op de aarde zijt gekomen en dat ge als een doorbrenger over de aarde gaat en dat ge niet anders dan stinkend water voortbrengt. Zo goed en recht is nu de Heere om u te onderwijzen van de weg, die ge te gaan hebt. En de weg is : Christus Jezus en Dien gekruisigd. Ik ben de Weg. En die Weg is nog open en de reddingspoort is nog open en het onderwijs is er nog, opdat gij zoudt verstaan : Zo zullen zij, ja ge durft het van uw eigen niet te zeggen, maar zij, dat is die kerk, die kerkschappen, die gewijde en die geheiligde schappen, die lammeren van Nebajoth, de schappen Uwer weide, in eeuwigheid Uw lof, Uw eer verbreiden.

O God, U hebt niets van mij willen hebben. U hebt niets van mij willen nemen. Geen zucht, geen traan, geen korrel, enkel en alleen, opdat Uw Zoon gehuldigd zou worden. Enkel en alleen opdat de Christus Gods zou zijn : Gordt Uw zwaard aan Uw heup o Held en rijdt voorspoedig op het Woord Uwer waarheid. Om al het mijne met Zijn zwaard af te slaan, enkel en alleen opdat wij het God zouden krijgen te gunnen, dat Hij God zou zijn. Om het onze te verderven.

En wanneer gij daar met uw ganse gemoed tegen ligt en wanneer ge met uw ganse gemoed daar als een brommende beer over de aarde gaat, ziet, dan kunt ge hier aan weten dat ge in het land der levenden zijt door genade : En wij bromden allen als beren, ja, dat is het oude deel, volk, maar we kirden als een duif, dat is het nieuwe deel. En dan gaat hij als een brommende beer over de aarde heen en hij kan niet anders dan zo'n brommende beer en zo'n grove ellendeling zijn, maar dan heeft hij zijn ziel als een klaagvrouw in zich en dan wordt de stem van de tortelduif weer gehoord in de landpale van uw ziel, dan is de winter voorbij, de plasregen is voorbij, dan wordt het leven ervaren in de dood en het leven ervaren in de schuld en in de schande en in de schaamte en in de schade. Wat blijft er dan over ?

Niets anders dan : Ik sterf alle dagen.

Dat is nu bijzonder lager onderwijs, ja, bijzonder lager onderwijs, omdat God zo bijzonder goed is en omdat God recht is en omdat God zo bijzonder laag komt af te dalen en omdat God het is, die het Zijn knecht David leerde en die het Zijn dierbare voorgangers ook kwam te leren. Maar niet alleen David en die voorgangers, maar ook een kruipertje, ook een tobber, bedauwd door de Heilige Geest, bijzonder lager onderwijs. Wat ?

Dan zal ik elk, die het heilspoor bijster is.

Kijk er eens, daar gaat het nu in dit morgenuur om of er hier nu nog mensen zijn, groot en klein, die het heilspoor bijster zijn. Ik vraag niet of ge het heilspoor weet, want dan is het Evangelie overbodig. Maar die nu het heilspoor bijster zijn en die worden Gods wegen geleerd.

Ge hebt er geen belang bij ? Ge leeft er weer overheen ? Vooruit maar weer. Maar als ge er eentje van bent door Gods verkiezing en door Gods genade, geliefden, dan gaat God er niet overheen, hoor.

Wanneer ge uit het nest van het genadeverbond bent, dan gaat God er niet overheen. En dan wordt ge in een tegenstrijdige weg zalig. Maar God zal u het pad bekend maken, want Hij zegt dat Hij goed en recht is en Hij zal de zondaars, hoort ge het ? Dit zijn zondaars, die geen zondaars willen zijn en dit zijn goddelozen die geen goddelozen willen zijn en Hij zal de zondaars, die door recht en door genade op hun knieën zijn gedrukt en die het voor God leren bekennen : Ik ben een vijand van U en ik moet van Uw wegen niets hebben. Wanneer ze open en bloot voor God komen en zeggen : Nu laat mij als het U belijft los, laat mij gaan. Wanneer we ons telkens en telkens daar gaan bevinden, want we willen wel zalig worden, maar we willen met God onze eigen peultjes doppen. Ja natuurlijk, maar met God onze eigen inzichten hebben en onze eigen stuurman zijn en of we nu stuurboord of bakboord gaan, dat doet er niet toe. Ge moet het toch verliezen.

Maar de Heere is goed en recht en daarom zal Hij de zondaars onderwijzen in den weg. En dan is het :

*Dan zal ik elk, die't heilspoor bijster is,
Vrijmoedig al Uw rechte wegen leren;
De zondaar zal zich dan tot U bekeren,
En scheppen moed uit mijn behoudenis.
O God, Gij God mijns heils, vergeef mijn schuld,
Mijn bloedschuld toch, hoe billijk ook te doemen;
Dan zal mijn mond, met zangstof weer vervuld,
Uw heilig recht, gepaard met goedheid, roemen.*

Het is het 7e vers uit de 51ste Psalm.

Kunt ge het niet hebben, dat een ellendig goddeloos mens zalig wordt ?

Kunt ge dat niet hebben ?

Dan zal er eerst wat anders gebeuren moeten, zeker. Ja, dan zal er eerst wat anders gebeuren moeten. Wat moet er anders gebeuren ? Wilt ge God nog paal en perk stellen, dat ge eerst deze zonde te boven moet komen en dan die zonde te boven komen ? Maar wanneer ge uw bekeringsgeschiedenis eens moest vertellen, kom mee, wie moet ik er uit halen. Zit niet te beven op uw stoel. Achter de hand hebben jullie praats genoeg.

Nu, wanneer ge dan uw bekeringsgeschiedenis moest vertellen, dan zoudt ge gauw klaar zijn. Dan zoudt ge zeggen : Ach, ik wil toch zo graag een gebedsleven hebben en ik wil toch zo graag godvruchtig leven. En ik wil mij iedere dag verbeteren en elke dag opnieuw val ik weer in de narigheid en in de zonde.

Ik wil strijden tegen de zonde, maar het lukt niet.

Ik wil waken tegen de zonde, maar het gaat niet.

Ik wil dat te boven komen en ik zal dat ook te boven komen en het moet met mij anders.

En hoeveel malen hebt ge uw leven al niet willen veranderen en willen verbeteren en ge kunt geen ene hartstocht te boven komen. Telkens valt ge weer opnieuw in overtreding.

Waarom ?

Omdat de Heere goed en recht is. Anders waren er immers twee goed en recht ? Dan waart ge ook goed en recht. Maar : Ik ben afgesneden van voor Uwe ogen. Zo valt de eer aan één kant. Anders zou er immers geen roem voor Jezus inzitten.

Een verloren zaak en een in zichzelf verloren volk zijn de roem en de glorie van Jezus. En daarom zult gij van dag tot dag in de dood overgegeven worden en zult ge niet anders hebben dan een dagelijks kruis in een dagelijks mislukt leven.

Ik zat er eens in de trein, al jaren geleden. Toen kon ik nog. Nu kan ik niet meer. En toen kregen verschillende personen een gesprek en toen zei één van die heren : Nu, eerwaarde - dat zei hij dan tegen mij, ik ben altijd zo'n klein beetje in het zwart geweest ik mag terugzien op een welbesteed leven. Hij zegt: Ik ben gelukkig getrouwd en heb zaken gedaan. God heeft mij gezegend, dat is waar. Ik heb mijn vrouw en kinderen altijd, neen, zegt hij, ik mag op een welbesteed leven terugzien.

Nu, mijnheer, dat is fijn. Ik zeg : Maar ik niet. Ik heb geen welbesteed leven.

Toen zegt hij : Niet ? U is toch geestelijke ?

Ja. Dat doet niets ter zake.

Ik zeg : Neen, mijnheer, ik kan niet terugzien op een welbesteed leven. Ik heb een verknoeid leven. Nu er was wel enige genade voor nodig om dat te bekennen. Nu, zegt hij, dat is verschrikkelijk. Ja, mijnheer, maar ik moet er toch nog wat bij zeggen : Ik kan toch nog wel terugzien op een welbesteed leven.

Toen zegt hij : Hoe kan dat ?

Ik heb een welbesteed leven, niet in mijzelf, maar ik heb een welbesteed leven in de Christus Gods. Dat is het enige Welbestede Leven en daar mag ik door genade op terugzien.

Kunt gij dan niet één uur met Mij waken ? Neen, dat is u niet toegestaan enkel en alleen, omdat Hij een welbesteed leven zou hebben. Dat er van u geen zucht en geen traan en geen knieën-buigen - ik zeg niet dat het buiten knieën buigen gaat, ganselijk niet - maar dat er van u niet zoveel bij zou zijn. De Heere is goed en recht. Want al zou Hij het van u eisen, dan zoudt ge er toch niets van terecht kunnen brengen. Maar Hij zal de zondaars, alle die het heilspoor bijster zijn, onderwijzen.

En dan zoudt ge anders willen zijn ? Ge wordt nooit anders, nooit. En dat is genade, liefde Gods en recht Gods wanneer ge daarvan iets gaat leren : O, God, Gij zijt mijn Toeverlaat, Mijn God, U zoek ik met verlangen.

En wanneer ge dan het eenvoudige woord van de Christus Gods tegenkomt in uw Bijbel : En al wat gij van Mijn Vader begeren zult in Mijne Naam, Hij zal het u schenken. Dan zult ge hier komen : O God, hoe moet ik bidden in Uwe Naam ?

Tot nog toe hebt gij niet gebeden in Mijnen Naam.

Maar wanneer gij op het kleuterschooltje van de Heere Jezus komt, daar is de liefde onderwijzeres. En daar leert de liefde geduld, daar leert de liefde dragen, daar zet de liefde zich naast u op de schoolbanken neer. En wanneer ge dan uw knieën niet kunt buigen en wilt buigen, dan buigt de Liefde haar knieën. En dan zult ge des avonds voor uw bed een Ander zien knielen. Dan ligt daar voor uw bedstede en voor uw leger, waar gij in hardigheid en in stugheid des harten uw knieën niet buigt, omdat ge eerst een ander mens moet zijn en omdat het eerst eens anders met u moet worden en dan zult ge wel eens wat vertellen

als ge er eens waarachtig bekeerd bent ; maar nu is het huichelarij bij u, er is niet zoveel van God bij, zegt ge dan ; wel geliefden, dan ligt daar een Ander op Zijn knieën voor uw legertje, volk. Omdat gij niet bidden kunt, daarom is Hij goed en daarom is Hij recht en daarom zal Hij de overtreders, de zondaars hun wegen leren. Want zo leert een zondaar Jezus Christus kennen als de schuld overnemende en de schuld uitdelgende Borg, Die voor de overtreders gebeden heeft en Die bij de misdadigers gerekend is geworden. Dan komt God u tegen. En er is geen mens te verontschuldigen, niemand, van de vroegste tijden af.

Wanneer Kaïn daar aankomt, met de knots in zijn hand, op weg om zijn broer te vermoorden, dan is daar God die Kaïn tegenhoudt : Waarom is uw aangezicht zo grimmig ? Is er, indien gij weldoet, zegt God tegen Kaïn, die op weg is zijn broer te vermoorden, is o er geen verhooring ? Maar Kaïn luistert niet.

En wanneer God Bileam tegenkomt in het nauwe pad der wijngaarden en wanneer die ezelin niet verder wil. Die ezelin ziet de engel en Bileam ziet hem niet. Dan spreekt God tot Bileam. Maar Bileam luistert niet.

Maar zalig die het leert om te luisteren. Wanneer ge opgekeerd wordt, zoals eens Paulus luisterde en hoorde toen hij werd opgekeerd.

Weet ge niet dat luisteren meerder is dan spreken ?

Hoe weinig mensen zijn er, die kunnen luisteren. Ik ontmoet zo bitter weinig mensen die kunnen luisteren. Terwijl ze met me spreken zitten ze al te overleggen, welke batterij ze weer zullen afschieten. Ze luisteren naar zichzelf. Ze hebben indruk van hun eigen uitdrukkingen, ja. Als ge hen wilt leren, bescheidenlijk wilt leren, dan zeggen ze : ja, dat weet ik al, daar ben ik al achter. Ja, ja, geliefden het is verschrikkelijk.

Luisteren, dat is een gave Gods. Luisteren kunnen we alleen maar van God leren. God luistert, wat of gij te zeggen hebt. Dan luistert God, wat ge Hem te brengen hebt.

En wanneer God u opkeert en wanneer God u tegenkomt, weet ge, wat God dan vraagt ? Mijn zoon, geef Mij uw hart. Mijn dochter, geef Mij uw hart.

Dat vraagt God.

Nu, Heere is hier mijn harde hart, hier is mijn koude hart, hier is mijn verstokte hart, hier is mijn vijandige hart, hier is mijn onredelijke hart, hier is mijn dwaze en blinde hart ; o God, hier is het steenachtige hart ; o God, hier is het hart vol verkeerdheid ; o God, hier is het.

Ja, daar komt God nu om.

Neemt U het nu maar. Ik wil het eigenlijk niet meer terughouden. Houdt u het maar, want U alleen kunt mijn hart maar temmen, U alleen kan het maar eronder houden.

Zo vraagt God nu uw vijandige, nare, ellendige, verkeerde, hoerachtige, geldgierige, blinde, dwaze, egoïstische, oppervlakkige, harde hart. Daar vraagt God om.

Dat is het pond u toevertrouwd. Daar zal dan aanstonds gevraagd worden : Geef rekenschap van uw rentmeesterschap. Dan zal God u vragen : Wat hebt ge met uw zonden gedaan ? En wat hebt ge met uw narigheid gedaan ? En wat hebt ge met uw onredelijkheid gedaan ? Wat hebt ge daarmee gedaan ?

Want gij had het de wisselaars moeten geven aan de vensters en aan de poorten van vrije genade. Ge kunt alleen maar met zonde en schande en schuld bij God terecht. En met uw netheid niet. De Heere zegt tegen die rijke jongeling : Ge weet het wel.

En wanneer aanstonds de hemelschare, die keurlingen des Hemels zullen naderen de poorten van de gouden Godsstad, dan zullen daar zijn de rijke jongelingen en dan zullen daar zijn de dwaze maagden. En daar heel achter die rijke jongelingen en die dwaze maagden en achter die deugdzaam, dan zie je daar Rachab de hoer staan en Simson en nog meer van die mensen, die het hier voor God verzondigd hebben, de tollenaar. Kijk eens even naar het opschrift boven de Hemelpoort : En hier zal niet inkomen, wat verontreinigt, of de leugen dient.

Dan worden de dwaze maagden weggestuurd en alle rijke jongelingen worden weggestuurd, want daar zal niet inkomen wat de leugen dient.

Ja, maar wij hebben in Uwe Naam... Neen, daar komt niets van in. Ze komen er niet in met hun goede werken en met al hun deugden. Want ze zouden de Hemel verontreinigen.

En ga alsjeblijft een beetje opzij, zullen dan die hemelwachters zeggen. En dan zullen ze zeggen : Kom aan, gij Rachab uit Jericho, kom aan, gij Simson, kom aan, gij Maria Magdalena's, kom aan, gij Petrusen, kom maar, ga in, in de vreugde uws Heeren. Zo zal het wezen : Hoeren en tollenaars zullen u voorgaan in het Koninkrijk Gods. Omdat ze van God zijn onderwezen. Omdat God goed en recht is. Hij kan van een zondaar, met eerbied gesproken, alles uitstaan, we liggen verdoemelijk voor God in de eerste Adam. En

God kan de zonde niet miskijken. Dat doet Hij ook niet. Maar Hij heeft zichzelf een Lam ten brandoffer voorzien in de Tweede Adam.. Sla die Herder. En de Herder heeft die slag opgevangen, opdat de schapen in zouden gaan in een goede kooi op de bergen Israëls. Zo komt God een mens tegen en op Zijn school te brengen. Dat is Bijzonder Lager Onderwijs. Ge kunt u eraan ergeren.

Gij kunt zeggen : Het is niet zo. Maar wanneer de Heere u aangeraakt heeft ten leven dan zegt gij het met mij : Geef mij altijd van dat brood. Geef mij altijd dat onderwijs.

Houdt Gij mijn beide handen, met kracht omvat en wil mij, o God, leiden en trekken op het smalle pad.

Dan komt God u te onderwijzen, dat ge de zonde nooit en nooit zult kunnen laten, maar dat ge onder de zonde besloten zijt.

Daarom die slapeloze nachten, niet om het te boven te komen. Aanstands zijn we alles te boven.

En nu is God goed en recht omdat Hij een Ander in onze plaats gesteld heeft. En dat is Zijn Zoon.

Wij kunnen, dat hart aan God niet geven. Maar God is gekomen om dat hart te nemen.

En om dat hart te verbrijzelen en om dat hart te beschaven, dat wil zeggen te onderwijzen in de weg die ze te gaan hebben.

Bileam zag de weg buiten zich en profeteerde en predikte van de weg der zaligheid. En daar zag hij Israël en hij zag de Jakobsster uit Israël opkomen en het was een volk, dat alleen woont, zei hij, en een volk dat rijk gezegend zal worden. En zo rijk en zo ruim zag Bileam het. Hij had de Geest der profetie. En hij had er zelf geen deel aan.

En nu moogt gij gerust er eens beven en ge moogt gerust er eens sidderen, dat ge zegt : Nu kan ik er licht en gezicht in hebben, en ik kan een roepende consciëntie hebben en ik kan er van overtuigd zijn en dat ik er zelf geen deel aan heb.

Maar wanneer Gods onderwijs in uw ziel beklijft, dan zal dit u nachtelijk bezig houden : Ach Heere, dat ik U nu kwijt ben, dat is al erg genoeg. Als ik U maar niet eeuwig zal moeten missen.

Dat ik U nu kwijt ben, dat is al erg, dagen zonder getal. Maar o God, als ik U nu eeuwig zal moeten missen. En wanneer ik dan mijn tong zal moeten kauwen in de rampzaligheid, wanneer het dan een eeuwige wroeging zal zijn - en ik heb de weg geweten en ik heb ze niet bewandeld. Zo, daar is de waarachtig levendgemaakte keurling van de Heere Jezus bang voor. Dáár zijn ze bang voor. Maar daarom zegt God ook : Onderwijzen hen, die dwalen.

Want dat is het dwalen. Wanneer God één keer van liefde tot uw ziel gesproken heeft, dan blijft het altijd liefde. Dat is geen dwalen, maar het is de waarheid. Maar ge dwaalt, wanneer ge dat verdenkt. God gaat niet terug. God kan niet terug. God zal niet teruggaan, want : Ik zal nooit herroepen hetgeen Ik eenmaal heb gesproken en hetgeen uit Mijn lippen ging blijft vast en onverbroken. God gaat dóór. Al hebt gij Hem vergeten dagen zonder getal. Want daar zit het bij de kerk op vast, geliefden.

Wanneer ge naar huis gaat, wanneer ge bij uw zieke neerzit, dan kunt ge gerust zeggen : We hebben God vergeten, vergeten, dagen zonder getal. God vergeten. Hoort ge het, persoonlijk ? Hoort ge het ? Luister niet voor uw vader en luister niet voor uw moeder. En luister niet voor uw kinderen.

Omdat gij vergeten hebt de Rotssteen waaruit ge gehouwen zijt. Aanschouw dan Abraham, ulieder vader. Abraham was in zichzelf een stuk onvruchtbaarheid en dat zijn wij ook. En Sara, ulieder moeder, de bornput waaruit gij voortgekomen zijt, onvruchtbaar. En ze hebben beiden om God gelachen, maar God ging door. Waarom ? Omdat Hij goed en recht is. Er viel van onze voorouders niets te eisen, noch van Abraham, noch van Sara, noch van Izak, noch van Jakob.

Daarom, ze zullen komen van het oosten en van het westen. Dan zullen ze aanzitten met Abraham, Izak en Jakob omdat ze het geleerd hebben in geen andere weg en omdat er bij Hem alleen maar het leerplan was.

En wat was het leerplan ?

En Ik zal maken dat ze in Mijn wegen zullen wandelen. Dat zal God Zelf maken. Hij was het Hoofd dier school, want Hij was het Hoofd van het lichaam.

En de leerplichtigen, zij hebben zichzelf niet gemeld, maar ze zijn door Hem op school gebracht en op school gehouden. Hoe dan ? Totdat ze zich schuldig zullen kennen en dan zal Ik aan Mijn verbond gedenken.

Mijn kruik is leeg, dus ik moet wel amen zeggen.

Halleluja.

Amen.

O Heere. Bij ons is niet anders dan de eindigheid en de ledigheid, maar Uw fonteynen raken nooit leeg en Uw volheid mindert nooit, want het is een oeverloze liefde. Wil ons dan gedenken en wil ons leren en wil ons ook dat bijzonder lager onderwijs doen verstaan : Schapen Mijner weide, gij zijt mensen, gevallen mensen, maar Ik ben de Heere, Uw God.

Amen.

Onze slotzang is het laatste vers van de 42ste Psalm :

*O mijn ziel, wat buigt g' u neder?
Wartoe zijt g' in mij ontrust?
Voed het oud vertrouwen weder;
Zoek in 's Hoogsten lof uw lust;
Menigwerf heeft Hij uw druk
Doen verand'ren in geluk;
Hoop op Hem, sla 't oog naar boven;
Ik zal God, mijn God, nog loven.*

Gaat thans heen in vrede :

De Heere zegene u en de Heere behoede u ;

de Heere doe Zijn Aanschijn aan u lichten en zij u genadig ;

de Heere verheffe Zijn Aangezicht over u en in u en geve u vrede.

Amen

GIJ ZIJT MIJN TOEVLUCHT, MIJN DEEL

Laat ons dit godsdienstig samenzijn aanvangen met het zingen van Psalm 66 het 5e vers :

*Een net belemmerd' onze schreden;
Een enge band hield ons beknelde;
Gij liet door heerszucht ons vertreden;
Gij gaaft ons over aan 't geweld;
Hier scheen ons 't water t' overstromen,
Daar werden wij bedreigd door 't vuur;
Maar Gij deedt ons 't gevaar ontkomen,
Verkwikkend ons ter goeder uur.*

Lezen we eerst met elkander de Heilige Wet des Heeren.

Daarna zal u worden voorgelezen 1 Samuël 22 : 1-6 en Psalm 142.

1 Samuël 22 : 1-6 :

1 Toen ging David vandaar en ontkwam in de spelonk van Adullam. En zijn broeders hoorden het en het ganse huis zijns vaders, en kwamen derwaarts tot hem af.

2 En tot hem vergaderden alle man die benauwd was, en alle man die een schuldeiser had, en alle man wiens ziel bitterlijk bedroefd was, en hij werd tot overste over hen; zodat bij hem waren omtrent vierhonderd mannen.

3 En David ging vandaar naar Mizpe der Moabieten; en hij zeide tot den koning der Moabieten: Laat toch mijn vader en mijn moeder bij ulieden uitgaan, totdat ik weet wat God mij doen zal.

4 En hij bracht hen voor het aangezicht van den koning der Moabieten; en zij bleven bij hem al de dagen die David in de vesting was.

5 Doch de profeet Gad zeide tot David: Blijf in de vesting niet, ga heen en ga in het land van Juda. Toen ging David heen en hij kwam in het woud Chereth.

6 En Saul hoorde dat David bekend geworden was en de mannen die bij hem waren. Saul nu zat op een heuvel onder het geboomte te Rama en hij had zijn spies in zijn hand, en al zijn knechten stonden bij hem.

Psalm 142 :

1 Een onderwijzing van David, een gebed, als hij in de spelonk was.

2 Ik riep met mijn stem tot den HEERE, ik smeekte tot den HEERE met mijn stem.

3 Ik stortte mijn klacht uit voor Zijn aangezicht, ik gaf te kennen voor Zijn aangezicht mijn benauwdheid.

4 Als mijn geest in mij overstelpt was, zo hebt Gij mijn pad gekend. Zij hebben mij een strik verborgen op den weg dien ik gaan zou.

5 Ik zag uit ter rechterhand, en zie, zo was er niemand die mij kende, er was geen ontvlieden voor mij; niemand zorgde voor mijn ziel.

6 Tot U riep ik, o HEERE; ik zeide: Gij zijt mijn Toevlucht, mijn Deel in het land der levenden.

7 Let op mijn geschrei, want ik ben zeer uitgeteerd; red mij van mijn vervolgers, want zij zijn machtiger dan ik.

8 Voer mijn ziel uit de gevangenis, om Uw Naam te loven; de rechtvaardigen zullen mij omringen, wanneer Gij wel bij mij zult gedaan hebben.

Votum :

Onze hulp en onze verwachting sta in de Naam des Heeren Heeren, Die hemel en aarde schiep door het Woord van Zijn kracht, Die trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit laat varen de werken Zijner handen. Genade, barmhartigheid en vrede worde u geschonken van God de Vader, en van Jezus Christus, Zijn eniggeboren Zoon, onze Heere, door de bediening van de Heilige Geest. Amen.

Proberen wij nu te zingen uit de 119e Psalm en daarvan het 16e vers :

*Mijn hart kleeft vast aan waarheid en aan deugd;
Het zal op uw getuigenissen hopen;
Beschaam mij niet; wil mij, in U verheugd,
Tot Uwe vrees, o HEER, gestadig nopen.
Als Gij mijn hart verwijdt door ware vreugd,
Zal ik het pad van Uw geboden lopen.*

Het uur van het grootste leed is ook vaak het uur van de grootste verzoeking.

Wanneer de donkerheid en de smart over ons leven gaat en over onze ziel, wanneer God ons brengt in een weg van afbraak en neerwerping, in een weg, waarin Hij Zijn Aangezicht verbergt, wanneer God met ons afsteekt naar diepere schachten, wanneer het telkens maar weer is in onze ziel : Het is toch vergeefs om op God te hopen, zie, wanneer we dan gebogen gaan, als een gebroken mens neerzitten en onder de felle vuist van satan onze plaats moeten innemen, die we niet kunnen verlaten, dan is daar de verzoeking, dan ligt ook de duivel bij ons thuis.

En wanneer we dan met Job de gang moeten maken achter de baar van onze kinderen, wanneer dan alles verbroken is en weg, dan loopt daar achter die baar, naast haar man, ook de huisvrouw van Job. Job is niet meer dan zijn huisvrouw. En zijn huisvrouw is niet minder dan Job. Job moet niet alleen zijn voorspoed en welvaart verliezen. Job moet niet alleen achter de lijkbaar van zijn kinderen, Job staat niet alleen bij de puinhopen en bij de ashoop van het huis van zijn oudste zoon, waar al zijn andere kinderen ook zijn omgekomen in één slag. Maar ook zijn vrouw heeft dat meegemaakt.

We verliezen die vrouw van Job teveel uit het oog. Het is eigenlijk maar zo'n mens, wat er bij hangt. Die vrouw zegt niet veel goeds en Job is een vrome man. Maar zij is toch ook alles kwijt. Ook haar kinderen kwijt ? Het verlies is voor haar niet minder groot dan voor Job. En dan komt het openbaar. Wat ?

Hetgeen er in God is. Want God verliest Zijn kerk geen ogenblik uit het oog. En dan zegt Hij : "Beproeft de vrouw van Job, die toch ook recht van spreken heeft". Ze zegt : "Ik zou nu God maar vaarwel zeggen. Is het nu niet genoeg ? Zeg God maar vaarwel, man, het is toch immers allemaal niets. Laat God varen".

Kent ge die vrouw van Job ?

Kent ge die verzoeking ? Kent ge die felle vuist van de vorst der duisternis ?

Die vrouw van Job is uw eigen vlees.

"En mijn adem", zegt Job, "is mijn huisvrouw vreemd". Dat wil zeggen : "Mijn bevinding, mijn beleving is mijn huisvrouw vreemd". Het vlees zegt : "Zeg God maar vaarwel".

Daarom is de ure van het grote leed in uw en in mijn leven vaak ook de ure van de grote verzoeking. En we zullen daarin gewisselijk omkomen wanneer het niet was, dat God Zijn kinderen naspeurt en bewaart. Want we moeten niet allen gered en verlost worden en bekeerd, maar we moeten ook bij die redding bewaard worden en er bij gehouden worden. We moeten niet meer weg kunnen.

En wanneer dat geschiedt, dan zijt ge een mens, die zelf niet meer weet wat ze hebben moet, noch wat ze kwijt moet. Dan zijt ge een mensenkind onder de mensenkinderen, maar eenzamer dan ooit. Ge zit eenzaam in uw eigen huis, aan uw eigen tafel, eenzaam in uw familieleven.

Eenzaam in uw huwelijksbed. En dan klaagt ge - de hand op uw hart - mijne eenzame (want dan krijgt ge uw ziel als een klaagvrouw met u om te dragen) in het midden der leeuwen.

En wat de Heere nu voor zulk een ongelukkig mens is in dit aller-ellendigste mensenleven, hadden we ons voorgesteld in dit morgenuur te beluisteren.

Het woord van onze tekst is uit de 142e Psalm en daarvan het 6e vers, waar wij het woord van onze tekst aldus lezen :

“Gij zijt mijn Toevlucht, mijn Deel in het land der levenden”

Gij zijt mijn deel

ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur.

Gij zijt mijn Deel in het land der levenden.
Gij zijt mijn Deel in het land der stervenden.
Gij zijt mijn Deel in het land der gelukzaligen.

Proberen wij tot God te naderen.

Zetten wij ons godsdienstig samenzijn voort door met elkander te zingen uit de 56ste Psalm en daarvan het 4e en het 6e vers :

*Gij weet, o God, hoe 'k zwerven moet op aard';
Mijn tranen hebt G' in Uwe fles vergaard;
Is hun getal niet in Uw boek bewaard,
Niet op Uw rol geschreven?
Gewis, dan zal mijn wreev'le vijand beven,
En, als ik roep, straks rugwaarts zijn gedreven.
Dit weet ik vast: God zal mij nooit begeven;
Niets maakt mijn ziel vervaard.*

*Gij hebt mijn ziel beveiligd voor den dood;
Gij richt mijn voet, dat hij zich nimmer stoot';
Gij zijt voor mij een schild in allen nood;
Gij hebt mijn smart verdreven;
Uw dierb're gunst is m' altoos bijgebleven;
'k Zal, voor Gods oog, naar Zijn bevelen leven;
Zo word' door mij Zijn naam altoos verheven;
Zo word' Zijn lof vergroot.*

Het is het 4e en het 6e vers uit de 56e Psalm, met het vriendelijk verzoek het eerbiedig te zingen. Niemand hoeft zich uit te sloven dat hij boven de anderen uitgaat. Het is veel te teer, en we moeten ook nog leren zingen en ik leren preken. Jullie nemen het mij niet kwalijk, maar ik zeg het voor het Aangezicht des Heeren.

Wanneer ge mij in gedachten volgen wilt en wanneer ge enige moeite wilt opbrengen om te luisteren, zo schilder ik u één van de somberste taferelen uit het leven van de man naar Gods hart. Het is een donkere bladzijde, wanneer we zijn toestand en zijn nood benaderen. Dan zien we hem daar gaan als een arme zwerver. Hij moet vluchten voor zijn aartsvijand Saul. Hij wordt daar voortgejaagd als een veldhoen over de bergen, steeds maar weer verjaagd en verontrust.

En zo vinden wij hem dan in het eenzame en stille bergland van Judea. Daar, in de dalen van Ela, hebben ze met het vallen van de avond een rustplaats gezocht. Het is een doolhof van heuvelen en van dalen. Het is een bergland, dat door diepe ravijnen is gescheurd ; en de spelonken daar bieden een veilige schuilplaats voor de man naar Gods hart.

De avond is reeds gevallen wanneer ze in deze spelonk binnen gaan, en de helden van David hebben zich in hun mantel gewikkeld en hebben zich ter ruste neergelegd. En wanneer dan allen al slapen, dan is daar David die niet slapen kan. Daarom is hij ook de man naar Gods hart, daarom is hij ook Gods uitverkorene, daarom heeft God hem ook gesteld tot een voorganger over het huis van Israël.

Hij is een wachter, hij is een waker. Ook hier is hij type van Hem die aanstonds uit zijn lendenen zal voortkomen. En wanneer dan alles slaapt en wanneer alles stil is, dan staat hij daar en dan komt het en rijst het op en dan is het, David, de lieflijke in Psalmen ; dan is het David, die daar staat als Gods kind, als Gods knecht, als Gods gezalfde, die daar staat als de gepredestineerde over het huis van Israël.

Met dat alles kan hij niets doen.

Gij kunt niets doen met uw roeping, noch met uw wedergeboorte, ge kunt niets doen met uw bekering, gij kunt niets doen met de genade van gisteren. Gij kunt niets doen met uw uitredingen. Gij kunt niets naar voren brengen. David, met alles wat hij van God ontvangen heeft, heeft niets in eigen beheer, maar dan ook niets.

Zo vinden wij hem dan in de spelonk en dan is het, dat hij zijn klacht voor God uitgiet en dat hij uitroept zonder dat hij het eigenlijk kan zeggen, maar dat zijn zwijgen misschien welsprekender is dan de uitnemendste predikatie. Dan staat hij daar en dan snikt hij het uit : "Gij zijt mijn Toevlucht, Gij zijt mijn Sterkte, Gij zijt mijn Deel". David niets, God alles.

Kent ge het ? Uitkomst is er niet, maar wanhoop is er ook niet. Zo kan het zijn in uw leven dat ge zegt : "Nu is er geen uitkomst, want alles is toegesloten en toegemuurd en er is toch geen wanhoop".

Dat is het raadselachtige. Hoe kan dat, dat het bij u zó toegemuurd is en zó ellendig en bij u zó bestreden en zo donker, en geen doorzicht en geen uitzicht en geen geloof en geen recht meer om wat te verwachten. Ge hebt zelfs geen voornemen meer, ge hebt zelfs geen belijdenis meer, niets, maar dan ook niets hebt ge, dan dat ge daar staat en dat niemand u begrijpt en dat niemand u overneemt en dat er een schreeuwende behoefte in de diepste diepte van uw hart is om nog eens begrepen te worden. Maar er was niemand die u kende ; ging ge ter rechter- en ging ge ter linkerzijde of terzijde, er was niemand die u kende. Maar er was ook niemand waar ge in het diepst van uw ziel behoefte aan had. Dat is het tegenstrijdige.

Ge hebt er geen behoefte aan, want het is u alles zo mager en het is alles zo in de dood en zo teleurstellend en zo ver weg, dat ge niet eens meer begeren kunt. En wanneer ge dan waarneemt, dat ge niet eens meer begeren kunt, dan neemt ge waar dat ge een ziel met u omdraagt die de eindeloos begerende is.

En dan is er toch een verlangen en toch een uitzien en toch een heimwee waarmede uw uren en dagen en uw nachten gevuld worden. Want in uw onbewust neerliggen en in uw slaap en in de nacht gaat uw tobben en gaat uw verlangen en uw uitzien en uw heimwee even goed door.

Wanneer ge dat leven niet kent, dan kan ik dat niet helpen. Maar wanneer gij u bevindt in het land der levenden, dan bevindt ge u daar, waar David van uitroept, niet alleen in de gang van het natuurlijke en het aardse scheppingsleven alleen, maar dan zijn uw ellenden levendig, dan zijn uw schulden levendig, dan is uw zonde levendig, dan is alles levendig. En dan komt uw eigen hart u te veroordelen en dan komt het u van binnen aan te spreken en dan is er zoveel wat ge niet verklaren kunt, maar wat in uw hart verklaard wordt.

En hoe wordt het dan in uw hart verklaard ?

Zoudt ge het in woorden kunnen weergeven, dan zoudt ge het waarschijnlijk toch nog van uw eigen zeggen. Maar wanneer ge door de bediening van Gods Geest aangeraakt wordt, dan bevindt ge u in het land der levenden en dan zijt ge in het land der levenden een stervende gelijk.

Is dat paradoxaal ?

Ik kan het niet helpen. Maar als God een mens aanraakt ten leven, dan moet hij sterven. Dan komt hij in een weg van versterving en in een weg van doding. God gunt Zijn kind aan deze kant van het graf geen bevrediging en Hij zal u wel zó pijnigen op weg naar uw liefhebbers dat ge er beu van wordt. God is een jaloers God. God komt het voor Zichzelf te maken en voor Zichzelf te vragen en daarom die weg van vereenzaming. Er is geen eenzamer wezen dan een mens. De zonde maakt eenzaam en het gewone leven maakt eenzaam.

En wanneer dan die dingen over u komen, dan is er zoveel twijfel en zoveel aanvechting en zoveel bestrijding, dat er niets anders overblijft dan een mens, die zich verzet tegen de wegen des Heeren, en een mens die in zijn grimmigheid en in zijn boosheid en in zijn kwaadaardigheid openbaar komt. En dan zouden we onszelf willen handhaven, maar weet ge wat onze grootste narigheid is ?

Dat we met alle geweld een gelovige willen zijn.

En daarom, omdat ge nu met alle geweld een gelovig mens wilt zijn en een gelovige. En dan zegt ge met Petrus, dat het die anderen misschien wel kan overkomen, maar mij niet, Heere.

Die wilde met alle geweld een gelovige zijn. Dat zal u niet overkomen. Ge moet maar eens als een hoer en een slet en een gierigaard en een wijnzuiper openbaar komen. We zijn niet zoals we hier zijn, maar zoals God ons ziet in het eenzame en in het verborgene. Dat hij het woord van de Apostel Paulus overneemt : En ten laatste van allen is Hij ook van mij gezocht en gezien en gevonden als van een misdraacht. Ja, daar hebben ze Paulus voor uitgescholden. Ja, als van een ontijdig geborene. Wil hij, die misdraacht, ook nog een discipel zijn ? Neen, dat niet. Dan krijgt hij zichzelf in zijn spot en in het leed en de laster wat ze over hem gebracht hebben te beamen. Ja, van zo'n ellendeling en van zo'n uitgeworpene. En toen heeft God van de Apostel Paulus geen staat-mens gemaakt, maar Hij heeft hem een ellendig mens gemaakt. Door almachtige genade krijgt de Apostel het uit te roepen : "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen van het lichaam dezes doods". Hij was ellendig bij de gratie Gods. Hij kon niet uit de voeten bij de gratie Gods. Hij werd een gelovige bij de gratie Gods. Hij werd door de gratie Gods een zodanige, wat hij in de poorten des hemels niet kon leren waar hij onuitsprekelijk heerlijke dingen gezien had, waar hij was opgetrokken tot in de derde hemel, wat hij dáár niet kon leren, toen heeft God hem neergestoten in de poorten van de hel, Hij heeft hem een doorn gegeven die stak en die bleef, Hij gaf hem een engel des satans die hem met felle vuisten sloeg : "Denkt gij dat een kind van God zijt ? Denkt ge dat ge genade bezit ? En dan leidt de Heere Paulus in een weg waarvan hij zelf zegt : "Wij kwamen zelfs in vreze over ons leven".

Dat was een kruiper, dat was een ellendige, en een blinde en een dwaze in zichzelf. Ja, kijk maar eens naar dat portret hoor.

Staande mensen in ons midden, kijk er maar eens naar, hoor. Die met alle geweld een gelovige willen zijn, en die zo familiair tegen de Heere willen zijn, dat ze zeggen : "Ik zeg tegen de Heere..."

Wat ? Wat zegt ge tegen de Heere ? Wat denkt ge wel ? God is overal, maar al die familiariteit kunt ge wel nalaten. Gij zijt mijn Toevlucht en ik kan er niet komen.

Ge kunt een toevlucht hebben in God-drieënig en dat ge niet weet hoe toevlucht te nemen. De Toevlucht kan zich zo voor u ontsluiten en er kan zoveel licht en dierbaarheid en er kan zoveel boven licht en lucht en wolken uitstralen in de donkere spelonk van uw hart, dat er een liefdesbetrekking valt op een God, die ge nog nooit gezien hebt. Er kan een liefdesbetrekking vallen op een onbekende Heere Jezus en dat er een zodanig uitzien in uw ziel geboren wordt, dat, wanneer ge neergedrukt en verbrijzeld wordt onder het Woord van Gods heilige wet. "Gij zult niet begeren", zie dan worden we door de wet op onze plaats neergedrukt. Gij zult óók de zaligheid niet begeren en gij zult óók de klederen des heils niet begeren en gij zult ook de rechtvaardigheid niet begeren.

Zou de Heere nog wel eens wat tegen ons zeggen ? Zou de Heere nog wel eens wat lager willen komen ? Ben ik wel bij die gekenden des Heeren ? Zou ik op een kind van God een heel klein beetje lijken ? "Ja", zegt ge, "maar dat Woord gesproken tot..."

Kijk, dat is het nu. Dat is allemaal waar, maar ik ben onwaar. Dat is allemaal klaar, maar ik ben onklaar. Dat is allemaal recht, maar ik ben slecht. Dat is allemaal eenvoudig, maar ik ben verward. Dat is allemaal van God, maar dat ellendige en die twijfelmoedigheid en die neerslachtigheid en gebondenheid en in dat doolhof, die spelonk van mijn hart, het is alles van beneden en dat is alles van mezelf.

En nu komt God Zich als een Toevlucht te openbaren en ik kan geen toevlucht nemen.

Hoe moet het dan ?

Dat moet God weten. Dat weet God ook. God is een toevlucht. En omdat God een toevlucht is, daarom heeft Hij een toevluchtnemend volk nodig. Nu is de toevlucht uit God en een toevluchtnemend volk is er ook uit God. Christus was van eeuwigheid de Zone Gods en toen heeft Hij Zich opgeworpen als de Toevlucht. En omdat God God is, daarom is Hij de toevlucht. En omdat Hij de toevlucht is, daarom is Hij ook waarachtig God. En daarom komt Hij tot Zijn eenzame, tot Zijn verschovene, tot Zijn verlatene, en zo speurt God u na, in uw opstandigheid en gemelijkheid en in uw dwaasheid en lamelijkheid en in uw luiheid en traagheid en in uw werkloosheid en in allerlei onredelijkheid. Want ze kan ik de mens niet uitschilderen of het is nog veel en veel erger, want God Zelf zegt : "Ik heb omgezien of er één was die goed was. Maar het is tesamen onnut. Het zijn kinderen des duivels en mensen van beneden".

En als ge nu met alle geweld een bekeerd mens wilt zijn en met alle geweld een gelovige en er met alle geweld bij wilt zijn, zie, dan is dat toch van de verkeerde kant. Want de liefde komt maar van één kant. En het is een duivelse formule, die we geregeld horen, ook in ons midden : De liefde kan niet van één kant komen. Nietwaar, dat ligt toch in jullie mond bestorven. Neen, dan moet er eerst wat anders gebeuren.

Neen, dan moet zij of hij eerst maar eens over de brug komen, maar het kan toch niet van één kant komen, dominee ?

Dan zou ik die onzin nog moeten bevestigen ook. Maar het is een duivelse formule. Want de liefde komt van één kant, want de liefde is uit God. Waar denkt ge dat het roepen ligt ?

Boven de wolken, daar komt het roepen vandaan, maar niet van beneden. Daar boven de wolken, daar boven de sterren, daar, in het Vaderharte Gods.

De roep komt van Boven. En wanneer de roep van Boven komt dan komt de echo van beneden.

Dan roept God "o" in het bergland van uw ziel en dan komt die "o" als een echo terug naar God.

Dan hebben we enkel lief van de weeromstuit, en dan hebben we enkel lief omdat Hij ons eerst liefgehad heeft.

En wat is nu uw grote smart ? En hoe kunt ge nu God op de bodem van uw hart laten zien ?

Omdat Hij lankmoedig is en barmhartig, schoon zwaar getergd.

Waar zit het nu bij u op vast ?

Dat ge Hem geen wederliefde kunt geven. Dan schreeuwt ge uzelf aan water. Die wederliefde komt bij God Zelf vandaan. Wanneer daar de zon de hele middag op een stenen muur staat te branden, dan geeft die muur hitte van de weeromstuit. Dan stralen die stenen die warm en gloeiend zijn geworden, warmte uit. Zo komt God als de Toevlucht, Zichzelf als een Toevlucht te ontdekken. Hij komt Zichzelf als een Toevlucht te openbaren, Want, mensen, van nature weten we niet eens dat er een God is. Dan hebben we het wel beleden dat er een God is in de schepping en een God in de natuur, en een God in de mensheid en wereld historie, ja en het is ook zo.

Maar wanneer we God als een Toevlucht leren kennen en als onze Sterkte en als ons Deel, en wanneer we Hem dan krijgen toe te roepen: "Gij zijt mijn Sterkte en Deel, o God, Wien ik mij aanbeveel".

Hebt ge u zelf wel eens zo bij God aanbevolen met uw ledigheid en met al uw ellende ?

Hij ontdekt Zich als de Toevlucht en als de Sterkte en als het Deel. Ge kunt er niet bij en ge kunt er niet komen. Ge staat voor het onbegrijpelijke en voor het schrikkelijke en raadselachtige in het Goddelijke Wezen. Wanneer alles dan slaapt en wanneer alles zijn waarde voor u verloren heeft. Wanneer dan de helden in slaap zijn en wanneer het dan nacht is in het gebergte van Judea, dan knielt daar de man naar Gods hart en dan spreekt hij naar het harte Gods :

Ik riep tot U, o Heere,

Gij zijt mijn Toevlucht, Sterkte en Eer, Gij zijt, zolang ik leef mijn Deel,

O God, die ik mij aanbeveel.

Dat is het leven des geloofs. Dan hebben we niets meer bij God dan onze ellende, maar dan ook niets.

Moeten wij dan God aan Zijn Woord herinneren ?

God óns aan Zijn belofte herinneren. En wanneer Hij dat dan doet, dan hebt ge een Toevlucht en ge weet er geen gebruik van te maken. Maar dan is die Toevlucht juist een toevlucht omdat Hij Zich dan opmaakt en tot uw ziel komt te spreken :

*Gewis, hoe hoog de nood mag gaan,
God zal Zijns vijands kop verslaan;
Dien haar'gen schedel vellen;
Die trots, wat heilig is, onteert,
En, daar hij schuld met schuld vermeert,
Zich tegen Hem durft stellen.
De HEER heeft Zelf ons toegezeid:
"k Zal u, door macht en wijs beleid,
Uit Bazan weer doen komen;
U zullen, als op Mozes' beê,
Wanneer uw pad loopt door de zee,
Geen golven overstromen.*

Het is uit de 68e Psalm het IIe vers.

Met alle eerbied gesproken is God als Toevlucht niet denkbaar zonder een toevluchtnemend volk. En daarom liggen de troon der genade en een rouwdragend en schuldig volk en een ellendig zondaar vlak bij

elkaar. De troon der genade en een arme stumper die daar kruipt in zijn verlorenheid en in de eenzaamheid liggen vlak bij elkaar. Daarom is God - ja, ik zeg dat in alle tederheid en uiteindelijk ook nog uit eigen beleving - makkelijk te vinden. God laat Zich toch zo gaarne vinden. God laat zich het liefste vinden door een arme stumperd. Zo graag, zo dierbaar, zo makkelijk is God, dat we er geen hand voor hoeven uit te steken : Eer zij roepen, zal Ik antwoorden. En wanneer ze stom zijn en wanneer ze zuchten, dan zal Ik antwoorden. "Och", zegt ge, "Gij zijt mijn Toevlucht". Dan krijgt ge zoveel buiten u in God te zien. Ik niet, maar Gij zijt mijn Sterkte.

Want anders kon ik niet door het leven.

Gij zijt mijn Sterkte, Heere, want anders kon ik zo lang zwak niet zijn. Juist omdat Gij mijn Sterkte zijt kan ik het in mijn zwakheid en krankheid en in mijn verlorenheid en in mijn armoede en in mijn ellende iedere dag nog doorbrengen. Omdat Gij mijn Sterkte zijt, omdat Gij door Uw sterkte mij genadige zwakheid zou verlenen en mij zo aan de grond houden, dat ik op U - dat is de vrucht van wedergeboorte en dat is het enige werk dat eigenlijk geen werk is - op de levende God mag hopen.

Nu dat is een zoet en dierbaar werk. Dat is het. Houdt Uw werk in het leven, o Heere, in het midden der jaren, in het midden van de jaren van mijn twijfelmoedigheid en van mijn ongeloof, van mijn doorbrengen. "Ach", zegt ge, "zeg er nog eens wat bij ? Ge hebt mijn eenzaamheid, mijn dodelijke eenzaamheid en mijn ellende verklaard en ik heb ook wel mogen geloven van die Toevlucht maar..."

Ach, ge zijt er zo bang voor dat het bij u vals werk is. Ge zijt er maar bang voor, dat het geen echt werk is, want dan zegt ge : "Bileam had het heil ook gezien voor Israël. Bileam had de toevlucht en de sterkte voor Israël ook gezien en daar had hij van gepredikt en daar had hij het volk mee gezegend en ? Hij had er zelf geen deel aan". En zo kunt ge het heil en de redding en de uitkomst en de vertroosting en de rijkdom van de kerke Gods zien en er zelf geen deel aan hebben.

En dan denkt ge bij uzelf : "Ik weet het niet meer". Eenzaam ben ik en verschoven, ja, de ellende drukt mij neer. Ik ben zo bang voor het leven voor het gewone leven. Het gewone leven kan ik al niet meer aan". Neen, ge kunt het leven niet meer aan ; ge kunt uzelf niet meer aan, ge zijt tegen uw huisgenoten niet meer opgewassen, ge zijt één stuk onverstand, eigenlijk zijt ge en voelt ge u als één teveel.

Maar ge moet er maar eens voor uitkomen, dat er nog wat anders is, heel wat anders, dat ge zegt : "O God, die ik mijn Koning noem". Maar dat Gij nog eens mijn Koning wezen wilde in mijn hart en in mijn huis, o God, die ik mijn Koning noem.

En ik kan de dood niet eigenen. Ik kan nergens meer tegenop.

Zo brengt ge uw dagen door en hebt 's morgens alweer uw vermoeidheid als een dagelijks kruis op te nemen. O God, ik kan er niet door ; Gij zijt mijn Toevlucht, mijn Sterkte.

Zie geliefden, het is wonderlijk. Er is geen uitkomst en toch ook geen wanhoop en ge wordt in het leven gehouden op de plaats waar God u neerzet.

Is er dan nog verwachting ?

Ge durft het niet meer te zeggen, want ge hebt geen recht meer op enige verwachting. Maar nu : Gij zijt mijn Toevlucht. Dat is Christus. En Christus is de Aller-eenzaamste van alle mensenkinderen.

En omdat Christus nu de Aller-eenzaamste is, daarom zal die Aller-eenzaamste naar die eenzame komen af te dalen. Want dan zal Hij bewijzen : Twee is beter dan één.

En zo komt de Toevlucht naar beneden. Want Hij is de Zone Gods, Die onze menselijke natuur heeft aangenomen, en zo is die Goddelijke natuur met onze menselijke natuur gehuwd en zo is het Woord in vervulling gegaan : Het is niet goed dat de mens alleen zij. En dan komt de Toevlucht zo laag tot Zijn toevluchtnemend volk, opdat zij samen zouden wandelen en opdat zij samen zouden in- en uitgaan voor Gods Aangezicht.

Zie, dan kunt ge het zelf niet zeggen, waar ge op wacht, maar het is : Gij zijt mijn Toevlucht, maar hoe kom ik er ?

Gij zijt mijn Sterkte, dat is waar, Heere, Gij draagt mij ; iedere dag kom ik er weer door, en Gij zijt mijn Deel in het land der levenden, in het land der stervenden.

Want deel hebben aan de Toevlucht en toevlucht nemen dat gaat altijd samen. Ge kunt die wisselwerking voor uzelf niet controleren, maar het is het leven Gods dat in het verborgene geschiedt.

Hoe ongelukkig moet ge wel niet zijn, om er enige aandacht voor te hebben. Des Heeren deel is Zijn volk en Jakob is het snoer Zijner erve. En wanneer gij u nu zo eenzaam voelt en verlaten en verloren, verschoven, dodelijk krank en in uzelf mislukt, dat er niets meer overblijft dan : Laat mij maar zitten, laat mij maar, Heere, dan ?

Dan komt Hij binnen en dan wordt ge blij met God en dan wordt ge blij met uw weg en dan wordt ge blij met uw vereenzaming en met uw verarming, en dan zijt ge blij met God. En dan wilt ge niets van uw weg af hebben. Ge wilt geen ander kruis, maar begeert een onderworpen hart. En dat krijgt ge dan in de dadelijkheid, omdat Hij kent degenen die de Zijnen zijn.

En dan wordt die aller-eenzaamste Jezus (want Hij was door Zijn eigen volk gehaat, Hij was een mikpunt voor de wereld en voor alle valse vromen. Christus is verstoten. Christus is de Man van smarten. Wanneer er ooit één eenzaam was op aarde dan was het Christus), die wordt mens om die eenzamen die Hem door de Vader waren toevertrouwd op te zoeken, opdat het zou gezongen worden en ervaren :

Spring op van vreugd, verheft Gods lof, Die Psalmen geeft uit 't hemelhof, Van ouds Zijn troon en woning.

Die eenzamen zet in een huisgezin, hoort ge het ? Eenzamen in een huisgezin. Daarom, met eerbied gesproken, komt Hij zo laag, als Deelnemer en als Deelhebber in uw lot, als de Partij en de grote Partner uit het genadeverbond, om samen te spelen, om samen te spreken, om samen te handelen, om samen te wandelen. Hoe ?

Een Alvervullend God en een nietshebbend volk. Dat zijn de partijen. Wanneer die overeenkomen in de eenzaamheid en in de verlatenheid. Waar ? In de woestijn van het leven.

Er is niets wat een mens eenzamer maakt dan verdriet en dan lijden en dan leed. En in die woestijn heeft Hij ze geleid en in die woestijn spreekt Hij naar uw hart. Naar uw hart !

Neen, niet naar uw smaak, niet naar uw verstand of gemoed. Neen. Wanneer ge nu nog uitredingen hebt, wanneer ge nog beloften hebt en toezeggingen, wanneer ge daarvan weet te spreken en ge maakt daarvan de grond van uw geloof - ge moet niet zeggen neen, want ik kan ze hier wel aanwijzen, die een grond maken van hetgeen ze wel eens hebben ontmoet. En is dat dan niet waar ?

Het kan allemaal wel waar zijn, maar het is niet genoeg. Want :

De grond, waarop ik eeuwig bouwe, ligt niet in mij, ook niet in mijn bevinding noch in mijn gevoel, ook niet in de uitredingen, maar ligt in Gods trouwe.

En dat is omdat die Toevlucht zo laag komt af te dalen tot Zijn toevluchtnemend en tot Zijn niet-kunnen-toevluchtnemend-volk, zó laag, dat Hij zegt : "En Ik trad met u in een verbond. En zo werd gij de Mijne. In de woestijn zal Ik tot uw hart spreken, en Ik zal u Mij doen ondertrouwen". Kijk, dan komt de Goddelijke natuur de menselijke natuur te huwen en zo worden ze één. En zo zult gij niet langer klagen en vragen, maar zo zult ge stil zijn onder God.

En wanneer Hij dan weer eens heengaat, want we hebben met een komende en met een gaande Jezus te doen, wanneer ge dan weer alleen zit, dan gaat toch uw hart uit vanwege Zijn spreken. En dan blijft het Woord over, het naakte Woord, en een naakt geloof op een naakte en bebloede Bloedbruidgom.

Zo werkt God. En dan wordt God gedreven door de deugd van Zijn recht, uw en mijn zonden te straffen.

"Ja", zegt ge, "de straf" die ons de vrede aanbrengt, was op Hem". Inderdaad. Maar ge moet nu niet denken, dat, als David die geschiedenis met Bathseba heeft, of met die volkstelling, dat de Heere hem dan zo maar laat lopen. Neen, ik zal niet zeggen : Het is maar makkelijk een kind van God te zijn, want dan kunt ge er maar op los zondigen. Neen, Hij handelt nooit met ons naar onze zonden, maar Hij rekent wel af aan deze kant van het graf met Zijn volk. Wacht even.

Maar in de tijd komt de Heere het u ordentelijk voor ogen te stellen en komt ge het onder Gods recht te leren : Ik ben Zijn gramschap dubbel waardig. En ik ben het, Heere, Die U tot straf bewoog ; Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig. Dan krijgt ge onder het recht Gods te bukken. Daar krijgt ge Hem in lief, want Hij is die grote Eenzame geworden voor Zijn eenzaam volk.

Hij was er in de nooit begonnen eeuwigheid. Eigenlijk is er voor dát volk nooit een verdoemenis geweest. God heeft ze nooit anders gezien dan rein. Maar in Gods weg krijgen ze wel te zien wie ze zijn. Ja, dan zien ze wel degelijk verdoemenis en omkomen, ja. Want God kan wel met u bevredigd zijn en met Zijn kerk, maar dat wij er nog niet mee bevredigd zijn. En nu kunt ge er geen optelsommetje van maken en ge hoeft niet te denken : Kon ik dat nu maar eens onthouden vanmorgen, helemaal niet.

Ge hebt God nodig als Toevlucht, maar heimelijk moet ge er niets van hebben. We willen met God ons eigen leven leven. Ja, dat willen we met God. We willen met God - ja, dat meent ge, met God - onze eigen inzichten behouden, nietwaar ? Nu, dan kunt ge iedere emigratie goedkeuren. Dan kunt ge ieders post goedkeuren. Met God onder tranen onder roepen, onder banden, maar ondertussen chartert ge toch uw eigen weg. Wat blijft er dan over ?

Niets. Ge zijt aan de ijdelheid onderworpen en ge zijt niet anders dan onder de zonde besloten en we kunnen er geen duimbreed bovenuit.

Maar in al die wegen leert ge uzelf kennen als een groot stuk venijn, tegenover God en tegenover uw naaste. En daar zegt de ziel in de weg van ontdekking zo hartelijk "Amen" op. Als we onze eigen gang en onze eigen inzichten maar 'mogen behouden. "Neen", zegt de Heere, "daar is geen sprake van". En wanneer we dan de deugd van Gods recht beamen dan is de gramschap daar om God in Zijn ontferming te ontmoeten.

Want wanneer God toornst dan is God het veel gauwer moe dan wij. Want dat houdt God niet zo lang uit, dat toornen. Dat kan Hij niet. Dat is in strijd met Zijn Wezen. En toch weer niet.

En dan is het de wijsheid Gods die een Ruth en een Naomi in weduwschap zet, enkel en alleen, omdat zij uit de staat der natuur, uit het heidense Moab overgezet zouden worden in de staat der genade en in Juda's stam ingeënt zou worden. Waarom is zij dan bij haar schoonmoeder gebleven ? Hebt ge daar niet meer over gedacht van de week ? Neen ? Nu blijft er dan nog een beetje over denken.

Ja, uw volk is mijn volk, en omdat het onder het besluit lag, dat zijn allemaal dingen die niets anders zijn dan kopwerk. Dan kunt ge er wel een oplossing voor vinden in de dogmatiek, en de ethiek daarbij: Ge kunt van mij die hele zaak cadeau krijgen !

Het was de wijsheid Gods die Ruth aan Naomi verbond en met hen samen naar Bethlehem ging. Het was de wijsheid Gods dat het zo moest zijn, en nu bleef ze er maar. Neen, ik vertel het u toch niet.

En dan is er de liefde Gods, die het alles zo leidt en bestiert in uw en in mijn leven. De liefde Gods.

En zo laat God Zich vinden van een arme stumperd, en dan roept David het uit : "Gij zijt mijn Deel". Daar was hij nu deelhebber van en hij was er deelnemer van en hij krijgt niets in handen. Niets. Hij zal alleen van de rente leven. En zo zal het in het leven van al Gods keurlingen gaan. Dan is de Heere zo nabij, en ge ziet Hem niet.

En hoe gaat nu uw weg ?

Ge ziet geen pad, maar ge zijt als een blinde die tast aan de muur en ge kunt geen deurknop vinden. Halleluja !

Amen.

O Heere, dat is het wat van U afdaalt,

een geschonken afhankelijkheid, een geschonken hulpbehoevendheid, een geschonken nooddriftigheid, dat is het wat van U afdaalt, dat we zo arm, en dat we met zoveel bejegend worden enkel en alleen, omdat Gij U noodzakelijk en dierbaar en gepast zoudt maken voor een zodanig volk, dat het de weg naar zijn boelen niet meer kan vinden.

Amen.

Onze slotzang zij uit de 32e Psalm en daarvan het 4e vers :

*Gij zijt mij, HEER, ter schuilplaats in gevaren;
Gij zult mij voor benauwdheid trouw bewaren;
G' Omringt me, daar Gij mij in ruimte stelt,
Met blij gezang, dat mijn verlossing meldt.
Mijn leer zal u, o mens, naar't recht doen hand'len,
En wijzen u den weg dien gij zult wand'len;
Ik zal u trouw verzellen met mijn raad,
Terwijl mijn oog op u gevestigd staat.*

Gaat thans heen in vrede :

De Heere zegene u en de Heere behoede u ;

de Heere doe Zijn Aanschijn aan u lichten en zij u genadig ;

de Heere verheffe Zijn Aangezicht over u en in u en geve u vrede.

Amen

ZOEKT DEN HEERE EN LEEFT

Laat ons dit godsdienstig samenzijn aanvangen met het zingen van Psalm 69 het 3e vers :

*Beschaam door mij de stille hope niet
Van hen, die U, o HEER der legerscharen,
Verwachten; laat geen schande wedervaren
Aan hen, die U steeds zoeken in verdriet.
Met mij verging hun hoop, o Israels God,
Daar ik mijn smaad om U wentwil moet dragen.
Mijn aanschijn is bedekt met schand' en spot;
Helaas, wat heb ik stof tot bitter klagen!*

Lezen wij eerst met elkander de Heilige Wet des Heeren.

Daarna zal u warden voorgelezen uit de profeet Jesaja, het 55e hoofdstuk, het 1e tot en met het 9e vers :

1 O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja, komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk.
2 Waarom weegt gijlieden geld uit voor hetgeen dat geen brood is, en uw arbeid voor hetgeen dat niet verzadigen kan? Hoort aandachtiglijk naar Mij en eet het goede, en laat uw ziel in vettigheid zich verlustigen.
3 Neigt uw oor en komt tot Mij, hoort en uw ziel zal leven; want Ik zal met u een eeuwig verbond maken en u geven de gewisse weldadigheden Davids.
4 Zie, Ik heb Hem tot een Getuige der volken gegeven, een Vorst en Gebieder der volken.
5 Zie, Gij zult een volk roepen dat Gij niet kentet, en het volk dat U niet kende, zal tot U lopen, om des HEEREN Uws Gods wil en om des Heiligen Israëls wil, want Hij heeft U verheerlijkt.
6 Zoekt den HEERE terwijl Hij te vinden is; roept Hem aan terwijl Hij nabij is.
7 De goddeloze verlate zijn weg, en de ongerechtige man zijn gedachten; en hij bekere zich tot den HEERE, zo zal Hij Zich zijner ontfermen, en tot onzen God, want Hij vergeeft menigvuldiglijk.
8 Want Mijn gedachten zijn niet ulieder gedachten, en uw wegen zijn niet Mijn wegen, spreekt de HEERE.
9 Want gelijk de hemelen hoger zijn dan de aarde, also zijn Mijn wegen hoger dan uw wegen, en Mijn gedachten dan ulieder gedachten.

Votum :

Onze hulp en onze verwachting sta in de Naam des Heeren Heeren, die Hemel en aarde schiep door het Woord van Zijn kracht, Die trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit laat varen de werken Zijner handen. Genade, barmhartigheid en vrede worde u geschonken van God den Vader, en van Jezus Christus, Zijn eengeboren Zoon, onzen Heere, door de bediening van den Heiligen Geest.
Amen.

Proberen wij nu te zingen uit de 103e Psalm en daarvan het 4e vers :

*Hij heeft voorheen aan Mozes Zijne wegen,
Aan Israels zaad, tot hun behoud genegen,
Zijn daân getoond, en trouw'lijk hen geleid.
Barmhartig is de HEER en zeer genadig;
Schoon zwaar getergd, lankmoedig en weldadig;
De HEER is groot van goedertierenheid.*

De meesten onder ons zouden aan geen godsdienst doen.

De meesten onder ons zouden hier niet komen als ze niet een ziel hadden te verliezen. Dan waart ge zo godsdienstig niet. Dan ging je niet naar de kerk. Maar omdat je een ziel hebt te verliezen.

Ik verstout mij te zeggen in deze tijd van emigratie, dat wanneer er een wereld zou ontdekt worden of een land waar geen God was, dan zou je een wereld-emigratie krijgen naar die wereld en naar dat land waar geen God was.

Maar het is, omdat ge bang zijt voor de dood. Het is, omdat God op een ontmoeting aanstuurt. En daarom komt de vraag wel er eens bij mij op : Hoe lang zal die valse gerustheid onder ons nog duren ? Want dat sjuwt maar raak en dat doet maar aan. En ? Is er wel eens vindenstijd geweest in uw leven ? Want heus, we kunnen wat met die godsdienst van vandaag en zoals we hier met vrome lieden neerzitten, en ik ben menigmaal bang dat ik als een huichelaar op de stoel sta. Denkt ge, dat we daarmee God kunnen ontmoeten ? En God stuurt het op een ontmoeting aan. Wij zullen aanstonds voor de Rechterstoel van Christus moeten verschijnen, allen zonder onderscheid. En hoe zal het dan zijn ?

En ge voelt het wel, wanneer we die dingen noemen en wanneer het u gerust voorbijgaat voor de zoveelste maal, en wanneer ge zegt : "Wij kunnen daar toch niets aan veranderen, want we zijn zo rechtzinnig en we zijn zo goed overtuigd en we weten heel goed dat God het moet doen door Zijn Heiligen Geest". Maar ? Wanneer die dingen u voorbijgaan en tot u komen, dat is allebei tekort.

Maar wanneer het in u komt, zie, dan krijgt ge een bevend hart. En dan zal uw voetzool niet rusten.

Want wanneer God u en mij een bevend hart geeft, dan zal onze voetzool niet rusten, maar dan zal het in uw en in mijn leven zijn : "Ik zal nooit mijn zadeliem ontbinden, voordat ik Jezus eens zal vinden".

Ge moet God maar moeten hebben, geliefden.

Want we kunnen zonder God, God niet ontmoeten. Denkt ge, dat ge met een stuk godsdienstigheid en deugdzaamheid en netheid en vroomheid en kerkelijkheid en in een weg van doen en laten, dat ge daar God mee kunt ontmoeten ? Neen, ge kunt alleen God ontmoeten aan de hand van God.

Dan zijn we door God gezocht, dan zijn we door God gevonden, dan zijn we door God opgeraapt en dan worden we door God thuisgedragen en dan zullen daar de blijde zangers staan. En die zangers, die zullen zingen van de eeuwige wegen en deugden des Heeren, dat er een verloren mens gered wordt, die niet naar God vroeg, noch naar God wilde vragen, die God van zich af heeft gestoten en het Bijbelboek voor zijn voeten heeft gesmeten, die met gebalde vuisten tegen de Hemel heeft gestaan. Zie, dat Hij een zodanig volk kwam te zoeken en kwam te overwinnen en kwam te overtuigen. Dan zullen ze daar zingen van de wegen des Heeren. En eeuwig bloeit de gloriekroon op het hoofd van Davids grote Zoon.

Dan hebben wij er niet zoveel aan gedaan. Geen nagelschrap hebben wij er aan gedaan, wij hebben er geen vinger achter kunnen krijgen. God heeft al het onze verworpen, om ons enkel en alleen aan te zien in die geheel enige Borg en Middelaar, in de Immanuël, in het vleesgeworden Woord.

En daarom wij vlees, enkel en alleen om ons aan de grond te houden. Wij alleen verdorvenheid opdat we niet boven het stof uit zullen komen. Want Hij is Geest, eeuwig te loven en te prijzen.

In welke weg dit nu geleerd wordt, hadden wij ons voorgesteld in dit morgenuur te beluisteren.

En we kozen onze tekst uit het boek van Amos, het 5e hoofdstuk en daarvan het 6e vers het eerste gedeelte, waar wij het woord van onze tekst aldus lezen :

"Zoekt de HEERE en leeft!"

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur.

Eenvoudiger kan het niet. Hartelijker kan het niet. En rijker kan het niet.

Het is een woord van verschrikkelijke eenvoud, want de eenvoudigen wil Hij steeds gadeslaan. Dat is een uitgeteerd volk, dat is een uitgezet volk en dat is een volk, dat geen volk is in zichzelf, maar dat door herscheppende genade uit de volheid van de Christus Gods op een zodanige wijze bediend wordt, dat God er Zelf van zegt : "En zij, zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid". Omdat ze uit God geboren zijn. Niet uit de godsdienst, maar uit God.

Proberen wij tot God te naderen.

Zetten wij ons godsdienstig samenzijn voort door met elkander te zingen uit de 81ste Psalm en daarvan het 10, 13e en het 14e vers :

*Eert geen uitlands God;
Wacht u voor uw zielen;
Wilt, naar Mijn gebod,
Mijnen naam ten hoon,
Voor geen valse goôn,
Voor geen vreemde, knielen.*

*Maar Mijn volk wou niet
Naar Mijn stemme horen;
Israël verliet
Mij en Mijn geboôn;
't Heeft zich and're goôn,
Naar zijn lust, verkoren.*

*'k Liet hen dies, veracht,
Naar 't hun goed dacht, hand'len;
'k Liet dit boos geslacht,
Naar de keuze viel
Van hun dwaze ziel,
In hun wegen wand'len.*

Het was in de achtste eeuw voor Christus, dat Israël veel voorspoed en zegen mocht beleven. God had Israëls gevangenis gewend en de tactvolle en dappere Jerobeam had met zijn helden de Syriërs verslagen, Damascus vernederd en de volkeren rondom tot slavernij gebracht. En zoveel rust en voorspoed heerste toen op de heilige erve, dat het was of de tijd van David en zijn glorie en zijn welvaart waren weergekeerd. En dat alles had God gedaan. En dat volk in dankbaarheid, daar ze alleszins godsdienstig waren, heeft dit ook wel begrepen en zij hebben hun slachtvee gebracht en zij hebben hun altaren gebouwd en zij hebben die kudden gedreven naar de hoogte van Bethel.

En daar roken de altaren en daar verdringen zich de menigten, daar slachten de priesters en daarheen spoeden zich de menigten uit de verschillende gouwen van Palestina. Daar rondom, bij die godsdienstige plechtigheid. Inderdaad, het volk is dankbaar. Inderdaad het volk heeft alle reden om te juichen. Inderdaad, dat volk is rijk gezegend. Het is ook het verbondsvolk.

Toch, toch is het niet anders dan een uitwendige gehoorzaamheid. Daar offeren zij dan op die zwaar rokende altaren, die daar staan op de hoogte van Bethel. De priesters hebben geen handen genoeg om het slachtvee aan te dragen.

Dan maakt zich een forse gestalte los van de schare rondom. Het is een kloeke boerenzoon. Hij draagt een herderskleed en heeft ook herdersgereedschap. Hij maakt zich los uit de menigte en dringt door tot aan het altaar waar ze roken en waar de priesters staan. Met sombere drift en brandende, gloeiende ogen staat hij daar en hij roept onversaagd : Alzo zegt de Heere : "Uwe brandofferen haat Mijne ziel. Ik versmaad uwe hoogtijden. Uw luitenspel kan Ik niet horen. Uwe liederen verdraag Ik niet".

Het is alsof er een bom valt, daar op de hoogte van Bethel. Pats. Daar ligt het. En verschrikt deinzen ze terug.

Wie is die man ?

De meesten kennen hem niet. Er zijn maar weinigen die hem kennen. Het is Amos. Het is een veehandelaar uit het dorpje Thekoa.

Thekoa ligt in de omgeving van Bethlehem.

Sommigen kennen hem wel, omdat ze hem op de markt wel eens ontmoeten. Hij is een brutale zegger. Dat is toch een wonderlijke man.

Zo staat daar dan die profeet.

Zo staat daar dan die Godsman van de oude dag en hij brengt daar het woord des Heeren : "Alzo zegt de Heere". Alzo.

Nu dat is wat, als dat "alzo zegt de Heere" in uw leven komt, want dan is er telkens weer : "alzo zegt de Heere". En alles wat ge daar tegenin brengt en alle uitvluchten en alle redeneringen en alle verstand is waardeloos en als ge er onderuit wilt, dan is het telkens maar weer : "Alzo zegt de Heere".

En wanneer ge u dan toch wilt verontschuldigen en wanneer ge dan toch nog wat wilt inbrengen en wanneer ge dan toch nog wat wezen wil : "Alzo zegt de Heere". Anders niet.

Dat woord zal bestaan en dat woord zal alleen bestaan.

Ik kan uw brandofferen, ik kan uw altaren, neen, God had dat Zelf ingesteld die altaren. God had zelf ingesteld die offeranden. God had dat zelf verordineerd. Ook die feestdagen ; ook die speellieden. Toch zegt Hij : "Ik haat het, Ik versmaad het, Ik kan het niet rieken, Ik kan uw brandofferen, Ik kan uw altaren, neen, God had dat Zelf. Toch had God het ingesteld.

Maar de Heere zegt : "Ik kan uw altaren niet rieken en Ik kan uw offeranden niet luchten en Ik kan uw luitenspel niet verdragen". En Ik kan uw, uw onderstreept, hoort ge het ?

Nu kan God het ook zeggen tegen u en tegen mij : "Ik kan uw bidden niet verdragen en Ik kan uw knieën buigen niet verdragen en Ik kan uw godsdienst niet verdragen en Ik kan uw preken niet verdragen en Ik kan uw godsdienstige gestalte niet verdragen en Ik kan uw geloofshouding niet verdragen" "Van al deze dingen daar walg Ik van", zegt de Heere.

Hebt ge zelf wel eens gewalgd van uw knieën buigen ? Hebt ge van uzelf wel eens gegruwd, wanneer ge daar lag en wanneer ge daar tot God riep en dat ge moest bekennen, eerlijk voor God bekennen, dat ge uw vlees en dat ge uw zonden en dat ge uw koningszonde en dat ge uw verborgen hoererijen liever had dan God en dat ge die liever had dan genade ?

Nu, verder kunnen wij niet komen. Ge moet nu niet denken, dat ge God ooit iets anders zal kunnen brengen dan zonde. Ge moet niet denken, dat ge God ooit iets anders zal brengen dan uw walgelijkheid en dan uw ongerechtigheid en dan uw narigheid en dan uw ellende, dat ge God ooit iets anders zou kunnen brengen. Nooit. Vlees, verdorvenheid, vijandschap, walgelijkheid.

Maar wanneer we dan daar staan als dat volk, ja dat was het volk Israël, dat waren de verkorenen. Ja, ge moet u maar wat durven te verbeelden.

En nu moet ge niet denken, dat dat volk vandaag aan de dag is uitgestorven, neen. Want wat kijken wij niet laag op de andere mensen neer. Of denkt ge niet dat Hij die hoer aan de overkant of die kastelein in het hart kan grijpen ? Zoudt ge dan denken dat er nog iets moet zijn ?

In de weg van het Werkverbond gold : "Doe dat en gij zult leven". Dan ging het doen aan het leven vooraf.

Maar in de weg van het Genadeverbond is het : "Leef, en doe dat". Dan gaat het leven eraan vooraf. Daarom is het : "O God, bekeer mij, dan zal ik mijzelf ook bekeren". Maar ge moet niet denken dat gij aan uw bekering kan beginnen.

Zie deze Amos, die daar staat als een rots in het midden van de branding, wat een kerel ; dat zijn nu Gods knechten. Hij zegt : Ik ben geen profeet en ik ben geen profetenzoon, neen. Ik ben maar gewoon een veehoeder en ik teel ook nog wat moerbeziën". Dan komt hij naar voren. God moet maar eens een mens naar voren brengen. God moet maar eens een mens komen te roepen. Het gaat er niet over of ge uzelf dominee of profeet gemaakt hebt, daar gaat het niet over. Maar het gaat erover, of God u van achter de schapen vandaan gehaald heeft. Als Hij u achter de schapen vandaan haalt, dan komt ge met David binnen, dan komt ge zo uit de stal, dan zit de schapenmest nog aan de klompen en dan hebt ge nog een vuile kiel aan. Neen, hij hoeft zijn eigen niet op te knappen. Dan staat hij daar. Zijn broers die zijn al voor het oog van Samuël voorbijgegaan en daar komt David aan, ja. Dat was de uitverkorene. Hij wist het zelf niet. Hij werd gezalfd.

Saul had een ander hart en Saul was ook onder de profeten. En Saul was ook door God tot koning gezalfd. En Samuel had ook een biddend leven met Saul daarin.

En ? Het was toch niet in de gunste Gods. En David was gezalfd uit de hoorn.

Nu kan het zijn dat ge uit de kruik gezalfd zijt of uit de hoorn. Ge maakt het zelf maar eens voor uw eigen uit. Het is een kostelijk onderzoek, gij geruste in Sion en gij zekere op de berg van Samaria, het is een kostelijk onderzoek, op gebogen knieën, in het verborgene in de hoek van uw stal of wanneer ge uw aardappelen plant, om het eens te onderzoeken van welke kant of het nu eigenlijk is. En dan gaat het heel erg nauw uit.

Want dan is er veel nabijwerk en dan is er zoveel schijn.

Maar als ge bij uzelf een bevend hart ontdekt, dan zijt ge niet onder de schijn, maar dan zijt ge onder het zijn. Dat is geen woordspeling, maar dat zijn wezenlijkheden.

Saul had een ander leven.

Dan zeggen ze wel eens "een man met een ander leven", nu uit de brand ermee. Maar David had een nieuw leven, ja.

Saul was gezalft uit de kruik der tijdelijkheid en der verschijnselen. Maar David was gezalft uit de hoorn van Gods overvloed, uit het onvergankelijke. Daarom was David ook de man naar Gods hart. En wanneer ge de man naar Gods hart bent, dan kunt ge proberen wat ge wilt en dan kunt ge vechten wat of ge wilt en dan kunt ge verkeerd zijn wat of ge wilt en ge kunt vijandig zijn wat ge wilt, maar ge kunt nooit onder God vandaan.

Nu moeten jullie het zelf maar weten of ge onder God vandaan kunt. Want als ge van God bent, dan kunt ge niet onder God vandaan. Want dan brengt Hij u onder het kruis. En dan wordt de dwarsbalk, dat is de horizontale lijn van uw en van mijn drijven naar de dingen der stoffelijkheid en naar de dingen van beneden en van de tijd, dan wordt die dwarsbalk van ons verzet tegen God nogmaals, de horizontale lijn, die wordt verbroken door de verticale lijn van boven naar beneden, vlak door onze tijdelijkheid en door onze horizon en door onze vergankelijkheid heen.

Hebt ge zo het Kruis wel er eens gezien ?

De verticale lijn uit de eeuwigheid en uit God vandaan als een straal van Zijn erbarming en als een straal van Zijn ontferming als reinigende en louterende genade die het uwe kwam te doorklieven, opdat gij aldus zoudt verstaan : Rots der Eeuwen, dat is Christus, voor mij gekloofd, laat ik mij in U verbergen".

Zie, dat openbaart vlees en bloed niet.

Dat is geen verhaaltje wat ge leren kunt en dat is niet op te nemen. Dat is alleen, wanneer Gods wagens uw kant uitkomen en wanneer ze voor het tentlinnen van uw ziel voorrijden en wanneer de boodschappers bij u binnenkomen en uitroepen : "Jozef leeft nog en hij is een heerser over gans Egypteland". Dan krijgen wij Goddelijk Bezoek en dan krijgen wij Gods altaren te verstaan. En wat zijn Gods altaren ?

Dat is niet het uitwendige. Ganselijk niet.

Maar dat is : "Bij Uw altaren". Wanneer God Zijn lieve Zoon op het altaar van mijn ziel komt te verklaren, zoals Hij dat verklaarde, toen Hij bij de Emmaüsgangers binnen zat en Hij daar over kwam in de breking des broods. En daar ligt het. Die Emmaüsgangers vertrouwden Hem alles toe, ook hun broodtrommel. Hebt ge God uw broodtrommel wel er eens toevertrouwd, dat ge zegt : "Heere, daar mag U nu baas over zijn". Dan komt God bij u aan tafel. Maar dan zegt Hij niet : "Ik kan uw altaren niet rieken". Dan zegt Hij niet : "Ik haat en versmaad al die offeranden". Want Gods offers zijn een gans verbroken geest door schuldbesef getroffen en verslagen. Gods offer, dat is Zijn eigen Lam, Zijn eigen Zoon, dat is het Offer wat Hem alleen kan behagen en dat wordt verklaard aan uw eigen tafel en aan uw eigen zieleleven, wanneer ge uw vuile was staat te doen, wanneer ge achter de bakkerskar loopt, wanneer ge God loopt te verachten en wanneer ge God loopt te verwensen en wanneer er niets anders dan brokken in uw leven zijn overgebleven en wanneer ge met de Emmaüsgangers als onverstandigen en tragen van hart maar naar uw eigen dorp, naar Emmaüs gaat.

Weet je wat Emmaüs betekent ?

Emmaüs betekent : Duisternis.

Dan gaat ge weer naar uw eigen donkerheid terug.

Dan komt Jezus, dan komt Hij.

Wanneer Hij dan komt, dan komt Hij Zich te verklaren in de breking des broods. En als ge dat nu krijgt, dan gaat Hij uit uw gezicht. Ja, dan gaat Hij weer weg. Het ware lieven, leven, loven is daar, waar wij Jezus zien en waar wij Jezus eeuwig bezitten. Maar hier krijgt ge Hem lief tussen de traliën door.

Dat is het. Wat is dat ?

Zoekt den Heere en leeft.

Ja, dan zeggen ze : Ge moet God zoeken". Dan had Hij Zijn Zoon niet behoeven te geven om ons te zoeken. Arm mensenkind, wilt ge dan zelf God zoeken ? Arm mensenkind, denkt gij dan inderdaad, dat gij Hem vindt. Nu, dat staat er toch. Ja dat staat er. Ja dat staat er : Alzo zegt de Heere : "Zoekt den Heere en leeft".

Nu, eenvoudiger kan het toch niet en hartelijker kan het niet en rijker kan het niet en milder kan het niet. Ge weet gewoon met die Waarheid geen raad. Staat dat nu in de Bijbel ? Zoek den Heere en leef ?

Ja, dat staat in de Bijbel.

Het is met alle teerheid en met alle heerlijkheid en met alle luister en met alle duidelijkheid en klaarheid is het onderstreept : Zoekt den Heere en leeft. Weet ge, waarom jullie Hem niet vinden ? Ge zijt veel te bang dat ge Hem vindt. Want dan moet ge uw eigen leven verliezen.

Zoek den Heere en leef, dan is het met uw en met mijn leven uit. Dan komt ge in de weg van verdrinken. Ze zeggen wel eens : "Het water komt wel tot aan de lippen, maar er niet over". Dat is een christelijke doodoener waar ge niks aan hebt. Want mijn hoofd is als bedolven in de golven van mijn ongerechtigheden. Komt dan het water over de lippen of niet ?

En wanneer een ander roept : "Al Uwe golven en al Uwe baren zijn over mij heengegaan".

"Ja", zegt ge, "dat is de Christus Gods".

Ja, ge hebt wel een goede verklaring daarvoor, maar wat heb ik aan uw overtuiging ? En wat heb ik aan uw Schriftkennis ? En wat heb ik aan uw altaren en al die dingen ? Daar heb ik niets aan. Want wij zullen den Beelde Zijns Zoons gelijkvormig worden en wij zullen met Hem gekruisigd worden en wij zullen met Hem sterven en wij zullen met Hem begraven worden en wij zullen ook met Hem worden opgewekt en in de Hemel gezet.

"Ja", zegt ge, maar hoe maakt ge dat dan met dat : "Zoek den Heere en leef".

Dat moet ge niet aan mij vragen. Daar blijf ik als een stomme tegenover staan. Ik heb die wijsheid niet. Ik zeg gewoon : "Ik weet dat niet, want ik weet zelf met deze Waarheid geen raad". Want dat is het niet als je daar..., neen.

Toch is het zo : "Zoek den Heere". Kijk, dat is een woord vol gezag, dan neemt de Waarheid u gevangen. En dan kunt ge onder die Waarheid niet uit. En dan wordt die Waarheid een ontzettende werkelijkheid.

En wat is die ontzettende werkelijkheid ?

Dat gij niet zoekt en dat gij veel te bang zijt om te zoeken. Eigenlijk gezegd zijt ge bang om te vinden !

En toch gaat deze Waarheid door. Die gaat door. Wanneer God u brengt onder Zijn Woord en waarheid en onder Zijn bediening, dan kunt ge het hier aan weten, dat ge tegen die Waarheid en tegen dat Woord en tegen die Bediening in verzet komt. Want er zou geen glorie voor het Woord zijn en er zou geen roem voor de Waarheid zijn en zou geen triomf zijn voor God en Zijn Christus, wanneer Hij u niet eerst had gearresteerd en wanneer Hij u niet eerst had overwonnen en overreed en overtuigd en overgebogen. Of het dan in een bepaald systeem bestaat ? Helemaal niet. Het is geen systeem. Ge kunt het ook niet maken en ge kunt er ook niet een optelsom van maken, ge kunt niet zeggen zus en zus en zo en zo, neen, dat kan niet. Het is alleen, wanneer ge aangeraakt wordt door de eeuwige Liefde Gods. En wanneer ge door die eeuwige liefde Gods wordt aangeraakt, dan is het : "Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, die ons heeft wedergeboren tot een levende hoop".

En dat kunt ge niet verklaren, want de hoop, dat is een wonderlijke plant, die groeit in de armste bodem. Hoe armer of die bodem is, hoe weelderiger die plant, die hope heet, zich komt te verheffen. Die groeit tussen de kiezelstenen. Die groeit in de armoede. Die groeit in de ellende.

Dan zegt Hij : "Zoekt den Heere en leeft".

Ge moet niet denken dat ge daar als vader in uw huishouden zit en dat ge daar de Bijbel leest en uw kinderen tot gehoorzaamheid vermaant, dat vader en moeder eens God gaan zoeken. Zulke dingen zijn er toch bij ons niet meer bij, wel ? Dat farizeïsme moeten wij niet hebben.

"Ja", zegt ge, "maar het is er wel bij".

Inderdaad. Maar ge moet maar eens voor uw Bijbel zitten als vader vanmiddag, en dat wens ik jullie toe, dat ge de Bijbel openslaat en dat ge begint : "En alzo zegt de Heere". En dat vader in tranen uitbarst en moeder in tranen uitbarst en de kinderen zodanig onder beslag liggen, dat ze zeggen : "Wat gebeurt er toch ?" Dat die vader zegt : "O God, ik kan U niet zoeken, ik kan U niet vinden". Dat de Bijbel u veroordeelt en dat ge aangegepen wordt door de kracht Gods. Dan zult ge die middag eens niet lezen. Maar dan gaat er wat vanuit. Als de man de vrouw aankijkt en de vrouw de man en de kinderen de ouders en dat we dan neerzitten : "O God, wat zijn we toch ongelukkig, we kunnen met zijn allen U niet zoeken en wij kunnen met zijn allen U niet vragen, wij kunnen met zijn allen U niet vinden. En dan die onredelijkheid aan onze tafel, dat degene, waar ge zoveel liefde van verwacht, dat ge er heerschappij van krijgt". Ja, waar ge liefde van verwacht daar krijgt ge heerschappij van. Dan krijgt ge pijn in uw hart vanwege de verbittering en wanneer ge ze dan niet meer kunt geven zoals vroeger, niet omdat uw liefde tekort is geschoten maar omdat God u gekortwiekt heeft in uw vermogens en omdat ge aan de grond gezet wordt als man of kils vrouw, hoe kan dat wezen, dan komen er zoveel tegenvallers, dan wordt uw huwelijk leeg en uw huis leeg en uw kinderen enkel narigheid en dan ziet ge er tegen op om naar bed te gaan en dan wordt er niet

meer gelezen en dan wordt er ook niet meer gedankt. Ja, nog wel zo eventjes stil, maar er is geen belijdenis meer. En dan ? Zoek den Heere en leef. Dat is het, geliefden.

Dan de Heere te zoeken. Neen, niet in een dag van voorspoed als zodanig. Neen. Ge moet niet denken dat ge spelevaren gaat zoals we dat doen op de Friese meren, geliefden. En dat we alzo op een zonnige dag ten hemel gaan. Neen. Maar dan drukt de nacht en dan zijn de demonen los. Dan zijn er zoveel machten rondom ons en dan schrijnt de honger en dan schreeuwt de zielepijn, dan is er verstoring. Dan zegt de duivel : "Ge bent een huichelaar en al uw godsdienstigheid is niets dan schijn, ge bent maar een meeloper, ge hebt u er maar bij gevoegd".

Dan zegt God : "Zoekt". Alzo zegt God : "Zoekt !"

Waar moet ge dan zoeken ?

Wel, voor God blijven liggen, voor, God blijven liggen als een dode hond, om door Hem gezocht en door Hem gevonden en door Hem opgeraapt te worden. Alzo zegt de Heere.

Diep doorgedacht kunnen wij onder dit Woord niet uit. Wij willen er niet onder uit, want het Woord eist van ons gehoorzaamheid. Dat Woord brengt ons onder beslag. Dat Woord dat grijpt ons. Dat Woord dat laat ons niet los.

Dat Woord daar kunnen wij niet vanaf. Dat kunnen wij niet naast ons neerleggen, want God stuurt op een ontmoeting aan. En omdat God ons ontmoeten wil en bovenal omdat God ons hebben wil, daarom zijt ge nog in deze ure aan deze plaats. En wanneer ge hier nooit meer komt is het ook goed. Maar ge zult het in dit morgenuur horen wat het Evangelie is. Ge zult het in dit morgenuur hebben te verstaan, God geve het u te verstaan. Want het ware geestelijke leven kan alleen maar uit het graf opstaan.

Hoe zullen wij dan zalig worden ?

We worden zalig omdat God het wil. Niet omdat gij het wilt. Het is niet in de weg van doen en laten. Het is niet in de weg van offeranden. Dat is het niet. Het sluit al die dingen niet uit. Helemaal niet. Maar het is geen grond. Het is echt geen grond.

Zoekt den Heere en leeft. Het gaat om het leven.

Het gaat om het leven, hoort ge het ?

Het gaat om het eeuwige leven. Nergens anders om.

En dit woord is zo schrikkelijk eenvoudig, 't is niet te zeggen hoe eenvoudig het is, en hoe hartelijk het is, en hoe beminnenswaardig het is en hoe rijk het is. Zoekt...

Voelen jullie nu niet, ik wil niet naar zijn, ik wil niet hatelijk zijn, dat wil ik niet, want dat past mij niet, maar zoals jullie hier neerzitten als een stelletje, dat al zoveel jaar onder de Waarheid is, zou het dan nooit eens echt waar worden : Toen hoorde God, hij is Mijn liefde waardig ? Blijft dan God zo nameloos ver van u af ? Wanneer de Hemel nu nooit er eens goed is, wanneer ge nu nooit eens kapot gaat aan uw tafel, wanneer ge nu nooit eens uw eten en uw drinken laat staan, wanneer ge nu 's morgens niet eens naar uw baas kunt, wanneer ge 's morgens uw koeien niet kunt melken, zie, wanneer die dingen over u komen, dan is het : Zoekt den Heere en Leeft. Dan gaat het om het leven en dan is het zoeken er ook. Want Hij scheidt in het heilig recht behagen. Dat is God. En dit is Gods heilig recht, dat het bij u en bij mij niet is, en dat het bij mij en bij u nooit wezen zal.

Hij scheidt in het heilig recht behagen, want Sion zal door recht verlost worden.

En omdat God komt met dit Woord : Zoekt den Heere en leeft, dat is Gods recht op Zijn schepping, dat is Gods recht op Zijn schepsel, dat is Gods recht op u en dat is Gods recht op mij.

En al zijn we nu duizend maal gevallen en al is het nu nog zo verloren in Adam, en al zijn wij het Paradijs uitgedreven en al hebben wij een vervloekte aarde te bebouwen en al is het nu rondom en al verdorven en uit, dan zullen gij en ik toch aan onze bestemming hebben te beantwoorden. Daar gaat God niet van af.

Het is Zijn wereld. En alzo lief heeft Hij diè wereld, die eigen wereld van God, dat Hij zijn enig geboren Zoon heeft gegeven.

Neen, dan kan de satan jubelen, maar hij heeft te vroeg gelachen. Dan kan de satan en de hellemacht schijnbaar triomferen en de zonde als verschrikkelijkheid en de goddeloosheid als ontoelaatbaarheid heersen, dan zal het toch zijn : Zoekt den Heere en leeft.

Mag God recht op Zijn schepping hebben ?

En wanneer dat Woord nu komt, dan gaat het Woord door u heen en dan gaat ge het ervaren met Maria : Er zal een zwaard door uw ziel gaan.

En als dat, zwaard door uw ziel gaat, dan wordt uw leven doorboord en dan wordt uw leven afgesneden en dan gaat ge het verstaan : En uw leven, dierbare Maria, is met Uw zoon Christus verborgen bij God.

Ligt het dan in u of ligt het dan buiten u ?

Neen. Weet ge waar wij God zoeken ?

Wij zoeken God op een verkeerde plaats. Wij zoeken God in den Hemel. Wij zoeken God veel te hoog, veel te hoog.

De Zoon des Mensen ligt in het stof gebogen, aan uw voeten. Daar ligt Hij. Dan moeten wij Hem niet in de Hemel zoeken. Ge moet Hem niet boven de sterren zoeken, maar ge moet Hem zoeken onder uw voetzool. Daar ligt Hij. Een worm en geen man gelijk.

Maar omdat wij Hem daar niet zoeken, doch omdat wij op de hoogtes van Bethel offeren, daarom vinden wij Hem niet. Dan komen wij met onze stieren en met onze bokken en dan komen wij met hetgeen ons welgevallig is, ja. Want op uw eigen hoogtes kunt ge nog eens wat roken, nietwaar ? Dan kan er aan het slachtvee nog wel eens wat mankeren.

Maar als ge werkelijk voor God moet komen met die Offerande Gods, dan kunt ge alleen maar met het Lam en achter het Lam Gods het verstaan, wat uw offerande is :

Ik bekende aan U, o Heere, oprecht mijn zonden,

Ik verborg geen kwaad dat in mij werd gevonden.

Maar ik beleed, na ernstig overleg,

Mijn boze daân. Gij naamt die gunstig weg.

Dies zal tot U een ieder van de vromen,

In vindenstijd, als ge uw zonden vindt, als ge uw goddeloosheid vindt, als ge uw dwaasheid vindt,

In vindenstijd, wanneer ge uw walgelijkheid vindt, zie, daar is Christus. De werkplaats Gods is in het midden van de zonden.

God laat Zijn genade altijd vallen in de zonde. God laat Zijn vergeving altijd vallen in de schuld.

In vindingstijd, met ootmoed smekend komen.

Een zee van ramp, ja, dat is wat, die zee van ongeloof. Want ge kunt niet geloven dat het zo is. Jullie zitten mij in uw hart weer een ogenblik te verdenken, en dan zeggen ze : "Zou het dat wel zijn bij die man ?" Ja, ja. Nu, ik kan u niet aan het werk zetten, helemaal niet. En ik zet u niet aan het werk, want wij zijn uit alle werken uitgezet. En het is een zee van ramp dat we God zo wantrouwen, ziet ge. Want we geloven de duivel wel en we geloven de waarzeggers wel en we geloven de couranten wel, maar we geloven God niet. En hoe hoog die zee van ongeloof en twijfelmoedigheid en wantrouwen dan ook gaat, het raakt hem zelfs niet aan.

Kom, mocht dat uw belijdenis zijn en uw beleving. Met dat mondje kunnen wij het wel aardig zeggen en we beginnen dat weer te zingen, maar het gaat over de waarachtige bekering en dat is nu Gods Welbehagen.

Nu, dat is God welbehagelijk, als gij uzelf niet bekeren kan, niet om daar achter weg te schuilen, want wij staan met een schuldige onmacht hier op de stoel en met een schuldige onmacht zitten jullie hier neer.

Dat is niet om er achter weg te schuilen, maar het is enkel schuld. Want we hebben een zelf gewerkte en een zelf gewilde ellende.

Het is het 3e vers uit de 32ste Psalm :

*'k Bekend', o HEER, aan U oprecht mijn zonden;
'k Verborg geen kwaad, dat in mij werd gevonden;
Maar ik beleed na ernstig overleg,
Mijn boze daân; Gij naamt die gunstig weg.
Dies zal tot U een ieder van de vromen,
In vindenstijd, met ootmoed smekend, komen;
Een zee van ramp moog' met haar golven slaan,
Hoe hoog zij ga, zij raakt hem zelfs niet aan.*

En nu is het niet mogelijk, dat ge blij kunt zijn als het kind er niet is, dat is niet mogelijk. Maar ik was uitgeteerd, dan kunt ge niet meer. Wee mij, dat ik zo heb gezondigd en dat ik zo mijn leven heb verknoeid. Wee mij.

Ik ben een man van onreine lippen en ik woon in het midden van een onrein volk. Zo alleen zult gij het verstaan : Zoekt den Heere en leeft.

Kijk, dan is er een Zoeker in u geboren, dan is er een Vinder in u geboren, dan is er Een in u opgestaan, die het Zijn Vader heeft toegeroepen in de eeuwige Vredesraad : "Wie is het die zal zoeken en wie is het die zal vinden ?" Wie is het, die met Zijn harte Borg zal worden voor dat verloren volk ? Dan krijgt ge het in die weg zo zalig zoet en wonderlijk en makkelijk, want dan krijgt ge het te zien, dat God met u begaan is en dat God de zaligheid voor u heeft weggelegd en dat ge uit een Toekomst leeft en uit een eeuwig Tegoed en dat ge er hier reeds uit bediend wordt, opdat ge zou zijn niet anders dan een schreeuwende ledigheid van binnen en een verlatenheid, waaraan ge geen naam kunt geven. Dat zijn Gods lievelingen. Dat zijn degenen, die het in praktijk brengen van de morgen tot de avond : Zoekt den Heere en leeft. Het heilgeheim wordt aan zijn vrienden naar Zijn Vreeverbond getoond. De ogen houdt mijn stil gemoed opwaarts, om op God te letten.

In nameloze ledigheid. Daarom, het is ook zo'n groot geheim. We kunnen God wel in onze gedachten hebben, ja, ge denkt wel aan God. Ge kunt God wel in uw gedachten hebben, misschien wel van de morgen tot de avond en misschien als ge 's nachts wakker wordt ook nog wel.

Maar ik vraag niet of ge God in uw gedachten hebt.

Maar ik vraag of God de inhoud van uw leven is.

Ge kunt wel aan God denken, maar is God de inhoud van uw leven.

En als God de inhoud van uw leven is, dan hebt ge dagelijks en nachtelijks een schreeuwende ledigheid vol zielsellende. Ge kunt dat natuurlijk niet narekenen, ge kunt wel zeggen : "Die man die heeft het mis". Goed, ik zal het een keer mis hebben en ik heb het in mijzelf altijd mis.

Maar als God de inhoud van ons leven is, dan gaat het niet over uw zaak en dan gaat het niet over uw vrouw en kinderen, dan gaat het er ook niet over hoe we door de tijd zullen komen.

Als Hij de inhoud is, dan ben ik één stuk verlatenheid.

Dan ben ik één stuk nacht en duisternis.

Dan ben ik een schreeuwende leegte.

En die schreeuwende leegte is de vervulling van mijn hart.

En die vervulling van mijn hart, die schreeuwende leegte dat is vindensgenade om op God te letten en om op God te hopen. Als het Evangelie geen dwaasheid is en als ge hier vanmorgen niet struikelt over de Christus, dan is er geen Christus-prediking. Het is de Grieken een dwaasheid en de Joden een ergernis.

Ge moet hier in dit morgenuur de Christus kunnen verwerpen. Dan is het een Evangelie-bediening.

Maar voelt ge nu, dat ge Hem wel verwerpt ?

Voelt ge nu wel, dat ge u er tegen verzet ?

Voelt ge nu wel, dat ge tegen die arme weg ligt ?

Maar, zegt ge, hoe kan het dan dat ik zo nameloos leeg ben, dat ik zo nameloos ongelukkig ben en dat ik zo nameloos verslagen ben bij ogenblikken en in zo'n droefheid verkeer. Hoe kan dat dan toch ? De wereld, die is mij eigenlijk gezegd, ook geen pijp drop meer waard. Ik ben van beneden. Ik ben verkocht aan de dingen van beneden en mijn vlees hunkert naar het vlees, ik ben er aan gebonden en ik walg er van.

Ja, ge betrapt u soms, dat ge de zonden naloopt. Ge moet nu niet denken dat ge er zo maar overheen gezet wordt. Neen, dan is 's nachts het kwaad uw overleg en dan bedenkt ge boze streken. En dan loopt een mens net, na ontvangene genade nadat hij zijn Bethels-ure heeft gehad en zijn Pniëls-worstelingen achter de rug heeft, de zonde na. Dan is een mens zo verdorven dat hij nog de zonde nawandelt en nakijkt en als God de gelegenheid wegneemt om te zondigen, dan is hij kwaad op God.

"Ja", zegt ge, "de één wordt er wel dieper aan ontdekt dan de andere". Neen, geliefden neen.

En dan leert ge God zoeken. Dan krijgt ge God nodig voor uw zonden, dan krijgt ge God nodig voor uw wonden, dan krijgt ge God nodig voor uw ellende, dan krijgt ge God nodig om God nodig te hebben.

Daar hebt ge God voor nodig om God nodig te hebben.

En nu moet ge niet denken dat het ooit anders wordt, nooit.

Uw ledigheid die is er, om de volheid van de Christus Gods hier in beginsel te genieten.

"Maar ja", zegt ge, "ge moet er toch nog wat bij zeggen, want waarom ben ik zo ongelukkig en waarom ben ik zo nameloos ellendig en waarom ben ik vaak zo verkeerd en waarom doe ik de dingen zo geheel anders en er is zoveel, ik kan toch niet buiten de Heere".

En ge vertrouwt het niet.

Nu, hoe is het dan ?

Er zijn twee missers. Ik heb er op het ogenblik geen ander woord voor. Er zijn twee missers.

Er is een Misser in de Hemel.

En er is een Misser hier beneden op aarde.

Er is een Zoeker in den Hemel en er is een Zoeker op aarde. Er is een Vinder in de Hemel en is er een Vinder op aarde. Alzo zegt de Heere : "Zoek God en leef".

Toen hoorde God, Hij is mijn liefde waardig. Toen is Hij van boven gekomen als die geheel-enige God-zoeker en als die geheel-enige God-lover.

En toen heeft Hij in Zijn Borgwerk met Zijn Borgtocht en met Zijn Borgdaad, de kerk gezocht en de kerk gevonden in haar verlorenheid en Hij heeft ze gevonden op de vlakke des velds, vertreden in hun bloed en Hij heeft ze toegefluisterd : "Ik zeg u in uwe bloede : "Leef, ja leef".

Dat is het. Dan wordt het gordijn opzij geschoven, dan alleen, maar dan ook volkomen. Dan komt het van de eeuwige heuvelen. Zijt gij dan geen zoeker ? Inderdaad. Gij zoekt van de weeromstuit. Zijt gij dan geen liefhebber. ? Inderdaad, gij hebt lief van de weeromstuit. Mist gij dan God ? Inderdaad. En gij mist Hem zo smartelijk, en gij moet het bekennen dat gij Hem nog zo goed missen kunt.

Zo wordt ge er dan ook met uw zoeken en met uw missen en met alles uitgezet, omdat Hij alleen zou zijn Degene, Die zo laag af-daalde in onze verlorenheid, dat Hij ons ging zoeken onder de doornen en onder de distelen van de paradijsvloek, zodat Zijn handen doorwond werden en Zijn voeten doorboord en Zijn rug doorploegd en Zijn hoofd met doornen gekroond en Zijn zijden doorstoken, opdat Hij ons onder die ellende zou uithalen en ons alzo zou optillen dat wij het van Hem mogen getuigen : "Al mijn vredegenoten, ook mijn huisgenoten, ook de man mijner keuze, ook de vrouw mijner liefde, al mijn huisgenoten, mijn eigen vlees en bloed, geven acht op mijn hinken". Dat is de Kerk, een hinkend volk.

Maar Gij zijt mij een schrikkelijk Held. Omdat Hij een schrikkelijk Held is omdat gij God niet kunt zoeken, hoort ge het, want we zijn door God gezocht. En wanneer ge hier God leert zoeken, dat is een bewijs, dat ge van God gevonden zijt.

Want die van God gevonden zijn, die staan in het Boek des Levens des Lams, zij zijn opgeschreven ten leven, ter heerlijkheid en ter glorie, opdat Christus Jezus het aan uw ziel zou bevestigen : "Ik ben niet gekomen om gediend te worden, maar Ik ben gekomen om te dienen".

Daarom is dit Woord vol ; het is een overspannend woord.

Dat woord is overvloeiende van het welbehagen Gods, gelijk het beloofde land overvloeiende was van melk en honing.

Maar daarom krijgt ge nog niet een weg naar dat beloofde land, die overvloeit van melk en honing. De weg is niet van melk en honing, maar de weg is Gods welbehagen en dat gij uit uzelf in der eeuwigheid geen vrucht kunt voortbrengen.

Zo is dit woord vol van het recht Gods en van de liefde Gods.

God heeft een recht op u.

En wanneer ge daar nu het onderwerp van wordt, want God laat de één lopen, en de ander neemt Hij. Het is nog nooit anders ge-weest.

Maar wanneer ge daar het onderwerp van wordt, dan gunt God u geen leven in uzelf, maar dan gunt Hij u alleen maar leven in Zijn Zoon.

Ik kan er nu niet over preken en ik zal dat nu niet doen ook, maar het komt mij nu een ogenblik zo voor : Ik zocht Hem, maar ik vond Hem niet. Zo zal het u dan gaan.

Waarom vindt ge Hem niet ?

Omdat ge God zoekt in uw eigen hart en daar zult ge Hem nooit vinden.

Omdat ge God zoekt bij uw man en hij uw vrouw, op uw eigen leger en daar zult ge God nooit vinden.

Omdat ge God zoekt in de wereld, ge zult Hem er niet vinden. Omdat ge God zoekt in uw godsdienst en bij uw offeranden en bij uw altaren, omdat ge God zoekt in uw gebedsleven, ge zult Hem er niet vinden.

En omdat ge Hem niet vindt, daarom zijt ge zo nijdig, dat ge het nog niet hebt.

En dáárom zijt ge zo verkeerd.

Maar bij de oprechten is goedwilligheid.

En wanneer kunt ge weten dat ge oprecht zijt ?

Als ge zegt : "Heere, laat me maar, laat me maar, o God, laat me maar, want ik ben met de genade altijd weer van U afgegaan. Laat me maar, want ik ben met de weldaden altijd van U afgegaan". Weet ge niet, dat Gods kinderen d'r centen altijd verkeerd uitgeven ? Dat doen alleen Gods kinderen, die geven altijd d'r

geld verkeerd uit of, nu ik zal het maar niet zeggen, of het zijn verschrikkelikheden van gierigaards. Of het één of het ander. Ze zijn zo gierig, dat ze God d'r eigen zonden niet gunnen. Nu, die zoudt ge dan toch wel kwijt willen, hè ? Neen, zo gierig zijn ze.

Maar bij de oprechten is goedwilligheid.

En dit is nu uw goedwilligheid : Ik lei voor Hem mijn hart en wandel bloot, dat het bij mij niet is en dat het bij mij niet gevonden wordt, ook geen zoekend leven en geen biddend leven, neen, dat wordt bij mij niet gevonden.

Dat is nu genade. Dat is nu genade.

Maar, geliefden, we moeten toch zus... Inderdaad we moeten zus en we moeten zo, maar hier, met deze waarheid wordt met alle doen en laten, met alle plichtplegingen en alle tempeldienst en met al onze offeranden en met al onze Schriftkennis en met alles wat we willen zijn, voorgoed afgerekend.

Zoekt den Heere, dat is alles.

Al die andere dingen worden u toegeworpen, en voedsel en deksel en kleding en warmte en huis en goed.

Als we dichter bij den Hemel leefden, dan was het woningvraagstuk allang opgelost. Ja, dat was allang opgelost.

Dit is het woningvraagstuk niet, dat er van dit jaar nog tachtig-duizend huizen gebouwd worden. Dat is het niet.

Dit is het : En Wij zullen woning bij u maken. Dat is het Zoek den Heere en leef.

Voelt ge niet, dat dit woord een aanvallend woord is ? Het Woord valt op een mens aan.

Het Evangelie valt op een mens aan.

De wet valt aan op de natuurlijke mens.

En het Evangelie valt aan op de vrome mens, op de eigengerechtigte mens. En wanneer dan dat Evangelie op ons aanvalt, dan moeten wij verloren gaan en dan blijft er niets over dan ? De hand op de mond en in het stof.

Ik ben gevonden van degenen die naar Mij niet zochten.

Nu, is dat geen aanval ?

Ik ben gevonden van degenen, die naar Mij niet vraagden.

"Nu", zegt ge, "dan kunnen wij maar leven zoals we willen en dan is het maar makkelijk".

Neen, geliefden, neen, daar is Gods uitverkiezing voor. Ge moet niet vallen over de uitverkiezing. Neen, heel niet.

Weet ge, waarom het Evangelie er is ? En waarom of het hier gepredikt wordt ?

Opdat Gods uitverkorenen voor de dag zouden komen.

Ge moet nu niet denken : "Als ik uitverkoren ben, dan word ik zalig, en als ik niet uitverkoren ben, dan is het toch verloren". Dan zou het u net gaan als dat ventje daar in Rotterdam jaren geleden. Die zat zo op de zeef van Satan. Het was een boer uit Zeeland vandaan. Die man liep in de banden, die was al verward van huis gegaan. Die was in Rotterdam aangekomen. De duivel die zegt : "Je kunt gerust in de Maas springen, want als je er eentje van bent dan word je wel zalig, maar als je er geen eentje van bent dan..." En die man zat zo in de banden en die man loopt langs het water daar bij de Maasbrug en hij kwakt zich zo over de schoeiing, heen en daar ligt hij. En zijn klompjes dreven hem achterna en... zinken deed hij niet. Dat hoeft ge niet na te doen. En toen zong het in zijn ziel : "Doe uzelf geen kwaad, want Wij zijn Allen hier". En toen werd hij eruit gehaald en toen werd hij gered en hem werden weer droge kleertjes aangedaan. En hij was niet alleen gered maar zijn ziel was ook gered.

Maar ja, dan wordt mijn mond met zangstof weer vervuld.

Dan zal ik voor Uw goddelijk oog Uw deugden al mijn leven prijzen, dat God mij heeft willen zoeken, dat God mij heeft willen vinden, dat God niet vies van mij was, maar dat de Hemel zijn heilige handen om mijn verlorenheid en om mijn ellende heeft heengeslagen. En toen Zijn Vader het Rechtzwaard wilde doen nederdalen op mijn schuldig hoofd, toen heeft die dierbare Borg met Zijn heilige armen het wraakzwaard van Zijn Vader omhelsd en het heeft Hem getroffen, opdat gij zoudt verstaan ; Ik gééf hun het eeuwige leven en zij zullen niet verloren gaan.

Gij zult dit Woord nooit meer kwijt kunnen.

Wij nemen afscheid wellicht, tot aan de poorten des Hemels en ik roep u een vaarwel toe, die het pad der wijngaarden kennen. En dan zal dit woord, het is zo'n schrikkelijk eenvoudig woord, maar juist in zijn eenvoud zal het u doorboren en dan zal het zijn : De eenvoudigen, dat zijn degenen, die maar één keer gevouwen zijn. Want weet ge wat bidden is ?

Dat is voor God openstaan, dan hebt ge het meteen gezegd ; God er in laten kijken, één keer gevouwen :
De eenvoudigen wil God steeds gadeslaan.

O God, ik zoek U niet.

O Heere, ik begeer U eigenlijk ook niet. Ik wil eigenlijk onder U uit en toch weer niet.

Vat Gij mijn beide handen en houdt Gij ze met kracht omvat, en wil mij veilig leiden op het smalle pad.

Amen.

O Heere, dát is het, dat Gij naar een mens vraagt, dat Gij om een mens komt te bedelen : "Och, dat gij heden bekende in deze uwen dag wat tot uw vrede is dienende". En dat Gij de mens zo komt aan te spreken : "Zoekt Mij en uwe ziel zal leven". O Heere, daar alleen kunt Gij ons maar ontsluiting in geven, opdat wij in dat Woord besloten zullen zijn tot het eeuwige leven".

Amen.

Onze slotzang zij uit de 147ste Psalm en daarvan het 6e vers :

*De HEER betoont Zijn welbehagen
Aan hen, die need'rig naar Hem vragen,
Hem vrezende, Zijne hulp verbeiden,
En door Zijn hand zich laten leiden;
Die, hoe het ook moog' tegenlopen,
Gestadig op Zijn goedheid hopen.
O Salem, roem den HEER der heren;
Wil Uwen God, o Sion, eren!*

Gaat thans heen in vrede :

De Heere zegene u en de Heere behoede u ;

de Heere doe Zijn Aanschijn aan u lichten en zij u genadig ;

de Heere verheffe Zijn Aangezicht over u en in u en geve u vrede.

Amen

ZIJT GIJ DEGENE DIE KOMEN ZOU ?

Laat ons dit godsdienstig samenzijn aanvangen met het zingen van Psalm 72 het 7e vers :

*Nooddruftigen zal Hij verschonen;
Aan armen, uit genâ,
Zijn hulpe ter verlossing tonen;
Hij slaat hun zielen gâ.
Als hen geweld en list bestrijden,
Al gaat het nog zo hoog;
Hun bloed, hun tranen en hun lijden
Zijn dierbaar in Zijn oog.*

Lezen we eerst met elkander de Heilige Wet des Heeren. Daarna zal u worden voorgelezen uit het Evangelie van Mattheüs het 3e hoofdstuk de verzen 1 tot en met 12 :

1 En in die dagen kwam Johannes de Doper, predikende in de woestijn van Judéa,
2 En zeggende: Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen.
3 Want deze is het van denwelken gesproken is door Jesaja, den profeet, zeggende: De stem des roependen in de woestijn: Bereidt den weg des Heeren, maakt Zijn paden recht.
4 En dezelve Johannes had zijn kleding van kemelshaar en een lederen gordel om zijn lendenen; en zijn voedsel was sprinkhanen en wilde honing.
5 Toen is tot hem uitgegaan Jeruzalem en geheel Judéa en het gehele land rondom de Jordaan;
6 En werden van hem gedoopt in de Jordaan, belijdende hun zonden.
7 Hij dan, ziende velen van de farizeeën en sadduceeën tot zijn doop komen, sprak tot hen: Gij adderengebroidsels, wie heeft u aangewezen te vlieden van den toekomenden toorn?
8 Brengt dan vruchten voort der bekering waardig.
9 En meent niet bij uzelfen te zeggen: Wij hebben Abraham tot een vader. Want ik zeg u, dat God zelfs uit deze stenen Abraham kinderen kan verwekken.
10 En ook is alrede de bijl aan den wortel der bomen gelegd; alle boom dan die geen goede vrucht voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen.
11 Ik doop u wel met water tot bekering; maar Die na mij komt, is sterker dan ik, Wiens schoenen ik niet waardig ben Hem na te dragen; Die zal u met den Heiligen Geest en met vuur dopen;
12 Wiens wan in Zijn hand is, en Hij zal Zijn dorsvloer doorzuiveren en Zijn tarwe in Zijn schuur samenbrengen, en zal het kaf met onuitblusselijk vuur verbranden.

Votum :

O Heere, diep en stijl afhankelijk staan wij hier in onze ledigheid en in onze blindheid voor Uw heilig Aangezicht. En het is alleen, wanneer Gij het water beroert, en het is alleen wanneer Gij het veulen komt te ontbinden.

Wanneer zij in dit morgenuur zullen vragen : Waarom ontbindt gij het veulen ? Dat het dan mag wezen : Omdat de Meester het van node heeft. Zo kan het alleen van U afdalen, Heere, want het is een onbekende en een onbegeerde zaligheid.

Amen.

Proberen wij nu te zingen uit de 94e Psalm en daarvan het 8e vers :

*De HEER zal, in dit moeilijk leven,
Zijn volk en erfdeel nooit begeven;
Het oordeel keert, vol majesteit,
Haast weder tot gerechtigheid;
Al wie oprecht is van gemoed,
Die merkt het op, en keurt het goed.*

God in handen vallen is zalig worden.

Alleen zij, die God in handen vallen, die worden zalig.

Zij, die midden in de verdoemenis liggen, bevindelijk, leven reeds uit de vergiffenis.

Dat is alleen maar voor beleving vatbaar. Want al wat verloren is in zichzelf, is behouden in Christus.

Zo gaat het dan maar over uw staatsverandering in de beleving van uw stand.

Misschien ben ik vanmorgen een beetje filosofisch, misschien een beetje paradoxaal, dat kan. Maar mijn hele leven bestaat uit tegenstrijdigheden.

Wanneer ik niet wil, dan is God er.

En wanneer ik wil, dan is God er niet.

God is door mij niet te dienen. Maar we worden alleen gediend door een drieënig God. En daar vloeken we tegen.

Daar moeten we niets van hebben.

En daarom houdt God het vol en heeft Job het uitgeroepen : Uwe handen doen mij smarten aan. Dat zijn de handen van een drie-enig God, die hem smarten aandoen, daar Hij bij Job alles komt af te breken.

God breekt Zijn volk af met wortel en tak. Dat is de weg, die de kerk gegaan is en die de kerk gaan zal, totdat ze voor eeuwig thuis zullen zijn.

God in handen vallen dat is : Zalig worden.

En dat wordt ten slotte toch de keuze van al Gods uitgeschudde volk. Hoewel ze er tegen strijden, willen ze toch God in handen vallen. Wanneer ge dan God in handen valt - God geve het u te beleven - dan valt ge in doorboorde handen. En door die doorboorde handen heen, zakt ge in het Vaderharte Gods.

Die doorboorde handen, dat zijn de poorten van vrije genade, en daar zal het rechtvaardig volk door treên. Dit is het rechtvaardig volk, dat zich leert kennen als een vloeker over de aarde te gaan.

Hoe zijn jullie vanmorgen wakker geworden ? Was het de hel in uw huis ? Dan kan het nog. Vooral op zondagmorgen, dan zijn meestal al uw huisgenoten bezeten. Maar dat doet er niet toe.

Daarom zijn het doorboorde handen en is het zalig in de handen van God te vallen, want dan worden we door de kruiswonden van de Christus thuis gedragen aan het Vaderharte Gods.

Gods kind te zijn en in de oven der beproeving te wonen, (hoort ge het ?) dat gaat altijd samen.

Daarom zal het aanstonds wezen, arm kind van God, dat hier niet danken en loven kon : Mijn God, ik zal U eeuwig loven, dat Gij het zó hebt gedaan, dat ik nergens bij kon, maar dan ook nergens.

Het woord van onze tekst in dit morgenuur is uit Mattheüs, het 11 e hoofdstuk, het 3e vers.

“Zijt Gij degene die komen zou of verwachten wij een andere ?”

de strijd in het hart van Johannes de Doper

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur.

Ik kan er nog niet inkomen en nog niet bijkomen. Dus jullie vergeven het mij maar. Ik heb geen thema en ik heb in dit morgenuur ook geen punten.

Proberen wij tot God te naderen.

Zetten wij ons godsdienstig samenzijn voort door met elkander te zingen uit de 73e Psalm en daarvan het 6e en het 8e vers :

*Dan peinst de ziel: is 't waar, zou God
Ook weten van mijn droevig lot?
Zou d' Allerhoogste van mijn klagen
En bitt're rampen kennis dragen?
Zie, dezen, hoe godd'loos en wreed,
Zijn evenwel bevrijd van leed;
De rust volgt hen op al hun paân,
En hun vermogen groeit steeds aan.*

*Zo ik dit zeggen staven zou,
Gewis, dan waar' ik niet getrouw
Aan 't waard geslacht van Uwe kind'ren,
En zou hun hoop en moed vermind'ren.
Nochtans heb ik met al mijn kracht
De Godsregering overdacht;
Maar 't was een stuk, dat in mijn oog,
Mij moeilijk viel en veel te hoog.*

Wanneer gij mij in de geest volgen kunt en wanneer de slaperigheid en de vadsigheid u niet overvalt, dan zien we daar aan de oostelijke zijde van de Dode Zee, daar in de verte, meer dan duizend meter boven het water, bij een van die machtige rotsen, een geweldig hardstenen gebouw. Dat is de vesting, de gevangenis van Machérus. En in die sombere vesting in die donkere gevangenis, daar is hij nu reeds maanden, Johannes de Doper. Hij is daar als die vrije zoon der woestijn, in die gevangenis. En ze hebben hem daar gekneveld en hij zit daar in zijn vunzige natte kerker.

Bij de wieg van dat kind hebben ze gezegd : Wat zal dit kindeke zijn ?

Nu, dat is dat kindeke.

Wanneer ge Gods kindeke zijt, dan wordt ge geleid in een weg van tranen, dan gaat het door afgronden heen. Dan is het niet meer spelevaren. Maar dan is het :

Door al uw deugden aangespoord,

Hebt Gij Uw Woord

En trouw verheven.

Dan worden onze ondeugden opgehaald. Dan worden we geploegd. Want Hij komt Zijn Juda te ploegen als een akker.

Het gaat niet over het fatsoenlijke en deugdzame van uw leven. Het gaat hierover : Dat we in de weg van ondergang de Opgang hebben leren kennen.

Want als de afgrond roept tot de afgrond, dan is dat de afgrond van onze verlorenheid en onze vijandschap enerzijds, en de afgrond van de eeuwige verkiezende liefde anderzijds.

Ik vraag u : Welke afgrond is dieper ? De afgrond van onze verlorenheid, van onze vijandschap of de afgrond van de eeuwige liefde Gods. Daar zit hij, de vrije zoon der woestijn, de sterke man, de geweldige, die daar predikte aan de oever van de Jordaan, waar geheel Jeruzalem naar uitliep om deze prediker bij de gratie Gods, te mogen beluisteren. En nu is hij hier in de kerker geworpen, de vriend van Christus, de voorloper, de heraut van Christus, de vriend des Brudegoms.

En daar buiten, langs die glooiende hellingen, verdringt zich een schare aan de voet van Jezus.

Machtige tegenstelling. De schare komt telkens en telkens weer, van verre en van nabij en telkens komen er weer anderen en ze verdringen zich aan de voeten van die wondere Rabbi van Nazareth. Johannes de Doper heeft gepredikt, hij heeft Hem aangekondigd. Hij heeft geroepen : Die na mij komt is sterker dan ik. Ik doop wel met water, maar Hij zal met de Heilige Geest dopen.

Zie het Lam Gods. Hij, die Gij niet kent, staat in het midden van u. Zo heeft Johannes gepredikt.

En zo vinden we dan een brede schare uit verschillende gouwen van Palestina zich verdringen aan de voet van Jezus. Zij dragen hun zieken aan. En daar zit Johannes, de vriend des Brudegoms. Johannes heeft gezegd : Hij moet wassen en ik moet minder worden. En nu zit hij daar al maanden.

En Jezus kijkt niet naar hem om.

Dat moet ge kennen in uw leven. Dan krijgt ge een gevangenisleven.

Dan moet ge van de straat en dan wordt ge gehaat en gefolterd, dan gaat ge in de onderste kerker. Dan zijt ge in duister en in donker en Jezus komt niet naar u kijken. Hij krijgt geen bezoek van zijn Heiland. Wij schilderen u even deze toestand, opdat gij mij zoudt kunnen volgen maar de pijn ligt wel verder.

Want dit is het ergste bij Johannes, wanneer hij daar neerzit : Dat hij het niet meer weet. Hij heeft een innerlijk conflict en een buitengewone strijd, of het wel de waarheid is die hij gebracht heeft, en of het wel de weg was, die hij gaan moest.

Daar zit hij, in die natte kerker. Het water, de salpeter druipt langs de muur en hij zit daar in dat kille vertrek en hij schuurt zijn grijze hoofd tegen de natte hardstenen wand en hij weet het niet meer.

Dat is Johannes de Doper, in vertwijfeling.

We doen heel voorzichtig de deur van zijn kerker open. Durft ge het ? En durft ge naast hem te gaan zitten ?

Dat is geen fantasie en geen verbeelding, geliefden, wanneer ge opgaat in de dingen van deze tijd en God het u nog vergunt, dat ge eens een uurtje naar de kerk gaat, maar dat ge met uw gedachten in uw bungalow zit en dat ge met uw gedachten de ene zaak na de andere uitwerkt, dat ge zegt : Als we er maar weer eens zijn. Dat is koophandel in Gods huis. Maar wanneer God in Christus die tafel der wisselaren bij u heeft omgekeerd en wanneer Hij degenen die duiven verkopen er uitjaagt, zie, dan komt ge ook daar, waar God u hebben wil.

Durft ge naast Johannes de Doper te gaan zitten ? Ik durf haast niet, maar ik moet zeggen : Je bent mijn vriend. Ik zeg het niet met zoveel woorden, maar ik zeg het toch. Ik ga dicht naast hem zitten. Ik zeg niet wie ik ben. Dat is ook niet nodig. Ik geloof de gemeenschap der heiligen. We kunnen elkaar liefhebben, al hebben we elkaar nooit gesproken.

Er zijn er hier, en dat is van weerskanten, die zeggen : Hoe is het mogelijk, dat er zoveel liefde is en zoveel liefdegeur, dat ik mezelf zelfs in de week nog mag verblijden dat ik jullie heb zien lijden. Want wanneer we naar een preek luisteren, dan is dat geen vermaak, maar dan is dat lijden. En die het meeste liefhebben, die lijden ook het meeste.

Want de ziel wordt uitgehold door verlangen en door heimwee. Ge kunt het met zoveel woorden niet zeggen, maar wanneer we dan gaan en ons neerzetten naast Johannes, dan voelen we de warmte van zijn kemelsharen mantel. En hij kijkt niet op of om. En wij kunnen het ook niet zeggen. Maar wat is er in uw hart ?

Ik weet het niet, zegt ge, ik weet het helemaal niet.

Dan ben ik jaloers op Johannes de Doper.

Is dat dan een mens om jaloers op te zijn ?

Ach, ge moet met oud en beproefd volk verkeerd hebben, om er iets van te verstaan, dat het een lief volk is, een lief volk in hun hulpbehoevendheid en in hun krachteloosheid. En dat ge altijd wel bij dat volk zoudt willen verkeren en er altijd bij zoudt willen wonen. En dan gaat ge er maar naast zitten, al hoeft ge niets te zeggen of te doen. De snoeren zijn gevallen in lieflijke plaatsen, een schone erfenis is ons geworden. Een schone erfenis ?

Nu, noem dat maar een schone erfenis wanneer ge aan alles gebrek krijgt. Ja, dat is een schone erfenis : De beelde Zijns Zoons gelijkvormig te worden.

We worden alleen maar zalig in de voetstappen van de Christus. We worden alleen maar zalig omdat uit Zijn zijde bloed en water kwam, bloed voor onze rechtvaardigmaking en water voor onze heiligmaking. Opdat wij zouden weten wat het zeggen wil : Ja, waarlijk, God is Israël goed. En nu gelooft ge het wel, bekommerde ziel in ons midden, dat de Heere Israël goed is en dat Hij het voor Zijn volk op zal nemen, maar dat gij daar buiten staat.

Wat heeft dat met Johannes de Doper te maken ?

Dat is het juist. Johannes de Doper is in dit morgenuur onze man. Wat zal toch dit kindeke zijn ?

Zo werd er gevraagd bij de wieg van Johannes de Dooper.

Een tranekind, een smartekind ! Ja, ploegers hebben zijn rug geploegd.

Weet ge waarom ik zoveel van Johannes houd ?

Omdat hij het niet meer weet. Die mensen heb ik het liefste. Hij wist het niet meer. En dat was nu de vriend des Bruidegoms. Ja, dat was de vriend van Christus. Dat was de grootste van vrouwen geboren. Dat was de laatste uit het Oude Testament. Hij is trouwens voor de drempel van het Nieuwe Testament gebleven.

Johannes, de geweldige. Johannes, die sprinkhanen gegeten had en wilde honig. Dat is de kerk : Sprinkhanen eten is beeld van de oordelen en van de gerichten Gods. Ja, dan moet ge sprinkhanen eten, dat wil zeggen de oordelen en de gerichten Gods ondergaan. Hier scheen mij 't water 't overstromen, daar werden wij bedreigd door het vuur.

Sprinkhanen en wilde honig. Wilde honig dat zijn de zoete beloften uit het genadeverbond. Zoals Jonathan de staf nam en in die wilde honig, die daar vloeide uit de boom of uit de rotssteen, doopte en hij nam en zijn aangezicht werd verlicht en hij werd versterkt in zijn kracht. En ze zeiden : Wie is Jonathan ? Wat is dat nu met Jonathan ? Nu, hij zegt : Ik heb een weinig honig geproefd. Dat is de honig en de zoetheit uit de belofte.

En zo had Johannes sprinkhanen gegeten, de oordelen en de gerichten Gods ondergaan voor zichzelf in zijn zieleleven, dat de afgrond riep tot de afgrond in zijn eigen gemoed. Ge kunt dat met zoveel woorden niet zeggen maar ge kunt het wel ondergaan bij de wastobbe of in het armenhuis en ge kunt het ondergaan wanneer ge daar neerligt op uw leger en wanneer God u wakker houdt.

Waarom weet ge dan, dat God u wakker houdt ?

Dat weet ge hieraan : Dat uw vloekwaardig bestaan openkomt in de nacht.

Dat weet ge hieraan : Dat het wild gedierte uittreedt in uw kamer en in uw eigen gemoed.

Waarom weet ge dat God u wakende houdt ? En wanneer het zo woelende is en onrustig, wanneer God de duivel en zijn aanhang op u loslaat, enkel en alleen, omdat Hij u beproeven wil, enkel en alleen opdat aanstonds de duivel niet kan zeggen in die morgenstond : Had mij nog een ogenblik gelaten bij die vrouw, of bij die man, of bij die jongeling, had me nog een weinig tijd gegeven dan had hij hier niet geweest.

Maar God geeft de duivel de tijd en de ruimte en God komt de duivel en zijn aanhang plaats te gunnen en te geven aan uw eigen tafel, enkel en alleen, opdat er geen verontschuldiging zou zijn voor de vorst der duisternis.

Zo is satan ook op Johannes de Doper losgelaten en zo is het daar dan in die donkere ruimte van die vunzige natte kerker. Daar is het alsof het tintelt van de vleugelslag van de vorst der duisternis.

Daar zit Johannes. Daar gaan we naast hem zitten. We durven niets te zeggen. Maar er gaat zóveel van Johannes uit. En dan ?

Er komen er nog meer. Er komen van zijn discipelen. Ze kunnen hun meester niet vergeten en ze willen hun meester ook niet alleen laten. Ze durven niets te zeggen. Ze zijn ook verslagen van het leed dat hun meester overkomt. Was hij die geweldige die het de Farizeeërs en de Schriftgeleerden toeriep : Gij addergebroedsel, wie heeft u verlof en recht gegeven om de toekomstige toom te ontvliden ? Addergebroedsels, de bijl ligt alrede aan de wortel der bomen. Denk er om, aan de wortel van alle bomen, ook aan de wortel van uw en mijn bestaan. Niet aan de wortel van die en die boom maar aan de wortel van alle bomen.

We zullen aanstonds allen voor de rechterstoel van Christus hebben te verschijnen. En al uw toevlucht nemen naar Christus is niets en niemendal. Verstaat ge het dan ?

Want we zoeken in het toevluchtnemen tot Jezus onze zaligheid. We zoeken in ons gebedsleven en in ons geloofsleven onze zaligheid. We zoeken in onze verandering en in onze bevinding en in onze uitredding onze zaligheid. En dan komen we : Ja, Heere, daar hebt Gij mij geholpen en daar hebt Gij mij uitgered en daar hebt Gij mij van het ziekbed gehaald. Altemaal loopgravengodsdienst, om er achter weg te schuilen, achter uw gebed, achter uw uitredingen. Dan beginnen ze tot God te zuchten en dan komen ze tot Jezus een toevlucht te nemen. Maar heus, ge zoudt zeggen : Dat is een aangenaam volk, maar ze kunnen mijn deur wel voorbijgaan. Hoe moet het dan ?

Hoe het moet, weet ik niet. Vraag het eens aan Johannes de Doper. Ja, daar had God hem gebracht : Dat hij het niet meer wist. En daar komt God al Zijn lievelingen te brengen, dat ze het niet meer weten. Al Uw golven en al Uw baren zijn over mij heengegaan. Zegt Hij ook nog wel eens wat van mij ? zo vraagt Johannes aan Zijn discipelen.

Neen, helemaal niet. Hij heeft het helemaal niet over u. Uw naam wordt helemaal niet genoemd.

Johannes had zo van Hem gepredikt. Johannes had zo'n machtig getuigenis van Hem afgelegd. Zegt Hij nu helemaal eens niets van mij ? Heeft Hij het nu helemaal niet over die arbeid ?

Johannes weet het niet meer. Het gaat helemaal anders als Johannes gedacht had en als hij het gewenst had. Heel anders dan Johannes het voorspeld had.

Hij komt met Zijn wan in Zijn hand om Zijn dorsvloer te doorzuiveren.

Maar het gaat heel anders. Johannes weet het niet meer.

En dan zegt Johannes : Jullie moesten er eens met zijn tweeën naar Jezus gaan.

Zalig die het mag gebeuren.

Hun namen worden niet genoemd in de Schrift. Maar gij zoudt het kunnen zijn. En ik. En dan samen naar Jezus. Dáár, op de glooiende helling, bij de Zee van Tiberias. Johannes was het kwijt, zegt ge en hij was in twijfel en Johannes was in slingering en in een stikdonkere nacht. Inderdaad.

Maar waarom weet gij dan, dat ge bij die Johannes-gemeente en Johannes-discipelen behoort ? Dat weet ge aan uw naam en dat weet ge aan uw gang en dat weet ge aan hetgeen we hier als een historisch feit voor u herhalen, maar dat toch eigenlijk een persoonlijke, of zoals onze vaders het zeiden, een

particuliere ontmoeting moet zijn. Dan gaan die twee discipelen de kerker uit en dan haasten zij zich om daar in de velden daarginds Jezus te ontmoeten.

Wat is nu het verschil tussen u en de schijngelovige ?

Wat is nu het verschil tussen u en de tijdgelovige ?

Wat is nu het verschil tussen u en degenen die een wondergelooft hebben ?

Johannes stuurt zijn discipelen. Zalig, die daar bij hoort, die daar bij gevoegd wordt.

Wij voegen ons niet bij de kerk, maar we worden bij de kerk gevoegd, en gehouden. Vergeet dat niet.

Wanneer we spreken naar de mens en we spreken naar de letter van het Evangelie en we komen die dingen aan te halen, dan zeggen ze : Dat is een beste dominee. Daar moet ge ook eens naar toe gaan. Maar wanneer ge een ellendeling uit God vandaan wordt en ge komt de mens te preken : Verbrijzeling en ondergang, dan zijt ge zo'n beste niet meer, neen geliefden. Want de dienstknecht is niet meerder dan zijn Heer.

Wat heeft dat met Johannes te maken ?

Johannes moet in het voetspoor van Christus. Zij hebben Mij vervolgd, zij zullen ook u vervolgen. Zij hebben Mij eer dan u gehaat. Wanneer ge werkelijk in de praktijk der godzaligheid als een nul en een niet over de aarde gaat, hoort ge het ? niet als een bekeerd mens, niet als iemand die verslag uit kan brengen van zijn genadestaat. Daar heb ik niet over.

Maar dat zijn de grote halzen, die niet alleen twifelen aan hun genadestaat. Neen, geliefden, neen, helemaal niet. Want ze kunnen het niet eens zeggen. Maar diegenen die aanstonds daar heen gaan en die daar in hun hutje zitten en op uw kantoor en wanneer dan de dood u voor ogen komt en dat ge zeggen moet : ik weet het niet meer !

Dan hebben we geen waarheid meer. Dan hebben we de Waarheid nodig en dat is de Christus.

Dan hebben we geen leven meer, want het Leven is de Christus. Dat is het.

Dan stuurt Johannes de discipelen.

Waarom weet ge dan, dat ge geen schijngelovige zijt en kerkgelovige ? Waarom weet ge dan, dat ge zulke akelige mensen niet zijt die de godsdienst wel in hun mond hebben en God danken misschien dat ze een kindje hebben gekregen, maar de waarachtige heerlijkheid van het voor God verlorengaan niet kennen ?

Dat weet ge hieraan : Wanneer ge daar naast Johannes zit, dan weet Johannes het niet meer en hij kan het ook niet zeggen en daarom stuurt hij zijn twee discipelen met een vraag.

Waarom weet ge dan, dat ge geen schijngelovige zijt of kerkgelovige ?

Waarom weet ge dan, dat ge geen wondergelovige zijt ?

Waarom weet ge het dan, dat ge bij dat volk behoort ?

Dat weet ge hieraan. Johannes wist het niet en die ging met dat niet weten naar de Heere Jezus toe.

Waar gaan jullie naar toe ?

Al wat schijngelovig is en al wat meeloopt gaat met zijn ellende van God af en dat gaat met zijn dwaasheid van God af en dat gaat met de zegeningen en de weldaden ook van God af.

Maar Johannes wist het niet en die stuurt met al zijn "niet weten" en met zijn verlorenheid en onkunde en slingeren en twijfel, naar Jezus heen. Dan stuurt hij twee van zijn discipelen - ik weet niet of ge ze kent - hun namen weten we niet, gij kunt het zijn en ik kan het ook zijn, ze heten hoop en vrees. En zo komen ze bij Jezus met de boodschap van Johannes.

Juist omdat Johannes volledig in de Christus geloofde, daarom buigen jullie je knieën nog, jongens. Ge kunt het niet zeggen, ge kunt het niet meekrijgen en ge kunt het niet verklaren, ge struikelt over de godsdienst van uw eigen ouders en van Gods volk, ge struikelt over het gedrag van de kerk, ge struikelt over het lijden en over het mysterie en het geheim van uw eigen lichaam en vlees. En toch, wanneer ge bezoedeld thuis komt en wanneer het nacht is in uw ziel en wanneer ge uw knieën niet durft te buigen want zo gaat het met de jonge mensen en jongedochters. En zo gaat het met de oude mensen ook. Ja, want dan zit er zo'n oudje hier en die zegt : Nu niet alleen voor jonge mensen, maar ook voor mij alstublieft want ik kan soms ook mijn knieën niet buigen vanwege de bestrijding en vanwege de afhoerering en afzwerping. Kan dat dan, dat er nog in die ziel is hoop en vrees ?

Een gebondene die hoopt, en een gevangene die naar God uitziet. Waar gaan jullie met uw ellende naar toe ? Knieën buigen gaat niet. Ik kan heel niet slapen. Vraagt ge naar vlees ? ge vraagt naar de eeuwige verdoemenis. Zoek een minnaar die God vreest en dan ?

Ik zal u Mij ondertrouwen.

Geloof je die dingen, als er zo'n waarheid bij u komt en je zijt als een onreine ? Geloof je die dingen wanneer je niet bidden kunt, of wanneer je vol verzet zijt. Geloof je die dingen als je gestruikeld zijt over de godsdienst van Gods volk ? en over de godsdienst van uw ouders ? Want zo is het ook. Ik zeg dat hier ronduit, want er wordt wat geleuterd en er wordt wat gezegd wat helemaal kant noch wal raakt. Hoe moet het dan ?

Hoe het moet, dat leert Gods Geest. Dat leert je in de gevangenis en in de banden en in de ongelukkigheid. Dat leert je in de dood. Dat leert je in de tegenstrijdigheid. Dat leert je als God uw kindje wegneemt.

Ja, wanneer God in rouw en in tranen komt, dat is de weg die Christus Jezus ook gegaan is. Waaraan kunt je het dan weten ?

Hieraan : Wanneer je het niet meer weet, vaders en moeders. En dan uw kind te nemen en dan zit je te zuchten en te worstelen met dat kind op uw schoot. Want dat kind is een doemeling. Dat kind is een vrucht van hoererij. Dat kind is niet anders dan uw evenbeeld. En toch : O God, ontferm U over mijn zaad.

Ja, dan zou je willen dat God dat kind bekeerde en dat Hij u liet gaan. Zo kan een grootmoeder te doen hebben met haar kleinkind. Een gevangene die hoopt. Nu zegt je, dat is dan toch maar een raar leven. Ja. Gods lieve kind, nu ik denk dat Johannes de Doper dat ook gehad heeft, die zal wel eens naar zijn hoofd gegrepen hebben en gezegd : Heb ik nu nog mijn verstand of ben ik op weg om krankzinnig te worden. Want je moet niet denken dat je vertellen kunt waar God uw schuld gelaten heeft. Neen, geliefden, als je dat vertellen kunt, dan is het niet waar. Maar God moet u maar eens daar brengen, dat je het niet meer vertellen kunt en dat je met een Johannes de Doper in de gevangenis zit en dat alle duivels met u spotten en dat het is : Waar is nu uw God ? Is het dan niet waar geweest ?

Juist omdat het wèl waar geweest is die rechtvaardiging, juist omdat het wèl waar geweest is, Johannes had zo ruim van Hem gesproken en zo echt van Hem getuigd. Neen, dat was geen spelletje. Als je het niet meer vertellen kunt daarom kan het wel echt wáár zijn. Maar God neemt de wetenschap en de letter er uit, enkel en alleen, opdat jij het zou verstaan : Ze gaven het op en ze dreven henen. En het geschiedde dat ieder behouden aan land kwam.

Ik weet niet wat voor plank jij hebt en wat voor luik je hebt, dat doet niets ter zake, maar schipbreuk moeten we lijden. We moeten er schoontjes aan, enkel en alleen, opdat de kerk den beelde Zijns Zoons gelijkvormig zal worden. En daarom hebt je een faillette boel. Ik was vierentwintig jaar toen ging ik failliet en toen moest de boel voor schuld verkocht worden. Niet dat ik het er doorgebracht had, daar ging het niet over, maar ik had het verspeculeerd op de beurs. Ik wilde ook rijk worden. Maar dat ging niet !

Waarom niet ?

Ik ben de ware Wijnstok. Die ware Wijnstok bewaart altijd de beste wijn voor het laatst. En Mijn Vader is de Landman. En alle rank die vrucht voortbrengt die reinigt Hij opdat ze meer vrucht drage.

Kijk, dat is nu het reinigingswerk van die grote Landman om het mes er in te zetten wanneer die rank en die loot in uw leven veel te snel opgroeit. Die reinigt Hij. En daarom kunt je niet leven, zoals je wilt. Daarom kunt je niet meer voort. Daarom wordt je gevangengenomen. Daarom hoort je tot het geslacht dat God vreest.

En dit is het geslacht dat God vreest : Dat ze zo bang zijn dat ze het buiten Hem zullen doen.

En daar zorgt de Heere nu Zelf voor. Want dan brengt Hij Zijn Johannes in de gevangenis en dan worden we gevangenen van Jezus Christus.

Je moet maar uit zo'n huishouden zijn. Dat mij dat nu allemaal overkomt. Dat ik dat nu allemaal moet hebben. Vervloekte hoogmoed. Niets dan narigheid. Dat ik dat allemaal moet hebben ? Uit wat voor nest komen we vandaan ? Hebben we ons niet allemaal de dood gegeten onder de appelboom in het paradijs? En zullen we het dan niet ervaren ? Wat ?

Onder de appelboom van mijn val en van mijn verlorenheid heeft Hij mij opgewekt. Daar hebben wij God niet gezocht. Maar daar waren we God kwijt. Maar daar heeft Hij mij opgewekt enkel en alleen, opdat Hij in het huwelijk zou treden met een zodanige, die veracht en vervloekt en verfoeid was.

Wat ziet jij mij aan dat ik zwartachtig ben ? Ik heb mijn geiten niet gehoed. Ik ben een trouweloze.

Ja, die dingen horen er bij. Ja, als je niet met een behoorlijke druppel mystiek van de Heilige Geest gezalfd zijt, dan hebt je aan mijn prediking niets. Jullie hebben een godsdienst als een legkaart, zo'n puzzel, het is heel erg moeilijk, maar tenslotte zijt je er toch uit. Want eerst legt je de kanten en dan komt je vanzelf bij het middelste. Zo beschouwen vele mensen de godsdienst.

Zijt Gij degene die komen zou, of verwachten wij een ander ?

Zijt ge al eens aan die vraag toegekomen ? dat ge zegt : Heere, moet het nu zo ? Is dat nu de weg ? Is dat nu het pad ? Nu, dan kan het zo hoog uitgaan, geliefden, dat het een wonder is dat er voor kerkgaan nog geen moord en doodslag is gebeurd.

Ja, zegt ge, maar gij hebt het altijd over die nare dingen in het huwelijksleven. Ik wel. Waarom niet ? Omdat het de werkelijkheid is. Een ander durft het en kan het niet noemen.

Maar het zwaarste kruis ligt in uw huis. En het zwaarste kruis kunt ge de deur niet uitkrijgen. Maar als God het wil, dan moet het het dak eens uit. En dan is het : Zijt Gij degene die komen zou of verwachten we een ander. Dan gaan we met vreze en beven in de kelder voor God verloren. En dan zal het zijn : Die Mij vroeg zoeken, die zullen Mij vinden. En dan gaan we vroeg zoeken in de paradijsochtendstond, want daar ligt het, daar ligt de straf en het verderf. En wanneer ge nog niet in het paradijs gebracht zijt, dan gaat ge altijd maar zeggen : Waarom moet dat mij nu overkomen ?

Ge kunt schuld voor de mensen belijden. Maar het gaat er om, om schuld voor God. Dan is er verschil tussen spijt en berouw.

Bij spijt zegt ge : Nu, het spijt me. Dat gaat over de gevolgen van de zonde. Maar berouw gaat over de zonde als zodanig.

Ik zal er maar mee uitscheiden. Ik sta zo zoetjes aan als een helhond op de stoel vanmorgen.

God in handen vallen, zo alleen, mensen. We moeten God in handen vallen als een duivelskind. En dat willen we niet. Want dat willen we niet wezen. We moeten God in handen vallen als een helhond, die tegen de posten van de deur van de hemel staat te blaffen en te vloeken.

Neen, dan zijn we het met de weg niet eens en niet met de werken Gods, dan zijn we het met al die dingen niet eens. Moet het nu zo ? Moet ik hier nu zitten ? O God, is dat nu Uw weg ? En dan kunt ge nergens bijkomen en nergens inkomen. Neen, geliefden, ik wil geen vreemde nare akelige woorden gebruiken, heel niet, maar ge moet maar zo'n akeligheid zijn. Dan moet ik als een helhond God in handen vallen en dan zegt Hij : Zijt ge daar, jochie. Ben je daar, Mijn kind.

Ik durf het haast niet te bepreken en uit te zeggen, maar als ge nu zo voor God moogt vallen, niet met dat mondje, neen, maar dan hebt ge er een paar nodig die eens gaan vragen voor u. Dan stuurt ge hoop en vreze van u af. Het is een warboel in uw hoofd en in uw hart en in uw zaken. Neen, ik weet best dat een ander het afkeurt en dat een ander zegt : Zo moet ge niet preken. Maar dan zeg ik : O God in de hemel, leert U mij nu preken. Zijt Gij degene die komen zou ?

Heb ik wel de ware God. Heb ik wel een ware Heere Jezus. Of verwachten we een ander ? Hebben jullie dat nu niet ? Zijn jullie er nu met zijn allen te netjes voor om te twifelen ? En nu kan goed en slecht niet samengaan, maar : Zij zullen uit de volheid van het gemoed zo tot God uitpakken en uitbraken. Zijt Gij degene die komen zou. Ik durf het niet te zeggen maar anders zou ik zeggen. Maar ik durf het niet en zeg het ook niet. Want dat is helemaal geen taal op de kansel. Maar ge zoudt het haast gaan zeggen. Moet het nu zo ? Kan het nu niet anders ? Zo zitten we dan in onze eigen gemaakte en eigengemetselde gevangenis en de Heere Jezus komt niet naar u kijken. Dan krijgt ge een God die zich verborgen houdt en een zwijgende Jezus. En waarom hebt ge dan een betrekking op Hem ?

Omdat Hij wel eens tot u gesproken heeft.

Omdat Hij u toch getrokken heeft.

Er is een verborgen liefdesbetrekking op een God die zich verborgen houdt en alzo is Hij hun geworden tot een Heiland.

Want terwijl Johannes daar zit in de kerker is Jezus bezig om hem zalig te maken. Maar wij moeten er niets van hebben. Hier zitten mensen die kan ik met een natte vinger aanwijzen, nu die hier nog zijn, waarom ? Dat weet ik niet. Ik weet wel waarom, niet omdat ze het zo graag willen, helemaal niet, maar omdat God zich vrijmaakt in dit morgenuur van een geslacht dat rein is in zijn eigen ogen.

Onze moeders en vaders en kinderen die ons zijn voorgegaan die zullen jullie in de dag der dagen veroordelen, omdat we niet voor God hebben ondergedaan.

Maar waar ligt dan de behoudenis ? Omdat God voor ons heeft ondergedaan.

Hoe is dat mogelijk ?

Zijt Gij degene die komen zou of verwachten wij een ander ? Nu, zie dan maar wat hier gebeurt, zegt Jezus : De doven horen, de blinden worden ziende, de melaatsen worden gereinigd, de doden worden opgewekt en den armen wordt het Evangelie verkondigd.

Dat is vrije genade.

Zijt Gij degene die komen zou ?

En toen is God, met eerbied gesproken, onder God gaan bukken en buigen. Want het Woord is vlees geworden. Hij is doof geworden en blind en melaats, Hij is schuldig geworden in onze plaats. Hij is doodgegaan in onze plaats. Dat is Christus allemaal. De doven zullen horen. Wie is er doof gelijk Mijne knecht ? En wie is er blind gelijk Mijne bode die ik zend ?

Is Hij niet melaats geworden ? Hebben ze Hem niet als een stank buiten de legerplaats gesleept de Christus Gods ? Is Hij niet in de dood gegaan ?

En de armen wordt het Evangelie verkondigd. Zeg dat maar aan Johannes. Zo laag heeft God Zijn Zoon gebukt, zo laag is God gekropen en gekomen in onze sfeer en in onze walgelijkheid.

Wat is er nu scherper ? De wan van Johannes of de wan van Jezus Christus ? Wat is er nu scherper ? Het ploegijzer van de wet of het ploegijzer van het Evangelie ?

God houdt op uw ziel aan, ja.

Ge zit niet in de vuurlinie vanmorgen, helemaal niet. Maar God houdt op uw ziel aan en daarom wordt ge schoolmeester af. Let maar eens op mijn woorden !

God houdt op uw ziel aan, opdat ge zoudt verloren willen gaan. En nu is er maar Eén, die verloren is gegaan. De Steen, die door de tempelbouwers verachtelijk was een plaats ontzegt.

Hij is de Verworpene geworden voor alle verworpenen. O dat Hij Zijn Zoon verworpen heeft, daarom kon Hij mij niet verwerpen, borgtochtelijk. En omdat de Zoon de Verworpene is, de Steen die de bouwlieden verworpen hadden, daar worden al die verworpene en stenen harten op die grote Borgsteen geworpen met : genade, genade zij dezelve. Hoort en ziet en zeg wat ge hoort en vertel wat ge ziet. Een horend oor en een ziend oog, ja die beiden zijn van de Heere.

Ik wil niet scherp zijn, want het Evangelische ploegijzer is veel scherper. Maar als ge niet meer hebt dan ge bezit op het ogenblik in uw walgelijkheid en in uw verheven godsdienst, dan gaat ge voor eeuwig naar de verdoemenis.

Ja, zegt ge, maar man, ge weet er ook niets van.

Neen, geliefden, daar gaat het niet over. Gods Woord. Het gaat over het Getuigenis. In de stikdonkere nacht, God als de Zon der gerechtigheid te zien, dat is geloof.

Waardoor wordt ge dan in het leven gehouden ? Nu ?

Dan moet ik wel heel erg laag afdalen, dacht ik. Waaromzigt ge hier vanmorgen dan ? Nu ik hoef er niet veel te hebben, maar ik ben ervan overtuigd dat het er meer dan twee zijn, die de zoete trekkingen in hun hart hebben gevoeld vanmorgen.

Wat was het dan ?

Dan ga ik op tot Gods altaren, tot God, mijn God.

Ja, dan durft ge dat niet hardop te zeggen, dat mijn God, maar ge zegt het vanwege de liefdeswarmte en vanwege de liefdesbetrekking in uw hart. Het geheim van het geheim is dat de liefde trekt en de liefde door de liefde gevoed wordt.

Zijt Gij degene die komen zou. Zo gaan jullie aanstonds naar huis en dan weten jullie met zijn allen nog niets en dan weet ik het ook niet. En toch, ge wilt het voor geen duizend werelden missen.

Ge hebt niets, ge kunt het niet verklaren en ge kunt er niet bij en ge kunt het niet vasthouden, neen, en ge wilt het voor geen duizend werelden missen, omdat ge voelt dat ge niet meer kunt, omdat ge voelt dat Hij uw weg toemuurt met uitgehouwen stenen. Omdat ge het voelt : Lout're goedheid liefdekoorden, waarheid zijn des Heeren paán.

Wat is nu waarheid ?

O God, ik vraag niet naar U, ik kan het nog zo best buiten u doen, en toch, mijn ziel verlangt naar U in een land, dor en mat zonder water. Dat zijn tegenstrijdigheden, die ik zelf niet op kan klaren.

Maar laat ons toch eerst eens zingen, daar heb ik zin in, ja, uit Psalm 16.

Dat hebben we nu allemaal nodig mensen.

En nu eens eerlijk voor God hoor, ik op de stoel en jullie er onder : Overkomt u dan een vreemde weg ?

Hebt ge zelf niet gevraagd : O God, ontdek mij maar, zoals Gij al uw arme volk ontdekt. Hebt ge zelf niet geroepen : Heere, bekeer mij maar, zoals Gij al uw volk bekeert ?

En nu komt God een weg te houden in de dood en in de nood en God komt een weg te houden in de gevangenis en in enkel tegenstrijdigheden. Het gaat heel anders dan we gebeden en als dat we gewenst hebben.

Nu, dan zijn we er toch vanmorgen niet zo heel erg ver van af ? Dan zijn we er toch korter bij, enkel en alleen omdat God op ons aandringt. Hebben jullie dat nu niet gevoeld vanmorgen dat God op u aandrong?

Ge kon geen naam ervoor vinden, maar Hij zegt : Laat Mij er nu eens in vanmorgen. En dan hoeft ge u voor uw tranen niet te schamen, want het zijn trouwe tolken van een godvruchtige tederheid. Want het zijn allemaal tranen dat ge zegt : Mocht ik eens en zou ik eens. Want juist het gemis, juist het ver van God afzijn, brengt u de liefde Gods in uw hart - hoort ge het ?

We zijn allemaal ver van God, maar als ge het eens smartelijk ervaren moogt, dat ge de kerker niet uit kunt en moogt en dat Christus niet naar U komt omzien en dat Hij toch voor de deur staat te preken. Enkel en alleen opdat aanstonds de deur voor u open zou gaan : En na de dood is het leven mij bereid ; God neemt mij op in Zijne heerlijkheid. Ik heb de strijd gestreden en wat is de goede strijd ? En dat is ? Om het nu eens met de waarheid en de werkelijkheid eens te worden. En daarom struikelt ge ieder ogenblik over uw onredelijkheid en uw onverenigdheid en daarom moet ge het bekennen dat ge, als ge aanstonds uw ogen dicht doet en ge wordt aanstonds opgeroepen, nu moeder, dan zijn we het met elkaar eens en zeggen we : O God, hier is de vijand.

Maar Gij zijt mij te sterk geworden en Gij hebt mij overmocht.

We moeten nu maar eens zingen volk, Psalm 16 vers 6 :

*Gij maakt eerlang mij 't levenspad bekend,
Waarvan, in druk, 't vooruitzicht mij verheugde;
Uw aangezicht, in gunst tot mij gewend,
Schenkt mij in 't kort verzadiging van vreugde;
De lieflijkheên van 't zalig hemelleven
Zal eeuwiglijk Uw rechterhand mij geven.*

Als ge het nu niet mee kunt zingen dan is het ook niet erg hoor.

En de armen wordt het Evangelie verkondigd.

Zalig zijn de armen van geest. En de armen onderhouden de armen. Ik kreeg van de week nog een briefje en daar zat ook nog wat in. En nu kunt ge een brief schrijven en er wat in doen en dat er toch wat in mee komt, dat ge er zelf niet ingedaan hebt. Dat was van de week zo en toen moest ik terugschrijven aan dat mens : Ge wordt bedankt voor uw brief, maar de armen onderhouden de armen.

En nu mag ik geloven, dat ge door genade er eentje van bent. Ik krijg ook wel eens geld en dan stuur ik het terug. Dat is ook vervelend dat, als ge denkt dat ge iemand wel doet, en ge krijgt het geld weer terug. Maar de armen onderhouden de armen. En daar werd Johannes nu gebracht. Maar Christus kwam niet naar hem toe. Neen, Jezus kwam niet op bezoek. En nu kan het zo zijn dat ge op de avond van uw leven daar neerzit dat ge zegt : Nu is het zo zuinig met mij afgelopen, want ik gedenk het lot van vroeger en de sprekingen van God in mijn ziel en nu is het zo laag dat ik geen Jezus en geen stem meer hoor. Zijt Gij degene die komen zou of verwachten wij een ander ?

Is dat de weg ? En dan zeg ik wel eens : Heere, moet het nu z6 ? Kan het nu niet anders ? En dan heb ik het niet over de kwalen wat mijn lichaam betreft. Dan ben ik zo verkeerd en zo vijandig op God, het is verschrikkelijk. Dat is het ergste. Het niet eens zijn met de weg en er tegenaan te brullen, dat Hij zo'n weg voor u uitgedacht hebt en dat ge dát pad moet gaan, kan dat nu niet anders ?

Ja, weet ge wat het nu is ? Dan zijt ge vol hoop en vrees. Gods kind wil geen andere weg, hoewel hij er tegen brult. Gods kind wil geen ander pad. Gods lieveling wil geen ander kruis.

Maar Gods kind begeert bij ogenblikken een ander hart, dat ge zegt : Heere, dat ik nu eens blij mocht zijn met mijn gevangenis en met mijn krankheid en met mijn kruis en dat ik eens verenigd mocht zijn onder de weg. Dat is het nu juist : Een smartelijke gemis.

Dat had Johannes anders gedacht. Hij had een troon bestijging gedacht, hij had een verlossing van Israël verwacht. Want ook hij verwachtte het Koninkrijk. En zo zijn wij ook. Maar, gij zijt duur gekocht, zo verheerlijkt dan God in uw lichaam en geest, welke Godes zijn. Duur gekocht.

Ge zijt een vijand en dat zult ge nu blijven en dat zult ge nu zijn. Doof, blind, melaats, dood in de zonden en misdaden.

Zeg dan wat ge hoort en ziet : De doven worden horende. En als ge nu die weldaad deelachtig zijt, dat de doven horende worden, dan blijft ge doof en ge gaat horen dat ge doof zijt, en ge wordt hoe langer hoe dover. Dat is nu genade. De blinden worden ziende. Eén ding weet ik, dat ik blind was en nu zie.

Eén ding weet ik dat ik blind was en dat ik het nu zie, dat ik blind ben en blijf.

De melaatsen worden gereinigd. Dan komt de kwaal open. Want wat zoude ge nu aan de geneesheer hebben en aan de dokter, als het niet stinkt van uw kwaal.

En de doden worden opgewekt. Dan wordt ge levendig dood en dan krijgt ge levende schulden en levende boezemzonden, hoor. De wereld heeft er geen last van. Maar dat gaat allemaal leven, de zonde van de slootkant, levende zonden en levende schulden. Dat is nu genade.

Ik kan er nu niet over preken en ik zal het nu niet doen ook, neen, ik zal die tekst maar niet opnoemen. Ik houd jullie graag een beetje nieuwsgierig, maar ik hoop er toch wel eens over te preken.

En de armen ?

Wilt ge naast Johannes de Doper gaan zitten ? Wilt ge nu bij hem in de kerker ? Wilt ge nu het Evangelie horen ?

Aan de armen wordt het Evangelie verkondigd, en vijanden uit genade, Zijn hulpe ter verlossing getoond. Ik ben hier met Johannes en ik weet het ook niet meer met Johannes. En omdat wij het niet weten, zullen we proberen het bij God te brengen. Laten we dat nu eens afspreken vanmorgen. Dan brengen jullie uw leraar bij God en dan probeert uw leraar jullie bij God te brengen. Maar als het nu verkeerd uitpakt, dan zullen we elkaar niet de schuld geven hoor, echt niet. Want dan zal het zo zijn in uw en in mijn hart : Zij zullen uit de volheid van 't gemoed.

En nu gaat het niet, omdat ze zo vol van zonden waren, maar omdat ze zo uit de volheid van hun gemoed, een liefdesbetrekking op een Jezus hebben gekregen die zich verborgen houdt.

Amen.

O Heere, wilt u achter ons toesluiten met Uw dierbare bloed, wilt U achter ons toesluiten met de besprenging van Uw dierbare bloed, wilt U achter ons toesluiten met Uw doorboorde handen opdat dit volk af mag trekken naar hun huis en naar hun woning en dat ze daar neer mogen vallen en dat ze het moeten bekennen : schoon ik arm ben en ellendig, denkt God aan mij bestendig, want Hij heeft mij vanmorgen toch nog een ogenblikje aangehaald.

Amen.

Uit de 19e Psalm daarvan het 6e vers :

*Dus krijg ik van mijn plicht,
O God een klaar bericht.
Wat is 't vooruitzicht schoon!
Hij, die op U vertrouwt,
Uw wetten onderhoudt,
Vindt daarin groten loon.
Maar, HEER, wie is de man,
Die op 't nauwkeurigst kan
Zijn dwalingen doorgronden?
O bron van 't hoogste goed,
Was, reinig mijn gemoed
Van mijn verborgen zonden.*

Het zij mij vergund u nog even mede te delen dat we aanstaande Donderdag, dat is Hemelvaartsdag, hier 's morgens hopen voor te gaan. Ik zit er zelf ook mee te houden, want de christelijke feestdagen dat zijn mijn moeilijkste dagen, wilt ge dat wel geloven. Maar het kan nog meevallen. Dan hopen we om 10 uur hier bij elkaar te zijn, kon het wezen onder de doorboorde handen van de Christus.

Gaat thans heen in vrede :

De Heere zegene u en de Heere behoede u ;

de Heere doe Zijn Aanschijn aan u lichten en zij u genadig ;

de Heere verheffe Zijn Aangezicht over u en in u en geve u vrede.

Amen

IN HET STADION DES GELOOFS

Laat ons dit godsdienstig samenzijn aanvangen met het zingen van Psalm 25 vers 2 en 6 :

*HEER, ai, maak mij Uwe wegen,
Door Uw woord en Geest bekend;
Leer mij, hoe die zijn gelegen,
En waarheen G' Uw treden wendt,
Leid mij in Uw waarheid, leer
Ijv'rig mij Uw wet betrachten;
Want Gij zijt mijn heil, o HEER,
'k Blijf U al den dag verwachten.*

*Wie heeft lust den HEER te vrezen,
't Allerhoogst en eeuwig goed?
God zal Zelf zijn Leidsman wezen;
Leren, hoe hij wand'len moet.
't Goed, dat nimmermeer vergaat,
Zal hij ongestoord verwerven,
En zijn Godgeheiligd zaad
Zal 't gezegend aard'rijk erven.*

Lezen : U zal worden voorgelezen de Heilige Wet des Heeren. Daarna uit de Zendbrief aan de Hebreëen het 12e hoofdstuk van vers 1 tot en met 11 :

1 Daarom ook, alzo wij zo groot een wolk der getuigen rondom ons hebben liggende, laat ons afleggen allen last en de zonde die ons lichtelijk omringt, en laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan die ons voorgesteld is;

2 Ziende op den oversten Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus, Dewelke voor de vreugde die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen en schande veracht, en is gezeten aan de rechterhand van den troon Gods.

3 Want aanmerkt Dezen, Die zodanig een tegenspreken van de zondaren tegen Zich heeft verdragen, opdat gij niet verflauwt en bezwijkt in uw zielen.

4 Gij hebt nog tot den bloede toe niet tegengestaan, strijdende tegen de zonde;

5 En gij hebt vergeten de vermaning die tot u als tot zonen spreekt: Mijn zoon, acht niet klein de kastijding des Heeren, en bezwijk niet als gij van Hem bestraft wordt;

6 Want dien de Heere liefheeft, kastijdt Hij, en Hij geselt een iegelijken zoon dien Hij aanneemt.

7 Indien gij de kastijding verdraagt, zo gedraagt Zich God jegens u als zonen; (want wat zoon is er dien de vader niet kastijdt?)

8 Maar indien gij zonder kastijding zijt, welker allen deelachtig zijn geworden, zo zijt gij dan bastaarden en niet zonen.

9 Voorts, wij hebben de vaders onzes vleses wel tot kastijders gehad, en wij ontzagen hen; zullen wij dan niet veel meer den Vader der geesten onderworpen zijn, en leven?

10 Want genen hebben ons wel voor een korten tijd, naar dat het hun goeddacht, gekastijd; maar Deze kastijdt ons tot ons nut, opdat wij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden.

11 En alle kastijding, als die tegenwoordig is, schijnt geen zaak van vreugde, maar van droefheid te zijn; doch daarna geeft zij van zich een vreedzame vrucht der gerechtigheid dengenen die door dezelve geoefend zijn.

Votum :

Onze hulp en onze verwachting sta in de Naam des Heeren, Heeren, Die hemel en aarde schiep door het Woord van Zijn kracht, Die trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit laat varen de werken Zijner handen.

Genade, barmhartigheid en vrede worde u geschonken van God den Vader en van Jezus Christus, Zijn enig-geboren Zoon, onzen Heere. Door de bediening van den Heiligen Geest.
Amen.

Uit de 36ste Psalm en daarvan het 3e vers.
Ik verzoek u met eerbied en met alle teerheid dit te zingen.

*Bij U, HEER, is de levensbron;
Uw licht doet, klaarder dan de zon,
Ons 't heuglijk licht aanschouwen.
Wees, die U kennen, mild en goed,
En toon d' oprechten van gemoed
Uw recht, waar z' op vertrouwen.
Dat mij nooit trotse voet vertrapp',
Noch boze hand in ballingschap
Ellendig om doe zwerven.
Daar zijn de werkers van het kwaad
Gevallen in een jammerstaat,
Waarin zij hulp'loos sterven.*

Gods kind, Gods keurling staat zo alleen op aarde. Alleen in eigen kring.
Alleen in het midden van uw beminden. Alleen in uw eigen volk.
En dan is het zo bang, zo nameloos bang.
Dan zijt ge versleten vanwege die beleving, dat ge zo onbegrepen en zo alleen en zo verbijsterd op aarde staat.
Gods kind is eenzaam. Gods kind is verlaten.
Gods kind is schromelijk verwaarloosd ; gaat als een vereenzaamde. En dan is dit wel de zwaarste beproeving : die schijnbare verlatenheid.
En dat is juist de beleving van het kind des Heeren, dat hij zo eenzaam en zo verlaten staat en het vaak zo bang heeft, en zo nameloos bestreden is. Waarom ?
Omdat hij een kind van God is.
En wanneer ge nu geen kind van God zijt, dan kent ge die beleving der vereenzaming en verlating niet.
Want juist dat is een gevolg van Gods verkiezing en een gevolg van Gods genade en een gevolg van Zijn jaloersheid, dat ge alleen zou staan, maar dan ook alleen zou staan met uw God, opdat ge aanstonds alles te boven zou zijn wanneer Hij het Woord in vervulling doet gaan : En Ik zet de eenzame in een huisgezin. Wanneer ge hier met alles mee kunt, dan hebt ge een zichtbaar en een tastbaar bewijs, dat ge buiten de bijzondere liefdesuitlatingen van God leeft. Wanneer ge met alles mee kan, en wanneer het u toegelaten wordt mee te gaan en wanneer ge die vereenzaming en die versletenheid en die bange strijd niet kent, dan hebt ge u daarin wel te onderzoeken, want : Schoon ik arm ben en ellendig, denkt God aan mij bestendig.
Niet omdat ge arm zijt en ellendig, maar omdat Hij God is en omdat Hij u niet uit het oog verliest. Opdat ge het zou verstaan, dat alle paden des Heeren paden der verlatenheid en der vereenzaming zijn. Wanneer ge het weduwkleed krijgt te dragen, wanneer ge als een weduwe, als een grijze afgeknotte knotwilg aan de kant van de weg of sloot staat uit te drogen, dan is die weg zo ontzettend zwaar en die weg is zo heel erg lang en ge gaat hoe langer hoe langzamer, dat is zo opmerkelijk, ge gaat hoe langer hoe langzamer en tenslotte zinkt ge aan de kant van de weg en blijft er voor u niets anders over dan : O God, in welke handen bevind ik mij nu eigenlijk, is het vlees baas, is nu de wereld baas, is nu de hel baas, in welke handen bevind ik me nu eigenlijk ? Zó zijt ge dan daar neergezonken enkel en alleen, opdat ge het zou verstaan : Schoon ik arm ben en ellendig, denkt God aan mij bestendig.
Waaraan weet ge dan, dat God aan u bestendig gedenkt ?
Dat weet ge hieraan, dat het diep in uw ziel is, dat ge boven alles God God wilt laten, want ge wilt er nog niet zoveel van af hebben, van dat pad, want ge wilt God God laten. En dat is nu voor u de grootste onmogelijkheid. Want onverenigd te zijn met de weg en onverenigd te zijn met uw God is voor Gods

lieveling schier een dagelijks kruis. En wanneer ge dan in de eenzaamheid zijt en ge kunt de eenzaamheid niet vinden ?

Ja, zegt ge, man, ge doet weer van die dwaze praat vanmorgen. Maar dat zal wel de dwaasheid van het kruis blijven.

Wij kunnen eenzaam zijn en ons in de eenzaamheid bevinden, dat we de eenzaamheid niet ervaren vanwege de veelzijdige benauwers en de verdringers, ook in de eenzaamheid. Enkel en alleen dat ge zou zeggen : In welke handen bevind ik mij nu ? Maar dat ge toch met de apostel zult ervaren : Gij hebt mij uit de muil van die leeuw gered. Schoon ik arm ben en ellendig, denkt God aan mij bestendig ; dat is in de hoogste en diepste graad de Christus Gods, opdat wij uit Zijn leven zouden leven.

Het woord van onze tekst is uit het u voorgelezen Schriftgedeelte, het is uit de zendbrief aan de Hebreëen en daarvan het 12e hoofdstuk het 2e vers het eerste gedeelte, waar wij het woord van onze tekst aldus lezen :

"ziende op de Overste Leidsman en Voleinder des geloofs Jezus"

in het stadion des geloofs

ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur.

Een blik in de loopbaan.

Een blik rondom de loopbaan.

En een blik boven de loopbaan.

Proberen wij tot God te naderen.

Uit de 136ste Psalm en daarvan het 14e, 15e, 16e, 17e en het 18e vers :

*Die, door dien verdeelden plas,
Israëls Geleider was;
Want Zijn gunst, alom verspreid,
Zal bestaan in eeuwigheid.*

*Die vorst Faro's legermacht
In de Schelfzee t' onder bracht;
Want Zijn gunst, alom verspreid,
Zal bestaan in eeuwigheid.*

*Die Zijn volk, als bij de hand,
Leidde door woestijn en zand.
Want Zijn gunst, alom verspreid,
Zal bestaan in eeuwigheid.*

*Die, tot wering van 't geweld
Koningen heeft neergeveld;
Want Zijn gunst, alom verspreid,
Zal bestaan in eeuwigheid.*

*Die de vorsten, trots van moed,
Heeft doen smoren in hun bloed;
Want Zijn gunst, alom verspreid,
Zal bestaan in eeuwigheid.*

We hebben zo te preken, dat we het Woord gaan zien.

We hebben zo te preken, dat we de dingen levendig voor ons zien gebeuren. Die kunst, dat geheim, die genade om zo te preken en om ons het Woord te doen zien, dat Charisma had de apostel Paulus. En telkens weer schildert hij ons en predikt hij zo, dat wij daar zien op dat ruw-houten kruis, dat wij daar zijn op Golgotha, dan schildert hij ons voor voor ogen de Zoon des Mensen, die ook waarachtig God is. Telkens weer is het, alsof ge het Woord ziet. Dierbare dingen worden er dan geleerd in de binnenkameren van uw en van mijn hart. Want ge kunt het Woord alleen maar zien van binnen.

Daarom is de Enige, die recht heeft op de binnenkameren van uw gemoedsleven de Christus Gods alleen. En die wordt van binnen uit door de Heilige Geest u voor ogen gesteld en gaat het Woord leven en dan gaat uw ziel beven en dan worden de roerselen van uw ingewanden opgetrokken en dan is het in uw ziel : Want Zijn gunst alom verspreid, zal bestaan in eeuwigheid.

Ja, ge hebt makkelijk praten. Zo is het.

Ge hebt makkelijk praten, dominee, hij is vannacht weer dronken thuisgekomen en weer heeft hij de boel kort en klein geslagen en weer is er geen huis met hem te houden; het weekgeld al verdaan en verdrongen. Dan kan je wel makkelijk zeggen : Want Zijn gunst alom verspreid, zal bestaan in eeuwigheid. Ga je gang maar dominee, ik heb geen tijd voor je. Het is een hel in huis. En die dominee ging weg en die ging een week later weer eens kijken. Nou, zegt ze, kom er nu maar in, kom er nu maar in, want al stond het er nu honderdduizend keer : Want Zijn gunst alom verspreid, zal bestaan in eeuwigheid, dan is het nog geen keer teveel. Want de Heere is kennelijk overgekomen en hoe het nu ook mag tegenlopen, ik mag gestadig op Zijn bijstand en op Zijn goedheid hopen, want Zijn gunst alom verspreid zal bestaan in eeuwigheid, Die in onze lage stand, ons uit genade bood de hand. Nu gaan de dingen leven. Dan gaat ge de dingen zien. En als dan Paulus predikt, dan tekent hij ons daar een machtig en een breed stadion. Amfiteatersgewijs zijn daar de banken hoog opgericht en dat stadion is in zijn vier hoeken gevuld met een bonte en een belangstellende menigte, die daar nauwlettend toeziet en opgetogen is en staart, wat er in die loopbaan gebeurt.

Wanneer Paulus ons dat tekent, dan rijzen die figuren in bonte kleuren voor ons op uit het voorgaande en voorname elfde hoofdstuk van de zendbrief aan de Hebreeën. Dan zien we ze daar als een wolk van getuigen rondom die loopbaan. Dan zien we ze daar van Abel af, Henoeh en Noach en Abraham en Sara en Izak en Jakob. Dan zien we daar de Godsmannen van de oude dag in hun profetengewaad, met hun herdersgereedschap. Dan zien we daar ook David en Salomo in die wolk der getuigen, die daar rondom die loopbaan is en die daar op die loopbaan neerzien. Dat zijn de degenen, die in Jezus ontslapen zijn. Dat zijn de voorgeslachten. Dat zijn uw en mijn voorvaderen, die heengegaan zijn en die daar getuigen, getuigen van de goedheid en van de trouw des Heeren.

Wat waren ze zwak in die loopbaan. Maar ook zij, die zich in die wolk van getuigen bevinden, die hebben er belang bij, bij hetgeen hier nog geschiedt. Want die loopbaan is het beeld van 's Heeren kerk hier op aarde.

Zij hebben er belang bij en daarom hebben zij er zoveel belangstelling voor. Want eens zijn zij ook diezelfde loopbaan, eens zijn zij ook die zelfde weg gegaan. En zij hebben het ervaren : Maar na de dood was het leven mij bereid, God nam mij op in Zijne heerlijkheid. En waarom of zij er nog zoveel belangstelling voor hebben, dat moet u en mij niet bevreemden, want die belangstelling raakt hun belang. Want ze zijn zonder ons niet volmaakt. Zij wachten en zien uit, totdat ook die lijdende en strijdende, die worstelende kerk, die daar vallende en struikelende voortgaat in die loopbaan des geloofs, dat die aanstonds ook thuis zal komen. Want wanneer de laatste Thuis is, dan kunnen zij eerst recht gekroond worden. Hun honing wacht op de thuiskomst van de ganse Kerk.

Dan in die loopbaan. Zij gingen hetzelfde pad. Zij hadden dezelfde ellende. Zij hadden dezelfde moeiten.

Die ons zijn voorgegaan en die zijn ingegaan en die daar Boven zijn, die daar zien het aangezicht Gods, die daar verheugd zijn, omdat God verheugd is, van wie gezegd is dat blijdschap op hun hoofden zal zijn. Dat is niet hun blijdschap en toch wel weer, maar dat is de blijdschap Gods, dat is de glans en de glorie van de hemelhulde in de Christus Gods.

Wij hebben daar geen begrip van. Maar omdat wij zo weinig liefhebben, daarom missen wij die kennis. Omdat wij zo weinig waarachtig liefhebben de God des Eeds en de God des Verbonds. Want waar ge liefhebt, daar is uw leven. Want waar uw schat is, dáár is ook uw hart.

Daarom hebt ge het zo eenzaam. Daarom zijt ge zo verlaten. Daarom : Door onweder voortgedrevene, ongetrooste, voortgejaagd, vaak voortgesleept door de duivel enkel en alleen, omdat hier uw leven niet is.

Ge kunt ergens vertoeven, ge kunt ergens werken, ge kunt ergens wonen en dat ge toch daar uw leven niet hebt, enkel en alleen, omdat de Beminde uwer ziel daar is, waar gij nog niet komen kan, en dat er dan toch gemeenschap is, dat er toch weldadigheid in uw gemoed is. Want die kerk, die daar is ingegaan, zij hadden drie zwaarden : Doe dan aan de gehele wapenrusting Gods.

Die kerk die ingegaan was, die had drie zwaarden om hun leven hier te verdedigen.

Dat éne zwaard dat heette : Vertrouwen. Ik zal in dit vertrouwen leven en dat melden in mijn lied.

Dat andere zwaard dat heette : Verlangen. Wanneer zal ik ingaan en voor Uw Aangezicht verschijnen.

Het derde zwaard dat heette : Hope. Ik blijf de Heere verwachten en Hoop op den Heere, gij vromen.

En dan ligt het op de bodem van uw hart, al kunt ge geen zwaard vinden, ja, want zo is dat ook nog, dan moet ge uitroepen : Waar zijn de zwaarden, waar zijn mijn krachten, waar is de helm des geloofs en waar is het schild en waar is het zwaard ? En toch op de bodem van uw hart is het : Hij make, op hun gebeden gans Israël eens vrij van ongerechtigheden, zo doe Hij ook aan mij.

Dan komt er niet alleen een gelatenheid in uw hart, maar dan komt er ook een zekere bereidheid in uw hart.

Zie dan zakt dat allemaal weg, èn man èn vrouw èn huis en goed en kinderen en de dingen van de tijd.

Dan moogt ge het beoefenen gaan : niet aanmerkende de dingen die men niet en niet aanmerkende de dingen die men voelt. Ge moet niet alles zien en ge moet niet alles horen en ge moet niet alles voelen en ge moet niet alles opmerken, ge moet dat meer over uw kant laten gaan. Niet aanmerkende de dingen die men ziet.

Zij, zij verwachten de aanneming tot kinderen.

En dat verwachten zij met neergebogen, opgeheven hoofden.

Kan dat ook nog ? Ja, die dingen moet ge dan maar leren.

En nu ? Ge ziet die dingen daar gebeuren in dat stadion. Ge ziet ze daar lopen, ge ziet ze daar worstelen, ge ziet ze daar vallen, ge ziet ze daar struikelen, ge ziet ze daar neerzinken ; beeld van 's Heeren kerk op aarde. Die loopbaan is omringd ook nog met een levend geslacht. Maar de Apostel wijst hier op die wolk van getuigen die rondom hun zijn, die wolk omringt ze en vanuit die wolk zien degenen die ook eens zo liepen en worstelden en streden de loopbaan en werpen ze er een blik op.

Ja, zegt ge, dat is nu hetgeen ik klaar zie en wanneer het mij voor ogen geschilderd wordt, moet ik daar ook voor vallen, maar ik kan niet geloven, dat ik daar het onderwerp van ben. Ik moet dat wel toestemmen en er is ook wel een toestemmend geloof en ik kan ook niet zeggen dat ik vreemd ben van die drie zwaarden, namelijk van het zwaard des verlangens en des vertrouwens en van de hope, maar het is bij mij anders en ik moet maar met Ruth zeggen : Ik ben anders dan uwe dienstmaagden. Want die behoren bij het volk van Juda, maar ik ben een heidense, ik hoor bij het volk van Moab. Het is bij mij anders. En wanneer Boaz dan zegt : Het is goed mijn dochter, ge moet in dit veld blijven. Dat is nu het leven van uw ziel, omdat Boaz gezegd heeft : Hoor mijn dochter en ga in geen ander veld.

En waar zijt ge dan bang voor ?

Waar ge bang voor zijt ? Zal ik het zeggen ?

Misschien zeg ik het wel verkeerd voor de zoveelste maal.

Weet ge waar ge bang voor bent ?

Dat ge maar een meeloper bent. En dat ge u er zelf maar bijgevoegd hebt, en dat ge maar een naprater bent en dat het wel overtuiging is en ge zijt niet vreemd aan overbuiging, maar dat ge voor uzelf er inniglijk van overtuigd zijt en de bangheid en de vreze u beklemmt, dat ge maar meeloopt.

Maar nu wil ik toch nog wel wat vragen.

Als ge nu meeloopt en ge hebt uzelf in die loopbaan gebracht en ge hebt u zelf bij de Kerk des Heeren gevoegd, als ge daar nu bang voor bent en ge neemt het bij uzelf wáar, dan kunt ge te allen tijde weer terug. Wat ge zelf begonnen zijt, dat kunt ge ook zelf beëindigen. Dan kunt ge uit u zelf meelopen maar dan kunt ge ook zelf weer teruglopen. En ten langenste als ge het zat wordt en ge wordt het moe, dan zegt ge : "Nou, laat het maar schieten". Dat is nabijwerk. Maar wanneer ge nu moet blijven op die akker en wanneer ge niet meer terug kunt uit dat strijdperk en wanneer ge niet meer terug kunt uit die loopbaan, zie dan zijn de snoeren gevallen in lieflijke plaatsen, dan is een schone erfenis u in het uitzicht gesteld, want God zal Zijn waarheid nimmer krenken, Hij neemt het Woord nooit terug. Wanneer Hij één keer van vrede heeft gesproken tot uw gemoed, blijft het vrede.

Ja, zegt ge, maar als ge het eens wist, wat voor een ruwe stormen er toch woeden in mijn ziele- en in mijn gemoedsleven en aan mijn tafel en waar zal ik het nog verder voor uitbreiden, ruwe stormen, dat alles als

het ware wegwaait en de éne golf over de ander, al Uw golven en al Uw baren zijn over mij heengegaan. En dan durft ge nog te zeggen dat het vrede blijft ?

Ja, het is als in sommige zeeën en als in sommige van onze grote rivieren, dat er een onderstroming is : Zo ver het west verwijderd is van het oosten, heeft Hij om onze ziel te troosten, van ons de schuld en zonde weggedaan. Dat is die onderstroom. Die golft daar gestadig blijvend en stil en krachtig en zeg het eens eerlijk tegen uw God, gij hoeft het tegen mij niet te zeggen.

Wat ? Geen leed zal het ooit uit mijn geheugen rukken.

Dan voelt ge toch nog die onderstroming aan de vrede, die God er eens in gesproken heeft. Maar dan kan die bovenstroom van het oosten naar het westen zo geweldig zijn, dat ge moet uitroepen : Uit het kleingebergte, waar kolk en afgrond loeit, waar het gedruis der wateren groeit. Dat ge het moet uitroepen: Mijn God, wie hoor ik nu toch eigenlijk toe ? Behoor ik aan de wereld ? Behoor ik aan de duivel? Of behoort ik aan de omstandigheden ? Ik word zo geslingerd. Ik ben enkel hulpbehoevendheid. Zie, zo kan het zijn. Dat neemt echter niet weg, dat ge het ervaart, dat ge toch niet meer terug kunt. Een meeloper en een naloper kunnen terug, die kunnen tijdelijk bewogen en aangeraakt zijn. Maar gij kunt niet terug.

Waarom kunt ge niet terug ?

Omdat ge door de Overste Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus, achter Hem zijt geplaatst en in de loopbaan gebracht en dat het Zijn onwederstandelijke trekking is en dat het u vasthoudt en bewaart. Zie, dat weet ge hieraan, dat ge moet uitroepen : Wie ben ik, dat ik God kan weren ? Dan is God zo onwederstandelijk en zo onweerstaanbaar, dat ge God niet hebt kunnen weren uit uw leven. En dat ge God nog niet kunt weren, en dat Hij altijd de Sterkste zal zijn. Dan kunnen er jaren overheen zijn gegaan, dat ge moet zeggen : Dat waren verloren en dat waren vergeten jaren. God komt op Zijn tijd. En dan zal de vrouw daar zijn en dan zal de man daar zijn en dan zal het kind daar zijn. Want dat heilig gebeuren dat gaat niet van uw kant en van uw zijde uit, maar dat is : Ziet Uw tijd was de tijd der minne. Wat zal men dan van haar zeggen ? We hebben nog een kleine zuster. Wat zullen we dan van haar zeggen, wanneer men van haar spreken zal ? Nu wanneer men dan van u gaat spreken, dat gij tot die vrouwen gaat behoren ; wanneer men van u gaat spreken, dat ge de ontvankelijke en de belangstellende, de groeiende zijt, wanneer gij degene wordt die ge wezen moet krachtens de wille Gods, krachtens schepping en herschepping, zie, wat zal men dan zeggen wanneer men van haar spreken zal ?

Is zij een muur, dan zullen wij torens op haar bouwen.

Is zij een deur, dan zullen wij sponningen maken, waarin die deur opgehangen wordt opdat zij sierlijk zij en kan draaien.

Wanneer gij u echter waarneemt als een luiaard, die zich omkeert en als een oude deur, die knart op zijn harren, zie dan zal de smartelijkheid van de smartelijkheid u niet ontgaan, want dan ziet ge uzelf als een oude, verdorde, versleten boom, die de tijd van genade voorbij heeft laten gaan en die zich nochtans bevindt in de loopbaan, maar op een zodanige wijze, dat ge moet uitroepen : Het is alles van mijn eigen geweest en het is alles tevergeefs geweest. De genadetijd is heengesneld en ik ben van afbraak tot afbraak geleid en ik ben hoe langer hoe ellendiger en ik ben hoe langer hoe leger en hoe langer hoe ongevoeliger en hoe langer hoe stouter.

Ziet, ge wordt niet in de loopbaan gebracht omdat ge een kind van God zijt, zo is het niet. En ge wordt niet in de loopbaan gebracht opdat ge een kind van God zou worden. Zo is het ook niet.

Wanneer ge nog enige grond hebt in uzelf, nu, dan breekt ge natuurlijk uw nek over deze woorden. Dat meent ge niet, dat wilt ge niet, want ge hebt het een en ander ervaren en ge hebt het een en ander doorgemaakt en ge bent al op weg om een kind van God te worden en ge bent al op weg om iemand met genade te zijn. Alleen, ja, nog een beetje verder, dan is alles geschied. Het is net alsof er een schaap met drie poten geboren wordt, dan moet het tenslotte het vierde poot maar naar zich toetrekken.

Maar zo gaat het in de weg van bekering niet. Zo gaat het ganselijk niet. Want geheel zijt gij schoon, Mijne vriendin en er is geen gebrek aan u. Gij zijt in de loopbaan, of ge zijt er niet.

En wanneer ge in het strijdperk zijt, dan gaat ge daar en dan is het soms zo moeilijk en zo zwaar, dat ge het niet kunt bevatten. En daarom die wolk van getuigen, daarom zien we ze. Zou ik dan verhalen van Jeftha en Gideon en Simson ? Dan zien we ze daar, die door het geloof de kracht van het vuur hebben geblust, dan zien we ze daar, die alles hebben verdragen, dan zien we ze daar, die door het geloof in schaaps- en geitenvellen hebben gewandeld. Dan zien we ze daar die gingen door woestijn en zand.

Dan zien we ze daar, die over bergen en heuvelen en door diepe dalen hebben gewandeld. Dan zien we ze daar, die door het geloof in de spelonken der aarde hebben gewoond.

Nu, dan zijt ge wel alleen, dan hebt ge het wel bang, dan hebt ge het wel heel erg moeilijk:

Ja, ge moet nu niet denken dat ge het zo gauw moeilijk hebt. Ge moet niet denken dat het zus of dat het zo is. Neen, geliefden, er zitten hier pewers en ze hebben het moeilijk en ze hebben het zwaar. Maar ge leeft niet en ge loopt niet eeuwig zwanger. Dat bestaat niet. Schoon ik arm ben en ellendig. En er is niets te forceren en we kunnen met onze handen in onze zij staan en we kunnen gaan persen zoals een spin. Want die spin perst zijn eigen net uit zijn eigen ingewanden en dan hangt hij zich in zijn eigen gesponnen spinwerk en netwerk en dan vangt hij allerlei vliegen en insecten op, en dan is het de bekeerde man en dan is het een bekeerde vrouw en dan hebben ze het ook zo benauwd gehad en ellendig en moeilijk.

Maar dit is het, dat, wanneer gij ervaren gaat met mij, dat ge het zo moeilijk hebt, dan hebt ge het hieronder moeilijk, niet dat ge het zo benauwd en bang voor het lichaam hebt en dat het zo ellendig kan zijn in het huwelijksleven, maar dan hebt ge het hier moeilijk onder en dat is de benauwdheid en dat is de verdrukking : Dat ge zondaar zijt en ge geen zondaar voor God worden kunt. Dat is de zaak.

Dan gaat het niet over de buitenkant, helemaal niet. Maar dan gaat het hier over, dat we zondaar zijn en dat we geen zondaar kunnen worden, dat we dag en nacht tot God schreeuwen en dat Hij geen antwoord geeft. Dan gaat het hier over, dan gaan we door de woestijn en zand, dan zijn we in streken waar we nog nooit geweest zijn, dan wonen we door het geloof in de spelonken der aarde en daar hebben we gezelschap van duivelen, dan hebben we gezelschap van onze lusten en gezelschap van onze hartstochten en gezelschap van allerlei narigheid.

Want als ge aan God wilt denken, dan rijst uw vlees op, en van allerlei zwakke dingen, geliefden. Dan woont ge, en dan gaat ge in geitenvellen en dan stinkt ge waar ge gaat.

Het is geen kanseltaal, maar nochtans is het zo, opdat ge u toch niet zou bedriegen voor de eeuwigheid.

Want die er bij zijn en die het zijn, die zijn het voor hun eigen besef nièt.

Die zijn het :

Hun zijt Gij goed, die goedertieren handelen Oprecht bij hen, die in oprechtheid wandelen. Gij houdt U rein bij hen die rein zijn, maar Verkeerden toont Gij U een Worstelaar.

Hoort ge het, verkeerden. En dit is verkeerdheid, dat, als we zondaren zijn en we willen geen zondaar voor God worden. Dat is een verkeerde en die betoont Hij Zich een worstelaar opdat Hij u zou overwinnen. Zonder Mij kunt gij niets doen. Zonder Mij kunt gij ook geen zondaar worden.

Daar blijft de klacht, dat we in onszelf het grootste gevaar hebben en voor onszelf de grootste tegenstander zijn. Nu, zoudt ge dan zondaar voor God willen worden ? En ge kunt het niet. Goed, we gaan er aanstonds op verder.

Want Gij verlost het volk door druk gebogen, en dat is een volk dat zo verdrukt wordt, maar dat aan haar eigen verdrukking twijfelt of het wel zaligmakend is en of het u wel van God is opgelegd. Want de Kerk wil alle verdrukking dragen, wanneer ? Uw aangezicht, in gunst tot mij gewend, schenkt mij in het kort verzadiging van vreugde. Het is niet om van het kruis, het is niet om van de druk, het is niet om van de moeite en van de narigheid af te komen, maar alleen : Ben ik wel in de loopbaan en ben ik er wel in Gods gunst ?

Het is het 8ste vers uit de 18e Psalm :

*Hun zijt Gij goed, die goedertieren hand'len;
Oprecht bij hen, die in oprechtheid wand'len;
Gij houdt U rein bij hen, die rein zijn; maar
Verkeerden toont Gij U een worstelaar.
Want Gij verlost het volk, door druk gebogen;
Maar werpt ter neer, die groot zijn in hun ogen.
Door U, o HEER, geeft mijne lamp haar licht;
Mijn God verdrijft den nacht uit mijn gezicht.*

Toen Jezus nog op aarde was, ja, nu is Hij nòg op aarde met Zijn Majesteit en Geest. Hij is ook in ons midden, Die gij niet kent. Maar toen Jezus nog op aarde was, komt daar iemand bij Hem uit de schare, en dan vraagt die man : Heere ? Ja, zegt Jezus, zegt het maar. Heere, zijn er ook weinigen die zalig worden ?

En wanneer Jezus dat gevraagd wordt, dan antwoordt Hij niet met ja of met neen. Hij zegt noch ja, Hij zegt noch neen, maar : Strijd gij om in te gaan door de enge poort, want breed is de weg en breed is de poort die tot het verderf leidt en velen zijn er die ze bewandelen. Maar weinigen zijn het die op de enge weg zijn door die enge poort.

Ja wel door die grote poort, daar willen we met vlag en wimpel in en met al onze bagage en met al onze versierselen en met alles wat we zijn en hebben. Dan willen wij alles meenemen, vlees en bloed willen we ook meenemen dan willen we door die brede hoge poort, waardoor alle voorname burgers Jeruzalem ingaan.

Maar strijdt om in te gaan door de enge poort, dat was dat kleine nauwe poortje, nu, daar ging niet veel bijzonders door. Het waren meestal landlopers en degenen die van roof leefden, een beetje schooiers, een beetje veracht volk. Dat kleine poortje werd veracht en misgelopen.

En daarom, wanneer ge nu bij diegenen zijt, die door genade mogen strijden de goede strijd des geloofs, dan komt ge in een zodanige weg dat Gods liefde u er brengt en dat God in Zijn liefde komt te nemen. God neemt in Zijn liefde uw gezondheid.

God neemt in Zijn liefde uw kind.

God neemt in Zijn liefde uw vrouw weg.

God neemt in Zijn liefde en komt af te breken in Zijn liefde, enkel en alleen komt Hij u af te breken om u eenzaam en verlaten, te maken, opdat ge als een naakte zondaar, van alles ontbloot en van alle versierselen ontdaan, als een "niet" in uzelf, door die enge poort zou kunnen binnengaan. Gij bedankt voor die weg ? Goed.

Wanneer ge het dan ook nog naast u neer kunt leggen. Probeer het maar om het naast u neer te leggen en probeer het maar om te zeggen : Ik heb een vrouw getrouwd, ik heb kinderen en die zijn zwak en ja, we zitten nu eenmaal in het zakenleven en ik heb een juk ossen gekocht en ik heb een akker gekocht en ik moet dat allemaal beproeven. Nu, wanneer ge die uitnodiging dan naast u neer kunt leggen, dan kunt ge gerust zeggen, dat ge er niet bij hoort.

Maar wanneer ge het niet naast u neer kunt leggen. Wanneer het in uw ziel wordt : Heere, ai, maak mij Uwe wegen door Uw Woord en Geest bekend ; leer mij hoe die zijn gelegen. En dan ziende op de Overste Leidsman en Voleinder des geloofs, dat kunt ge alleen maar met blinde ogen.

Alleen een blind mens kan op God zien.

En alleen een doof mens kan horen wat God zegt.

En alleen iemand, die lijdt onder de hardigheid en verstoktheid van zijn hart, zal het aanstonds ervaren, dat een verbrijzelde Jezus u liefheeft. Daarom zien wij op de Overste Leidsman en Voleinder des geloofs.

Dat is een onmogelijk werk.

Dat is een enig werk. Want er is maar één enig werk en dat is het zien des geloofs. En het is een zalig werk. Ge moogt het bij uzelf uitbreiden zoveel als ge wilt.

Ja, zegt ge, maar hoe ben ik nu eigenlijk in die loopbaan gekomen ? Daar gaat het dan toch over. Ja, hoe zijt ge in die loopbaan gekomen ? Nu, net als Manasse, toen God hem te sterk werd, toen hij daar gegrepen werd, toen hij daar onder de doornen lag en tot God ging schreeuwen.

Zoals een Levi daar gekomen is, toen Christus hem riep uit zijn tolhuis en zei : Volg Mij. Hij zat op de zakken met geld. Hij was een gierigaard. En Jezus zegt : Volg Mij.

En zoals een Zacheüs op de weg kwam en zoals een Maria Magdalena op de weg kwam.

Ja, zegt ge, maar ik ken die dingen niet.

Hoe dan ?

Heeft de Heere dan nooit tegen u gezegd zoals tegen Nathanaël : Eer Philippus u riep, toen gij onder de vijgeboom waart, zag Ik u ? Ik vraag niet of ge een weg kunt vertellen zoals de apostel Paulus of als een Manasse. Maar ik vraag alleen : Heeft de Heere u wel eens gezien of ziet de Heere u wel eens als ge uw knieën buigt in de eenzaamheid op een verborgen plaats onder de vijgeboom des gebeds ?

Want dat is het toch in die loopbaan ?

Wanneer ge niet geduriglijk in uw eigen huis op uw knieën valt en wanneer ge niet geduriglijk zucht en wanneer het niet geduriglijk is : Och Heere ; niet uit medelijden met uzelf, maar dat het een opzien is en een afzien en een heenzien en een inzien. Wanneer dat er niet is.... Ach. Als dat er nu niet is, dan vraag ik u : Zucht ge er wel eens onder en hebt ge het wel eens moeilijk en bang, dat het bij u nièt is ? Dan vraag ik niet eens of het er is.

En omdat het er gans niet is en omdat er bij u niet anders is dan een vallen en een struikelen, dáárom komt ge tot de sluitrede in uw eigen gemoed dat ge een meeloper zijt of dat ge minstens niet in de loopbaan zijt. De kerk ziet meest zijn eigen tekenen niet, en dat hoeft ook niet. Maar dan zal ik u toch bewijzen, namelijk de bekommerden en de verdrukten om der bijeenkomsten wil, dan zal ik het hebben te bewijzen en dan zult gij het daar uit verstaan, dat ge wèl op die weg zijt, dat ge wèl bij die Kerk des Heeren hoort, dat ge een gekende zijt omdat ge een gekastijde zijt. Gij zijt een gekastijde en ge zijt een getuchtigde omdat ge geen bastaard zijt, maar omdat ge tot de zonen behoort.

Nu moet ge niet denken, dat God zulke lieve kinderen heeft. God heeft ondeugende kinderen. God heeft kinderen die dwars zijn en God heeft kinderen die verkeerd zijn en God heeft kinderen die niet willen en geregeld door hun zwakheden verrast worden. En dat zijn Zijn gekastijde kinderen.

Want ge wordt door uw eigen dwaasheid gekastijd en ge wordt door uw eigen zwakheid gekastijd, ge wordt door uw eigen boezemzonde gekastijd, ge wordt door uw eigen gierigheid gekastijd. Ge wordt gekastijd door uw eigen vuile nare zonden, die ge niet te boven kunt komen. Dat is uw kastijding.

Ge moet niet denken als ge een beroerd en vervelend lichaam hebt en de één heeft dit en de ander heeft dat, ik heb ook genoeg kwalen. Maar dat is tenslotte de kastijding niet.

Maar dit is de kastijding in de kastijding : Wanneer de Heere Zijn Aangezicht verbergt en wanneer ge in schijnbare verlatenheid leeft alsof Hij u heeft verstoten en alsof Hij u heeft laten varen.

Nu gaan we samen praten en ik kom dicht bij u zitten.

Waaraan kunt ge nu weten, dat ge in de loopbaan bent ?

Dat kunt ge hieraan weten : Dat de Heere het voor u zal voleindigen. Want gij ziet gedurig het einde en de verlorenheid voor ogen en uw ondergang en dat ge toch de loopbaan niet uit kunt en dat ge het bij ogenblikken moogt geloven : Hij zal Zijn werk aan mij voleinden. En dan is het : Verlaat niet wat Uw hand begon. Dan mag het nog geen bevestigd geloofsleven zijn en nog geen volkomen verzekering des geloofs, maar wat is het dan wel ?

Het is een toevluchtnemend geloofsvertrouwen.

En een toevluchtnemend geloofsvertrouwen is geen vrucht van eigen akker. Hij zal het ook voleindigen, want Hij is de Voleinder des geloofs en Hij is daar boven die loopbaan. Hij is daar gezeten aan des Vaders rechterhand. Hij heeft het voleindigd. Gij krijgt in uzelf nooit geen geloof, maar wanneer die Voleinder des geloofs Zich eens in uw ziel komt te verklaren, dan hebt ge met de Voleinder des geloofs ook het geloof van de Voleinder des geloofs.

Is het geloof dan van u ?

Zoek het dan nooit eerst bij uzelf. Ge vindt het bij uzelf niet en ge zult het bij uzelf nooit vinden.

Ge vindt het ook niet in de loopbaan, maar ge ziet het boven de loopbaan. En wanneer dan dat oog des geloofs eens wat helder is, wanneer ge dan weer eens bediend wordt met wat ogenzalf, zie, daarin en daaraan hebt ge een bewijs.

Ik zal nog meer bewijzen geven.

Gij hebt een bewijs in de liefde, die in uw hart is uitgestort.

Nu zegt ge, als ge eens wist, hoe koud en liefdeloos ik was.

Maar daar heb ik het niet over, over uw liefdeloosheid en uw koudheid. Maar ik heb het over de liefde die in beginsel in uw hart is uitgestort en dat is hieraan te kennen, dat ge gemeenschap der heiligen moogt oefenen, met die wolk der getuigen. Dat is de gemeenschap der heiligen. Dan hebt ge leven aan uw ziel. Dan hebt ge gemak van degenen, die reeds ontslapen zijn, dan spreken ze u toe : Houdt aan, grijpt moed, wij zijn ook diezelfde weg gegaan, wij zijn ook dat moeitevolle doornenveld en die distelenwoestijn doorworsteld. Ook wij hadden gescheurde kleren. Ook onze ziel was gehavend. Wij kwamen ook met builen en wonden hier aan. Wij kwamen hier met tranen aan. Maar wij zijn meer dan overwinnaars, houdt aan ! En zo bemoedigen ze u vanuit de Hoge, geliefden ; degenen die u voor zijn gegaan. Dan zijn ze daar en dan moogt gij dat beoefenen, dan moogt ge dat verstaan.

Gij zijt bang, dat ge uzelf bedriegt ? Dat het eigenliefde is ?

Welaan dan. Nog een derde bewijs zal ik bijbrengen.

Gij beleeft namelijk zo heel erg gevoelig bij ogenblikken en vooral bij het klimmen van uw jaren, uw vergankelijkheid. Gij zijt zo vergankelijk. Gij zijt zo aan de slijtage onderhevig. Gij wordt zo neergebukt en ge gaat zo daarheen als een afgebroken mens. Dat is de vergankelijkheid.

Al die dingen zijn, eigenlijk gezegd, bewijzen en ook een onderpand dat ge op die weg zijt.

Nu zegt ge, maar....

Ik begrijp het best. Nu en die nu het minste ziet van de weg en die het minste ziet van zijn pad, die is het beste af.

Want dan hebben de mensen het maar over de weg en zou het de weg wel zijn en als ik er nu eens een waarheid voor had en als ik het nu eens zeker wist.

Nu, dat klinkt wel heel erg vroom en heel erg dierbaar, maar dan zet ik mijn stoel wel tegen de muur en dan zeg ik : Welterusten vrind, gedag.

Hoe dan ?

De weg is toch niet zaligmakend ?

Moet ik er dan wat voor hebben om die weg te gaan ?

Ik heb niets anders. Ik heb geen pad meer.

Ik heb niet anders dan zonden. Ik heb niet anders dan dwaasheid. Ik heb niet anders dan zwakheid. Ik heb niet anders dan ongeregelde. Ik heb niet anders dan allerlei ellende. Ik hoef helemaal niet naar de weg te vragen, helemaal niet. Ge sjouwt maar zo'n beetje voort. Ge hobbelt maar zo'n beetje op dat pad. Ge gaat dan maar heen als een geslingerde. Ge gaat daar heen als één, die het van voren en van achteren niet meer weet. Die het verstaat : Ga ik voorwaarts dan zie ik Hem niet en ga ik achterwaarts dan aanschouw ik Hem niet en ter linker en ter rechterzijde merk ik niet. En dan is het toch ziende op de overste Leidsman des geloofs.

Ja, omdat Hij op u en mij ziet, daarom komt ge niet om. Daar strekt zich al mijn lust en liefde heen. Daar rusten de vermoeiden van kracht. Daar houdt de drijver op. Daar is de dienstknecht vrij van zijn heer.

Hier wordt de rust geschonken, zegt God, aan Mijn boezem ; hier, aan Mijn hart. En dáár zijn de werkers van het kwaad gevallen in een jammerstaat. Dan wijst God van Zich af.

En wanneer dan dat in uw ziel gevonden wordt, dat ge van ledigheid tot ledigheid vaak gaat en van moeite en verdriet schier omkomt, is dan die liefdegeur, die bij ogenblikken afdaalt in uw hart, niet meer dan voldoende en niet zaligmakend ? Want Zijn gunst alom verspreid, zal bestaan in eeuwigheid. Dan gaat het over de practikale Godzaligheid.

En dat wij er in deze tijd zo weinig van hebben en dat gij moogt klagen over een boze tijd. Ik wil mij daar niet mee vermoeien met te klagen over een boze tijd. Ik klaag erbarmelijk over een lege tijd. Want we doen nog wel alsof en komen aardig knus bij elkaar en dat is ook wel zo, maar, waar is nu het wezen van de zaak ?

Het wezen van de zaak is : En ziende de Onzienlijke.

Dat is het nu. En dan hebt ge het zo makkelijk bij ogenblikken en ge verdenkt uw makkelijkheid omdat ge uw makkelijkheid niet vertrouwt.

En ge zijt geslagen in het huis van uw liefhebbers.

En ge zijt eenzaam en ge zijt verlaten en ge zijt bestreden en ge bent neergeworpen en ge sterft duizend doden en ge wordt rondom gegeseld en ge verstaat het met de apostel : En mij is gegeven een scherpe doorn in het vlees en een engel des satans die mij met vuisten slaat ; en ge krijgt het zo te verstaan : En wij hebben deze schat in aarden vaten. Maar bij dat alles krijgt ge toch lijdzaamheid en krijgt ge de last af te leggen, om met lijdzaamheid te lopen. En die lijdzaamheid die vloeit uit het lijden van Christus. Om met Hem te lijden en door Zijn bloed en door Zijn tranen krijgt ge een zodanige vertroosting en een zodanige zekerheid en onderpand in uw ziel, wanneer die kostelijke Hoeksteen u verklaard wordt.

Wat zal men dan antwoorden de boden des volks wanneer ze komen condoleren met uw eigen doodstaat?

Zeg, dat de Heere Sion gegrond heeft, zegt dat maar, want Ik heb een Hoeksteen gelegd, waarop die Kerk zal gebouwd worden.

Zo ligt dan het behoud en de zekerheid en de gewisheid van uw Thuiskomst in de Voleinder des geloofs.

Het hoeft niet meer voleind te worden. Het is volbracht en het is voleindigd.

En zo leven wij uit een gedane zaak.

Zo hangt het niet aan uw geloof, maar het is het geloof van de Voleinder des geloofs, Die het hééft voleindigd en die het ook voor n heeft voleindigd en uit Hem krijgt ge, wat ? Als de dierbaarste vrucht van genade : Uw dagelijks ongelooft en uw dagelijkse onvruchtbaarheid en ongevoeligheid te ervaren. Dat is vrucht van genade uit Zijn volbracht werk, dat gij zó leeft, zó arm, zó krachteloos, zó vol moeite en zó vol verdriet over de aarde gaat, dat ge tevergeefs zult beproeven om zondaar voor God te worden, dat ge zult roepen bij dagen en bij nachten en dat ge uw zonden belijdt en dat ge zondaar zijt en dat ge geen zondaar voor God kunt worden. Waarom ?

Omdat er maar Eén is geweest die dát is geworden voor het Aangezichte Gods des Vaders, namelijk Christus Jezus.

En zoekt ge dan nog naar een toestand in uzelf, zoekt ge gebedsleven in uzelf, zoekt ge gevoeligheid in uzelf, zoekt ge aangenaamheid in uzelf, zoekt ge dat ?

Ge zult niet anders dan een blijvende onvruchtbaarheid bij u waarnemen. En daar zal een vrolijkheid in worden weggeschonken :

Zingt vrolijk, gij onvruchtbaren, die niet gebaard hebt en gij, die geen barensood gehad hebt. Zo neemt ge uzelf waar.

Nu en daar zult ge nu de Heere voor eeuwig hebben te loven en te prijzen dat ge zo de onvruchtbare waart en bleef in uzelf, opdat Hij alleen zou zijn een groenende Denneboom.

Geen drang om te baren, geen aandrang. Niets dan de dood en dan onvruchtbaarheid. Niets anders dan omkomen.

En dan veroordeelt gij de weg die God met u houdt.

Gij zoudt u heel wat smartelijke tranen en narigheid kunnen besparen en daar zoudt ge u voor kunnen behoeden, wanneer gij daar niet meer aan tornde, maar dat het alleen zou zijn : zondaar voor God, goddeloos, trouweloos, behoefteloos in uzelf.

En met die ledigheid over de aarde te gaan, opdat dit Woord zijn kracht zou doen : Ziende op de overste Leidsman des geloofs. Dáár ligt uw vrucht, dáár uw kracht, dáár uw volheid, dáár uw schoonheid, dáár uw vervulling, dáár uw eeuwige luister, omdat hij het heeft gedaan.

Dáárom gaat gij zo over de aarde.

Maar wij leven in het midden van een geslacht dat te geestelijk is en te godsdienstig is om goddeloos te wezen.

De één is nog vromer dan de ander ; de één is nog deugdamer dan de ander ; de één weet het nog beter dan de ander en ze zeggen : En dat zal gekend moeten worden en dit zal gekend moeten worden. Neen, er is maar één enig Werk en dat is het werk des geloofs namelijk om te zien op de Voleinder des geloofs. Hij zal Zijn werk aan mij voleinden. Wanneer Hij mij zo leeg en zo dof en zo dood en zo steil en diep afhankelijkheid heeft gemaakt, dat er niet anders is dan ? En wij bromden als de beren, dat is het oude deel.

En wij kirden als de duiven, dat is het nieuwe deel.

En zo ontmoet ge dan uzelf een beer die loopt te brommen en een duif die verdrukt wordt en tot wie de Stem des Heeren uitgaat : Toon Mij uwe gedaante en doe Mij uwe stem horen.

En wanneer ge dan niet anders waarneemt dan vlees, wanneer ge dan niet anders waarneemt dan dat ge gebonden zijt aan de dingen van beneden en dat ge er niet bovenuit komt en er nooit bovenuit zult kunnen komen, bedenk dan dat Hij er bovenuit is, die daar is aan de rechterhand Zijns Vaders.

En wanneer ge nog eenmaal vraagt naar een bewijs en naar een teken dat gij op die weg zijt, dan kunt ge het hieraan weten, dat is een zeker en een vast bewijs, dat kunt ge hieraan weten : Dat ge het van binnen en van buiten voor God hebt opgegeven. En verder krijgt ge het niet. Hallelujah.

Amen.

O Heere, zo zijt Gij het alleen, die Voleinder des geloofs, opdat er geen vlees zou roemen voor U en opdat het alleen in Uw volbracht werk is, en alleen uit die gedane zaak Uw arm en ontledigd volk bediend zal worden, wanneer Gij ze ledig gemaakt op de aarde doet neerzitten en alle versierselen hebt weggenomen, dan alleen op U te mogen zien in dat kinderlijk verlangen en vertrouwen en hopen.

Amen.

Onze slotzang zij uit de 125 ste Psalm en daarvan het 1 e en 2e vers :

*Hij zal noch wank'len, noch bezwijken,
Die op den HEER vertrouwt,
En op Zijn goedheid bouwt;
Hij zal, als Sions berg, nooit wijken,
Wiens grondslag door geen aards vermogen
Ooit wordt bewogen.*

*Gelijk 't gebergt', dat, hoog gerezen,
Om Salem ligt gespreid,
Zo is, in eeuwigheid,
De HEER rondom hen, die Hem vrezen;
Rondom Zijn volk, 't welk Hij wil hoeden
Voor tegenspoeden.*

Als God het wil hopen wij a.s. donderdagmorgen aan deze plaats voor te gaan. En a.s. zondag is hier gelegenheid tot doopsbediening. Ik geef dat even door want het is één van de fundamenten van de kerk en opdat gij in de week, die nu voor u ligt, niet met uw kindje zou lopen te sjouwen, maar dat ge zelf eens zult inkeren of liever door genade mag inkeren of ge wel gedoopt bent, namelijk in de dood van Christus. Wanneer er nog grote mensen zijn, die niet gedoopt zijn, dat weet ik niet of die hier nog onder zitten. Wij hebben hier toch een stelletje gedoopte heidenen hè ? Of denken jullie nu werkelijk, dat we gedoopte christenen zijn ?

Maar wanneer we daar nu eens genade voor krijgen, dan kon het wel er eens echt zijn, wanneer we met ons kindje mogen komen een zondag, dat ge er zelf onder zou willen zijn namelijk, ónder het kind en onder de doop. Dan is het voor ons geen gewoonte, maar dan is het van God gedaan.

Gaat thans heen in vrede :

De Heere zegene u en de Heere behoede u ;

de Heere doe Zijn Aanschijn aan u lichten en zij u genadig ;

de Heere verheffe Zijn Aangezicht over u en in u en geve u vrede.

Amen

WIJ HEBBEN EEN VOORSPRAAK

Laat ons dit godsdienstig samenzijn aanvangen door met elkander te zingen uit de 139e Psalm en daarvan het 14e vers :

*Doorgrond m', en ken mijn hart, o HEER;
Is 't geen ik denk niet tot Uw eer?
Beproof m', en zie, of mijn gemoed
iets kwaads, iets onbehoorlijks voed';
En doe mij toch met vaste schreden
Den weg ter zaligheid betreden.*

Schriftlezing : U zal worden voorgelezen uit de eerste algemene brief van de apostel Johannes het 2e hoofdstuk van vers 1 tot en met 10. Doch lezen we vooraf de Heilige Wet des Heeren.

1 Joh. 2: 1-10:

1 Mijne kinderkens, ik schrijf u deze dingen, opdat gij niet zondigt; en indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den Rechtvaardige;
2 En Hij is een Verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden der gehele wereld.
3 En hieraan kennen wij dat wij Hem gekend hebben, zo wij Zijn geboden bewaren.
4 Die daar zegt: Ik ken Hem, en Zijn geboden niet bewaart, die is een leugenaar, en in dien is de waarheid niet;
5 Maar zo wie Zijn Woord bewaart, in dien is waarlijk de liefde Gods volmaakt geworden; hieraan kennen wij dat wij in Hem zijn.
6 Die zegt dat hij in Hem blijft, die moet ook zelf alzo wandelen gelijk Hij gewandeld heeft.
7 Broeders, ik schrijf u geen nieuw gebod, maar een oud gebod, dat gij van den beginne gehad hebt. Dit oude gebod is het woord dat gij van den beginne gehoord hebt.
8 Wederom schrijf ik u een nieuw gebod: Hetgeen waarachtig is in Hem, zij ook in u waarachtig; want de duisternis gaat voorbij, en het waarachtige licht schijnt nu.
9 Die zegt dat hij in het licht is, en zijn broeder haat, die is in de duisternis tot nog toe.
10 Die zijn broeder liefheeft, blijft in het licht, en geen ergernis is in hem.

Votum :

O Heere, wees ons genadig.

Amen.

Proberen wij nu te zingen uit de 65e Psalm het 2e vers :

*Een stroom van ongerechtigheden
Had d' overhand op mij;
Maar ons weerspannig overtreden
Verzoent en zuivert Gij.
Welzalig, dien Gij hebt verkoren,
Dien G' uit al 't aards gedruis
Doet naad'ren, en Uw heilstem horen,
Ja, wonen in Uw huis.*

Wanneer een mens gaat beleven dat hij zondaar is, dan kan hij niet verder.

Wanneer een mens gaat beleven dat hij zondaar is, dan krijgt hij een Ander nodig.

Wanneer een mens gaat beleven dat hij zondaar is, dan komt Hij voor zichzelf als een huichelaar openbaar. Want hij ziet niet anders dan zonde en omkomen en hij volhardt toch in dat pad en dan is er niet anders dan een veroordeeld leven.

De liefde is niet op te nemen. De liefde is niet aan te leren. De liefde verklaart zichzelf. En wanneer ge denkt, dat ge achter dat geheim zijt gekomen dat ge weet wat liefde is, dan zijt ge Gods uitverkorene niet. Een mens wauwelt over de liefde, maar de liefde verklaart zichzelf en ze blijft zichzelf en ze is niet te keren. De Liefde richt op het zondepad haar voeten. Daar liggen de slachtoffers, daar is de hel open en daar komt de Liefde. Heus, het geestelijke leven zullen wij nooit begrijpen. Het is trouwens zo ingewikkeld niet, want we kunnen het in twee woorden samenvatten :

God trekt en ik bied weerstand. Dan hebt ge het precies gehad.

Vanzelf, als we vanmorgen niet verder kunnen, dan gaan we naar huis. Als God mijn mond sluit in dit morgenuur, dan zal het mij niets verwonderen.

Het woord van onze tekst vindt ge in de 1e Zendbrief van de apostel Johannes en daarvan het 2e hoofdstuk, het 1e vers, waar wij het woord van onze tekst aldus lezen :

"Mijne kinderkens, ik schrijf u deze dingen, opdat gij niet zondigt; en indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den Rechtvaardige"

wij hebben een Voorspraak bij de Vader

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur

De noodzakelijkheid van die Voorspraak.
De algenoegzaamheid van die Voorspraak.
En de gewilligheid van die Voorspraak.

Proberen wij tot God te naderen.

Uit de 32e Psalm en daarvan het 1e en het 3e vers :

*Welzalig hij, wiens zonden zijn vergeven;
Die van de straf voor eeuwig is ontheven;
Wiens wanbedrijf, waardoor hij was bevlakt,
Voor 't heilig oog des HEEREN is bedekt.
Welzalig is de mens, wien 't mag gebeuren,
Dat God naar recht hem niet wil schuldig keuren,
En die in't vroom en ongeveinsd gemoed,
Geen snoed bedrog, maar blank' oprechtheid voedt.*

*'k Bekend', o HEER, aan U oprecht mijn zonden;
'k Verborg geen kwaad, dat in mij werd gevonden;
Maar ik beleed na ernstig overleg,
Mijn boze daân; Gij naamt die gunstig weg.
Dies zal tot U een ieder van de vromen,
In vindenstijd, met ootmoed smekend, komen;
Een zee van ramp moog' met haar golven slaan,
Hoe hoog zij ga, zij raakt hem zelfs niet aan.*

Zullen jullie niet zo schreeuwen. Als we een klein beetje besef hebben van zonde, dan hebben we zoveel praat niet meer. Dan konden we wel eens niet onder het "welgelukzalig" uitkomen. Want deze Psalm gaat er best in en ze gaat er best uit ook. Maar denk er om dat het een beleving is, en daar mag ik bij stilstaan. We hebben niet te schreeuwen en als jullie schreeuwen, dan doen jullie dat maar op je stoel voor God. Want er is heel wat zonde hoor, heel wat. Neen ik verwijt niet, want ik kan zelf niet vooruit.

Johannes, de Apostel der liefde, is in dit morgenuur onze man. Hij is aan het woord, hij, die geblikt heeft dieper dan de andere jongeren in het hart van Jezus, hij, die aanlag aan de borsten des Heeren toen Hij het Nachtmal instelde, hij heeft in dit morgenuur het woord. Hij heeft het ervaren : Mijn Liefste is afgegaan naar Zijn hof. Hij heeft het ervaren : Waar is uw Liefste heengegaan ? Hij is afgegaan naar de hof om daar Zijn specerijbedden te bezoeken, om daar te weiden in de hoven en om Zijn leliën te verzamelen.

Dat heeft Johannes ervaren. Wij moeten de Liefde tegenkomen en als we de Liefde niet tegenkomen, dan weten we er niet van. De Liefde moet inkomen, zij komt Zich bij ons neer te zetten, zij komt bij ons de maaltijd te gebruiken, komt bij ons om onze ledigheid te vervullen. Dat heeft Johannes ervaren en zo is Johannes ook de Apostel der liefde geworden.

Paulus, waarheen ? De grote zedingsman. Paulus, waarheen ?

Ik ga volkeren bekeren, liefde voortaan is het grote gebod.

En zo is Jezus gekomen in Zijn hof, in de vleeswording des Woords. Daarom is Hij de Man, Die Zijn ganse kerk beheerst en opeist. Gaan die dingen u voorbij ? Of vallen de tranen van binnen ?

Dat ge zegt : O God, in de wijngaard des Heeren en in Uw hof zingen ze om beurten en zou het ooit wel eens mijn beurt worden ?

Waar ge alles voorbij ziet gaan en waar ge de vergankelijkheid beleeft, en teleurstelling op teleurstelling ervaart van de morgen tot de avond en uw eigen koudheid en afwezigheid en uw inwonende verdorvenheid zo ervaart, dat ge het gaarne bekennen wilt, hoewel het met schaamte en schade uitgesproken wordt, dat ge niet eens een behoefte aan een behoefte kent. Zo vervuld zijn we van onze zorgeloosheid en van onze behoefteloosheid.

En dan toch nog u te voegen bij de kerke Gods, wanneer we zo zijn tegenover God en de naaste ?

Er kan geen goed woord voor God overschieten in uw leven en voor uw huisgenoten. Zo ver zijn we weg.

Maar dan zegt de Heere : Ik heb u uit getrouwigheid onderdrukt. Ja, dat doet Hij uit getrouwigheid.

Er was geen verdrukking aanwezig, kind van God. Toen de zonde kwam, toen was er oorzaak voor verdrukking en toen nam God de zonde, om de zonde tegen te gaan. En dáárom hebt ge zo'n moeilijk leven, omdat de sleutel van het geheim door u is weggeworpen geworden.

Want wij kunnen niet en weten niet en zullen niet en hebben niet en we verdragen niet.

Schortinghuis in vorige eeuw sprak van vijf nieten : Ik kan niet, ik wil niet, ik heb niet, ik deug niet en ik zal niet. Vijf zalige nieten heeft hij ze genoemd. Ik wil wel achter hem aanlopen, waarom ook niet ? Wanneer het een Godvruchtig voorgeslacht is, dan schaam ik me niet, hen broeders te noemen.

Johannes had het ervaren, dat Hij tot Zijn hof gekomen was. Het Woord is vlees geworden.

Ons bestaan wordt beheerst door éne Man. Ons leven, als het goed is, moet beheerst worden door éne Man. Dat is : Ik ben het Brood des levens. En als ge dat nu gaat ervaren, dan ervaart ge niet alleen dat Hij het Brood des levens is, maar dat dat Brood ook voedt en dat het ook verzadigt en dat dat Brood nochtans een gedurige honger achterlaat. Het is een Brood dat verzadigt, het Brood des levens, en het laat een gedurige honger na. Want al zijt ge er door verzadigd en al moet ge zeggen : Het is genoeg, dan krijgt ge er toch nooit genoeg van. Waarom ik die dingen zeg, dat weet ik niet. Ik sta als een ledig vat op de stoel.

Maar Johannes had het ervaren, toen Jezus afkwam in Zijn hof om Zijn leliën te vergaderen, toen was Johannes in de omgeving van Kapernaüm, toen woonde Johannes met zijn vader Zebedeüs en zijn broeder Jakobus in Bethsaïda (Bethsaïda betekent "vishuis") en daar is Jezus gekomen om Zijn leliën te vergaderen en Hij heeft ze toegesproken : Volg Mij. Zo is hij de Apostel der liefde geworden. Hij is geroepen uit het vishuis. En Levi riep Christus uit het tolhuis. Toen zat hij op zijn geldzak en toen was het : Volg Mij. En wanneer dat onwederstandelijke nu in uw leven komt, dan is dat niet te keren. Daar kunt ge u tegen verzetten, maar het is niet te keren. Dat gaat door, ook ten spijt van al uw zonden, ten spijt van al uw boezemzonden en van uw koningszonden, ten spijt van alle zonden, die een zoete bete zijn onder de tong.

En dan gaat ge niet naar de kerk omdat ge er behoefte aan hebt want zulke klanten zijn hier ook, maar ze hebben nog nooit een waarachtige behoefte gehad, nog nooit. Want anders had ge een dagelijks kruis in uw behoefteloosheid. Dan werd ge dagelijks verdrukt en dan werd ge dagelijks daar gebracht waar de God des eeds en de God des Verbonds u hebben wilde.

Want er is eigenlijk maar één geschiedenis in de geschiedenis der mensheid en der volkeren en der kerk, die geschiedenis maakt en die eeuwig geschiedenis zal blijven als een gloriëteken voor de God van alle

genade. Dat is de geschiedenis van het Genadeverbond en dat is een eeuwige geschiedenis, dat is de geschiedenis. Want dan krijgt ge het te ervaren in uw leven : En het geschiedde. En het geschiedde in diezelfde dagen dat er een gebod uitging van keizer Augustus. En het geschiedde als ze daar waren. En het geschiedde dat haar dagen vervuld werden. En het geschiedde. Kijk, dat wordt geschiedenis van binnen. Dan gaat het geschieden dat ge zondaar en zondares voor God wordt. En dat is een onuitsprekelijke genade. Want daarin krijgen God en een zondaar elkaar te ontmoeten.

Ge voelt wel, dat is geen stukje dogmatiek, dat is maar niet een brok exegetische. En of we nu etisch-ironisch of orthodox of wat we ook eigenlijk zijn.

Waar is God op Wien gij bouwde, en aan Wien ge uw zaak vertrouwdet. Waar is nu die God ?

Onze God is toch in de hemel en Hij doet al wat Hem behaagt. En wanneer Hij nu doet wat Hem behaagt in uw leven - want ge hoeft naar zoveel dingen niet te zoeken om de doodeenvoudige reden, dat ze er zijn. De beleving van dat ge niet waar zijt voor God en dat ge niet waar zijt voor uw naaste en dat het een innerlijke bestrijding is, daar behoeft ge nooit naar te zoeken als ge een kind van God bent. Want die bij de Waarheid volharden, ontdekken, dat ze bang zijn voor de Waarheid, en dat ze toch roepen : O God der Waarheid, doorgrond mij en ken mijn hart en neem de schadelijke wegen uit mijn huishouden en uit mijn gezin en uit mijn leven en uit mijn hart weg. Dan krijgt ge met al uw leugenachtigheid en zelfverblindende levens- en liefdesbetrekking op de God der Waarheid, opdat die God der Waarheid zou zien, dat het bij u en bij mij niet is. En dit is de troost in druk mij toegezegd, dit leert mijn ziel U achteraan te kleven, dat het bij mij niet is. En nu willen jullie maar hebben dat het bij u is, nu wilt ge het maar in u hebben. Ge wilt standvastig zijn. Ge wilt standvastigheid in uzelf hebben. Dat komt nooit.

Wij zijn gevallen mensen en wij zijn God kwijt. En wanneer de hemel ons dat nu komt te leren, dan komt Hij ons de zaligheid te gunnen. Want alles wat God u leert is dit, dat Hij de zaligheid uit uw handen genomen heeft en dat Hij er voor zorgt.

Ik zei van de week nog tegen een moedertje : Wees in geen ding bezorgd. En dat mens was niet anders dan bezorgdheid, niet in de eerste plaats voor zichzelf, maar in de allereerste plaats voor haar gezin en voor degenen, die zij onder haar hart gedragen had. Neen, ze was nóg meer bezorgd dat God niet aan Zijn eer zou komen. Die was bezorgd voor God. Daarom : Wees in geen ding bezorgd, ook niet hoe ge zalig moet worden.

Nu, dat is toch wel een beetje ver gedreven. Neen, geliefden, Die op het zondepad Zijn voeten richt. We komen Jezus op het zondepad tegen. Daar ontmoeten we Hem, Die onze ziele liefheeft.

Zo heeft Johannes het geleerd en dan komt Johannes daaruit op. Hij is aan de avond van zijn leven; hij is stokoud. Hij woont in Efeze, daar heeft hij veel gearbeid ; daar is hij ook gestorven, nadat hij van Patmos is weergekeerd. Wanneer hij dan niet meer preken kan en niet meer gaan en staan kan, dan laat hij zich op de Sabbathdag in een draagstoel de kerk binnenbrengen ; dan is hij daar op de sabbath in het midden der vergadering. En hoewel hij dan niet meer preken kan, spreekt hij toch een enkel woord tot zijn gemeente en dan is het iedere keer : Kinderkens, hebt elkander hartelijk lief.

Dan was hij alweer uitgepreekt.

En zo komt hij dan ook met dat tere woord "kinderkens" tot ons in dit morgenuur en zegt : Indien iemand gezondigd heeft, die heeft een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den Rechtvaardige. En weet ge, waarom ge nu daar nog geen kennis aan hebt aan die Voorspraak ?

Omdat ge niet gezondigd hebt.

Is de zonde dan voorwaarde ? Neen, ge wordt onvoorwaardelijk zalig, zonder enige voorwaarde. De engel Gabriël zegt tot Maria, wanneer hij haar bevruchting aankondigt : Gij hebt genade bij God. Onvoorwaardelijk. Ge krijgt geen genade en bevruchting onder die en die omstandigheden. Neen, ge hebt genade bij God. Onvoorwaardelijk. En Maria zegt : Zie, de dienstmaagd des Heeren ; mij geschiedde naar uw woord. Onvoorwaardelijk. Ze had niets geen bezwaar tegen de zwangerschap en had geen bezwaar tegen de weg.

Indien wij gezondigd hebben, zegt Johannes, wij hebben een Voorspraak. Het is, alsof de apostel ons met dit woord een rechtszaal binnenleidt. En in die rechtbank met die Rechter en met die getuigen, daar wordt dan de zondaar binnengeleid. En ge weet het, wanneer ge daar voor die Rechter staat, dan zit Hij daar op Zijn troon. Wanneer ge dan dat rechtsgeding mee gaat maken, ge ziet het zo voor u, dan wordt daar de akte van beschuldiging voorgelezen. De rol, waar Hij de volkeren schrijft. Schrik niet, maar ook uw naam is daar opgeschreven. Ge kunt u daar niet in verdiepen, maar het is alleen, wanneer ge door de Heilige Geest meegenomen wordt in die rechtszaal Gods.

Het gaat hier niet alleen over tijdelijke dingen maar over geestelijke dingen. En in die akte van beschuldiging, die eerst voorgelezen wordt, daar komen uw wandaden en uw zonden op voor. Met name staat ge bij God bekend. En nu moet ge daarvoor uw schouders niet ophalen, want we hebben allen gezondigd en we derven allen de heerlijkheid Gods. Niet één uitgezonderd. Maar dan ook niet één. En wanneer dan die akte van beschuldiging is voorgelezen en wanneer dan de getuigen worden opgeroepen, of zijn de engelen geen getuigen ? Hebben zij uw gangen niet nagespeurd van toen ge werd geworpen van de moederschoot af ? Hebt ge het niet ervaren dat ge zijt geworpen van uws moeders borsten af. Neen, daar zijn we blind voor.

Maar wanneer we die rechtszaal binnengeleid worden, wanneer het licht valt door die hoge boogramen, dan valt het ongetemperd op die rol en die akte van beschuldiging van u en mij.

En de engelen weten het, en uw consciëntie weet het, en de wereld weet het. Want denk er om dat de wereld scherp heeft gezien en scherp ziet. Uw burens weten het. Uw huisgenoten weten het. Ze worden allemaal als getuigen gedagvaard en ze mogen zich allen uitspreken. De duivel wordt ook als getuige opgeroepen. Satan en zijn aanhang mogen zeggen wat er op u, beklagde, te zeggen is. En zo staat daar hemel, hel en aarde vertegenwoordigd in die rechtszaal, voor de rechtbank Gods.

We spreken van rechtvaardiging, we spreken van heiligmaking en van heerlijkmaking en verlossing. Zelden hoort ge mij over die dingen. En mijn prediking is er van doorregen, zoals het is. Want we worden in gestikte klederen tot de Koning geleid : zonde en genade. Ge moogt er vrij van schrikken. Ge wordt er in dit morgenuur bij bepaald, dat alles u aanklaagt. Mozes klaagt u aan, wanneer hij daar wijst met zijn rechterlijke vinger op die twee stenen tafelen. Dat is een tienvoudige beschuldiging, want we hebben tegen die tien wet-woorden overtreden en fel en menigmaal misdreven.

Ja, zoals we hier zitten moeten we voor die rechterstoel verschijnen, gij net zo goed als ik. Al zijt ge nog zo zelfgenoegzaam en al hebt ge er geen gevoel en mededeling van, we moeten aanstonds voor de rechterstoel van Christus verschijnen. En als ik het u nog nooit gezegd heb, dan zeg ik het in dit morgenuur. Ge kunt dat naast u neerleggen, maar dat is een heel erg slecht teken wanneer het blijft : ik heb een juk ossen gekocht. Of ik heb een akker gekocht of ik heb een vrouw getrouwd. Of ik heb een schip op stapel liggen, ik heb helemaal geen tijd voor die dingen. Het is een heel erg slecht teken, wanneer ge u niet wilt verzoenen met uw naaste en in uw ellendigheid maar voorthobbelt, enkel en alleen, omdat ge bij uzelf denkt : Ik bedank er voor, denkt ge dat ik naar die vrouw toega of naar die man? Daar bedank ik voor. Ik heb gelijk. Maar Mozes wijst op die wet en op die tien geboden, en dan is het : En vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen. Daar kan geen mens onderuit. Ge kunt proberen het te negeren, maar het is niet goed te maken.

Dan is het niet alleen dat die wet u veroordeelt, maar dan is het ook dat uw consciëntie u veroordeelt en uw kinderen. Want dat gaat ook niet zomaar. En dan is het ook, dat uw hart u veroordeelt. En nu noem ik het nog maar even op, want ieder leeft in zijn eigen cel en beziet, vanuit zijn eigen cel, de dingen die rondom hem zijn en de dingen die in zijn hart zijn.

Merken jullie nu niet op, dat ge half in slaap valt onder deze preek ? Merkt ge niet op, dat de duivel hier doorgaat en u met sluimeringen slaat ? En met onopmerkzaamheid ? Voelt ge niet, terwijl ge hier neerzit, dat ge er geen interesse voor hebt ? Het doet u niets en ge gaat maar weer door. Maar wanneer de bliksem inslaat, want wanneer we zien het wonder, dan vergaat u horen en zien.

Dat is nog nooit anders geweest. Dan zijn we aan de voet van de Sinaï en dat is de berg van de wetgeving en dan zeggen ze tegen Mozes : Spreek gij met God, wij kunnen niet. Goed.

Dat zeg ik niet alleen om u bij de verschrikkingen van de Wetgever te brengen maar ook om u enigszins te doen gevoelen, hoe belangeloos en geesteloos we zijn ten opzichte van de wet Gods. Dat geldt jullie allemaal en mij ook.

Vertel maar eens hoe we gerechtvaardigd zijn in de Vierschaar Gods. Vertel mij maar eens hoe we gerechtvaardigd zijn in de vierschaar der consciëntie. Nu dan blijft er niets over. Dan is het niet dominee, wat hebt ge kostelijk gepreekt.

Wat blijft er dan over ?

Gordt uw zwaard aan uw heup, o Held en rijdt voorspoedig op het woord Uwer waarheid. Dan gaan we God Zijn eer gunnen en de Kerk de zaligheid. Dan doen wij, als vriend des bruidegoms, gaarne een stap terug, want de vriend des Bruidegoms staat en hoort en hij verheugt zich in de stem des Bruidegoms. Dat is de Voorspraak. Dat is de stem des Bruidegoms, Die het voor Zijn zwarte bruidkerk opneemt : Geheel zijt ge schoon, Mijne vriendin, en er is gans geen gebrek aan u.

Hebt ge Zijn stem zó wel eens beluisterd ?

Nu, die stem kunt ge beluisteren op weg naar het gerechtshof. Dan zegt ge : Hoe is het mogelijk, ik weet van de zaak als zaak nog niets af en hoe kunt ge dan die stem beluisteren als ge voor uzelf nog buiten die zaken staat ? Hoe kan dat ?

Dat is de gerechtigheid die bij God geldt: Dat Hij een ongerechte vrijspreekt, dat Hij een onreine, een melaatse, reinigt.

Dat is de gerechtigheid die bij God geldt : Dat, als ge niet hebt om te betalen, ook geen enkele penning, dan scheldt Hij het u zo alles kwijt. Dat is wat ? En dan grijpen we maar in die jaszak of er nog wat te vinden is om bij te betalen. Nu, dan zijt ge al uw kleine geld ook kwijt. Hoe het kan ? zo vraagt ge.

Die dingen zijn alleen maar voor beleving vatbaar. Dat is geen stuk dogmatiek. Dat kunt ge niet oprakelen uit een oude schrijver. Het wordt zo dikwijls nagepraat en dan is het altijd hetzelfde. Wat ? Vader, Ik wil niet dat deze in het verderf nederdale, Ik heb verzoening voor hem gevonden.

Nu, als ge het honderd keer hoort, dan hebben ze het honderd keer gelogen. Ze praten elkaar na. En dan noemen ze dat dierbaar. Ge komt met uw zonden buiten te staan.

De zonde zet u alleen. De schande zet u alleen.

De schade, de vervloeking zetten u alleen. Dan staat ge buiten. Dan staat ge buiten met zoveel beschuldigingen, want die rechtszaal is hier. En de aanklager is hier, en de akte van beschuldiging en alles dat is hier, dat wordt hier meegemaakt. Dat maakt ge door. Dat is geen verhaaltje, heel niet. Dat maakt ge door en dat wordt in de ziel uitgewerkt.

Dan laat ge uw borreltje en uw sigaartje wel staan. Dan komt er wat anders open. Want denk er om, dat het niet in een hoek geschiedt. En ge leeft maar knusjes voort en ieder heeft zijn pensioen ; de duivel keert het ook uit.

Maar ik wilde vluchten, maar ik kon nergens heen, zodat mij de dood voor ogen scheen en ik onderging in mijn ellende. Dan komen we in een weg van een toevallend recht en van een ondervallend recht. En dan wordt ge door God gezocht en door God gevonden en dan wordt ge door God meegenomen. En dan is het: Neen, laat mij maar, ik ben Uw gramschap dubbel waardig. Ik ben het, Heere, die U tot straf bewoog, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.

Dan staat ge met uzelf buiten. En is het, dat uw hart u veroordeelt, maar God is meerder dan uw hart. En zo staan we dan buiten. Ge staat met uw zonden buiten en ge staat met uw aanklagers buiten. Ge staat met uw verfoeilijkheden buiten. Ge hebt niet eens meer behoefte om verder te leven vanwege uw walgelijkheid. Dan zegt ge : O God, ik heb al lang genoeg geleefd. Ik hoef niet verder te leven. En elke dag moet ge uw verdoemelijkheid en walgelijkheid opnemen. Daar is niets aan te doen. Nog voor dat ge opgestaan bent en uw voeten aan de grond hebt, is het al mis. Dan zijn we bang om te gaan slapen. Overkomt ú dat wel eens ?

Ik herinner mij die jaren, dat ik niet durfde te slapen, dat ik bang was, dat ik mijn ogen op zou heffen in de hel. Waar zijn die tijden gebleven. Maar mijne tijden zijn in Uwe hand. Ook dat zijn de tijden van de bedeling der genade. Dat zijn de tijden, waarin God van den hemel Zich opmaakt : Kom dan, en laat ons tezamen richten. En al waren uw zonden als scharlaken, Ik zal ze maken als witte wol, al waren ze rood als karmozijn, ze zullen wit worden als de sneeuw. Komt, laat ons tezamen richten, volk van enkel zonde, schuld en schande.

Waar is die zondaar te vinden ?

Nu, zegt ge, in de rechtszaal.

We hebben de rechtszaal hier doorgemaakt voordat we bij de Rechter komen.

De zaken zijn hier al doorgemaakt in het stuk van beschuldiging, in het stuk van veroordeling, in het stuk van verfoeiing vóór dat ge de vrijspraak uit de mond van de allerhoogste Rechter hebt vernomen. Verfoeiing en veroordeling in de binnenkamer van uw hart dat we de gramschap en de toorn Gods krijgen te aanvaarden en dat we als een buitengezet mens neerzitten in de wildernis van ons bestaan en het gaan leren : En de braambos brandde, maar ze werd niet verteerd. Waarom niet ?

Uit al de geslachten der aardbodem heb Ik u alleen gekend, opdat God u niet verderven, maar behouden zou.

En dan, wanneer dan de bazuin wordt geblazen : Hoort des Heeren Woord, dan wordt ge als een buitenstaand mens binnengebracht en voor de Rechter gezet. Want hoe zal God afrekenen met een mens, hoe zal God afrekenen met u en mij ? Zelfs Zijn liefste kinderen zijn geen partij voor God. De mens is geen partij voor God, daar kan God niet mee afrekenen.

En juist, omdat de mens geen partij voor God is, en God met een bloot schepsel niet kan afrekenen, daarom heeft Hij er Eén gesteld van vóór de grondlegging der wereld, om een gevallen mens en om een buiten God gevallen mens mee te nemen naar God.

Niet met onze godsdienst, niet met onze bevinding en ervaring, niet met dat we het zus geleerd hebben en zo geleerd, en daar een waarheid en daar een belofte, neen. Die weldaden zijn allang op. Er blijft niets anders over dan stank en verdorvenheid en buiten staan en daar kunt ge niet vandaan. Zo staat ge er buiten.

Indien iemand gezondigd heeft. Wij hebben gezondigd, neen, niet met dat mondje. Daar hebben we al dikwijls mee gezondigd. Maar nu gaat het er om, of er een hartelijk leedwezen is over de zonde. En als dat nu bij ons gevonden wordt, dan komt het openbaar. Dan zitten jullie daar niet zo als standbeelden, heus niet.

Maar dan is er een schreeuwen en een gillen : Is er nog een weg om aan die welverdiende straf te ontgaan en tot genade te komen ? En anders is het niets anders dan opvoeding en beschouwing en belijdenis. Dan kunt ge de noodzakelijkheid van een Borg en een Middelaar belijden en ge kunt ook spreken van een algenoegzaamheid van die Borg en Middelaar en ge hebt misschien dan wel eens gehoord van de gewilligheid van die Middelaar, maar dat het toch niet is : Toen hoorde God, Hij is mijn liefde waardig.

Toen hoorde God, maar nu hebt ge nog te doen met een God, Die Zich verbergt. Dan klaagt ge over een zwijgend God en over een God Die niet antwoordt. Maar wanneer het is : Ik lag gekneld in banden van de dood, daar de angst der hel mij alle troost deed missen ; ik was benauwd, omringd door droefnissen ; maar riep den Heere dus aan in al mijn nood, dan sprak dat ouderwetse volk : Dan hebben ze een oog in de weg der verlossing gekregen en een blik in de weg der ontdekking. Dan was die weg der ontdekking en der verlossing en het stuk der ellende ontsloten.

Ja, zegt ge, moet dat dan allemaal gekend worden ?

Och, ge krijgt het als een geschenk. Het overkomt u of het overkomt u niet.

Hij is een Voorspraak, Hij heeft het op Zich genomen. Indien iemand gezondigd heeft. Nu er is er niet één uitgezonderd, die niet gezondigd heeft. Maar dat is krachtens de val en krachtens eigen schuld en krachtens erfsmet.

Maar nu krachtens de genade en krachtens de opzoekende liefde Gods. Want de Liefde maakt ons de liefde bekend. De Liefde is gekomen om de Liefde te zijn. Als de Liefde maar lief mag hebben, dan heeft ze haar doel en haar glorie. Zij heeft niet lief om te ontvangen, maar om te geven. En daarom, wacht u voor degenen die u liefhebben. Moet ge u daarvoor wachten ? Ja, die liefhebben met dat mondje, daar moet ge u zeker voor wachten.

Er is er maar Eén de Liefde en dat is God, en Die komt een buitenstaand mens toe te spreken, en niet alleen toe te spreken, maar die komt een buitenstaand mens, die niet durft te naderen, te brengen voor de rechterstoel Gods.

Achter de Borg, achter de Middelaar meegenomen. Zelf geen gebedsleven, zelf een veroordeeld bestaan, voor uw eigen waarneming geen geestelijk leven te bezitten, koud, achterdochtig, nijdig, halsstarrig. Ja, een mens kan kwaad zijn, dat hij het nog niet heeft. Bijvoorbeeld, er zijn twee mensen die hetzelfde wensen. Neem dat de vrouw, hoe ongelukkig naar lichaam en ziel, onderwezen wordt en van ongelukkigheid tot ongelukkigheid en van buitenstaan tot buitenstaan geleid wordt. En zij begonnen buiten te staan.

Zijt gij er al eens mee begonnen ? Of zit ge te trekken, dat ge er het eerste bij moet zijn ?

O mensen, ik ben bang voor mezelf, maar als ik zou moeten zeggen wat ik bij ogenblikken zie, dan zeg ik wel eens : Wat zal het verschrikkelijk zijn, als we jaren in dit schuurtje met elkaar in en uit zijn gegaan, en dan ? Mij komt het oordeel niet toe. Maar wanneer we hier geen innige vereniging en een samensmelten hebben gehad in de rechtszaal van Christus Jezus, wat denkt ge dan ? Dat we dan het hemelleven zullen aandoen ? Neen, dan moogt ge mij eens vijftig gulden in mijn handen gestopt hebben, maar daar is het niet mee goed te maken. Dat is geen liefde. Helemaal niet.

Maar dit is de liefde : Dat we samen buitenstaan en dat we samen niet kunnen naderen en dat ons hart ons veroordeelt, en dat ik heimelijk besluit om niet meer te preken en dat gij heimelijk besluit om niet meer naar de kerk te gaan. Zo is het ook, want dan kookt de pot in de week zo over, en het meest op zondagmorgen, want dan is de hel los. Dan staan we buiten en dan komt Hij, want het Woord is vlees geworden.

Indien we gezondigd hebben, we hebben een Voorspraak. We krijgen geen Voorspraak, maar wij hebben Hem, geliefden, want die Voorspraak was er in de nooit begonnen eeuwigheid. Toen heeft Jezus Christus al goed van Zijn kerk gesproken. Toen was het al een besloten zaak.

En daarom kon ge niet weggkomen.

En daarom is het een buitenstaan.

En ge kunt er niet eens om vragen. Een mens kent God niet en een mens kent zichzelf niet.

Vergeeten jullie dat nu nooit, want als ge dat alleen maar onthoudt dan is het al goed.

Een mens kent God niet en zichzelf niet, daar is de hoogste Wijsheid en de hoogste Majesteit en de hoogste Liefde voor nodig. En dan worden we door genade bij God gebracht. Kom maar, geheel zijt ge schoon, Mijne vriendin en er is geen gebrek aan u. Dan fluistert Hij u onderweg moed toe. Houdt aan, grijpt moed, uw hart zal vrolijk leven.

Wie volharden zal tot het einde toe, die zal zalig worden ; die volharden zal om niets te zijn in zichzelf ; die volharden zal om zondaar te zijn.

Wees dan standvastig, onbeweeglijk.

Standvastig, om altoos een ellendige te zijn.

Onbeweeglijk, om altoos een dwaas te zijn, altijd verkeerd te doen en het altijd verkeerd te zeggen. Wees dan onbeweeglijk, maar dat willen we niet. Dat kunnen wij niet willen, maar de bediening van Gods Geest is daarvoor nodig.

En die Geest maakt God groot. Die Geest blaast de bazuin in de rechtszaal des hemels. De bazuin : Is er dan nog een Gezant, is er dan nog een Uitlegger, is er dan nog een Koning ?

Dat is de rechtvaardigmaking in de praktijk des levens.

Als die bazuin blaast, dan is daar de Christus met zijn buitenstaande kerk, met Zijn buitenstaande familie. Houdt aan, fluistert Hij u toe, grijpt moed.

Ach, laat mij maar, laat mij maar hier op de drempel dan, ja, laat mij dan maar buiten staan.

Neen. Die overwint Ik zal hem geven te zitten in Mijn troon. Want Hij zal rechtspraak houden over Zijn eigen volk.

Dat zal wat wezen, als wij met die grote Koning en met die grote Rechter in Zijn eigen troon zitten. Dan gaan we rechtspraak houden over onszelf. Want hij zal zichzelf krijgen te verdoemen. Hij wordt in die weg getroost, namelijk, indien iemand gezondigd heeft, iemand. Er is er niet één. Want wie heeft er nu gezondigd ?

Op de stoel en onder de stoel. Indien iemand gezondigd heeft. Hebt gij het verzondigd met dat mondje ? Ja, we hebben het verzondigd, maar zou er wel iemand zijn in de hemel en op aarde, die het verzondigd heeft ?

Ik heb het niet gedaan. Neen, ik ben er voor bewaard gebleven, gelukkig God heeft mij bewaard. Ik heb dat heel niet gedaan. Maar we zullen de tol moeten betalen aan de duivel en aan de zonde, hoor. Nu hebben we geen tolleren meer, dat komt omdat niemand het gedaan heeft. Ze kregen er geen klanten meer voor en daarom zijn ze er niet meer. Ze wilden er allemaal met de auto door en met de fiets. Maar hier gaat ge barrevoets. David ging barrevoets en hij ging wenende. Zo moeten we er door. Eenzaam ben ik en verschoven. Dan is daar die tol. Neen mijnheer, ik heb het niet gedaan, zeggen ze tegen die tolbaas, daar heeft God mij voor bewaard. Neen, die zonde heb ik niet gedaan en die onnatuurlijke zonde heb ik ook niet gedaan. Ik heb het helemaal niet gedaan. Maar ik wilde er toch wel graag door.

Maar het is alleen maar voor mensen die het gedaan hebben, die het verzondigd hebben. Vlees en bloed zullen het Koninkrijk Gods niet beërven. En u ?

Ja, mijnheer, ik heb het wel gedaan, tegen alles in, heb ik het gedaan. Tegen mijn moeder heb ik het gedaan, tegen de wet, ik heb het allemaal gedaan, echt waar. Dan wordt ge schuldig. Dan moet ge de tol betalen aan de duivel en de tol betalen aan de zonde. Ja, dat moet ge erkennen. En ? Wanneer Mijn volk zich zal schuldig kennen, dan zal Ik aan Mijn verbond gedenken. Ja, ik bekende, o Heere, aan U oprecht mijn zonden.

Wat ? Is er iemand ? Ja, dan moogt ge er door als ge gezondigd hebt. Is er iemand die gezondigd heeft ? Het woord van onze tekst : En indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader. In hemel en op aarde was er Eén, Die gezondigd had. Iemand. En die iemand had gezondigd.

Dat was de Christus Gods. De Voorspraak.

En zo neemt Hij Zijn ganse kerk op en mee, zo komen ze in de plooiën van zijn gewaad met Hem mee, worden ze vastgehouden en bewaard. Indien wij gezondigd hebben.

We kunnen gezondigd hebben en toch geen zondaar voor God zijn.

We kunnen zonde en schuld zien en belijden en dat we toch geen zondaar voor God zijn in de beleving.

Daar is Christus voor, daar is die Voorspraak voor nodig. Dan is het : Gij hebt mijn rechterhand gevat. Die rechterhand van mijn verzet en van mijn vijandschap en van mijn innerlijke en uiterlijke kracht. Dan is alle tegenstand uitgesloten. Gij zult mij leiden naar Uw Raad. Dan komt ge niet alleen in een weg van buitenstaan, maar in een weg van afbraak. Zó wordt ge daar gebracht.

Ik herinner me dat uit mijn eigen leven, ik was vierendertig jaar dat mij die weldaad overkwam.

Wij hebben een Voorspraak, ja bij de Vader. Dat is het. Want Christus is niet het eindstation, neen.

Maar, zegt ge, Christus zal daar toch zijn alles en in allen.

Och, Christus is niet het eindstation, dat is allemaal leerstellig en dan hebben ze u wat wijs gemaakt. Maar de Vader is het eindstation. We moeten terug, waar we uitgevallen zijn, - indien we er uitgevallen konden zijn, want dat is ook het geval niet - dat is het Vaderharte Gods. Door Dewelke wij zeggen : Abba, Vader.

En dan is het niet, zoals ze dat klaarmaken : Filippus, wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien. Inderdaad, maar zo moet gij het niet klaar maken. Want Christus brengt u bij Zijn Vader. Christus komt het u toe te roepen : Ik zeg niet, dat Ik de Vader meer voor u bidden zal, want de Vader Zelf heeft u lief. En toen gebeurde het, dat Christus van Zich afwees op de Vader.

En zo krijgt ge een Thuiskomen door de Zoon aan het Vaderharte Gods.

Ik mag die dingen preken, ik mag het u af en toe voor ogen houden maar, zoals ge hier zit, vrees ik, dat er geen mens kennis aan heeft.

Nu, zegt ge, ge durft veel te zeggen.

Neen, ik verhef mezelf ook niet, want ik moet toch nog wel eens uitroepen : o God, zou het Heil mij niet voorbijgaan ? Zou het wel waar zijn ?

Maar toen ik het mocht ervaren dat ik een Thuiskomen kreeg, toen heb ik het uitgeroepen : En nu kan er geen pijn meer in de stad geschoten worden.

Voelt ge niet dat ge in slaap valt ? Ge hebt er geen belang bij. Ge hebt er geen interesse voor. Het zal wel zo zijn bij de dominee en het zal wel zo zijn bij al Gods volk, ja, het zal wel zo zijn. Moeder was er ook niet vreemd aan, zegt ge dan.

Maar indien wij gezondigd hebben, dan hebben wij een Voorspraak, Jezus Christus, den Rechtvaardige. Dan worden we Thuisgebracht in het Vaderharte Gods.

We kunnen wel zeggen : Abba, Vader. Maar het is en blijft altijd : Door Dewelke wij zeggen, Abba, Vader. Dat is door de Heilige Geest. We kunnen zo maar niet die Vader-naam op de lippen nemen, want daar moeten we gezet en gebracht worden. En dan is het de vader, die zegt tegen de zoon die buitenstaat, die ook zijn kind is : Men behoorde dan vrolijk te zijn, want deze mijn zoon was dood en hij is wederlevend geworden.

Deze Mijne Zoon. Christus was dood, en de kerk in Hem levend gemaakt. Als ik het wonder vatten wil, staat mijn verstand vol eerbied stil. Een Voorspraak, bij den Vader. Zo hebben wij dan niets meer te vrezen. Wanneer we in Zijn mantel zijn ingehuld, dan vinden we bedekking voor al onze schuld.

Amen.

O Heere, wilt U achter ons toesluiten met Uw Woord en met Uw dierbaar bloed.

Want het is toch alleen wanneer Gij pleiten gaat voor het Aangezicht Uw Vaders, het is toch alleen, wanneer Gij Uw doorboorde handen opheft voor een diepgevallen mens, voor een zodanige zondaar. Heere, laat het ons dan door Uw genade mogen verstaan : En wij hebben allen gezondigd en wij derven de heerlijkheid Gods.

O wat een genade, wanneer we gezondigd hebben.

Ja, we hebben allen gezondigd in ons bondshoofd Adam en in eigen bondsbreuke, maar wanneer we het eens verzondigd hebben, gevoelig, oprecht, zo voor Uw Aangezicht, dat wij het recht gaan beminnen en het recht gaan liefhebben, o Heere, leer het ons, hetzij voor het eerst of bij vernieuwing, opdat wij ons toch niets zullen toeschrijven buiten Uw Borgwerk.

Amen.

Onze slotzang zij uit de 75e Psalm en daarvan het 1 e en het 4e vers :

*U alleen, U loven wij;
Ja wij loven U, o HEER;
Want Uw naam, zo rijk van eer,
Is tot onze vreugd nabij;
Dies vertelt men in ons land,
Al de wond'ren Uwer hand.*

*Geen geval, geen zorg, geen list,
Oost, noch west, noch zandwoestijn,
Doet ons meer of minder zijn:
God is rechter, die 't beslist;
Die, als aller Oppervoogd,
Deez' vernedert, dien verhoogt.*

Gaat thans henen in vrede :
O Vader, dat Uw Liefde ons blijk',
O Zoon, maak ons Uw Beeld gelijk,
O Geest, zendt Uwe troost ons neer,
Drie-enig God, U zij al d'eer.
Amen.

GODS HEILIGE BERG

Laat ons dit godsdienstig samenzijn aanvangen door met elkaar te zingen uit de 76e Psalm het 1e en het 2e vers :

*God is bekend bij Juda's stam,
Waar Hij Zijn hogen zetel nam;
Zijn naam is groot in Israël;
In Salem staat op Zijn bevel,
De hutte van dien Hemelkoning;
Op Sion is Zijn heil'ge woning.*

*Daar heeft de vijand boog en schild
En vuur'ge pijlen op verspild;
God brak het zwaard, bedwong den krijg.
Dat vrij het roofgebergte zwijg';
Uw roem, o groot en heerlijk Wezen,
Is tot veel hoger top gerezen.*

Schriftlezing : U zal worden voorgelezen uit het 11e hoofdstuk van de profeet Jesaja, van vers 1-10.
Doch lezen wij vooraf de Heilige Wet des Heeren.

Jesaja 11 : 1-10 :

1 Want er zal een Rijsje voortkomen uit den afgehouden tronk van Isai, en een Scheut uit zijn wortelen zal vrucht voortbrengen.
2 En op Hem zal de Geest des HEEREN rusten: de Geest der wijsheid en des verstands, de Geest des raads en der sterkte, de Geest der kennis en der vreze des HEEREN.
3 En Zijn rieken zal zijn in de vreze des HEEREN; en Hij zal naar het gezicht Zijner ogen niet richten, Hij zal ook naar het gehoor Zijner oren niet bestraffen.
4 Maar Hij zal de armen met gerechtigheid richten en de zachtmoedigen des lands met rechtmatigheid bestraffen; doch Hij zal de aarde slaan met de roede Zijnsmonds, en met den adem Zijner lippen zal Hij den goddeloze doden.
5 Want gerechtigheid zal de gordel Zijner lendenen zijn, ook zal de waarheid de gordel Zijner lendenen zijn.
6 En de wolf zal met het lam verkeren, en de luipaard bij den geitenbok nederliggen; en het kalf en de jonge leeuw en het mestvee tezamen, en een klein jonksken zal ze drijven.
7 De koe en de berin zullen tezamen weiden, haar jongen zullen tezamen nederliggen, en de leeuw zal stro eten, gelijk de os.
8 En een zoogkind zal zich vermaken over het hol van een adder, en een gespeend kind zal zijn hand uitsteken in den kuil van den basilisk.
9 Men zal nergens leed doen noch verderven op den gansen berg Mijner heiligheid; want de aarde zal vol kennis des HEEREN zijn, gelijk de wateren den bodem der zee bedekken.
10 Want het zal geschieden ten zelve dage, dat de heidenen naar den Wortel van Isai, Die staan zal tot een Banier der volken, zullen vragen, en Zijn rust zal heerlijk zijn.

Votum :

Onze hulp en onze verwachting sta in de Naam des Heeren Heeren, Die Hemel en aarde schiep door het Woord van Zijn kracht ; Die trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit laat varen de werken Zijner handen.
Genade, barmhartigheid en vrede worde u geschonken van God, den Vader ; en van Jezus Christus, Zijn eengeboren Zoon, onzen Heere ; Door de bediening van den Heiligen Geest.
Amen.

Uit de 119e Psalm en daarvan het 46e vers :

*De hemel blijft nog met den aardkloot staan,
Naar Uw bevel; zij alle zijn Uw knechten.
Ik waar' reeds lang in mijnen druk vergaan,
Indien ik mij met Uwe wet en rechten,
Tot mijn vermaak en troost, niet had beraân,
Om aan Uw trouw alleen mijn hoop te hechten.*

De hechtste banden, die Gods kind aan de Heere verbinden zijn :

Algehele hulpbehoevendheid, uitputting en uittering.

Dat zijn gadeloze geschenken uit het Vaderharte Gods.

God geeft Zijn volk een weg, waarin zij het buiten Hem niet meer kunnen doen. Daarom zijn al Gods wegen, ook de wegen die Hij gaat met u in het zielelijden, ook de wegen van afbraak, ook de wegen, wanneer er geen wegen meer zijn, goedertierenheid en waarheid. God is een jaloers God, zo jaloers, heilig jaloers op Zijn volk, dat het hun een ontzettende last is voor hun vlees. Want in de weg van Goddelijke jaloersheid, dat wil zeggen, wanneer de Heere ijvert over Zijn volk, dan gunt Hij het vlees geen ruimte en moet ge levend aan het kruis.

Jeremia zegt : "Gij hebt mijn wegen toegemuurd met uitgehouwen stenen". En een ander zegt : "Gij hebt mij met doornen omtuind". En zo gaat de kerk verder in een weg van versterving en in een weg van doding. En dat zijn de aller hechtste te banden die een kind des Heeren aan zijn getrouwe Verbondsgod verbinden.

En wanneer ge daar nu geen kennis aan hebt, dan behoort ge tot het onwedergeboren deel der natie.

En wanneer ge wilt weten of ge tot het onwedergeboren deel der natie behoort, dan kunt ge dat hieraan weten, dat een onwedergeboren mens geen last heeft van zijn zonden.

Een onwedergeboren mens kent geen droefheid naar God en heeft geen smart over zijn verloren staat.

En wanneer ge dan geen last hebt van uw zonden - neen, ik heb het er niet over of ge last van uw zonden hebt met dat mondje en met uw verstandelijke kennis, neen geliefden, dan kan de consciëntie ook nog al aardig opspelen - maar wanneer ge geen last hebt van uw zonden, wanneer er geen smart is in uw ingewanden vanwege uw verre afstand van de Heere, wanneer er geen droefheid is in de richting naar God, nogmaals, wanneer ge geen last hebt van de zonde, dan zijt ge nog in uw doodstaat, dan zijt ge nog onwedergeboren.

Mij komt het oordeel niet toe, maar een ieder zij in dit morgenuur van God gerechtigd en begenadigd om het eens te zien voor God onder vier ogen, of ge last hebt van de zonde.

Een wedergeboren mens schrikt als hij aan zijn zonden denkt. En die heeft zijn slapeloze nachten en zijn wentelingen in het stof en die weten er van te verhalen : "Ik lei voor U mijn hart en wandel bloot, o God, dat er in mijn hart niets voor U is !"

Want ge kunt God in uw hart laten kijken of er wat voor de Heere bij is. Neen, dat is er niet.

God wordt door Zijn eigen liefde geliefd en God weet Zijn eigen werken. Maar wanneer ge in een weg van waarachtige ontbloting en ontgronding wordt geleid, dan laat ge God er in zien en dan zegt ge : "Heere, er is niets in mijn hart en in mijn bestaan dat naar U vraagt".

Ik lei voor U mijn hart en wandel bloot. En mijn hart en wandel is niets anders dan vleselijkheid en dwaasheid en allerlei gruwelijke opspuitingen. Dan is er niet de minste goede hoedanigheid in ons hart en ook niet één ware begeerte. En dat geeft aan de éne zijde verbinding aan God en aan de andere kant ligt daar de mens.

En ge kunt alleszins godsdienstig zijn en 't toch missen om de geest en de grond van het ware weldoen op te merken.

Wij staan in onze dagen in de branding. Ge kunt wel in de branding staan dat ge toch niet in brand staat. De meeste mensen staan in de branding, maar ze staan niet in de brand. "Vlammen des Heeren", zegt de bruid, "vlammen des Heeren, vele wateren zullen deze liefde niet kunnen blussen".

Die in de branding staat, die is het om wat van God te doen. Maar die in de brand staat, die wil verteerd worden, opdat het zou wezen, wat ?

Sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid en het gewaad des lofs voor een benauwde geest.

Het woord van onze tekst voor dit morgenuur is uit het u voorgelezen Schriftgedeelte, het is bij de Profeet Jesaja en daarvan het 11 e hoofdstuk het 9e vers, waar we het woord van onze tekst aldus lezen :

"Men zal nergens leed doen, noch verderven, op de ganse berg Mijner heiligheid"

Gods heilige berg

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur.

Door God verkoren.
Aan Zijn kerk beschoren.
En aan Christus verloren.

Proberen wij tot God te naderen.

Zetten wij ons godsdienstig samenzijn voort door met elkander te zingen uit de 68ste Psalm en daarvan het 8e en het 5e vers :

*Dat Bazans hemelhoge berg
Met al zijn heuv'len Sion terg'
En wane t' overtreffen;
Wat springt gij, bergen, trots omhoog?
Wat wilt g' u, in der volk'ren oog,
Bij Sions berg verheffen?
God Zelf heeft dezen berg begeerd
Ter woning, om, aldaar geëerd,
Zijn heerlijkheid te tonen;
De HEER, die hem verkozen heeft,
Die trouwe houdt en eeuwig leeft,
Zal hier ook eeuwig wonen.*

*Uw hoop, Uw kudde woonde daar;
Uit vrije goedheid waart Gij haar,
Een vriendelijk beschermer;
En hebt ellendigen dat land
Bereid door Uwe sterke hand,
O Israëls Ontfermer!
De HEER gaf rijke juichensstof,
Om Zijne wond'ren en Zijn lof,
Met hart en mond, te melden;
Men zag welhaast een grote schaar,
Met klanken van de blijdste maar,
Vervullen berg en velden.*

Het is ongetwijfeld de grote taak van de profeten Gods om te zorgen, dat het Woord Gods bewaard blijft. Dat is niet alleen te boek gesteld, dat is niet alleen, opdat wij dat zouden lezen en leren en opdat wij het in ons op zouden nemen. Maar opdat het een levend getuigenis zou zijn in de binnenkameren des harten. De binnenkameren des harten ?

Wat behoort er in de binnenkameren van uw en van mijn hart te zijn ? In de binnenkamer van uw en mijn hart behoort Jezus Christus te zijn. En dat is de Waarheid, die u gevangen neemt.

De Waarheid, waar ge u tegen verzet en de Waarheid, die zo zijn kracht doet dat ge toch gaat hunkeren naar de vervulling van de waarheid waartegen gij u met hand en tand verzet.

Want uiteindelijk gaat Gods arm en ellendig volk willen, wat God wil.

Maar ze kunnen niet willen wat God wil en ze willen niet kunnen. En omdat ze daaronder gebukt en gebogen liggen, worden ze geperst door de Heilige Geest om te bedelen aan de troon der genade, opdat God ze zou leren willen, wat Hij wil. En dat is krachtens de liefdesbetrekking van de Heilige Geest van de God der Waarheid, die u gevangen nam.

Zie, dan wordt het niet een uiterlijk getuigenis, maar dan wordt het een innerlijk getuigenis, omdat Hij woning bij u maakt.

En wanneer Hij woning bij u maakte en wilde maken, dan nam Hij menigmaal het liefste weg, enkel en alleen, omdat Hij door het wegnemen van het liefste in uw leven een poort zou maken, een wond zou slaan in uw hart, waardoor Hij binnen zou kunnen komen om u aldus te leren :

"Mijne genade is u genoeg".

Maar het is Mijn genade ; die genade wordt nooit van jou. Want ge moet nu niet denken dat, wanneer ge genade van God krijgt, dat ge genade in bezit krijgt, dat ge genade in beheer krijgt en dat ge met die genade kunt doen wat ge wilt, neen. Ganselijk niet. Zo is het niet. Ge krijgt geloof, maar ge hebt het géloof niet in eigen beheer. Ganselijk niet. Maar ge krijgt het, opdat het bij u zou wonen en opdat het bij u zou aanzitten aan uw tafel en opdat het u zou toespreken en opdat het u zou omhelzen, en opdat het u zou vertederen en opdat het u zou vernederen.

Veronderstel dat ge een alleen-wonend mens bent, veronderstel dat ge weduwe bent, dat ge in een weg van vereenzaming en verlating geleid wordt, zie, dan zult ge toch, wanneer de nacht daalt en wanneer de beproeving en de bekommernissen komen in uw leven, wanneer ge uw rouwkleed zal hebben te dragen, dan zult ge toch het geestelijk gaan beoefenen : "En een iegelijke vrouw zal thuis haar eigen Man vragen". Dat is een geestelijke bezinning, dat is een geestelijke beoefening, maar het is toch aldus waar, want ge zijt nooit alleen en het is juist Zijn nabijheid en het is juist de inspraak van Zijn Woord en Geest in uw hart, dat ge gedurig gaande gemaakt wordt en dat ge wakker gehouden wordt en dat een blijvend gebrek en een telkens vernieuwde armoede en een gestadige onvruchtbaarheid zo de beleving van uw moegestreden hart zou worden, dat ge lichamelijk gebroken en versleten zijt en dat ge zo gaat hunkeren en zo gaat verlangen naar een woord uit de Mond des Heeren, dat ge zo gaat uitzien, dat het in uw ziel is : "En wanneer zult Gij tot mij komen ?"

Dan gaat ge wel verslagen en verlaten over de aarde en dan zijt ge vaak een vreemdeling aan uw eigen tafel en uw huisgenoten zullen uw vijanden zijn, maar ge moogt het toch ervaren : "Uw Woord, ofschoon ik alles mis, is mij een zoet getuigenis".

Ja, dan worden de dingen geestelijk verstaan !

De ervaring heeft mij geleerd, dat de schare Jezus volgde twee, drie dagen. Zij gingen soms overzee met Hem. Ze volgden Hem om de broden en om de wonderen. Er was hun geen moeite te zwaar.

Maar wanneer Jezus geestelijke toepassingen maakt en zegt : "Gij volgt Mij om de broden en om de genezing en om de wonderen, maar : Mijn vlees is waarlijk spijs en Mijn bloed is waarlijk drank", wanneer ze het zo geestelijk moeten gaan leren, dan staat er : En van die ure wandelden zeer velen niet meer met Hem. En dan gaan er zoveel van Zijn discipelen weg, omdat Hij zegt : "Mijn vlees is waarlijk spijs en Mijn bloed is waarlijk drank". Dat nemen ze niet.

En wanneer ge daar nu enig besef van krijgt en wanneer de Heere dan bij u binnenkomt in de eenzaamheid, en zich dan bij u neerzet en Zijn vleugels, Zijn armen om u heenslaat en wanneer Hij u dan naar zich toetrekt, dan is dat geen zinnelijke waarneming, maar dan is het : "Schoon ik arm ben en ellendig, denkt God aan mij bestendig". Dan is Hij er. Dan is Hij zeer nabij.

En dan is Hij ook het hoogste Goed. En dan is Hij rechtvaardig in Zijn oordelen en in Zijn gerichten. Dan kunt ge, met eerbied gesproken, alles van God hebben.

Heb ik mij te ver verloren op één van de zijpaden ?

Het was mijn bedoeling niet.

Het was mijn bedoeling om te spreken, hoe of God Zijn Woord bewaart.

"En omdat gij Mijn Woord bewaard hebt", zegt Jezus, "daarom zal Ik u tot Mij trekken". En dan heeft God er Zelf voor gezorgd. Weet ge dan niet, dat uw twijfelmoedigheid, uw neerslachtigheid, de schuddingen in uw zieleven, wanneer gij statelijk geschud wordt, nogmaals, uw twijfel, dat dat juist een middel in Gods hand is, om zo'n geweldig gat in uw ziel te boren, om uw ziel op een zodanige wijze uit te hollen door de twijfelmoedigheid, dat in die holte van de twijfel en van de neerslachtigheid God Zijn getrouwheid kan openbaren, door in die kuil, door in die holte, in die ledigheid van de twijfel, daar de steen "Eben-Haëzer" - tot hiertoe heeft de Heere geholpen - in uw ziel neer te zetten ?

Opdat de vijand zou zwijgen en opdat gij getroost zou worden. Daarom moet het Woord Gods bewaard worden. Maar daarom is het ook een profetisch Woord, een Woord dat doorgaat tot de verdelingen des mergs en der samenvoegselen.

Al zijt ge nog zo moe van het Woord - want ge kunt moe van het Woord worden want dat Woord houdt vol - al zijt ge onwillig en al wilt ge het verbond Gods niet, dan, nochtans, zal God doorgaan. Waarom ?

Omdat Hij een Verbondsgod is.

Waarom ?

Omdat het een levend Woord is.

Waarom ?

Omdat het niet te stuiten is.

Waarom ?

Omdat God aan Zijn eer zal komen.

Maar dat kunt ge alleen ervaren, wanneer ge het onderwerp zijt geworden van : En de "Ik zal zijn die Ik zijn zal" heeft tot u gesproken. Want dan is het Zijn verkiezing, dan is het Zijn liefde, dan zijn de snoeren gevallen in lieflijke plaatsen. Dan zult ge u daar met hand en tand tegen kunnen verzetten. Maar de Heere gaat dóór. De Heere stoort zich nergens aan, noch aan uw verzet, noch aan uw opstand, noch of gij al met uw vuisten tegen de Hemel staat. God stoort zich niet aan uw tobben. God stoort zich niet aan uw bidden. Ook aan uw vloeken stoort God zich niet.

Al zoudt ge die Bijbel voor Zijn voeten neersmijten, dat ge zegt : "Ik geloof niet, ik kan niet, ik wil niet geloven", zie dan gaat het toch door. Waarom ?

God zelf heeft deze berg begeerd.

Ja, zoek het nu niet te ver buiten u, neen, geliefden.

Maar, dat is toch de betekenis van dat woord niet ? Dat er geen leed en geen verstoring zal zijn op de heilige Berg des Heeren. God heeft Zijn volk geleid. God heeft Zijn volk een land beschoren. God heeft Zijn volk een erfenis verkoren. God heeft ze uitgeleid uit Egypte. God heeft ze doorgeleid, droogvoets doorgeleid door de Schelfzee. God heeft ze heengeleid door de woestijn en de barre wildernis van Arabië. God heeft ze bewaard toen Amalek daar was om ze te krenken met de scherpste des zwaards. En God heeft ze de Jordaan doorgeleid, dat was een pad dat ze niet en nooit en gisteren en eergisteren niet gegaan waren.

En zo heeft Hij ze gebracht in Kanaän op de heuvelen, die Hij voor hen bestemd had en gezegd : "Het land, waaraan gij niet gearbeid hebt, dat land zal vruchtbaar zijn van de dauw en van de regen des Hemels".

Dat is het land van het genadebestel en van het genadeverbond.

In Egypte, beeld van het werkverbond, daar viel geen regen. Nog niet. De wateren van de Nijl die zijn daar om dat ganse land te bevochtigen en vruchtbaar te maken. Dat geschiedt door kanalisatie en irrigatie. Altemaal kanalisatie uit het Nijl-dal naar de verschillende landauwen rondom. Om alzo uw land te bevochtigen ; beeld van het werkverbond. Daar moest ge het alles zelf doen.

Maar in het land Kanaän daar had God Zijn volk, ja, dat was een land overvloeiende van melk en honing. Nu moet ge niet denken dat als God u brengt in dat land overvloeiende van melk en honing, dat ge ook een weg krijgt overvloeiende van melk en honing ! Zo is het niet. Het is geen weg overvloeiende van melk en honing. Het is een doornig pad. Het is een weg door de wildernis en door de woestijn. Zo heeft Hij ze daar gebracht.

Wanneer Hij Kanaän voor Zich opeiste opdat het zou zijn de landpale Zijns volks, toen heeft God dat zo besteld, dat Kanaän, de navel der aarde zou zijn. Daar zou Hij wonen. Daar waren Zijn heuvelen en daar was Zijn berg, daar was Zijn rust. Daar heeft Hij Zijn tempel gebouwd. Daar heeft Hij Zijn heilige Stad doen verrijzen. Daar hebben ze gewoond, Zebulon en Naftali. Daar hebben ze gezongen, Benjamin, schoon klein, hij mocht regeren. Daar hebben ze gejubeld : "Jeruzalem dat ik bemin, wij treden uwe poorten in, daar staan, o Godsstad, onze voeten".

Onze voeten, God de Vader, God de Zoon, God de Heilige Geest, Drieënig God in de poorten van Sion, op de berg Zijner heiligheid.

Daarom is het de berg Zijner heiligheid. Daarom is het een onderscheiden bezitting, omdat God de Vader verloor, omdat God de Zoon kwam te verlossen en te kopen en omdat God de Heilige Geest kwam vrij te maken en de Bewerker zou zijn en de vertrooster van Zijn kerk.

Zie, zo heeft Jesaja de kerke Gods zien komen.

Bang waren de oordelen en de gerichten die hij tot het volk moest spreken, want ze zouden in donkerheid verkeren en ze zouden in duisternis wandelen, zij zouden in ballingschap heengaan. Hij heeft ze de oordelen en de gerichten aangezegd.

Maar hij heeft ook met de geest des geloofs en met de geest der profetie de eeuwen mogen overzien. En toen heeft hij het Licht zien komen en toen heeft hij het Vrederijk zien komen. Daar heeft hij van getuigd dat hij dat Rijsje zag komen uit die afgehouden tronk van Isai.

Dat Rijsje, onaanzienlijk - Jeremia spreekt van de Spruite ; David spreekt van de Wortel - hij heeft het zien komen en het zou zijn tot heerlijkheid der heidenen, en het zou zijn tot zaligheid van Zijn volk. Wanneer we alleen maar blijven bij de letter, dan zou ik u misschien wel kunnen behagen. Dan kan ik de godsdienst wel behagen, zolang het gaat over de letter en zo lang het gaat over de historische waarheid, dan wel.

Neen, we gaan het niet vergeestelijken, dat is helemaal niet nodig. De Bijbel is een geestelijk boek en de Bijbel spreekt voor zichzelf en het Woord Gods heeft de waarborg in zichzelf, dat het zal komen, zoals het gezegd is in dat Woord.

Dat Woord zal niet ledig wederkeren.

Dat Woord, dat doet wat Hem behaagt.

En dat vredeijk, dat is gekomen en dat Vrederijk zal uiteindelijk heerlijk en dierbaar zijn.

Nu, tot zover kunt gij mij dan toch wel volgen. Tot zover, dan kunt ge nog wel zeggen : "Ja, ja, dat wel".

Maar, wanneer ge God krijgt omdat God u hebben wil - want zo is het dan toch tenslotte - dan ontmoet ge een belovend God.

En wanneer ge een belovend God ontmoet, dan zijt gij midden in de ellende en midden in de strijd en midden in de vergruizing. Wanneer ge een belovend God ontmoet dan behoort gij bij dat ellendige en dat arme volk, dat Hij overgelaten heeft, voor Zich overgelaten, hoor : Ik heb voor Mij, dat is voor God Zelf, doen overblijven. Net als toen er zeventuizend waren, die de knie voor Baäl niet gebogen hadden. Dan zegt de Heere : "Ik heb zeventuizend voor Mij overgehouden, hoor !"

God houdt Zijn Kerk er op na in al Zijn schakeringen.

Gods kind is er voor zijn God.

En wanneer Hij er dan zeventuizend heeft, die de knieën voor Baäl niet gebogen hebben, dan komt dat, niet omdat zij hun knieën voor Baäl niet zouden buigen, maar dat komt, omdat Vader, dat is God, met Zijn Vaderlijke handen hun beide knieën stijf hield, dat het onmogelijk was om voor Baäl te buigen. Dat is onmogelijk. Zo houdt Hij Zijn volk er met eerbied gesproken voor Zichzelf op na.

Zo zult gij Mij zijn een Libanon, zo zult gij Mij zijn een dierbare. Wanneer ?

Wanneer u daar in uw ellende neerligt.

Wanneer ? Want dat is het niet, dat ge zo ellendig zijt.

Dat is het niet, dat ge zoveel door moet maken.

Dat is het niet, dat ge zo'n moeilijk lichaam hebt.

Dat is het niet, omdat ge er zo karig door moet.

Dat is het niet, omdat ge telkens op bent en te kort hebt. Daar gaat het niet over.

Dat is het niet, omdat het kruis zo zwaar is en dat God u zo'n moeilijk en zo'n doornig pad gaf. Dat is het ergste niet.

Maar dit is het zware voor Gods kind, dat hij zo onverenigd is met de weg. Dat is het zwaarste. Dat hij zegt: "Neen, Heere, ik hoef geen andere weg maar geef mij een ander hart. Neen Heere, U hoeft dat kruis niet weg te nemen, wanneer ik het kruis maar vrolijk mag dragen".

Dan gaat het niet over de narigheid en dan gaat het niet over de krankheid, maar dan gaat het hier over : "Heere, dat ik er nog eens gewillig onder mag zijn". Niet om er van af te zijn, ganselijk niet, maar dat ge gewillig mag zijn onder de hoge God.

Dan krijgen ze Gods raad en Gods wil liever dan hun eigen zaligheid. Dan kunt ge uw eigen makkelijkheid niet geloven.

Maar wanneer ge daar neerligt voor God in al uw ellende, in uw opstandigheid en in uw dwarsheid, in uw verzet tegen God, dat de hand op de mond moet dat ge bang zijt dat de vloeken eruit komen. Wanneer ge daar zó neerligt, wanneer er geen doorzicht is en niets anders, dan dat ge alleen uw radeloosheid hebt en dat ge zegt : "En nu zal ik mijn verstand ook nog verliezen", dan : Dan zal de Vorst van al uw schoon getuigen. Dan, wanneer ge zó zijt. Hij is uw Heer, dies moet ge u voor Hem buigen met al uw ellende, met al uw armoede, met al uw verzet, met al uw verdriet, met al uw ledigheid.

Dan moet ge u voor Hem buigen met uw teleurgestelde liefde.

Dan moet ge voor Hem buigen, wanneer ge het ervaart : Al mijn liefhebbers hebben mij bedrogen. Wanneer ge het smartelijk ervaart, dat ge op een pad bent gegaan : "O God, ik kan niet meer terug, maar ik zie het einde niet anders dan de narigheid en de bitterheid".

Dan daarmede voor God te komen en voor God te buigen. Hij is uw Heer.

Kijk er eens, ook dat krijgt ge uit Gods Vaderhand : krankheid en teleurstelling, armoede, moeite, gebrek, werkeloosheid. Of denkt ge niet dat de atoomenergie en de wereldrevolutie en al die geweldige machten en krachten, wat denkt ge, dat het ganse wereldprobleem, ja, dat ook de werkloosheid niet in de hand des Heeren is ? Altemaal zijn het knechten, die Zijn rechten en bevelen te doen hebben.

Maar dan gaat het ook tegen Zijn kerk.

En wanneer het tegen Zijn kerk gaat, dan gaat het tegen Zijn heilig Kind Jezus.

En wanneer het tegen Zijn heilig Kind Jezus gaat, dan gaat het tegen de Berg Zijner heiligheid, die Ik verkoren heb. Daar, daar alleen gaat het tegen.

Wanneer ge die bestrijding kent, wanneer ge die aanvechting kent, wanneer ge die benauwing kent, dan denkt ge, dat dat niet het werk van de Heilige Geest is. Maar dan denkt ge dat het alles nabij-werk is en van uw kant. Toch wordt ge in die weg gedreven en wordt ge in die weg gehouden.

Wanneer God u dan in die weg drijft en in die weg houdt en wanneer Hij uw zielsoog komt te verhelderen en de nevels eens op doet klaren, dan staat ge daar op de plaats waarop God u gezet heeft, de plaats van uw lijden en van uw strijden, de plaats van uw omkomen, de plaats van uw weduwschap, de plaats van uw rouw, de plaats van uw krankheid, de plaats van uw vergruizing, de plaats uwer miskenning. En ge neemt het allemaal waar.

Maar één ondeelbaar ogenblik en het zinkt alles weg.

En wanneer het dan alles wegzinkt, dan gaat het eerst recht zingen in uw ziel : "In God is al mijn heil".

*In God is al mijn heil, mijn eer,
Mijn sterke rots, mijn tegenweer;
God is mijn toevlucht in het lijden.
Vertrouw op Hem, o volk, in smart,
Stort voor Hem uit uw ganse hart:
God is een toevlucht t' allen tijde.*

Het 5e vers uit de 62ste Psalm.

Er zal geen leed zijn noch verstoring op Mijn heilige Berg.

Zalig die het leert : God Zelf heeft deze berg begeerd, de berg van uw zonden en van uw wonden, de berg van uw schuld en de berg van uw vergankelijkheid en de berg van uw goddeloosheid.

Het gaat over de werkelijkheid der werkelijkheden, dat is over het Koninkrijk Gods. Daar gaat het over.

Christus in onze ellende.

Christus in onze nood.

Christus in onze krankheden.

Christus in onze dwaasheid.

Christus in onze moeite.

Christus in onze verfoeilijkheid.

Zie, geliefden, dat is Christus in de werkelijkheid.

Christus in de verdoemenis.

Christus in het oordeel.

Christus in de werkloosheid.

Christus in al onze stoornissen, dat is het.

Wat denkt ge ? Wat denkt ge, geliefden ?

Wat denkt ge van die bidstond voor de genezing, waar ik oog en oorgetuige van geweest ben ? Ook die wonderlijke dingen heb ik gekend in mijn leven. En ik heb het zelf nooit geweten, wanneer iemand genezen werd. Niet op mijn gebed. Neen. Dat gaat voorbij. Maar ik weet een bidstond in mijn leven. Daar ligt een jongeling van drie en twintig jaar. De éne bloedspuging over de andere, zo verschrikkelijk, dat hij de vellen van de longen uitspuwt. Zo vreselijk. Daar ligt die jongeman, in de slaapkamer en ik heb moeite

om hem te ondersteunen, want de kom van de wastafel vloeit meer dan half vol van het bloed van mijn geliefde broer. En daar aan de achterkant van die muur, die ons scheidt, daar ligt mijn moeder, worstelend : "Neen, Heere, Ge hoeft hem niet te genezen. Het gaat niet over het lichaam van mijn kind.

Neen Heere, Ge hoeft hem niet aan mij te laten. Gij hoeft hem niet te genezen. Maar o God, gedenk aan zijn arme ziel. O Heere, redt het leven van mijn kind. Wil zijn ziel genadig zijn. O God, ik kan niet anders en ik weet niet anders dan dat zijn ziel gered mocht worden". Wat denkt ge daarvan ?

Wanneer ik me nog herinner, hoe ik twee jaar geleden weken en maanden gelegen heb in dat roomse klooster en ge weet met wat een moeilijk lichaam en ge weet wat een smart. "Neen Heere, Ge hoeft mij het leven niet te verlengen, Ge hoeft mij de gezondheid niet te doen rijzen. Maar ik dank U dat ik mag lijden uit Uw lijden". Wat denkt ge dan ?

Wij hebben het niet over die Osborn-geschiedenis, die man is ook misschien op weg naar de Hemel.

Maar we hebben het dáár over, dat Christus in de werkelijkheid van het leven staat. Christus in de werkelijkheid van het leven, wanneer Hij daar staat op het Malieveld in den Haag of aanstonds in Groningen op het Forum. Wanneer Christus daar staat en Johannes zal daarvan moeten zeggen : "Hij staat in het midden van u, die gij niet kent". En indien Christus dan de boodschap krijgt van Zijn gelovige vriend, want daar was geloof in Bethanië. Lazarus geloofde.

En daar was geloof in Bethanië, want Martha en Maria geloofden. En wanneer daar de bede uitgaat : "Dien Gij liefhebt is krank. Genees, genees Heere, dien Gij liefhebt is krank, zie, dan wordt hun gebed niet verhoord. Maar dan staat er : En Jezus verheugde Zich in den Geest, dat het zo hoog aanliep bij u, zo hoog, zo hoog, dat ge het gaat uitkermen : "De Heere heeft me verlaten en de Heere heeft mij vergeten en mijn recht gaat aan mijn God voorbij". Zie, en Hij bleef in die landpalen nog twee dagen. Hij ging niet. Hij had maar een woord te spreken en Lazarus was genezen geworden. En het geloof was aanwezig, geliefden. En Hij liet het nog hoger komen. Hij liet het nog hoger stijgen. Zo hoog, dat het ten slotte bij God alleen terecht kon komen.

Wanneer denkt ge dat Christus is de Christus ?

Wanneer denkt ge dat Christus is de Christus, dat wil zeggen, de Gezalfde ? Ach, dat kan alleen, wanneer Hij Zichzelf komt te ontsluiten. Dat kan alleen, wanneer Hij Zichzelf komt te ontfermen wanneer gij gaat klagen : "De Heere heeft mij vergeten, de Heere heeft mij verlaten en mijn recht gaat aan mijn God voorbij". Zie, dan buigt Hij Zich over u neer en dan moogt gij het uitkermen zoals ge wilt dat ge zegt : "O God, lig ik er dan nog echt buiten; heb ik dan nog nooit zaligmakende genade ontvangen ? Is het allemaal maar bij-werk ? Is het allemaal maar meelopen ? Is het allemaal maar gemoedswerk ? O God, ik zie niet anders dan het tegenovergestelde: een aanklagend geweten, een aanklagend huwelijksleven, een aanklagen van mijn kinderen, alles is afgebroken, mijn hart veroordeelt mij, o God !"

Ach, dan ziet ge met Israël uw tekenen niet. En dan ?

Zij weten van geen tranenbrood, zij hebben geen banden tot hun dood, hun kracht is fris en zij zijn gezond tot aan hun laatste levensstond. En mijn bestraffing is er alle morgen. Zie, dan komt het Woord tot u : "En er zal geen leed en er zal geen versterking zijn op Mijn heilige berg".

Dan buigt God Zich over u heen.

Dat zijn geen fantasietjes ; dat is de werkelijke beleving van Gods kinderen.

Dan doet God Zijn boezem open en Zijn hart, en dan zegt Hij : "Kijk er nu eens in". En dan mag je er eens in kijken.

"Ach", zegt ge, "dat lijkt mij onmogelijk".

God is een onbegrijpelijk God. Wanneer gij het begrijpen kon, dan hield het op van Hem te zijn. Maar dat is dat stille geruisloze werk. God is zo groot dat Hij zo laag bij u afkan dalen. Zo groot is God.

Dat is de grootheid Gods, dat Hij Zich zo vernederen kan en dat Hij dan niet ophoudt God te zijn, maar dat Hij dan eigenlijk gezegd eerst pas recht God is, wanneer Hij zó laag bij je afdaalt en wanneer Hij je zo toespreekt : "Kijk er nu eens effen in". En dan moogt ge er eens op Gods berg kijken, dan moogt ge er eens in Gods harte blikken en dan zegt Hij : "Er is geen leed en er is geen versterking voor jou hoor, mijn kind. Dat is bij Mij voor jou nu niet weggelegd. Ge denkt dat wel, ja". Waarom ?

Omdat het tegen Gods heilige berg gaat.

En wanneer het tegen Gods heilige berg gaat, dan is alles geoorloofd en dan is alles gepermitteerd. Dan hebben de wilde dieren der aarde zich verzameld, de volkeren hebben zich vergaderd. De koninkrijken komen samen. De bazuinstoot van satan naar de vier windstreken des hemels jaagt de volkeren op, maakt de natiën woest en wild en levert zulke veldslagen in uw eigen hart, zo, dat vanwege het gedruis

der wagens en der paarden u horen en zien vergaat. Want ze hebben zich vergaderd tegen Mijn heilig Kind Jezus.

En ge staat er krachteloos, machteloos, handeloos en voetenloos tegenover.

Ge denkt verslagen en verslonden te worden. Maar...

Geen leed en geen verstoring op Mijn heilige berg. Dat is het, ja dat is het.

God kan alleen maar God zijn met een zondaar. Alleen maar.

En daarom heeft een zondaar, iemand die zich recht als een goddeloze en als een dwaas voor de hemel heeft leren kennen, van God alles te hopen. God is en kan niet kwaad zijn voor een kwaaddoener.

In de stille eeuwigheid was God er alleen.

En in de stille eeuwigheid kon God er alleen zijn en zou ook eeuwig God zijn, en Zich kunnen verliezen in Zijn eigen volmaaktheid. Neen, Hij zou Zich daarin verlustigen. De volmaaktheid Gods liet niet toe dat Hij groter werd en heerlijker. Dat kon niet. God kon niet heerlijker, God kon niet luisterrijker, God kon niet groter worden dan Hij was. Want Hij was de Oneindige. Hij was zo volmaakt, dat het niet volmaakter kon.

Toen heeft God, Die Zichzelf verheerlijkte, doordat Hij Zichzelf liefhad en in Zijn eigen heerlijkheid Zich kon verheerlijken tot het oneindige. Toen heeft God redenen genomen uit Zichzelf. Zelf kon Hij niet groter. Toen besloot God Zijn kerk te maken. Toen besloot God Zich te openbaren.

Toen besloot God naar buiten te treden.

En zo heeft God, waar Hij Zelf niet groter en volmaakter kon, als het Oneindige Wezen, niet heerlijker kon, Zich geopenbaard en toen is die geheel enige Schootzoon gegenereerd.

En door de generatie van de Zoon kon de Hemel Zich verheerlijken, doordat God mens werd. Immanuël, God met ons.

Daar liggen de oorsprongen. Te diep om na te denken. Ge kunt er alleen maar uit bediend worden.

En wanneer daar dan de mens gevallen neerligt in de Hof, zo had God toch wel de vensteren des hemels kunnen sluiten en de grendelen des hemels er op kunnen doen en er niet meer naar omkijken. Want die mens was daar gevallen in zijn dwaasheid en in zijn verlorenheid. God had er niet meer naar behoeven om te zien. Maar dan zou Hij ophouden God te zijn. De Liefde neemt geen verlies.

En wanneer er dan met u niets te beginnen is, mijn vriendin, wanneer er niets met u te beginnen is, mijn broeder, niets dan onvruchtbaar, onverbeterlijk slecht vóór uw bekering en onverbeterlijk slecht na uw bekering. Wanneer er van u en mij nooit anders te verwachten is dan walgelijkheid en stinkende vruchten; wanneer er dan van u en van mij niets te verwachten is omdat ik niet alleen in zonde en schuld geboren ben, maar omdat het besluit Gods daarover ligt, dat ik nooit boven de zonde uit zou komen en nooit boven het vlees, nooit.

Wat zou God dan doen ? Met u en met mij ? Wegdoen. Wegdoen ?

Wegdoen van Zijn berg en wegdoen van Zijn aarde en wegdoen van Zijn hart ?

Waar er toch niets van u te eisen is.

En waar er toch niet anders dan onvruchtbaarheid en zonde en dwaasheid naar voren mag komen.

En aan Gods recht moest genoeg gedaan worden.

Daar op die berg, daar buiten Jeruzalem, op die berg waar ik het verzondigd heb voor mijn God, zie, daar op die berg, op die berg des Heeren, zie daar is aan het recht Gods genoeg gedaan. Want zie, een Wortel uit een dorre aarde, een Spruite, een Rijsje uit de afgehouden tronk van Isaï. O God, waar niets kan groeien en niets groeien wil en nooit iets groeien zal ; waar het een vervloekte aarde is, die niets anders dan doornen en distelen voort zal brengen, waar er niet anders is dan verstorvenheid en doding en dorheid en onvruchtbaarheid, niet anders dan as en grint en steen, niets kan er groeien, niets.

En waar dan niets groeien kan en niets groeien wil, daar laat God wat groeien. Daar in die dorre aarde, daar laat God die Wortel opkomen. Waar niets groeit, daar laat God Alles groeien.

Zo is Hij daar, opdat er geen verstoring zou zijn en geen leed op de berg Zijner heiligheid.

Hoe wordt ge dan zalig ?

Wanneer God u verwerpen moet, wanneer God u en mij weg moet doen en waar gij aan het recht Gods niet kunt voldoen ? Maar God houdt Zijn recht vast, omdat Hij God is.

Zie, dan is er met u en met mij niets te beginnen. En uit die beleving komt ge op, dat ge zegt : "Verwerp mij van Uw Aangezicht toch niet". Niets met hem te beginnen.

Wat zal God dan doen ? Zijn hemel sluiten ? Het Vaderhuis afgrendelen ?

Wat zal God met Zijn hart en met Zijn zaligheid doen ? Afsluiten ? Zo zal dan die hemel onbevolkt en onbehuist zijn. Dan zal er geen bewoner meer zijn in de hemel.

Wat zal God doen ?

Dáár, gij en ik. Daar die wilde woudezel, er is niets mee te beginnen. Wat zal God doen ?

Nu, Hij kan niet anders. Die ezel moet gedood worden, zijn nek gebroken. Dat is Gods recht. Of ? Die ezel moet gelost worden. Dat is door het Lam. En wat heeft God gezegd ?

Nu, laat hem dan maar vrij, hoor. Laat hem dan maar vrij. Laat haar dan maar vrij en laat hem nu maar vrij, want Ik heb verzoening gevonden, want er zal geen leed en geen verstoring zijn op Mijn heilige berg voor een zondaar, voor een ellendeling, voor een zwakkeling, voor één, die het moedwillig en stoutwillig voor zijn God verzondigd heeft.

En al is het dan, dat de wet u veroordeelt. En al is het dan, dat de wet u vloekt. En al is het dan, dat de satan u scheldt en aanklaagt. En wanneer het dan is, dat alles tegen u is en uw eigen hart u veroordeelt, dan zegt God : "En er zal geen leed zijn en geen verstoring".

En dan wordt hij zomaar weggestuurd, vrij weggestuurd. Dan moogt ge voor eeuwig vrij zijn, als er niets aan u is, als ge niet deugt, als ge door en door verdorven bent, als er niets met u te beginnen is, geen vrucht, geen symptoom van leven, niets dan ellende en dwarsheid, niets dan verkeerdheid, niets dan stugheid, niets dan narigheid, niets dan onvruchtbaarheid, niets dan onredelijkheid en niets dan onhandelbaarheid, dan zegt God : "Laat hem maar gaan hoor, geef hem de vrijheid maar". Dan mag hij vrij. Zo wordt ge dan, met eerbied gesproken, van God de wildernis ingestuurd. En zo krijgt ge een leven in de wildernis.

En zo krijgt ge uw vloek en uw zonde en uw helwaardigheid uit te leven. En dat hebt ge uit te leven. Die vloek hebt ge uit te leven. En of ge nu hoog springt of laag springt, ge hebt uw eigen verdoemenis aan te doen en op te eten van dag tot dag en heimelijk in het verborgene uit te werpen voor Gods Aangezicht, avond aan avond : "Ik ben uw gramschap dubbel waardig".

Jezus was op een ezel Jeruzalem ingegaan, hè ? En Hij had die ezel nodig. Die stond daar aan de wegscheiding tussen tijd en eeuwigheid en Hij zegt : "Haal Mij dat dier". En wanneer ze vragen waarom ? "Ja, de Meester heeft het van node".

En zo is Christus op een ezel Jeruzalem binnengereden en zo is Hij met die ezel bij het kruis terechtgekomen. Die ezel die had hij nodig. En met eerbied gesproken : Zó heeft God de zondaar nodig om God te zijn en om Zichzelf te verheerlijken.

Als jullie het nu uit mijn handen willen nemen, dan moet ge het zelf maar weten, geliefden. Doe het maar niet, klaag mij dan maar aan voor God en zegt : "Dat heeft die man gezegd".

Zoals Christus de ezel nam en nodig had om de heilige stad in te gaan en naar Zijn kruis gebracht te worden, zo heeft God de zondaar nodig om God te zijn en Zichzelf te verheerlijken. En om het wonder zo groot te maken dat ge het Woord van dit morgenuur verstaat : En er zal geen leed zijn en er zal geen verstoring zijn op Gods heilige berg. Maar het is Gods eer een zaak te verbergen.

Wanneer ge vóór die dingen staat, God kan er u alleen achter brengen. Maar vergeet niet, dat het een smartvolle weg is. Dat is de weg van Gods wedergeborene.

En wanneer ge dan geen last hebt van uw zonden, o, o, o, ik mag niet oordelen, maar o God, o Heere, wat hebben ze weinig last van hun zonden. En kijk uzelf nu alstublieft niet voorbij in dit morgenuur, want zulke huichelachtige streken houden jullie er ook nog op na, dat ge zegt : "Het is wel voor een ander maar het is niet voor mij". Neen, Gods kind, wanneer hij denkt aan de zonde, dan slaat de schrik hem om zijn hart. Dan is hij zo bang en zo benauwd voor een openstaande schuld en met een ongeredde ziel.

Maar als ge geen last hebt van de zonde, dat is een slecht teken, heel erg slecht. O, het is zo'n slecht teken.

"Ja", zegt ge, "maar mijn hardigheid". Dan zijn we weer een stap verder. De hardigheid van mijn hart. De verstoktheid van mijn hart. Mijn geesteloosheid en mijn biddeloosheid.

Maar ik smeeek u van 's Heeren wege, al is het de laatste prediking die ik doe in dit morgenuur, ik smeeek u : "Laat u met God verzoenen". Dat God uw blinde zielsogen opent. Want ik vrees, geliefden, ik vrees met grote vreze, want jullie hebben geen last van de zonde. Geen last, ge hebt er niet zoveel mee te doen. En ge vindt de preek mooi. En ge vindt de preek ernstig en ge vindt het een kostelijke waarheid en ge wilt er geen kwaad van horen.

Maar met dat alles, met die mooie preek en met die kostelijke ernstige waarheid laat ge de God der waarheid aan Zijn plaats en sukkelte ge maar weer door. En ge vond de preek mooi.

Maar vond ge de preek maar eens niet mooi.

Vond ge de preek maar eens verschrikkelijk.

Maar neen, net wat ge zegt, het is kostelijk, nu, waar hoort ge het zo kostelijk! Nu, is het geen verschrikkelijkheid, dat ge op zo'n manier de Waarheid negeert en de Waarheid aan zijn plaats laat?

Nu dan ware het vrij wat royaler en vrij wat beter, wanneer ge in oprechtheid voor God neerzinkt. Want ge slingert maar raak. Maar zo gaat het niet. Zo gaat het niet. Zo blijft het niet. En ?

Christus in het midden van onze krankheid. Christus in het midden van onze blinden, van onze doven, van onze melaatsen, van onze zieken, geliefden.

Wat ? Dát verbindt mij aan mijn God.

Dat verbindt mij aan mijn Zaligmaker. Dat doet mij van vreugde en van blijdschap opspringen.

Hij zegt : Geen leed, geen stoornis voor u op Mijn heilige berg. Halleluja.

Amen.

O Heere. Zo zijt Gij een God der levenden, die daar staan met levende zonden en met levende schulden en met levende kwalen en met levende armoede en met levende ellende en met levendig gebrek. Gij zijt een God der levenden en niet een God der doden. Mochten er dan hier nog levenden gevonden worden die met levende armoede en schuld en nood voor U den Heere krijgen neer te vallen, om van U alleen geholpen te worden. Neen, neen, neen Heere, ik hoef geen genezing als U er niet in is. Ik hoef geen genezing, ik hoef geen uitredding, ik hoef geen verlossing, maar : Uw aangezicht in gunst tot mij gewend, schenkt mij in het kort verzadiging van vreugde.

Amen.

Uit de 132ste Psalm en daarvan het 9e en het 10e vers :

*'k Zal Sions, 'k zal der armen spijs,
Hier zeeg'nen op de ruimste wijs;
Hier zal Ik, Mijnen naam ten prijs,
De priesters met Mijn heil bekleên,
En 't volk doen juichen weltevreên.*

*"Daar zal Ik David, door Mijn kracht,
Een hoorn van rijkdom, eer en macht
Doen rijzen uit zijn nageslacht.
'k Heb Mijn gezalfden knecht een licht,
Een held're lampe toegericht.*

Gaat thans henen in vrede :

De Heere zegene u en de Heere behoede u ;

De Heere doe Zijn Aangezicht aan u lichten en zij u genadig ;

De Heere verheffe Zijn Aangezicht over u en in u en geve u vrede.

Amen.

DOOR UITDRIJING GEKOMEN TOT RUST

Laat ons dit godsdienstig samenzijn aanvangen door met elkander te zingen uit de 2e psalm het 4e vers :

*En Ik, die Vorst, met zoveel macht bedeed,
Zal Gods besluit aan 't wereldrond doen horen.
Hij sprak tot Mij: "Ik heb heden U geteeld;
Gij zijt Mijn Zoon, Gij zijt Mijn eengebo - ren';
Zeg vrij Uw eis; Ik zal Uw macht verhogen,
Opdat Uw naam alom ontzaglijk zij;
Het heidendom ligg' voor Uw stoel gebogen,
En 't eind der aard erkenn' Uw heerschappij.*

Schriftlezing : U zal worden voorgelezen uit het Evangelie van Johannes, het 10e hoofdstuk van vers 1-16.
Doch lezen wij vooraf de Heilige wet des Heeren.

Johannes 10 : 1-16 :

- 1 Voorwaar, voorwaar zeg Ik ulieden: Die niet ingaat door de deur in den stal der schapen, maar van elders inklimt, die is een dief en moordenaar.
- 2 Maar die door de deur ingaat, is een herder der schapen.
- 3 Dezen doet de deurwachter open, en de schapen horen zijn stem; en hij roept zijn schapen bij name, en leidt ze uit.
- 4 En wanneer hij zijn schapen uitgedreven heeft, zo gaat hij voor hen heen; en de schapen volgen hem, overmits zij zijn stem kennen.
- 5 Maar een vreemde zullen zij geenszins volgen, maar zullen van hem vlieden, overmits zij de stem der vreemden niet kennen.
- 6 Deze gelijkenis zeide Jezus tot hen; maar zij verstonden niet wat het was, dat Hij tot hen sprak.
- 7 Jezus dan zeide wederom tot hen: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Ik ben de Deur der schapen.
- 8 Allen, zovelen als er vóór Mij zijn gekomen, zijn dieven en moordenaars; maar de schapen hebben hen niet gehoord.
- 9 Ik ben de Deur; indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan, en weide vinden.
- 10 De dief komt niet, dan opdat hij stele en slachte en verderve; Ik ben gekomen opdat zij het leven hebben en overvloed hebben.
- 11 Ik ben de goede Herder; de goede herder stelt zijn leven voor de schapen.
- 12 Maar de huurling en die geen herder is, wiens de schapen niet eigen zijn, ziet den wolf komen, en verlaat de schapen, en vliedt; en de wolf grijpt ze en verstroot de schapen.
- 13 En de huurling vliedt, overmits hij een huurling is, en heeft geen zorg voor de schapen.
- 14 Ik ben de goede Herder; en Ik ken de Mijnen en word van de Mijnen gekend.
- 15 Gelijkerwijs de Vader Mij kent, alzo ken Ik ook den Vader; en Ik stel Mijn leven voor de schapen.
- 16 Ik heb nog andere schapen, die van dezen stal niet zijn; deze moet Ik ook toebrengen; en zij zullen Mijn stem horen, en het zal worden één kudde en één Herder.

Votum :

O Heere, bedelarm en geheel ontbloot van alle ware Godskennis staan wij hier voor Uw heilig Aangezicht, en het is alleen wanneer Gij het water beroert, het is alleen wanneer U het veulen komt te ontbinden. En wanneer ze in dit morgenuur zullen vragen : Waarom ontbindt gij het veulen? dat het dan mag wezen : Omdat de Meester het van node heeft, rijdende op het veulen ener ezelin, rijdende de poort van onze ziel binnen. Want dan alleen zal het een inkomende waarheid en een inkomende bediening zijn, dierbare Heiland.
Amen.

Proberen wij nu te zingen uit de 119e psalm en daarvan het 52e vers :

*Hoe zoet zijn mij Uw redenen geweest!
Geen honig kon 't gehemelt' beter smaken;
Alleen door Uw bevelen krijgt mijn geest
Verstand van God en Goddelijke zaken;
Dies heb ik al de leugenaars gevreesd,
En zal bedrog en slinkse wegen wraken.*

Al wat verloren is, kan niet verloren gaan.

Die zijn reeds door God behouden.

We worden als verlorenen geboren, we gaan als verlorenen over de aarde en we zullen als verlorenen sterven.

We worden als verdoemden geboren, we gaan als doemelingen over de aarde en zullen als verdoemden sterven.

Al wat verloren is, zal niet verloren gaan, namelijk die zich als zodanig bevindelijk in zichzelf hebben leren kennen. Het gaat niet over gewetensaandoeningen, of consciëntiekloppingen, het gaat niet over wroeging van binnen, het gaat er niet over of we er al wat van geleerd hebben en overtuigd zijn, daar gaat het niet over.

Maar het gaat er over of ge u voor de verdoemenis over hebt gekregen.

Want die werkelijk verloren is, neen niet met zijn mondje en niet in de belijdenis, maar die werkelijk verloren is, die staat 's morgens al met zijn verlorenheid op. Die staan zo met hun verlorenheid op, dat ze met hun vermoedheid al geen raad weten bij het krieken van de dageraad. Zij hebben zichzelf niet op het oog en toch zuchten zij de ganse dag dat ze zichzelf zo op het oog hebben en dat ze God niet bedoelen. Ze gaan gebukt onder hun oppervlakkig egoïsme en onder hun zelfzucht. Hoe dan ook, ge kunt het niet verklaren, maar ge neemt uzelf waar als een verlorene. En dat is een smartelijke beleving. Want er is wel een arme belijdenis en wel arm in de mond maar toch met een heimelijke grond. Dan is het nog zo slecht niet. Ge moet maar eens aan hun gronden komen, dan zult ge eens zien hoe de vonken er uitspatten. Maar om nu daar te mogen legeren dat God u mag laten liggen. Hebt ge God wel eens voorbij laten gaan? Zijt ge wel eens een stap of wat terug gegaan ? Heere gaat U mij maar voorbij.

Want we willen allemaal zalig worden en behouden worden : "Mocht ook mijn ziel eens gered worden".

Maar zo gaat het niet. Mocht onze ziel nog eens verloren gaan. En daar brullen we tegen en daar vechten we tegen, tegen het verloren gaan. Maar er zijn er, die kunnen het echt wel hebben dat de Heere voorbijgaat. "Heere laat mij maar liggen". En weet ge wat de grondtoon blijft ? Ze blijven toch op Hem hopen, al zeggen ze : "Heere ge kunt mij wel voorbijgaan". Want ze kunnen God wel vrijlaten, maar ze kunnen Hem niet loslaten. Niet omdat ze bang zijn voor de verdoemenis, maar vanwege het gemis en vanwege de leegte en de holligheid. En daar is nu een Ander voor nodig. Zet mij maar veel in de voetstappen van Uw lieve Zoon. Nu, meer hoeft ge niet te bidden, hoor, heel niet. Daar hoeft ge helemaal niets bij te doen. Dat is krek genoeg en misschien ook nog een keer teveel.

Het woord van onze tekst ook in verband met de komende Hemelvaartsdag - weet ge wat Hemelvaartsdag is ? Voor God verloren gaan - is uit het Evangelie van Johannes het 10e hoofdstuk en daarvan het 4e vers het eerste gedeelte, waar wij het woord van onze tekst aldus lezen :

"En wanneer hij zijn schapen uitgedreven heeft, zo gaat hij voor hen heen"

Door uitdrijving gekomen tot rust

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur.

Proberen wij tot God te naderen.

Zetten wij ons godsdienstig samen zijn voort door met elkander te zingen uit de 68e psalm en daarvan het 3e en het 5e vers :

*Springt op van vreugd, verheft Zijn lof,
Die, daar Hij woont in 't hemelhof,
Een Vader is der wezen;
Die weduwen haar recht verschaft,
Die streng haar onderdrukkers straft,
En voor Zijn wraak doet vrezē;
Een God, die zet uit mensenmin,
D' onvruchtba'ren in een huisgezin;
En, om Zijn macht te tonen,
Gevang'nen uit de boeien redt;
Maar die verlaters van Zijn wet
Doet in het dorre wonen.*

*Uw hoop, Uw kudde woonde daar;
Uit vrije goedheid waart Gij haar,
Een vriendelijk beschermer;
En hebt ellendigen dat land
Bereid door Uwe sterke hand,
O Israëls Ontfermer!
De HEER gaf rijke juichensstof,
Om Zijne wond'ren en Zijn lof,
Met hart en mond, te melden;
Men zag welhaast een grote schaar,
Met klanken van de blijdste maar,
Vervullen berg en velden.*

Het volk van Israël was van ouds een herdersvolk. De aartsvaders waren herdersvorsten. Juda schoor zijn schapen. Mozes hoedde veertig jaar de kudde van zijn schoonvader Jethro in de woestijn.

David ging achter de kudden van zijn vader. Amos was de herder van Tekoa. Ja, schier al Israëls leidslieden, profeten, priesters en koningen, zij kwamen uit de herdersstand op.

Dit alles heeft vanzelf in de Heilige Schrift een symbolische betekenis. Wanneer die grote leidslieden herders waren, dan wees dat al heen naar de komende Messias, naar de grote Herder Israëls.

En deze gang is de gang der historie. Hij is de Herder. Hij noemt Zich zelf de Goede Herder. Hij stelt Zijn leven voor de schapen.

Wij hoeven dat niet voorbij te gaan, want het kan ons niet voorbijgaan. Want wanneer ge met de Herder kennis maakt, dan verschijnt de Herder inderdaad aan u, zeker, maar wanneer ge zaligmakend met de Herder kennis maakt dan verschijnt Hij zaligmakend in u. Want Jezus verklaart Zich aan Zijn kudde, aan Zijn schapen, hoofd voor hoofd, inderdaad. Maar wanneer Hij zaligmakend verschijnt dan verschijnt de Herder in het schaap en dan verdwijnt het schaap in de Herder. En zo is het de Herder alleen.

Waar is dan Zijn kudde ?

Die is ingebonden in dat bundeltje der levenden, in dat gouden kastje van het genadeverbond, dat is het hart van Jezus.

Zo zien we dan ook de Goede Herder, wanneer hij daar op de hoogte van het kruis is, wanneer Hij daar is gehangen en wanneer Hij Zijn handen uitgebreid heeft naar een wederstrevig volk, dan klinkt het in de diepste en in de dierbaarste zin van Zijn lippen : Ik ben de Goede Herder, aan het kruis, en Ik stel Mijn leven voor de schapen.

En die nu ingaat door de deur, dat zijn de schapen. Maar de Herder is ook ingegaan door de deur.

Hoe kan nu de Herder, die Zelf de Deur is, ingaan door de deur. Omdat Hij door zichzelf is ingegaan en omdat Hij door Zichzelf en in Zichzelf de poorten van vrije genade heeft opgehangen in Zijn doorboorde handen. En zo alleen kan de kerk het beleven :

Gaat tot Zijn poorten in met lof, Met lofzang in Zijn heilig hof.

Dat is het hart van Jezus. Maar ja, dat zijn geestelijke dingen en die hebben een geestelijke, beduidenis. Dat is maar niet zo.

Ja, het is wel zo, want dan kunt ge een arme tobberd zijn, een moeder die geen letter kent en de zaken van binnen wel eens mag ervaren. En wat is de zaken van binnen ervaren ?

Dat het er met niets op af moet. Want ik zal ze allen tot Mij trekken. Ik trok u met mensenzelen.

Waarom dan die nameloze huilbuien bij jullie ? Of hebben jullie dat niet ? Ja, dat is in het natuurlijke.

Waar gaat dan uw hart naar uit ? Och, dat ik Hem vinden mocht, Hem, die mijn ziele liefheeft ?

Ge beschouwt uzelf als een oppervlakkig mens, als een zelfzuchtige en als één, die het er om te doen is om gered te worden en om doorgeholpen te worden. Maar dat het u nu echt om de Heere Jezus te doen is, en om God te doen is, dat neemt ge niet bij u waar.

Dat zult ge nooit bij u waarnemen om de dooenevondige reden : Wat dood is moet dood blijven. Dat zult ge nooit bij u waarnemen dat ge een Godzoeker zijt. Ge zult hoogstens een hemelzoeker zijn en een liefhebber van uzelf. Maar wat ge niet waarneemt, dat is het.

En wat is het, dat ge niet waarneemt en dat ge weet hoogstens uit de belijdenis : En Ik, die Vorst, met zoveel macht bedeed, zal Mijne stem op 't wereldrond doen horen.

Wat gij niet weet, dat is het. En Ik trad met u in een verbond op de velden der eeuwigheid. Wat weet ge, eigenwijs mens in ons midden, zoudt ge nog wat van de godsdienst weten ?

Neen, Gods lievelingen leggen zich neer voor de dood en voor de verwerping en voor de verdoemenis. Want die zijn niet verloren in de belijdenis, maar die gaan dagelijks verloren in de beleving dat ze het zo heel erg goed buiten God kunnen stellen. Want ge kunt nu wel heel erg afhankelijk doen, maar dat ge nog niet afhankelijk zijt. Want daar brengt God u. En hoe doet de Heere dat ?

Dat doet de Heere als de Goede Herder. Hij zoekt het schaap.

En wanneer Hij het schaap gevonden heeft, dan neemt Hij het op Zijn schouder. Dan komt Hij Zijn schapen tegemoet. Die schapen zijn het eigendom, het wettig eigendom des Heeren krachtens verkiezing, krachtens koping, krachtens verlossing, krachtens heiliging. Die zijn het wettig eigendom des Heeren.

En nu kunt ge het wettig eigendom des Heeren zijn dat ge het zelf niet weet. Want ze waren van eeuwigheid. Toen Ik nog een voedsterling was in de schoot Mijns Vaders, toen waren die schapen al Zijn eigendom. Want die had Hij gekregen van Zijn Vader. Dat was Hem reeds voorgesteld. Dat was Zijn loon. En dat loon heeft Hij van eeuwigheid voor Zich gezien. Uw hoop, Uw kudde woonde daar. Dat is de hoop en de kudde van de Christus Gods. Christus heeft ze gezocht en Hij heeft ze gevonden en Christus heeft ze getrokken en geleerd en geleid.

Hoeveel maal heb ik jullie dat voorgehouden, maar dat doet er niet toe. De Apostel zegt : Het u nogmaals te schrijven is mij niet verdrietig. Neem nu in dit morgenuur dit aan, gelijk gij het aangenomen hebt, dat er tweeërlei wandelingen in uw leven zijn : Wandelingen vóór het kruis en wandelingen achter het kruis.

Wanneer ge nu wandelingen hebt voor het kruis met de discipelen en de vrouwen en met die gemeente van toen, dan dient ge de Heere uit uw eigen goederen. Zoals de vrouwen Jezus dienden uit hun eigen goederen. En dan hebben ze Hem heel wat toegebracht. En zo zijn ze Hem gevolgd. Dat waren wandelingen vóór het kruis. En als ge die nu hebt - versta het geestelijk. "Vanzelf", zegt ge, "moet men dat geestelijk verstaan" - dan hebt ge een belovend God ontmoet, dan is Hij aan u verschenen.

Is Hij dan ook in u verschenen ?

Ge weet het niet. Ge kunt het met zoveel woorden niet vertellen. Maar ge kunt wel verhalen bij ogenblikken, en dat durft ge dan ook nog niet eens aan de naaste te vertellen. Want heus als ge het nog zo aan uw naaste kunt vertellen en als ge nog zo bij Gods volk op visite kunt gaan en ge gaat daar zitten praten, hoe is dat nu, en als ge dan nog een paar rijksdaalders achter kunt laten, dan leggen ze u al gauw de handen op. Ik stippel dat alleen maar even aan om dit kwaad te ontdekken. Misschien een naar gezegde, maar ik ben nu eenmaal een nare man. We deugen met zijn allen niet, enkel en alleen, omdat we één Meester hebben en omdat er maar één Deugdzaame is en dat is die geheel enige oudste Broeder.

En wanneer ge nu een gekende zijt dan komt God u alleen te zetten en dan komt God u toe te spreken. En wanneer God u toespreekt, dan doet Hij dat uitwendig. Inderdaad. Want dan krijgt ge wandelingen vóór het kruis. Dan leeft ge uit de weldadigheid en de goedertierenheid en uit de belofte van de Heere Jezus. Kunt ge daar op sterven ?

Ik vraag het alleen maar. Er is hier een volk dat vroeger wel eens kleiner was dan vandaag en afhankelijker, waar ge vroeger nog wel eens wat aan kwijt kon, maar vandaag niet meer. Hoe komt dat ?

Die hebben aan de wandelingen vóór het kruis genoeg. Ge kunt zoveel tederheid en zoetheid in de belofte hebben ontmoet, dat ge het uitroept : "Geen honing kan 't gehemelte beter smaken". En dat er zoveel gemak en zoveel rust van uitging dat ge op dat kussen in slaap zijt gevallen.

Dan waart ge ook het onderwerp van de goede Herder, want ge waart ook in Zijn kooi, ge waart ook onder Zijn staf en onder Zijn bestel en bestuur. Maar ge kon zo rusten in de kooi en in de stal. Ge kon zo rusten in hetgeen ge hebt mogen ondervinden.

Maar wanneer ge nu wandelingen krijgt achter het kruis, dan is het, omdat God doorgaat met Zijn genadewerk in uw leven en in uw hart.

En dan komt er een tijd dat ge aan het voorgaande niet zóveel meer hebt. We moeten leven uit Jezus' goed en we moeten gereinigd worden door Jezus' bloed.

En nu gaat het langs u heen. Ik kan het niet verder brengen dan het oor en ge weet niet hoe ik er soms smartelijk onder gebukt ga, dat ik zeg : "Nu niet verder". Maar het is mijn werk niet. Maar het is het werk van die dierbare Herder, van die dierbare Heilige Geest.

Ze waren Jezus gevolgd. Ze hadden van Zijn brood gegeten, zij hadden van Zijn wijn gedronken, ze hadden van Zijn vissen gesmaakt, Hij had ze doen neerzitten in gezelschappen op het groene gras. Hij heeft hun de zaligsprekingen doen horen. Hij heeft hun kinderen gezegend. Hij heeft hun doden opgewekt, Hij heeft hun gewonden en zieken genezen.

Wonderen heeft Hij gedaan en zij hebben uit Zijn wonderen geleefd. Toen zei Christus : "Uw hart worde niet ontroerd. Gijlieden gelooft in God, gelooft ook in Mij". En : "Het is u nut dat Ik wegga". Dan gaat dat tere leven voorbij. Dan worden de beloften als het ware - ze zijn niet verteerd, maar het is alsof ze zijn omgekeerd.

Lezen jullie nog thuis in de Bijbel ? Hoe is dat nu eigenlijk ? Ik zou er wel eens inspectie over willen hebben. Maar hier zijn vaders die niet lezen aan tafel. Hier zijn moeders die niet lezen aan tafel. En nu gaat het er niet om of ge een beetje weg zit te schuilen achter je pet. Maar als ge dan zelf geen God hebt, dan hebt ge de God van uw moeder nodig. En Hij schaamt Zich niet, ons broeders te noemen. Maar de tijd komt, dat ge met hete tranen zult bewenen dat ge in uw gezonde dagen Gods Woord onaangetaast in de linnenkast hebt laten liggen. De Bijbel zit misschien nog ingepakt, die ge met uw trouwdag hebt gekregen. Ik wil dit even aanhalen, omdat het misschien toch niet helpt. Maar het zal toch wel van mijn hand geëist worden. Wie leest er nog ? Wordt er nog gesproken ? Wanneer ge thuis komt heb ge het dan over de preek? Of hebben de vogelen des hemels het al weggepikt? Of zit ge hier te slapen en te dromen? Want dat gebeurt ook. Ge komt hier niet alleen om een offer te brengen en om God te dienen met uw gave, maar ge komt hier ook om God nodig te hebben in het luisteren.

En als ge nu weten wilt of ge bij die kudde en die schapen en lammeren van de Heere Jezus behoort, dan kunt ge het hieraan weten : Dat ge Hem bij dag en nacht nodig hebt. Dan kunt ge het hieraan weten : Dat ge Hem bij dagen en bij nachten niet nodig hebt. Hoe kan dat, bij dag en nacht Hem nodig te hebben en bij dagen en nachten Hem niet nodig te hebben ?

Maar iemand die niet zonder zelfkennis is, die zal het mij terstond toe stemmen. Want we krijgen in die weg den Heere nodig, omdat we Hem niet nodig hebben en omdat we Hem zo goed kunnen missen. Als ge de Heere niet nodig hebt om uw kinderen te onderwijzen, dan is het mis. En wanneer ge uw kinderen wel kunt onderwijzen dan is het ook mis.

Ge zegt : Dat is een leger van tegenstrijdigheden.

Ik kan het echt niet helpen. Want wanneer we daar van afgebracht moeten worden, dan is het dit : Dat de Goede Herder er Zelf aan te pas moet komen.

Dat is niet om achter die onmacht weg te schuilen, maar dat is om eens met uw onmacht te komen. Het is een schuldige onmacht. En dan kunnen we zeggen : Ja, maar wij vermogen niet en God moet het Zelf doen. Dat is allemaal waar, maar het is een schuldige onmacht en het is een zelfgewerkte ellende. En daarmee moet ge nu bij God komen met uw niet kunnen, met uw niet willen, met uw niet deugen. En ge hoeft heus niet af te wachten dat het nog eens anders bij u wordt, want het wordt niet anders. Het zal ook niet anders worden, alleen, omdat het zou zijn :

Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen, Men love Hem vroeg en spä.

Zijn Naam. En dat is ? Ik ga voor Mijne schapen henen en Ik drijf ze uit. En als ge nu ooit bij God komt, bij God de Vader, en als ge nu ooit een plaats zal krijgen in die hemelse schaapskooi, dan zult ge er zelf nooit gekomen zijn en dan hebt ge er zelf geen voet om verzet. Ja, ge zijt meegelopen. Natuurlijk, omdat ge getrokken werd. Maar omdat ge hier van alles afgedreven en uit alles uitgedreven bent, dan wordt ge ook

uit de kooi van uw godsdienst uitgedreven, dan wordt ge ook uit uw kerkelijk leven uitgedreven, dan wordt ge uit uw huwelijksleven uitgedreven, dan wordt ge uit uw maatschappelijk leven uitgedreven, dan wordt ge uit uw persoonlijk leven uitgedreven. Want wanneer Bileam daar staat tegenover de kerk van de oude dag en Bileam moet Israël vloeken, dan zegt Bileam : "Het is een enig volk. God ziet geen zonde in Zijn Jakob en geen overtreding in Zijn Israël". Dan moet Bileam vloeken, maar dan zegent Bileam en dan moet hij zeggen : "Het is een volk dat alleen woont en dat het geklank des Konings bij zich heeft".

Waar is het geklank des Konings ? Wanneer ge daar ligt te kruipen in het stof, dat is het geklank des Konings. Want dan komt die grote Koning aan Zijn onderdanen een kruimeltje te brengen als een hond aan Zijn tafel. De grote werken Gods liggen in het stof des doods. Daar heeft God Zijn Zoon gelegd als dat geheel enige Tarwegraan. Zijn we daar dan zó blind voor ? Ja, daar zijn we blind voor en daar hebben we geen behoefte aan. Van dat arme, heel arme leven moeten we niets hebben, niet zoveel, want dan worden we naakt uitgestroopt en dan blijft er niets anders over dan dat we uitgedreven worden. Ik ben de Goede Herder. En dat is nu zo goed, kind van God, dat Hij Zich niet aan ons stoort en dat Hij maar uitdrijft. Hij drijft maar af en Hij drijft maar uit. Ach, Heere, kom nog eens met die gesel van touwkens in mijn hart en komt het nog eens om te keren die wisselaarstafel en die duiven verkopen. Wat krijgt hij zich voor die uitdrijving over. Wat heeft hij er schik en zin in. Hij brult en hij staat er tegen en toch, daar strekt zich al mijn lust en liefde heen. En ge kunt er niet komen. Ge brult er tegen . Ge kunt het plekje en het plaatsje zien vanwege de ontvankelijkheid van Christus en vanwege de mildheid van God, maar we kunnen Hem aan zijn plek en aan zijn plaats laten. Maar Hij is de goede Herder omdat Hij Zich niet stoort aan het kwade, volk. Ach, er zijn er hier die aanstonds op het ziekbed geworpen zullen worden, ook van ons jonge volk en dan zullen ze leren vragen en leren klagen, dan zullen ze uitroepen : "O God". Maar God zal Zijn waarheid nimmer krenken. Hij heeft de lijn bij sommigen in ons midden laten schieten. Houd uw hart maar vast, geliefden, want ge hebt een vreeze gevreesd en zij zal u overkomen, enkel en alleen, omdat ge het zwaard al hebt gezien, het zwaard dat boven uw huisje en boven uw gezin en boven uw kudde hing. En? En zij bekeerden zich niet.

Hij was die Goede Herder en Hij stelde Zijn leven voor de schapen. En Hij had ze nooit bij Zijn Vader gebracht als Hij niet een heilig geweld op hen gepleegd had en op hen aangewend had.

Doch ge wordt liever door het volk van God gekust en gezegend dan dat ge van die Herder geslagen werd. Maar nuttig en nodig is het. Daarom is Hij ook de goede Herder, Hij laat niet af, Hij drijft ze uit.

Weet ge wat uitdrijving is ?

Dat is onweerstandelijke genade en daar gaat Hij mee dóór.

En weet ge wat uitdrijving is ?

Dat is ongevraagde genade en ongezochte genade.

Weet ge wat uitdrijving is ?

Kom dan en laat ons tezamen richten, en al waren uw zonden als scharlaken, Ik zal ze maken als witte wol. "Kom dan", zegt de Heere, "want er wordt geen onrecht in Mij gevonden".

"Ja", zegt ge, "God is liefde".

Gods liefde is Gods gerechtigheid. En Gods gerechtigheid is Gods liefde.

Wanneer ge niet hebt om te betalen, dan scheldt Hij u alles kwijt. Maar wanneer ge nog komt met een penning dan zult ge alles moeten betalen.

En Hij drijft ze uit. "Uw hart worde niet ontroerd", zegt Christus, "in het huis Mijns Vaders zijn vele woningen". Kijk en nu gaat Hij uit en Hij gaat voor hen heen. Ik ga heen om u plaats te bereiden. En wanneer Ik plaats bereid zal hebben, dan kom Ik weder tot u en dan zal Ik u tot Mij halen. Zo krijgt ieder zijn eigen tijd en zijn eigen plaats. Ieder krijgt zijn bestemde plaats, maar Hij gaat vóór. Hij gaat voor die schapen henen. Hij komt die weg te bereiden en plat te treden. Hij komt die plaats te bereiden. Hij gaat daar in voor het Aangezicht Zijns Vaders. Dat is een bestemde plaats en een toebereide plaats. En als, mag ik het zeggen, met eerbied gesproken, die plaats klaar is dan moet de vrouw en de man komen. Afgelopen. Dan kom Ik weder en kom u halen.

Gods wagens boven het luchtig zwerk,

Zijn tien en tienmaal duizend sterk,

Verdubbeld in getale.

Dan komt Hij voor en dan klinkt het in het hart van de Zijnen : Jozef leeft nóg en hij is een heerser over gans Egypteland. En dan rijden die wagens van Jozef, die wagens van vrije genade, voor de poort en de tent van het menselijk hart. En Hij geloofde hen niet.

Zie, dan heeft vader Jakob met zo'n lange weg en met zo'n dierbare bevinding nog een geschonken geloof nodig om een geschonken Heere Jezus te omhelzen.

En hij geloofde hen niet.

En toch, toen trok hij op en Jakob ging henen op de wagens van Jozef, op de wagens van Zijn bereidwillig volk en wanneer hij daar dan aankomt aan de grenzen van het land der belofte, dan moet hij het land der belofte ook nog uit.

Zijt gij het land der belofte wel eens uitgegaan? Zijt gij het land der belofte wel eens uitgedreven? Zijt ge wel eens over de grenzen gezet en over de grenzen gehaald? Want dat is almachtige genade.

En wanneer hij dan aan de grens van Kanan komt bij Ber-Seba - daar heeft zijn godzalig voorgeslacht geofferd dan durft Jakob de grens niet over. Ge kunt en ge durft de grens niet over dan alleen met uw God.

"Halt", zegt Jakob.

Wat heeft vader nu weer. Ja, dan worden die oude mensen ook eens een keer moeilijk en lastig, omdat die mensen alleen maar kunnen leven door uitdrijvende genade. Want de Heere zegt het zo duidelijk :

"Wat ik gebouwd heb, breek Ik af en wat Ik geplant heb, ruk Ik uit, ja het ganse land". En Hij keert hun gestaltenis op. Dan zal er niets van uw genade overblijven en van hetgeen ge wel eens denkt ervaren te hebben. O volk van Hierden en Harderwijk en waar ge vandaan komt, walgt toch en leert toch walgen van uw eigen hoogtes en van uw eigen stank.

En Ik drijf ze uit. Wat een genade, hè ?

Wat een genade als ge van de genade afgedreven wordt.

Wat een bekering als ge van uw bekering afgedreven wordt.

Wat een kennis als ge met uw kennis verloren gaat.

"Ja", zegt ge, "maar dat ware volk van God"

Weet ge waar dat volk is ?

In het hart van God, daar is het ware volk van God, maar wat ge hier bij de straat ontmoet niet. Dat zijn allemaal liefhebbers van Zichzelf.

"Ja", zegt ge, "maar wie Mijn volk aanraakt die raakt Mijn oogappel aan". Zeker geliefden, ik zou ze allemaal één voor één willen omhelzen. Want hieraan weten we dat we overgegaan zijn uit de dood naar het leven als we de broeders liefhebben.

En weet ge waar ik nu wel eens een ogenblik door getroost ben ?

Omdat ik geloof de gemeenschap der heiligen. Ja, dan geloof ik wel eens dat gij loopt te zuchten op de fabriek en dan geloof ik dat die vrouwen nog wel eens bij de wastobbe staan te janken, neen, niet omdat ze het zo godzalig hebben, maar omdat we 't met zijn allen missen. We moeten het eerst maar eens met zijn allen kwijt en het met zijn allen niet hebben.

Maar weet ge wat er dan op de bodem van het hart is ?

Ik geloof de gemeenschap der heiligen en dat is in de gemeenschappelijke verwachting : Uw heilzon is aan 't dagen, u is een beter lot bereid. Hebt ge het daarmee ?

Neen, maar ge mist het er weer eens opnieuw mee. Dan gaat het er niet over of ik het heb en het gaat er niet over of ge het kunt beredeneren, helemaal niet. Maar hier gaat het over : Of ge bang zijt dat het u voorbij zal gaan. Daar gaat het over en daar is die kerk bang voor. Ze zijn bang dat ze het mis hebben en dat het hun voorbijgaat, want ze nemen zich bij alle kenmerken waar, dat ze aan de verharding van hun hart overgegeven zijn en ze zien zich als een geesteloze en als een biddeloze en als een harteloze, ja, als een volk dat geen volk is. Wat is dat dan voor een volk ?

Dat is een volk der uitdrijving. Ja, Ik drijf ze uit.

Dat is wat, als ge eens van uw gebedje afgedreven wordt, als ge eens uitgeschud wordt.

Ge zegt : "Dat is de weg niet".

Neen, geliefden, dat is de weg niet. Wat is dan de weg ?

Ik ben de Weg. De Weg gaat voor u henen. Ik ben de Waarheid. Ik ben het Leven. En dan ?

Nu is dit het grote en het zoete en het zalige. Jezus had het eerst gezegd dat Hij de Weg was. Jezus had gezegd dat Hij de Waarheid was en Jezus had gezegd dat Hij het Leven was. Nietwaar ? Goed. Maar Hij moest het nog bewijzen, hè ? Ge kunt nu wel zeggen dat ge Jezus zijt en dat Ge de Weg, de Waarheid en het Leven zijt, maar Ge hebt het maar te bewijzen.

"Ja", zegt ge, "maar zo moogt ge niet tegenover de Christus zijn". O neen ? Christus heeft het Zelf gezegd : "Ik ga voor hen heen". Maar toen Hij uit het graf was opgestaan, toen kwam Hij het te bewijzen.

En Hij heeft het bewezen, de Weg, de Waarheid en het Leven te zijn. Ik ben de Opstanding. En nu ging Hij het nog meer bewijzen. Nu ga Ik voor hen heen. Na Zijn opstanding, nadat Hij met vele gewisse kentekenen Zich had geopenbaard aan Zijn discipelen.

En Ik ga vóór u heen. Dat wijst op Zijn hemelvaart. En dan zal Ik voor u hééngaan en vóór u heengaan. Want ge kunt voor iemand uitgaan en ge kunt voor iemand gaan werken en ge kunt ook voor iemand de plaats innemen. Dat zijn verschillende dingen, die Ik alleen maar even aanstip. Hij gaat voor hen heen, om hun plaats te bereiden in dat Vaderhuis met zijn vele woningen. Daar krijgt ieder zijn eigen plaats.

Is daar nog begrenzing in dat Vaderhuis hierboven ?

Wanneer ons van iets weinig bekend is gemaakt, dan is het daar wel van. Maar daar zijn toch woningen, verblijfplaatsen. Dat wijst toch ook op begrenzingen. Daar zullen wij ze ontmoeten die ons zijn voorgegaan. Zullen we ze dan herkennen? Is daar een weerzien ? Al die vragen kunnen zich opwerpen. De Bijbel geeft daar zo spaarzaam antwoord op. Noch ja, noch neen.

Maar wanneer Lazarus gedragen wordt in Abrahams schoot en wanneer daar aan de overkant die rijke is, dan is er een herkennen van Abraham en een herkennen van Lazarus. Ik zou het zó willen zeggen : Het weerzien is met het geloof verbonden. Er is een persoonlijkheid heengegaan en die persoonlijkheid was een kind van God en die persoonlijkheid laat hier achter de zoetste en dierbaarste herinnering. Het leven en de arbeid die ze hier hebben aangevangen zetten ze in de hemel voort. Het liefhebben uit God vandaan, wat hier op aarde is aangevangen, dat wordt in de hemel voortgezet. Het gebedsleven uit God vandaan, wanneer die moeders met hun kinderen en met hun beminden worstelden aan de troon der genade. "Ach", zegt ge, "ik weet het niet wat of het is met mijn kinderen te worstelen aan de troon der genade.

Weet ge dat niet ?

"Neen", zegt ge, "want ik ben zo geesteloos, alleen daarom zal ik verworpen worden".

Weet ge dan dit niet, dat, als er zo'n meid de deur uitgaat of wanneer uw kinderen naar school gaan of wanneer er een kleintje een boodschap moet doen of wanneer ge daar zit op uw fabriek of kantoor of waar ge zijt en dat ge een ogenblik uw kinderen en uw huisgezin bij u krijgt, weet ge dan niet te zeggen : "Ach Heere, kijkt U het maar na ?"

Daar gaat het over. Het gaat niet of ge lang op uw knieën kunt liggen. Maar het gaat over dat verdragende geschut, over die schietgebeden, wanneer ge met uw pet oploopt, wanneer ge daar op uw aardappelakker zijt : "Heere, kijkt u het maar na". Denkt ge dat ge het ooit verder brengt ? Maar dat zijt ge zelf nog niet. Dat is die goddelijke Inwoner, dat is die uitdrijvende genade. Ik geloof, maar kom mijn ongelovigheid te hulp. Zouden we wel geloven ? Maar van al het onze afgedreven. De schaapskooi hier beneden uit en naar de schaapskooi heen hierboven in een goede kooi op de bergen Israëls.

Daar zullen zij, Gods knechten met hun zaad ; ik geloof zeer zeker dat ik met die kleine kudde, die God mij hier toevertrouwd heeft, aanstonds voor Gods troon zal staan. Maar er zullen er ook gemist worden. Maar het grote zal zijn, dat wij er zelf ook zullen wezen. Hij gaat voor hen henen. Want in dat Vaderhuis zijn vele woningen. Maar die vele woningen hebben één harmonisch geheel. Die vele bewoners leven uit één leven en die leven voor éne God.

Stelt ge daar de ruimte en de woningen voor zoals hier ?

Ganselijk niet, maar de geestverwante zielen die hier op aarde elkander hebben leren vinden, zullen ook dáár zijn. Het zal daar niet een werkeloosheid zijn. Ge zult daar niet in rijen van duizenden en honderdduizenden neerzitten en dan maar psalmen zingen. Zo is het niet. Maar het zal wezen, wanneer we Hem mogen zien : Hij heeft ons Gode gekocht met Zijn dierbaar bloed. Volk, kunt ge er niet eens naar verlangen om de Heere Jezus te zien ? Dan gaat Hij daar en dan rijdt Hij daar heen over de eeuwige heuvelen en dan zullen we Hem zien, die Koning der ere, zoals Hij is.

Er zijn vele woningen. Ieder krijgt daar zijn eigen plaats en bedoening en toch kunnen we het ons niet indenken.

En weerzien ?

Ach, mijn moeder zei tegen mijn broer toen hij ging sterven, en ze had al een paar jongens in dat jaar verloren : Goof, hij heette Goof, en hij was zesentwintig jaar. In dat jaar waren twee van mijn broers, één van drie en twintig en een van zestien heengegaan. God kwam mij in datzelfde jaar tot de bediening te roepen. Ja, toen stierf er een broer van zes en twintig jaar aan de andere kant van de wereld, die was officier bij de Rotterdamse Lloyd. O God, zei mijn moeder, ik kan het niet meer zien dat Gij mijn kinderen wegneemt. Drie uit het huis begraven in een jaar tijd. "Nu", zegt God, "dan zal Ik het wel anders doen".

Een telegram uit Australië : afgezet aan de Westkust van Australië Jaap Rustige. De volgende dag dood en begraven.

Toen hoefde moeder het niet meer te zien. Toen had God het aan de andere kant van de aarde gedaan. Radeloos was mijn moeder. God is mij in een loerende beer veranderd. Hij heeft mij van mijn kinderen beroofd. Daar heb ik haar zesendertig uur in zien liggen, dat ze zei : "Praat mij niet meer van God".

En toen : "Ben ik u niet beter dan tien zonen ?" Toen : "Ja, Heere, nu hebt Gij mijn jongens genomen en Gij hebt ze tot Uw kinderen gemaakt". Zo heeft God uw vrouw weggenomen. Ja, daar moogt ge wel over treuren, maar ze was van Hem.

Ik ga heen om u plaats te bereiden. Dat doet alleen de Eigenaar. Hij is tot Zijn hof gekomen om Zijn leliën te verzamelen.

Wat denkt ge ? Wanneer ge dan aanstonds daar zijt en komen moogt, wat denkt ge dan, dat ze zullen zeggen en zullen zijn ?

In God zijn we ze kwijtgeraakt en alles wat we in God kwijttraken, bezitten we voor eeuwig.

Dan zal het zijn : "Wat heb ik toch lang op je gewacht".

Zonder ons zijn zij, in de hemel niet volmaakt. Het is geen gedeelde kerk. Wat hier op aarde gebonden is, dat zal in de hemel gebonden zijn. De kerk Boven is zonder de kerk hier niet volmaakt. Ze hebben lang gewacht, maar wachten zonder smart. Hebben ze dan daar wetenschap wat er hier op aarde gebeurt ?

We weten het niet. Maar wanneer we daar die wolk van getuigen rondom ons hebben liggen en wanneer ze ons toewenken en toevoegen : Houdt aan, grijpt moed, - dat is uit het Vaderhuis vandaan - uw hart zal vrolijk leven. Wij zijn ook dat pad gegaan en wij zijn ook die weg gegaan. We zijn struikelende en vallende naar het Jeruzalem hierboven getrokken. En dan was de trekking en de zuigkracht van die poorten, van die vrijstad zo krachtig en die poorten stonden zo open, dat ge bij ogenblikken wel eens een weinig verheuging mocht hebben, een weinig vertroosting en een weinig bemoediging, en dan hoefde er niets meer bij. Want :

God was aan mijn zij,

Hij ondersteunde mij

In 't leed, dat mij genaakte.

Ik zal, vol heldenmoed.

Ja, want er is een heel leger voor die hemelpoort. De zonde en satan en geweld en wereld en ons eigen vlees, alles houdt ons tegen. Maar ik ga u voor, en dan baant Hij de weg. En dan kan er niets meer tussen. Want Hij is Zelf de Weg. Ik ga heen om u plaats te bereiden. De voorstelling zou u wellicht kunnen bekoren en het schilderen van de waarheid zou u wellicht kunnen ontroeren en aangrijpen. Maar dat is geen grond en dat is niet genoeg.

Maar wanneer we een plaats zullen krijgen in het huis des Vaders hierboven, dan zullen we hierbeneden eerst een "woning des Vaders" gemaakt moeten worden. Dan zijn we hier op aarde woningen des Vaders. Dan zijn we hier, met eerbied gesproken, toebereid door de almachtige genade Gods. Want wij zullen woning bij u maken. Maar dan zijt ge niet vreemd, maar dan hebt ge kennis aan de waarachtige bevinding van Gods ware volk. Want dan wordt ge door God opengelegd en dan wordt ge door Gods Geest ontdekt. En dan komen er zodanige beroeringen en dan is er zoveel smart over de zonde. Waar is nu de smart over de zonde en de schuld bij ons ? We zitten nu wel knus bij elkaar, maar mensen, waar hebben wij het over ?

Ik wil jullie en mezelf niets verwijten, dat is het niet, daar gaat het niet over. Maar we hebben het niet over zonde en schuld. Wie heeft het nu eens gedaan ?

"Ja", zegt ge, "dat is een Godsdaad".

Dan wordt ge uitgedreven. Maar het zal wat zijn, als ge aanstonds denkt in te gaan in de poort, en uw vader zal zeggen : "Ja, Heere, zo is het". En dat komt en dat gebeurt ook. Genade is geen erfgoed. En al zijn zij ingegaan door de enge poort, daarom is het niet gezegd dat gij en dat ik in zal gaan door de enge poort !

Daarom uitgedreven. Daarom hiér reeds een woning des Vaders. Het wissel wordt niet verlegd naar de eeuwigheid, maar hier in de tijd zal het geleerd worden : De Vader Zelf heeft u lief. Hier zal het geleerd worden: en Wij zullen woning bij u maken. En dan komt hier al de uitdrijving en de afbraak en de neerwerping.

Ja, in welke kleding zullen we tot God naderen ? Met make-up ? Gelooft ge dat werkelijk ?

Neen, dat geloven jullie niet.

God brengt Zichzelf zó dicht bij, dat God zegt : En Ik zal woning bij u maken waar geen woning is. En daar krijgt de ziel zich voor over, dan zegt hij : Heere, breek de panelen er maar uit. Breek maar door, en trek mij maar. En zo gaat God voor, zo gaat Christus vóór. Dan is het geen stuk theologie en dan is het geen verhaaltje. Neen. Maar dan is het een barre en een bittere zoete werkelijkheid.

Hoe kan dat nu : Een bittere zoete werkelijkheid ?

Ik kan het ook niet nader verklaren, maar het is toch zo zoet en zo zalig als God, met eerbied gesproken, u ondersteboven loopt. Want dat doet Hij niet om u te vertreden, maar dat doet Hij enkel en alleen :

Maar Ik die Vorst, Ik de Baas, met zoveel macht bedeed, zal Mijne stem op het wereldrond van uw hart doen horen. Daarom is het :

Mijne schapen horen Mijne stem.

En daarom is het ook : "Heere, zegt U nog eens wat tegen mij. Doet u nog eens wat". Dan kunnen ze daar zo onuitsprekelijk naar verlangen dat de Heere Zijn stem nog eens doet horen. Ja, als Hij dan Zijn stem nog eens doet horen in de binnenkamers van uw hart, dat is echt, zó echt, dan is er vrede aan uw tafel, hoewel de vlammen er uitslaan aan de overkant. Want als het dan eens vrede is in het hart van de vrouw, dan kan de man aan de overkant u met zijn ogen wel doodpikken, omdat hij vanwege die verrotte jaloezie de zaligheid wel aan zichzelf gunt en het niet kan hebben dat zijn vrouw hem vóórgaat.

Denkt ge dat gij genade bezit ?

Al had God de schuld van Abrahams kroost, van al Gods kinderen samengebonden, het bloed van Jezus Christus reinigt van Mie zonden.

"Ja", zegt ge, "maar als iemand de zonde tegen de Heilige Geest gedaan heeft ?"

O, zijn jullie daar niet bang voor ? Zijt ge daar nooit bang voor geweest ?

Nu, blijf dan met uw handen van een ander af.

Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen.

Neen, geliefden. Die hier niet in de hel geweest is, komt niet in de hemel. Ge moet hier in de hel geweest zijn. Daarom : Die verloren zijn, die gaan niet meer verloren, maar die zijn behouden. Ik ga heen om u plaats te bereiden.

En zo gaan we dan aanstonds de Olijfberg op en zo zullen we aanstonds Jezus zien heenvaren voor Zijn ganse kerk.

En nu gaat het er maar over : Aan welke kant valt ge ? Aan welke kant zijt ge gezet ?

Ik weet het best. We gaan aanstonds weer heen. Ieder gaat naar het zijne, de een moet de aardappelen opzetten en de ander moet naar de groente kijken, en een derde steekt een sigaret op en zo voort, en we leven maar weer verder en we leven zonder God en zonder Christus.

Bevalt het jullie niet ? Is het te scherp? Moet ik er nog wat bij zeggen ?

En zij zullen niet verloren gaan, die zo gesteld zijn.

Zij zullen niet verloren gaan die al verloren zijn in zichzelf.

Zij zullen niet verloren gaan die helwaardig zijn in zichzelf. Maar dan komen we ook in de vrucht van het leven openbaar.

En dat is ? God heb ik lief, want die getrouwe Heer, hoort mijne stem, mijn smeking, mijn klagen. En dan hebt ge ook dat volk lief.

En dan reist ge ook in gezelschap van Zijn lievelingen en van Zijn engelen en dan zult ge ook beschermd worden op de weg en dan zult ge ook veilig aankomen, want dan is ook u een Tehuis bereid.

Maar dan zult ge ook hier het kenmerk dragen dat echte kinderen eigen is.

Want echte kinderen hebben wel eens heimwee, en echte kinderen verlangen ook wel eens naar huis. Halleluja.

Amen.

O Heere, mochten wij dan bij dat heimweevolk behoren, mocht ons die krankheid niet vreemd zijn, die ziekte des heimwee' s, dat verlangen, om het van U te mogen ontmoeten, om het nu van U eens zeker te mogen weten : Gij zijt de Mijne, zoals ge zijt, zo recht en zo slecht als ge zijt, met uw ongeloof, met uw wantrouwen, met uw zonden, met uw dagelijkse afmakingen, met uw verzet en met uw vijandschap, met uw omzwerven en met uw afdwalen, gij zijt de Mijne en Ik ben voor eeuwig de uwe.

Amen.

Onze slotzang zij uit de 115e psalm en daarvan het 7e vers :

*Elk, die Hem vreest, hoe klein hij zij of groot,
Wordt van dat heil, die weldaân, deelgenoot.
Hij zal ze groter maken,
En z' u, zowel als 't kroost, dat gij bemint,
Dat nevens u, zich aan Gods wet verbindt,
In dubb'le maat doen smaken.*

Laat ik nog even mogen mededelen dat we aanstaande donderdag Hemelvaartsdag hebben en dan hopen we 's morgens aan deze plaats voor te gaan.

Nu is Hemelvaartsdag over het geheel genomen uitgaansdag. En nu weet ik wel dat er hier ook zitten die uitgaan, want met Hemelvaartsdag gaan we dáár naar toe. Dat laat ik allemaal op zijn plaats.

Maar als we recht voor God mogen zijn, dan gaan we niet uit maar dan komen we naar de kerk.

En dan zullen we hier samenkomen als God het wil op de Olijfberg of onder de Olijfberg. Nu moeten jullie zelf maar uitmaken wat het verkieselijkste is.

Maar als het nu beter is onder de Olijfberg dan gaan jullie niet uit.

En als het nu beter is op de Olijfberg dan gaan jullie ook niet uit.

Gaat thans henen in vrede :

De Heere zegene u en de Heere behoede u,

De Heere doe Zijn Aanschijn aan u lichten en zij u genadig,

De Heere verheffe Zijn Aangezicht over u en in u en geve u vrede.

Amen.

EN HET NET SCHEURDE NIET

Laat ons dit godsdienstig samenzijn aanvangen door met elkander te zingen uit de 66e psalm en daarvan het vijfde vers :

*Een net belemmerd' onze schreden;
Een enge band hield ons beknelde;
Gij liet door heerszucht ons vertreden;
Gij gaaft ons over aan 't geweld;
Hier scheen ons 't water t' overstromen,
Daar werden wij bedreigd door 't vuur;
Maar Gij deedt ons 't gevaar ontkomen,
Verkwikkend ons ter goeder uur.*

U zal worden voorgelezen uit het Evangelie van Johannes, het 21e hoofdstuk van vers 1-13.
Doch lezen wij vooraf de Heilige Wet des Heeren.

Johannes 21 : 1-13 :

1 Na dezen openbaarde Jezus Zichzelven wederom den discipelen aan de Zee van Tibérias. En Hij openbaarde Zich aldus:
2 Er waren tezamen Simon Petrus, en Thomas, gezegd Dídymus, en Nathánaël, die van Kana in Galiléa was, en de zonen van Zebedéüs, en twee anderen van Zijn discipelen.
3 Simon Petrus zeide tot hen: Ik ga vissen. Zij zeiden tot hem: Wij gaan ook met u. Zij gingen uit en traden terstond in het schip; en in dien nacht ving zij niets.
4 En als het nu morgenstond geworden was, stond Jezus op den oever; doch de discipelen wisten niet dat het Jezus was.
5 Jezus dan zeide tot hen: Kinderkens, hebt gij niet enige toespijs? Zij antwoordden Hem: Neen.
6 En Hij zeide tot hen: Werpt het net aan de rechterzijde van het schip, en gij zult vinden. Zij wierpen het dan, en konden hetzelfde niet meer trekken vanwege de menigte der vissen.
7 De discipel dan welken Jezus liefhad, zeide tot Petrus: Het is de Heere. Simon Petrus dan horende dat het de Heere was, omgordde het opperkleed (want hij was naakt) en wierp zichzelf in de zee.
8 En de andere discipelen kwamen met het scheepje (want zij waren niet ver van het land, maar omtrent tweehonderd ellen), slepende het net met de vissen.
9 Als zij dan aan het land gegaan waren, zagen zij een kolenvuur liggen, en vis daarop liggen, en brood.
10 Jezus zeide tot hen: Brengt van de vissen die gij nu gevangen hebt.
11 Simon Petrus ging op en trok het net op het land, vol grote vissen, tot honderd drie en vijftig; en hoewel er zovele waren, zo scheurde het net niet.
12 Jezus zeide tot hen: Komt herwaarts, houdt het middagmaal. En niemand van de discipelen durfde Hem vragen: Wie zijt Gij? wetende dat het de Heere was.
13 Jezus dan kwam, en nam het brood, en gaf het hun, en den vis desgelijks.

Votum :
O Heere.
Amen.

Proberen wij nu te zingen uit de 43e Psalm en daarvan het 5e vers :

*Mijn ziel, hoe treurt ge dus verslagen?
Wat zijt g' onrustig in uw lot?
Berust in 's HEEREN welbehagen;
Hij doet welhaast uw heilzon dagen;
Uw hoop herleev', naar Zijn gebod;
Mijn redder is mijn God.*

Het aardse moet vaak mislukken opdat wij het hemelse zouden vinden.

Wie de zegen van vruchteloze arbeid niet kent, zal het ook niet ervaren : Gij zijt de Mijne en Ik ben voor eeuwig de Uwe.

De zegen van vruchteloze arbeid, de zegen van slapeloze nachten, de zegen van een niet te peilen verdriet, de zegen van een moeilijk lichaam, de zegen van een tevergeefs, altijd weer tevergeefs roepen voor uw eigen waarneming aan de troon der genade.

De mislukking van alle aardse arbeid om het hemelse te vinden. Dat doet God door Zijn Heilige Geest.

En nu kunnen wij daar het onze van denken, maar zolang ge nog denken kunt hebt ge nog wat. Maar als ge niet meer denken kunt, als ge daar als een dwaas neerzit, wanneer Hemel en aarde u vergaat, wanneer ge daar komt dat ge zegt : "Ze kunnen mij wel naar een inrichting brengen", dat dat ook Godsopenbaringen zijn, dat vertrouwen we niet.

En omdat we dat niet vertrouwen en verstaan, komt, omdat we geen geestelijke mensen zijn. Wij zijn beestelijke mensen, we zijn als de beesten die vergaan. Bevalt het jullie niet ? Ik kan er niets aan doen. Maar die waarachtig zich leert kennen, dat God de Heilige is en dat God de zonde niet mis kan kijken, die heeft een God voor zijn hart. En daar komt het maar op aan. De boodschap uit de Bijbel predikt ons niet alleen de heilsfeiten, niet alleen de historische waarheid. Maar de boodschap uit de Bijbel moet ons prediken hoe het van binnen bij ons gesteld is.

Want de Heere kan nabij zijn, maar dat is toch nog niet zaligmakend ? Ge kunt een God bij u hebben en rondom u en dat ge toch nog geen God in u hebt. En dat die heilsfeiten nu innerlijk geleerd moeten worden, dat kunt ge toch met uw verstand niet beslaan.

Maar Gods kind is eigenlijk veel te bang voor zijn verstand. Bidt maar veel om blinde ogen en om dove oren. Anders is er toch geen openbaring nodig, als er bij ons nog wat is. God moet Zich, met eerbied gesproken, openbaren. Dan gaat het Goddelijke Wezen voor ons open.

En wanneer dan een kind van God klagen mag - want ge moet maar weer eens mogen klagen - dan ligt daar een ademtocht in. En als hij eens klagen mag : Mijn weg is voor den Heere verborgen en mijn recht gaat aan mijn God voorbij ; wat is dat dan een gelukkig mens, want die zegt : "Mijn God". Dus die had een God.

Neen, dat was geen overmoed, neen, dat niet. Maar toch zegt hij het maar. En als de ziel zó mag klagen, dan komt de Heere Zich te openbaren. Dan zegt de Heere : "Kijk er maar eens in, Mijn kind". Dan moogt ge er eens inkijken. God is nooit te groot voor Zijn kind en Zijn kind is nooit te klein voor God.

Maar dan zijt ge ook kind. Uw Vader is nooit te groot, want er is een familiariteit van het kind, de jongen met zijn vader. En dat kind is nooit te klein voor die grote vader. Want het is zijn jongen. Zo worden de dingen niet begripmatig, maar zo worden ze levendig.

Waar komt dat geloof vandaan ? Zeg het eens ? Waar komt uw gebed vandaan ? Waar komt het leven vandaan ? Kunt ge het verklaren ? Zeg me eens wat het leven is ? Toen ze op het punt stonden het te ontdekken, hadden ze het net met het lancet doodgemaakt !

Welnu. Die de Naam van Christus noemt, sta af van ongerechtigheid. En dit is ongerechtigheid :

Als ge het zelf wilt zijn en als ge het zelf wilt doen.

Als gij bidden wilt, dat is ongerechtigheid.

En als gij wilt geloven en als gij wilt werken, dat is ongerechtigheid. Want het ligt in een Ander.

En dan openbaart Hij Zich op verschillende wijzen. Jezus heeft Zich aan de Emmaüsgangers anders geopenbaard dan aan Maria Magdalena. Hij heeft zich weer anders geopenbaard aan Thomas dan aan Simon Petrus.

En nu gaat het er maar over, of Hij Zich aan u en aan mij geopenbaard heeft. Want anders is het niet dan een stuk historie, en dan is het Paasfeest geweest en dan hebben we het over de heilsfeiten en dan hebt ge een heilsfeitengeloof.

Dat Jezus het ongeloof in Maria Magdalena overwonnen heeft, dat is kostelijk. Maar als Hij het in mijn hart niet overwint, dan ga ik naar de hel. En is er dan nog onderscheid ?

Neen. Maar Hij kent degenen, die de Zijnen zijn. En als ge nu één van de Zijnen zijt, dan kunt ge niet naar de verdoemenis, want daar zijt ge al. Ge leeft in uw eigen huis en aan uw eigen tafel en in uw eigen werk en omstandigheden de verdoemis al uit. En dat is ook genade. Maar er zitten hier zoveel van die dode elementen, die dat wel napraten en nadenken, maar die er nog nooit waarachtig verdriet over gehad hebben. We kunnen het allemaal wel nazeggen en toestemmen, maar Ik ben van Uwe wet te schenden, krom van lenden, ik ga de ganse dag in 't zwart.

Denkt ge dat God geen geklank zal hebben in Hierden en Harderwijk, denkt ge dat ? Denkt ge dat ge eeuwig stom zijt ? Ik wil het niet forceren en ik kan dat ook niet, want God heeft mij er als een vaatdoek buitengesmeten.

Maar is de Heere dan nooit eens goed voor jullie ?

Is het dan nooit eens : Ik zal met met mijn ganse hart Uw eer vermelden, Heere, U dank bewijzen.

"Neen", zegt ge, "ik heb geen hart om de Heere te vrezen". Neen. Ge hebt een hart om God te vloeken en daarmee moet ge God grootmaken, met dat vloekende hart.

Want ge hebt niet anders. En daar hebt ge dan maar mee te komen. Maar nu wilt ge met een zegenend hart komen, met een rein hart, ge wilt komen als een mens die niet gezondigd heeft. Maar dat zal niet gaan. En daarom is die vruchteloze arbeid.

God laat u kruipen, hoor. "O God, bekeer mij". Nu ik wil er niet mee spotten maar als ik vraag of God mij bekeert, dan meen ik het niet. Ik meen het wel maar toch meen ik het niet. Wie komt er naast mij staan ? Ik vraag of God mijn leven wil besturen en ik ben als de dood, dat Hij het doet. Want dan moet ik een pad op dat mij helemaal niet ligt. Ik lei voor U mijn hart en wandel bloot. Dat kunnen we niet. Maar dat doet de Christus Gods, onze Oudste Broeder, die legt voor Zijn Vader uw en mijn hart en wandel bloot.

En in welke weg dat nu geleerd wordt, hadden wij ons voorgesteld in dit morgenuur te beluisteren.

Het is niet bij Jozef om Farao's welstand aan te zeggen, neen. En Michal verachtte David in haar hart.

En nu moet ge eens opletten of dit vanmorgen in jullie hart niet is ten opzichte van deze man. Zij verachtte hem in haar hart. Maar ze was er inmiddels mee getrouwd, hè ? En daar gaat het om.

En als de Heere nu nooit eens goed was, nu dan werd ik net zo lief kastelein. Denkt ge, dat ik dan nog naar de kerk ging ? Dan is de wereldling vrij wat eerlijker. Want wat doen we nu eigenlijk hier ?

Het woord van onze tekst is uit het u voorgelezen Schriftgedeelte, Johannes 21 vers 11 het laatste gedeelte :

"En het net scheurde niet"

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur.

Hoe men ziet en hoe de wereld ziet op Gods kerk.

Hoe ze ziet op Gods kind.

En hoe ze ziet op Gods werk.

Proberen wij tot God te naderen.

Zetten wij ons godsdienstig samenzijn voort door met elkander te zingen uit de 33e Psalm het 5e en het 6e vers :

*Geen ding geschiedt er ooit gewisser,
Dan 't hoog bevel van 's HEEREN mond:
Zijn Godd'lijk' almacht spreekt, en 't is er,
Zijn wil gebiedt, en 't wordt terstond.
Schoon de heid'nen samen
List op list beramen,
God verbreekt hun raad;
Schoon de mogendheden
Snood ontwerpen smeden,
Hij belacht haar haat.*

*Maar d' altoos wijze raad des HEEREN
Houdt eeuwig stand, heeft altoos kracht;
Niets kan Zijn hoog besluit ooit keren;
't Blijft van geslachte tot geslacht.
Zalig moet men noemen,*

*Die hun Maker roemen
Als hun HEER en God;
't Volk, door Hem tevoren
Gunstig uitverkoren
Tot Zijn erv' en lot.*

De discipelen zijn naar Galilea gekomen, het land van Zebulon en Naftali. In Galilea zijn ze door Christus Jezus besteld. En daar vertoeven ze aan een historische plaats, aan de oever van de zee van Tiberias. Menigmaal hebben ze hier met de Meester gewandeld en nog ruist de stem van Jezus langs de glooiende heuvelrug van de zee van Tiberias. Nog ruist het hier na : "Zalig zijn de armen van geest". Nog horen wij het ritselen van Zijn stem in het : "Zalig zijn zij, die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid".

Een historische plek.

Daar zijn ze. Strak en stil ligt daar het water van de Zee van Tiberias. Enige schepen liggen daar nog op het strand.

Daar is de kerk. Daar is de bruid van Christus. Simon Petrus, die zijn Meester heeft verloochend ; Thomas de neerslachtige ; Nathanaël de intellectuele en Johannes en Jakobus, de zonen van Zebedeüs en nog twee anderen. Een zevental. Die twee anderen worden niet met name genoemd. Waarom niet ? Dat zouden gij en ik kunnen zijn. Een naamloos volk. Dat zouden gij en ik kunnen zijn, wanneer uw naam ingeschreven was in het boek des levens des Lams.

Daar krijgt ge dan ook mededeling van.

En de allereerste mededeling is : Dat ge gekend zijt.

Ge kent uzelf niet Maar hieraan zijt ge gekend, dat ge uit de dood overgegaan zijt in het leven.

Ge vertrouwt het zelf niet ge kunt er geen verslag van uitbrengen. Ge verstaat het niet Maar hieraan zijt ge gekend, dat ge overgegaan zijt van de dood in het leven : Dat ge overgegaan zijt in de duisternis.

"Ach", zegt ge, "weer zo'n rare uitdrukking van u. Ge moet toch eens anders gaan leren zeggen".

Ik leer het nooit anders. God brengt u in de duisternis. En ge kunt de duisternis alleen maar weten, duisternis te zijn, wanneer ge licht krijgt in uw hart.

Hoe kunt ge nu over uw donkerheid klagen als ge niet weet wat licht is ? Maar hieraan zijt ge dan gekend. Simon Petrus en Thomas en Nathanaël, de oprechte en de zonen van Zebedeüs en nog twee anderen, samen zeven. Dat is het verbondsgetal. Dat is het heilige verbondsgetal, het volledige getal van de kerke Gods, waar hij de Zijnen bij name kent Dat is het getal van de volheid. De kerk van vandaag is ook zeven.

En nu kunt ge het hieraan weten, dat gij er bij zijt : Wanneer ge er voor uw eigen besef buiten staat.

Want gij hebt geen naam en gij kunt ook geen zaken verklaren.

Hebt ge u dan zomaar bij dat volk gevoegd ?

Neen, geliefden. Voor uw eigen besef wel, maar wanneer ge met Petrus en Nathanaël in- en uitgaat en met Johannes, de Apostel der Liefde, dan is het in uw hart uitgesproken : Kom, ga met ons en doe als wij. Dan ging er zoveel van dat volk van God uit dat ge niet anders kon. Ge kon er jaren tegen vechten en tegen strijden. Maar dat is het werkende genadeverbond.

Ik bespeur dat er zoveel zijn die geen werkend genadeverbond hebben. Maar gij werkt niet, maar het genadeverbond werkt in u en brengt u in verband met Zijn kerk en het verbond met een drie-enig God.

Niet of gij werkzaamheden hebt. Die krijgt ge nooit. Ge moet u nooit wijs laten maken dat ge werkzaamheden moet hebben. Die krijgt ge alleen in Christus.

Een drie-enig God heeft alleen maar werkzaamheden. Dat is de verkiezing van God de Vader, de eerste Persoon. De koping en de verlossing van de tweede Persoon. En de toepassing en de bewerking van de Heilige geest. Hebt gij er dan ook wat aangedaan ?

Praat mij niet over die dingen, doe dat niet.

Of er dan geen werkzaamheden zijn ?

Inderdaad, dan wordt ge meegenomen. Dan is het : Hij zette mij op de wagens van Zijn bereidwillig volk. Dan hebt ge dit tot ervaring : Al mijn vredegenoten geven acht op mijn hinken. Dat is de kerk. Ze kijken allemaal op uw hinken. Maar Gij zijt mij een schrikkelijk Held.

En als ge dan de vertrapping nabij zijt en de vergruizing - want zij hadden ons bijkans van de aard' verdaan. Dat is de kerk ! Ware de Heere niet bij ons geweest, wij waren allang in onze druk vergaan. Denkt ge dat ik vijftig jaar in Hierden zou gezeten hebben en nog sta en in een zekere welvaart en dat dat van jullie afhangt ? Helemaal niet. Jullie moeten niet voor mij zorgen maar ge moogt voor mij

zorgen. Dat mag. "En daarom heb ik bevel gegeven", zegt Boas tegen Ruth, dat de jongens u niet zullen aanraken".

En daarom heb ik bevel gegeven, dat we in dit morgenuur hier nog bij elkander mogen zijn. Want die de Naam van Christus noemt, die sta af van zijn eigen willen en werken, die sta af van zijn eigen geestelijk leven. Want die gaat als een dode hond over de aarde. Zo nameloos en diep ongelukkig, dat hij zegt : "Laat me maar".

Want dáárom zijn ze zo, omdat ze van hem gekend zijn. Dat is niet het oppervlakkige, neen.

Want ze leggen zich zo voor God neer, dat de Heere het nu eens zou zeggen of het bij hen nu waar en oprecht werk is. Daar krijgen ze zich glad voor over.

Beproef vrij van omhoog, Mijn hart, dat voor Uw oog Alwetende, steeds open ligt.

Waar God tegen ligt, daar zijn zij ook tegen. Ze zijn tegen de zonde. Daar is God tegen en daar zijn zij ook tegen.

En waar God voor is, daar zijn ze zelf ook voor. God is voor heiligheid en daar kiezen ze zelf ook voor. Want ze zijn het, met eerbied gesproken, met God eens geworden. God in zijn roepen : Wees heilig, want ik ben heilig. En zonder heiligmaking zal niemand God zien. Dat is het roepen en het raadsbesluit Gods. En daar zijn zij het mee eens geworden in de keuze. Daar strekt zich al mijn lust en liefde heen.

En nu hebben ze het in die weg alleen maar te verzondigen.

Waarom ?

Omdat er twee samenkomen in de weg van het genadeverbond. Dat is de Borg en Middelaar. Dat is Hij in het wit en in de luister. En zij zijn dat is de kerk - in het zwart. Wat ziet gij mij aan, dat ik zwartachtig ben ? De zon heeft mij beschenen. "En ge moet mij niet vertrouwen", zegt de bruid, "want ik heb mijn wijngaarden niet gehoed en naar de geiten van mijn moeder niet omgekeken". Dan moet ge niet vragen hoe ze zichzelf heeft leren kennen.

En zo gaat de kerk er ook heen. En als ze daar dan vertoeven als kerke Gods en de Heere is er niet, en als die wateren daar uitgestrekt liggen dan zegt Petrus : "Ik ga vissen. Als het nu toch zo is, nu dan ga ik maar vissen, hoor. We moeten toch eten en drinken, het is niet anders. Ik ga vissen". En als ge nu gaat vissen dan zeggen ze....Neen, dat is het ook niet, hij had moeten wachten. Dat is het ook niet. Zou de Heere dan niet terugkomen ? Indien Hij vertoeft, zo verbeidt Hem want Hij zal gewisselijk komen en niet achterblijven.

"Nu", zeggen die anderen, "dan gaan wij ook maar met je vissen". Het is toch niet anders.

Of ze gedacht hebben dat Jezus komen zou ?

Inderdaad, dat hebben ze gedacht. Waarom wachten ze dan niet ? Weet u het ? Ik weet het niet. Ik ga vissen. Het is toch immers niet anders. En ze hebben nog wel eens wat gevangen en wat gehad. En dan gaan ze. Dan gaan ze in het schip. Petrus aan het roer en Jakobus en Johannes aan de riemen. Dan steken ze af naar de viswateren. Wijsheid hebben ze genoeg en kennis ook. Ze gaan vissen, afgelopen. Ze hebben dat zowat hun hele leven gedaan.

En in die nacht vingen ze niets.

Al hun moeizame arbeid is tevergeefs. Ze steken af naar de diepte. Zij hebben toch hun kennis ? Het zijn stoere en ervaren vissers. En hoe ze zich ook wenden naar de viswateren en hoe ze zich ook keren op het schip en hoe ze ook doen, maar die ganse nacht vingen ze niets. Er staat zo als Petrus zegt : Ik ga vissen : En Jezus openbaarde Zich aldus.

En in die nacht vingen ze niets.

Ook een Godsopenbaring als ge eens niets vangt. Hij openbaarde Zich aldus : Dat ze die ganse nacht niets vingen.

Hebt ge daar kennis aan ? Hebt ge uw kussen wel eens omgedraaid omdat het nat was van de tranen ? Hebt ge het weleens omgekeerd dat ge de droge kant maar weer eens nam ?

Want zo gaat het in schrikkelijke nachten : Gij hield mijn ogen wakende. En ge weet met uw verdriet geen raad. En er is geen troost, want er wordt niets gevangen. En de duivel is wakker, want hij is de vorst der duisternis. En dan is de één met de ander verlegen. Ben je wakker, Janus ?

Neen, Janus is niet wakker, maar Janus kan niet slapen. Zo kan het ook zijn. Maar Janus zegt niets. Hij ligt met zijn gezicht naar de muur. En die vrouw zegt ook niets. Ze ligt maar te schreien en ze heeft haar kussen al eens omgekeerd vanwege de natheid van de tranen. Weet ge wat die twee doen ? Die zijn aan het vissen.

En dan doen ze het zus en dan doen ze het zo. En dan werpen ze dat net uit aan hun kant. De vrouw doet het aan haar kant en die man doet het ook aan zijn kant. Niet aan de andere kant, want dan moeten ze elkaar storen. Dat doen ze niet. Ze vissen elk aan hun eigen kant. En zo kunnen daar twee zielen neerliggen, die elkander niet verstaan, en die elkander niet begrijpen en die toch in de grond der zaak van elkander houden.

En zo heeft God de kerk en de mensen samengevoegd. En zo brengt ge uw nachten door met klagen en met vragen : O God, het mocht U behagen. En dat ge niet meer bidden kunt en dat ge in die nacht uw handen naar God uitstrekt : Morenland zal zijn handen naar God uitstrekken. O Heere, Gij hebt nog nooit gezegd : Zoek Mij tevergeefs. Dat is beleving.

Ik bracht mijn nachten door met klagen. Dan heeft de vrouw er geen erg in dat de man daar ligt en de man heeft er geen erg in. Want we worden samen oud en we moeten aanstonds allebei voor God verschijnen. En ge voelt de afbraak in uw lichaam en ge ziet de narigheid in uw huiselijk en in uw persoonlijk leven, en ? ge probeert iedere dag het recht te houden en ge hebt uw voeten nog niet op het zeil of op de grond of het is alweer mis.

Waarom ?

Opdat wij het zouden verstaan dat die zee, hier in uw hart, niet anders dan slijk en modder voortbrengt.

De waarachtige bekering, dat is een bekering door de Heilige Geest, dan is er een schuld belijden voor elkaar, hoor volk. Dan heeft hij het niet gedaan en zij heeft het niet gedaan, maar dan is het : Komt, laat ons wederkeren tot de Heere, want Hij heeft gescheurd en Hij zal genezen. Daarom is het : Scheurt uw hart en niet uw klederen. En daar moet God aan te pas komen. Want dat kunnen we niet met een vrome belijdenis of met een stuk kennis, neen. En daar komt God ook aan te pas. Maar Hij openbaarde Zich aldus.

Hoe ?

Dat ze die nacht niets vingen. Dat is een Godsopenbaring.

En nu kunt ge wel zeggen : Dat is van de duivel.

Neen, geliefden, er kwam geen visje in dat net. Waarom niet ?

De Man, die daar aan de oever staat, dat is de Christus Gods. Die houdt al die visjes tegen. Maar als ge er nu eens achter moogt kijken, dan kijkt ge er hier in, hoor, en dan hebt ge genoeg aan uzelf.

Als ge er eens achter moogt kijken dan kijkt ge er hier in. O God, ik zoek U in de dageraad. Mijn ganse ziel en lichaam hijgen en dorsten naar U.

En?

Ge vangt niets.

Zijt ge dan werkeloos ?

Neen, geliefden.

Wat is er dan ?

Ge kunt het niet verklaren en ge durft het niet te zeggen : "Was ik maar dood". Dat durft ge ook niet te zeggen want ge zijt veel te bang dat het u overkomt. En dan staat ge 's morgens nog veel vermoeder op als dat ge 's avonds naar uw bed gaat. En zo brengt ge dan uw nachten door. Dat is beleving.

De boodschap uit de Bijbel is niet alleen een historisch gebeuren van de geboorte van Christus en van het weldoen van Christus en van het lijden en sterven van Christus en van de opstanding. Dat zijn allemaal gebeurtenissen, dat zijn allemaal heilsfeiten, die in de Bijbel als in een oorkonde zijn vastgelegd. Maar wij moeten niet hebben een oorkonde-geloof, neen. Ook geen heilsfeiten-geloof. Want of Jezus nu in de hof van Jozef van Arimathea is opgestaan, dat is een kostelijk heilsfeit. Maar als Hij niet in uw en in mijn hart opstaat, dan heb ik er zaligmakend niets aan.

Wij hebben er niet het minste recht op. Maar God heeft wel recht op ons. En daarom kunt ge niet slapen en daarom vangt ge die nacht niets, opdat ge in een vruchteloze arbeid zoudt gaan leren, dat u het aardse mislukt omdat God u het hemelse schenken wil.

En dat is een grote genade. En die mensen zitten hier ook. Die heeft God mij toegevoegd. Daar loop ik mee te sjouwen. Niet dat ik er werkzaamheden mee heb, helemaal niet. Maar dan is het wel eens : "O God, hoe lang nog en hoe ver nog ?"

Zijt ge ook wel eens in de nacht onder Zijn alziend oog aan het vissen geweest ? Want Hij verliest Zijn Kerk geen ogenblik uit het oog. Hij wijkt geen duimbreed.

Als Jakob daar ligt aan het bed van zijn vader om een zegen aan Izak te vragen, dan ligt hij daar te liegen, nu op een ontzettende manier. Zijt ge dan echt Ezau, mijn zoon ?

Ja, vader, die ben ik hoor. En ?

God kijkt geen ogenblik bij die jongen vandaan. Want anders had de duivel met Jakob gaan slepen. Maar God blijft bij die jongen. En terwijl Jakob aan het liegen was : Ja vader, ik ben het en onder de mantel van zijn oudste broeder lag, toen komt God Izak het eeuwig welbehagen te openen en dan krijgt zijn vader hem, uit God vandaan, te zegenen.

Wat denken jullie ervan, van zo'n God ?

Die man aan de rand van de oever zeide : "De zon gaat op. Kinderkens, hebben jullie nog enige toespijs ? Hebben jullie nog een visje voor Mij ?" "Neen", zeggen ze, misschien een beetje gepikeerd en nijdig, wie weet. Ge zijt gauw uit uw humeur als ge niets vangt. Neen.

Maar ze wisten niet dat het Jezus was.

Hij zeide : "Werp het net aan de andere zijde, jongens. Werp het net aan de andere zijde".

Maar, o God, dat is hetzelfde water. Het is dezelfde zee en we zitten op het zelfde schip en we zijn in dezelfde omstandigheden. Moeten we dan het net uit het water halen en het weer in hetzelfde water gooien ? En in die zelfde zee ?

Nu dat is me ook wat. "Werp het net uit", zegt Hij, "aan de andere kant. Aan de andere kant moet ge zijn. Aan de rechterkant van het schip".

Maar o God, het is toch dezelfde zee en hetzelfde water en we zijn toch in dezelfde omstandigheden. We zitten toch in dezelfde schuit en we hebben toch hetzelfde net.

Op Mijn woord : Werp het net aan de andere zijde.

Dat is tegen alles in. Er werd niet gevestigd aan de rechterkant. Het was regel aan de linkerkant en zouden zij het dan aan de andere kant doen ? Ja, aan de kant van God moet ge vissen. Aan de kant waar God het zegt. Aan de kant waar God die vis bestelt. Dat is het geloof. Geen ding geschiedt er ooit gewisser, dan het hoog bevel van 's Heeren mond.

Op Zijn Woord en in Zijn kracht wordt het dan uitgeworpen.

De hele nacht niets en daar, daar werpen zij het net aan de andere kant en daar schiet het visnet af. Petrus, Jakobus, Johannes, hier, en het schiet naar de diepte. Alles moet helpen, zo strak staat het gespannen.

"Het is de Heere", zegt Johannes.

Weet ge hoe hij dat zeggen kon ?

Hij voelde niet alleen het trekken van dat net, maar hij voelde het trekken van zijn hart. Hij zegt : "Het is de Heere, hoor". O wat een makkelijke toestand, wat een zalige trekking, wat een zalving van binnen. Ja, dan worden het heilsfeiten aan de binnenkant, geliefden.

Dan wordt het een levendige liefdesbetrekking : "Het is de Heere, Petrus". Hij zegt : "Kun je het houden, Johannes. Dan ga ik er naar toe". En daar plompt hij overboord. Petrus is weer nummer één. Petrus is weer de vurige Petrus.

En daar, daar slepen zij het net met zoveel vissen, honderddrie en vijftig, zware grote vissen in dat net, aan de wal.

Dat kunt ge natuurlijk alleen maar verstaan, niet als ge vist in de wateren van de Zee van Tiberias, maar als ge moogt vissen in de wateren van vrije genade. Dan moet ge aan de kant van God overboord tegen alle verstand en tegen alle vissersbeleid en overleg en wijsheid in.

Vol grote vissen. En dan moeten ze het net naar de wal slepen met alle macht. En het net scheurde niet. Het net scheurde niet.

Daar ligt het voor die ganse kerk. Honderd drie en vijftig grote vissen. Zo komt die kerk aanstonds aan de stranden der eeuwigheid en wanneer God dan in Christus de maaltijd klaar heeft, zullen wij er dan ook aankomen met die ganse vissersvloot ?

De aartsvaders komen daar. De zieners en de profeten van de oude dag komen daar met die Oudtestamentische schuiten en die Oudtestamentische kerk. En de Nieuwtestamentische kerk komt daar. De Apostelen en de Godsmannen van de Reformatie en van de nieuwe dag. Zij komen daar aan. En de wimpels wimpelen daarheen in de lucht van vrije goedheid Gods. Want de schaduwen vlieden. De avondschatuwen vlieden en de morgenstond der eeuwigheid, waar geen nacht meer op volgen zal, is daar.

En hoe zal het dan zijn wanneer die ganse kerk thuiskomt te zeilen ? Hoe zal het dan zijn voor u en voor mij ? Wanneer ook wij komen met onze kleine hulk - want het is hier maar een kleine hulk, waar we hier de winden tegen hebben gehad. Wanneer het zal zijn dat ook wij naderen met dat handje vol mensen van

Hierden en Harderwijk en van elders, wanneer het zal zijn : "Breng van de vissen die ge nu gevangen hebt".

En het net scheurde niet.

Dat net was niet van koperdraad of van ijzerdraad. Neen. Maar het net scheurde niet.

Dat is het net van Gods verkiezing.

Dat is het net van het Evangelie.

Ze hadden het al eens meegemaakt en ze hadden het al eens anders meegemaakt. Maar toen was het net wèl gescheurd.

Hoe kan dat nu ?

Dat was Zijn net. Hun net scheurde wel. Maar het net van Jezus scheurt niet. Dat is het net van het Evangelie.

En nu gaat het er maar om of ge gevangen zijt. Daar gaat het over. Dat het net niet zal scheuren dat is door God die leeft en aan Zijn volk het leven geeft. Het - hoort ge het- HET net scheurde niet. Maar hun net scheurde wel. Zijt ge dan niet bang dat het net scheuren zal ?

Of hebben jullie daar geen last van ?

Want dat kan nu wel voorwerpelijk en objectief aardig bepreekt worden, dat kan best. Dat ge zegt : Het is voor die ganse kerk. Maar ge moet maar eens zondaar voor God geworden zijn en ge moet Jezus maar eens hebben ontmoet. Een kruipende Jezus en een dragende Jezus in Gethsémané.

Zijt ge dan wel eens bang geweest dat als uw zonde op Hem gelegd werden dat Hij achteruit zou gaan ?

Dat zal ik niet vergeten. Dan zeg ik wel : Toen Hij voor mijn zonden stond, toen kon Hij die ganse kerk dragen. Maar als Hij voor mijn zonden staat - de Apostel zegt het zo kostelijk : - "En ten laatste van allen is Hij ook van mij gezien als van een ontijdig geborene".

Zijt ge daar nooit bang voor geweest, dat het net zou scheuren ? Vanwege het gewicht van uw zonden en vanwege de grootheid van uw dwaasheid en van uw afmakingen voor God ? Die andere vissen konden nog wel mee en die konden nog wel zalig worden.

Want daar kijkt de wereld en de hel op toe, hoor, of het net scheurt. Denk er om dat daar de vijand naar kijkt !

En de duivel zegt : "Wat, het houdt het nooit ! Ge zult eens zien dat ge met God faliekant uitkomt, want zo'n grote huichelaar en zo'n beest als gij zijt, is er niet".

Maar hèt net scheurde niet. Daar heeft de vijand boog en schild en vurige pijlen op verspild.

Satan heeft zijn scherpste zaag al voor de dag gehaald om de rand van dat net door te zagen. Maar geen krasje er op. Daar is alles op verspild.

Waarom ?

Hij - Christus - kent degenen die de Zijne zijn. Het fundament Gods staat vast. Hij kent degenen die de Zijne zijn en Hij wordt door de zijnen gekend. En hoe kunt ge Hem nu kennen '?

Als ge met uw zonden en schuld voor God komt. Ge moet met uw ellende voor God komen.

Dan ligt, met eerbied gesproken, God bij u thuis, hoor.

En als er geen zonde en schuld is, dan is er ook geen.... neen, dan vangt ge niets. Dan is het nacht.

En Hij openbaarde Zich aldus. Als ge dat nu maar gaat verstaan dat het ook een openbaring van God is, wanneer Hij uw gebed niet verhoort.

Ook dat is genade.

Hij zegt tegen Mozes : "Spreekt Mij niet meer van die zaak". Maar Hij staat niet ondertussen op de oever, maar Hij staat aan de rand van de Zee van Tiberias en dan roept Hij het Zijn volk toe : Aan de andere kant. Aan de kant van het recht. Aan de kant van het Vaderharte Gods.

Dat is de kant van vrije genade.

Dan vist ge niet langer in de zee van Tiberias maar dan vist ge in de wateren die daar komen van onder de dorpel des tempels. En dan vist ge in die stroom. En er stonden vissers van Engedi aan tot En-Eglaim toe. Ach", zegt ge, "het is kostelijk als ik het mag beluisteren, maar ben ik wel in het net ?"

Zoudt ge willen weten of ge in dat net zijt ?

Zoudt ge willen weten of ge het onderwerp zijt en of ge een gevangene zijt, een gevangene van Jezus Christus ?

Dan gaat het zingen in uw ziel :

Geloofd zij God met diepst ontzag Hij overlaadt ons dag aan dag.

En dat is, dat ge niet meer weg kunt komen. Dat zijn nu de weldaden Gods. Hij overlaadt ons dag aan dag dat we niet meer onder God vandaan kunnen komen ; met Zijne gunstbewijzen, dat ge slapeloze nachten hebt en dat ge een ellendig lichaam uit de barmhartigheid Gods krijgt met u om te dragen. Die God is ons een God van heil. Een God van heil en een God van genezing. Komt laat het ons samen zingen. Eigenlijk kunt ge het alleen maar zingen als ge in het net zit.

Het is uit de 68e Psalm en daarvan het 10e vers :

*Geloofd zij God met diepst ontzag!
Hij overlaadt ons, dag aan dag,
Met Zijne gunstbewijzen.
Die God is onze zaligheid;
Wie zou die hoogste Majesteit
Dan niet met eerbied prijzen?
Die God is ons een God van heil;
Hij schenkt, uit goedheid, zonder peil,
Ons 't eeuwig, zalig leven;
Hij kan, èn wil, èn zal in nood,
Zelfs bij het naad'ren van den dood,
Volkomen uitkomst geven.*

En het net scheurde niet, hoewel er zoveel vissen in waren, en zulke grote vissen.

En nu is het maar of de genade het houden zal, hè ? Daar gaat het nu maar over in uw en in mijn leven of de genade het houden zal. De hel zegt : "Hij houdt het nooit".

En die Belialsmannen zeggen : "Hij houdt het nooit". En al wat vijand is die zegt : "Hij houdt het nooit".

En als ge nu op uw eigen hart leert zien dan zegt ge zelf ook : "Het houdt mij nooit" : vanwege uw inwonend verderf en vanwege uw vijandschap en vanwege uw kwaadaardigheid. Zoveel verzet tegen de God des eeds en de God des verbonds en tegen de God van vrije genade.

En het net scheurde niet, neen. Omdat het Gods net was. Omdat het Gods barmhartigheid was. En over hen Mijn gunst en goedheid nooit doen enden, nooit feilen in Mijn trouw, noch Mijn verbond ooit schenden.

Daar komt het op aan, dat het net niet scheurt. En dat genade het zal houden. Ja, genade zal het houden. Maar de zaak is deze en dat is de belangrijke zaak ook trouwens of gij en ik in dat net zitten. Want dat het nu voor die kerk is, nu, dan kan er hier een ziel zijn met een klein geloof of met een zwak geloof en met een bestreden geloof, die het voor haarzelf niet vatten kan, maar die het zó ruim voor de kerk ziet liggen, zo ruim, dat ze daar ineens gaat zingen :

God zal ze Zelf bevestigen en schragen. Al die vissen in dat net.

En op Zijn rol, waar Hij de volkren schrijft Hen tellen honderd drie en vijftig grote vissen.

Ik heb wel eens mogen zien en geloven dat God er niet één meer zou krijgen als Adam niet gevallen was, als dat Hij er nu zou krijgen na de val.

Een getelde schare. God komt aan Zijn getal : Hen tellen, als in Israël ingelijfd.

Uw God is Koning tegenover alles in. Zou dat nu wel waar werk zijn ? Ben ik wel in het net ? Of heb ik er wel eens wat van gezien ?

Ben ik wel in dat net of ben ik weer over de rand heengekukeld vanwege mijn spartelingen en wendingen en vanwege mijn verzet ? Ben ik wel in dat net ? Behoor ik wel tot die honderd drie en vijftig getelde vissen ? Ben ik er wel bij : Deze en die is daar geboren ? Waaraan weet ge dat ?

In de allereerste plaats aan uw twijfelmoedigheid. Kunnen twijfelmoedigheid en neerslachtigheid dan een bevestiging zijn ? Neen, een grond is het niet, ganselijk niet.

Maar, waar twijfelt ge dan aan ?

Niet aan God en niet aan de sterkte van het genadeverbond, ganselijk niet. Hij twijfelt niet aan de mazen en krachten van dat net.

Maar dat hij nog eens om zal komen en dat het hem nog eens gelukken zal om door de mazen heen te gaan. Hij twijfelt aan zichzelf. Hij twijfelt aan zijn genadestaat. Ach, wat kan er al niet omgaan in het hart van zo'n kind van God ; enkel en alleen : Omdat ge in dat net zijt.

De vissen buiten dat net hebben die strijd niet, die hebben die benauwdheid niet. En die vissen buiten dat net hebben die strakheid niet, die gebondenheid. Die weten van geen tranenbrood.

Zij weten niet dat ze gevangen zijn want ze spelen daar in het ruime water en ze zoeken het zonlicht en de meest profijtelijke visgronden. Maar die daar in dat net zijn, bij die is het : Ik wou vluchten maar ik kon nergens heen.

En dat is het nu : Grote vissen kunnen niet uit het net. Kleine vissen kunnen nog tussen de mazen door. Die kleine zondaren komen er nog aardig tussendoor. Maar als het is, dat die man daar voor de rechtbank staat toen hij thuis was, want hij kwam uit verre landen nadat hij gebaggerd had in Brazilië. En drinken dat hij deed, drinken en vechten en narigheid. Telkens weer als hij thuis was vechten en dronken en in de gevangenis. En hij wist best dat het anders moest. En toen was hij weer dronken, nu het was verschrikkelijk. En daar in die gevangenis in Dordt daar komt God die man uit Sliedrecht in zijn hart te grijpen. En dat was nu eens waar werk. Dat was geen spijt. Berouw is anders, hè. Ge kunt ergens spijt van hebben en ge kunt het erg jammer vinden, ja heel erg jammer.

Maar dat was oprecht berouw. Zijn haar werd in één nacht tijd wit. Voorbeeldig gedrag en berouw in de gevangenis. Voor de rechter geleid wilden ze consideratie met hem gebruiken, omdat ze er werkelijk van overtuigd waren dat hij het niet meer zou doen. De rechter zegt : "Hebt ge nog wat te zeggen ?"

"Ja", zegt hij, "edelachtbare, ik heb nog een vriendelijk verzoek, een wens".

"En", zegt die rechter, "en dat is ?"

"Dat u geen consideratie met mij gebruikt. Ik heb ene wens", zegt hij, "dat ik wil gestraft worden naar de wetten van mijn land, want ik heb het voor mijn God verzondigd". "En geen uur van mijn straf af", zegt hij. Waar zijn wij nu eigenlijk ? Kijk, die man zat in het net en die was dat net toegevalen. Paulus zegt : "Ik, een gevangene van Jezus Christus".

Ja, dan hebt ge een haak in uw neus gekregen. Dan zingt ge met David : "Gij hebt mijn omzwerven geteld". Dan zit ge aan de haak, aan de lijn en dan laat God die lijn aflopen. En dan maakt ge allerlei slingeringen en kronkelingen en kruisingen in dat water als zo'n grote karper. God laat die lijn schieten totdat de vis met zijn kop in de modder staat.

Gij hebt mijn omzwervingen geteld, ja.

In het net. Aan de haak. En daar uit de diepte van ellende wordt hij opgehaald en dan begint hij te zingen : Want goedertieren is de Heer', Zijn goedheid eindigt nimmermeer. Zijn trouw en waarheid houdt haar kracht. Tot in het laatste nageslacht.

Want daar krijgt die man het te zien dat hij uit het genadeverbond is. Genade is geen erfgoed, neen. En toch is het wel erfgoed. Maar het is het erfgoed van onze Oudste broeder. Erfgenamen van God en erfgenamen van Christus.

Dat ge niet meer weg kunt, dat is het niet alleen, maar dat ge zegt : "Heere". En diep in uw hart : "o God, ik wil niet meer weg, maar ik heb een bestaan om U te ontlopen en ik heb een bestaan om U te ontvluchten".

Dan zijn ze bang dat het hun nog eens gelukken zal. Ja ze zijn eigenlijk het bangst voor zichzelf. En dan krijgen ze zich voor de banden en voor de gevangenis over. En daarom zijn er zoveel van Gods kinderen, die in banden zijn. Moab wandelt niet in gevangnissen. Maar de kerk wel.

Moab blijft op zijn heffe en is van vat tot vat niet ontledigd.

In het net. En daarom hebt ge het vaak zo moeilijk makkelijk. En ge kunt het zo makkelijk hebben, dat ge uw moeilijkheid niet ziet en dat ge het toch niet vertrouwt, omdat ge het alles verbeurd en verzondigd hebt. En ge kunt niet eens lijden dat God goed voor u is.

Kunt ge dat nog hebben, dat God goed voor u is ? Man, dan schreeuwt ge uzelf aan water. Dat God zó goed voor u is dat ge het net niet meer uit kunt. Dat God u in de rouw en in de ellende komt te dompelen enkel en alleen omdat Hij u snoeien wil en behouden wil. En dan kunt ge in de kerk niet zitten te maffen. Neen, geliefden, dan moeten uw ogen open blijven. Maar wanneer dat er niet is dan gaat ge in slaap. Maar wel een bewijs : buiten het net. Die hebben er ook geen smart over.

Het uitnemendste is moeite en verdriet. En dat kunt ge alleen maar hebben. Ik weet dat best, ge kunt alleen van uw eigen kinderen het meeste verdriet hebben.

Dat hebt ge niet van uw burens.

Maar moeite en verdriet dat is : in het net en in uw verzet en in uw banden en in uw kwaadaardigheid.

"Ja", zegt ge, "maar daar in dat net daar zingen ze toch ook : Uw wil is altoos wijs en goed ?"

Ja geliefden, maar ze zingen bij beurten. Ze zingen niet allemaal tegelijk. Ja, dan is het wel eens anders ook. En wanneer ze het dan niet verstaan, dan zeggen ze : "Ach, ik zal me zelf wel in het net gebracht hebben. Het is bij mij geen waarachtig Goddelijk werk. Die kant is er ook nog aan, hoor. Dan kunnen ze het niet onderscheiden. Maar ze komen het wel te belijden : O God, heb ik nu mezelf in het net gebracht? Ben ik nu maar een meeloper ? Enkel en alleen omdat ik de kleren van dat volk draag en dat voedsel van dat volk en de leraar van dat volk na-aap ?" Dan zijn ze daar benauwd voor. Dan geloven ze het wel voor deze vissen en voor die vissen, maar dan geloven ze het voor zichzelf niet.

En die bestrijding en die benauwing is er juist in het net.

Want die buiten het net zijn, die hebben die bestrijding en die hebben die aanvechting niet. Zij weten van geen tranenbrood.

Paulus zegt : "Ik een gevangene van Jezus Christus". En zij die dan gevangen zijn, die weten het dan ook wel, wanneer ze eens een ogenblikje terugleidende genade krijgen.

Kunnen ze dan verslag uitbrengen ?

Ach, ik wil dat grote woord niet gebruiken. Weten ze dan te vertellen waar God met hen begonnen is ? Weten ze dan van hun mijlpalen ? Neen, maar ze weten wèl van hun kronkelpaden. Daar weten ze wèl van. En ze weten wèl van hun zondewegen. Ze weten wèl er van : En die nacht vinggen ze niets. Dat weten ze wèl, ja. Maar toen stonden ze er nog buiten. Maar wanneer de hemel daar eens komt te staan aan de kant, en wanneer Hij zegt : "Jongens, aan de andere kant. Neen, aan de andere kant met dat net".

O God, het is toch hetzelfde water, het is toch dezelfde zee. We begrijpen dat toch eigenlijk niet. Neen.

Dan wordt ge in een weg van tegenstrijdigheid zalig. Tegen uw verstand en tegen uw licht in. In de weg van geloofsgehoorzaamheid. Dan op Uw woord, dan in Uw kracht. Dan wordt de kerk in een blinde weg geleid. Het is een blind volk en dan is het : Dan zal na zoveel gunstbewijzen dat God u zoveel blindheid en doofheid en zoveel ongemakken gaf en zo met doornen kwam te omtuinen en zo Zijn net over u uitspreidde - na zoveel gunstbewijzen dat ge niet meer uzelf kon zijn en uzelf kon leven.

Ja, daartoe worden wij kinderen der opstanding. Dan gaan we het Paasverhaal eerst recht verstaan aan de stranden van de Zee van Tiberias. Maar aanstonds wanneer die ganse kerkvloot Boven komt aan de stranden der eeuwigheid, dan zingen zij in God verblijd, aan Hem gewijd, van 's Heeren wegen.

Hoevelen uit ons midden zijn ons al voorgegaan ? Die zijn reeds aangekomen aan de stranden der eeuwigheid. Ze zijn aangekomen en zij zitten daar aan het vuur, want Hij had daar brood en vis en Hij hield met hen het middagmaal. Hoevelen zijn er ons voorgegaan, die er hier iets van geleerd hebben : Al wat Hij wrocht zal juichen tot Zijn eer. Ook dat Hij mijn hart verbrijzelde, ook dat Hij mij met doornen omtuint. Al wat Hij wrocht in de weg van ontdekking van zonde en schuld. Al wat Hij wrocht in de weg van vernedering. O die hartveranderende vernederingen. Ja, dan willen we wel de zegen van vader en de God van vader en we willen wel het geloof van vader, maar de vernederingen van vader om klein te zijn - en de hand op de mond, om gering te zijn, zoals moeder, om als een kindeke zalig te worden, om als een zuigeling op God te letten.

En wanneer dat nu bij u en bij mij niet gevonden wordt dan zijt ge welgelukzalig.

"Maar, zegt ge, "man, keert ge nu de boel weer om ?"

Het welgelukzalig ligt buiten ons en wij liggen buiten het wel-gelukzalig. Maar nu ligt het alleen in en aan die Man, die daar op de wal staat. Hij onderhoudt gestaag het heuglijk lot dat Hij zo mild voor mij heeft uitgelezen.

Hij onderhoudt gestaag dit heuglijk lot, dat Hij u zondaar maakt en zondaar houdt En dan wordt het lot in de schoot geworpen. En dan zegt ge : "Voort met dat lot".

Neen, er valt niets te zeggen. Want ge kunt de zaligheid niet eens afwijzen. En Hij breidde Zijn net over hen uit en Hij breidde Zijn vleugelen over hen uit en Hij trad met hen in een verbond. Honderd drie en vijftig, welgeteld. Aan getallen-symboliek zal ik vanmorgen niet doen, geliefden, want daar ben ik zo'n hals in.

Maar toch, er zal toch symboliek zijn, ja, honderd drie en vijftig grote vissen. Grote zondaars, die kunnen niet tussen de mazen door. Dat zal u dan ook niet gelukken. Want God zal Zijn waarheid waarmaken.

Hoe dan ?

Wanneer ge krijgt te zien, dat ge in de Naam van een drie-enig God gedoopt zijt. Daar breidde Hij het visnet al over u uit. Daar trad Hij met u in een verbond. Werden zij dáár geteld bij het doopvont ? Neen, ze waren geteld in de nooit begonnen eeuwigheid. En zo zal God ze toebrengen.

Daarom is het zo verschrikkelijk vervelend voor jonge mensen en ook voor oude mensen uit welk nest ge vandaan komt.

En komt ge nu uit het nest van het genadeverbond dan is er geen ontkomen aan, aan de zaligheid. Geen ontkomen is er aan. Want dan zijn ze Boven meer bezig en werkzaam om voor ons te bidden en voor ons de troon der genade aan te lopen, dan beneden.

Daarom ligt het in dit morgenuur weer in een Ander, namelijk in de Man, die daar staat aan de oever van de Zee van Tiberias. Aan de Man en in de Man, die daar staat op de stranden der eeuwigheid, uitziende en wachtende op de vloot, op de kerkvloot van Zijn dierbaar Koninkrijk.

Zo hebben we met een werkende en een uitziende God te doen. En daarom, als ge uit het nest van het genadeverbond komt, dan krijgt ge een weg van verontrustende genade. Halleluja.

Daar wordt de rust geschonken, daar. En het vette van Zijn huis gesmaakt.

Kan ik u jaloers maken met al deze dingen ? En het net scheurde niet.

Geen zonde te groot. Geen zondaar te groot. Geen ongeloof te machtig. Geen hel te sterk. Geen bestrijders, hoe groot en hoe wild ook. Zij zullen het niet vermogen, Het net.

En wanneer ge eenmaal in het net zijt, dan komt ge er nooit meer uit.

Eén keer genade - altijd genade.

Eén keer liefde - altijd liefde. Dat gaat niet over.

Waarom niet ?

Omdat God God is.

Amen.

O Heere, wilt U ons leren : En het net scheurde niet. Ook bij zoveel tegenstand en verzet en vijandschap. En het net scheurde niet ook bij zoveel bange tegenspoed. Heere, wil ons leren, opdat ook wij het zullen verstaan na nachten, nachten van teleurstellingen : En in die nacht vingen zij niets ; altemaal geestelijk mogen verstaan, opdat wij door Uw Heiligen Geest geleid zouden worden.

Amen.

Uit de 75e Psalm en daarvan het 4e en het 6e vers :

*Geen geval, geen zorg, geen list,
Oost, noch west, noch zandwoestijn,
Doet ons meer of minder zijn:
God is rechter, die 't beslist;
Die, als aller Oppervoogd,
Deez' vernedert, dien verhoogt.*

*'k Zal dit melden, 'k zal altijd
Zingen Jacobs God ter eer,
Slaan der bozen hoornen neer,
Vellen wat Zijn naam bestrijdt;
Maar der vromen hoorn en macht
Zal verhoogd zijn door Gods kracht.*

Gaat thans henen in vrede :

De Heere zegene u en de Heere behoede u,

De Heere doe Zijn Aanschijn aan u lichten en zij u genadig.

De Heere verheffe Zijn Aangezicht over u en in u en geve u vrede.

Amen.

MET DE MISDADIGERS

Laat ons dit godsdienstig samenzijn aanvangen door met elkander te zingen uit de 69e Psalm en daarvan het 4e vers :

*Mijn broed'ren ben ik vreemd, door elk onteerd,
En onbekend den zonen mijner moeder;
'k Vind onder hen noch schutsheer, noch behoeder;
Want d' ijver van Uw huis heeft mij verteerd.
Ik draag den schimp, den smaad en overlast
Dergenen, die, alziende God, U smaden;
Ik heb geweend, mijn ziel heeft steeds gevast,
Maar 'k word te meer met smaadheid overladen.*

Schriftlezing :

U zal worden voorgelezen uit het Evangelie van Lukas, het 23e hoofdstuk van vers 26 tot 35.

26 En als zij Hem wegleidden, namen zij enen Simon van Cyréne, komende van den akker, en legden hem het kruis op, dat hij het achter Jezus droeg.

27 En een grote menigte van volk en van vrouwen volgde Hem, welke ook weenden en Hem beklaagden.

28 En Jezus Zich tot haar kerende zeide: Gij dochteren van Jeruzalem, weent niet over Mij, maar weent over uzelf en over uw kinderen.

29 Want zie, er komen dagen in welke men zeggen zal: Zalig zijn de onvruchtbaren, en de buiken die niet gebaar hebben, en de borsten die niet gezoogd hebben.

30 Alsdan zullen zij beginnen te zeggen tot de bergen: Valt op ons; en tot de heuvelen: Bedekt ons.

31 Want indien zij dit doen aan het groene hout, wat zal aan het dorre geschieden?

32 En er werden ook twee anderen, zijnde kwaaddoeners, geleid om met Hem gedood te worden.

33 En toen zij kwamen op de plaats genaamd Hoofdschedelplaats, kruisigden zij Hem aldaar, en de kwaaddoeners, den een ter rechter- en den ander ter linkerzijde.

34 En Jezus zeide: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen. En verdelende Zijn klederen, wierpen zij het lot.

35 En het volk stond en zag het aan. En ook de oversten met hen beschimpten Hem, zeggende: Anderen heeft Hij verlost; dat Hij nu Zichzelf verlosse, zo Hij is de Christus, de Uitverkorene Gods.

36 En ook de krijgsknechten tot Hem komende, bespotten Hem en brachten Hem edik,

37 En zeiden: Indien Gij de Koning der Joden zijt, zo verlos Uzelf.

Votum :

Onze hulpe en onze verwachting sta in de Naam des Heeren Heeren, die hemel en aarde schiep door het Woord Zijner kracht, Die trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit laat varen de werken Zijner handen.

Genade, barmhartigheid en vrede worde u geschonken van God den Vader en van Jezus Christus Zijn eniggeboren Zoon, onzen Heere, door de bediening van den Heiligen Geest.

Amen.

Proberen wij nu te zingen uit de 38e Psalm en daarvan het 21e vers :

*Zie mij, HEER, wien elk moet duchten,
Tot U vluchten.
O mijn God, verlaat mij niet;
Blijf niet, wegens mijn gebreken,
Ver geweken;
Toon, dat Gij mijn rampen ziet.
Zie mij, Heere, wien elk moet duchten
Tot u vluchten.*

Het land waar Ik u brengen zal, is een land, overvloeiende van melk en honing. Dat is het liefelijke Evangelie, zoals God het uitspreekt en uitbreidt in Zichzelf, want God is het antwoord op de zonde. En het antwoord op de zonde is altijd genade. Daarom heeft de zonde bij Gods kinderen nooit het laatste woord. Maar het zal altijd wezen : „Het land, waar Ik u brengen zal, is een land overvloeiende van melk en honing“.

Hoe zoet zijn mij Uw redenen geweest, geen honing kan het gehemelte beter smaken.

En Ik had hun dan tot spijs, honing uit de rotssteen doen vloeien. Kijk, dat is alleen, wanneer ge opgevangen wordt door de genade Gods. Dat is alleen, wanneer ge u als een uitgedrevene leert kennen en dat ge de paradijspoort uitgedreven zijt. Dan gaat die Kerk nooit alleen, want daar in die lendenen van die Kerk, is de God des Eeds en des Verhonds verankerd. Want Hij gaat met hen.

Of hoe denkt ge, dat Adam en Eva de paradijspoort uitgegaan zijn ? Zonder geleide of met geleide ? Als gerechtvaardigde mensen of als nog ongerechtvaardigd en voor eigen rekening staande ?

Maar heel zacht ruiste het door de bomen van de paradijshof nog na en het is, alsof de goddelijke vinger van de Heilige Geest over hen schaduwt en uitroept : "Zij, die daar uitgedreven worden, zij zullen U eerbiedig vrezen, zolang er zon of maan, het nageslacht ten licht zal wezen".

Zalig degenen, die God zo op de dwaalweg ontmoeten. Want wanneer ge God niet ontmoet op de dwaalweg van uw leven, dan gaat u de zaligheid voorbij.

Wanneer ge God echter wel ontmoet op de dwaalweg van uw leven, dan ontmoet God u op het zondepad, dan ontmoet God u in de weg van uw eigen dwaasheid en van uw eigen blindheid. Daar wordt Gods Zoon alleen in gehuldigd. "Ja", dan zeggen ze "ge kunt God alleen maar ontmoeten in een rechte weg. Ja, ja !" En dat zou dan in een weg zijn van doen en laten en in een weg van allerlei plichten en in allerlei netheid en in allerlei deugdelijkheid, anders dan gaat het niet Maar dat ge God nu ontmoet op de dwaalweg, opdat het echt zou zijn : En Ik zal hen van de dwaalweg wederhalen.

Gij wilt daar niet aan. Wij willen daar geen van allen aan.

Maar "godloos" is onze naam.

En wanneer we niet door de Heilige Geest als een goddeloze en tot een goddeloze gemaakt worden, dan zullen wij nooit zalig worden. Die daar nu toe wordt verwaardigd heeft daar zelf geen hand is. Maar die ontmoet een God, die de oren wonderen op wonderen doet horen. Ge ontmoet een belovend God.

Het land, waar Ik, God Drie-enig, u brengen zal, daar hebt ge zelfde hand niet in, is een land overvloeiende van melk en honing. Honing uit de rotssteen Christi en melk uit de borsten van Gods eeuwige vertroosting. Nu, mochten wij in dit morgenuur dan die belofte aan onze ziel vervuld zien. Of dat ge het van verre mag aanschouwen, want ze zeggen wel eens : "Zien is geen hebben". Ja, dat zijn mensen, die weten het zelf niet. Want God laat het zien, enkel en alleen, opdat Hij uw hart en uw zinnen zou innemen, en gij het zoudt verstaan "Daar strekt zich al mijn lust en liefde heen". Die ogen, die gezien hebben, zullen nooit meer terugzien.

"Neen", zeggen ze, "zien is geen hebben".

Het zien is geen grond, maar het zal geschonken worden hetzij aan deze kant van het graf, hetzij aan de andere kant van het graf aan allen, die Zijn verschijning, hoort ge het, hebben liefgehad.

Dan zal het uiteindelijk zijn een land van melk en honing.

Het woord van onze tekst is uit het u voorgelezen Schriftgedeelte, het is bij Lukas, bij de medicijnmeester en daarvan het 23e hoofdstuk het 33ste vers waar wij het woord des Heeren aldus lezen :

“En toen zij kwamen op de plaats genaamd Hoofdschedelplaats, kruisigden zij Hem aldaar, en de kwaaddoeners, den een ter rechter- en den ander ter linkerzijde”

met de misdadigers

ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur.

Naar Gods bestel.

Naar Christus' eigen schikking.

Tot zaligheid van Abrahams zaad.

Proberen wij tot God te naderen.

Uit de 22e Psalm en daarvan het 6e en het 7e vers :

*Wees dan mijn hulp; houd U niet ver van mij;
Mij prangt de nood, benauwdheid is nabij;
'k Heb buiten U, daar ik zo bitter lij',
Geen hulp te wachten.
Een stierenheir uit Bazan, sterk van krachten,
En fel verwoed,
Omringt m' aan alle zijden;
Mijn God, hoe zwaar, hoe smart'lijk valt dit lijden
Voor mijn gemoed!*

*Zij rukken aan, met opgesperden mond,
Gelijk een leeuw, al brullend in het rond.
Ik vloeï daarheen als waat'ren op den grond,
Die zich verspreiden;
Mijn beend'ren zijn in mij vaneen gescheiden.
O doodlijk uur!
Wat hitte doet mij branden!
Mijn hart is week, en smelt in d' ingewanden,
Als was voor 't vuur.*

En de doorbreker zal voor hun aangezicht heengaan en de Koning zal voor hen optrekken. En de Spruite zal komen en de Immanuël is daar en de belofte is in vervuiling gegaan, wanneer moeder Eva daar staat bij liet ontzielde lichaam van haar Abel, dat God tot haar komt en zegt : "Ik zal u een ander Zaad zetten". En dat andere Zaad, dat gaat daar de kruisweg, dat andere Zaad zien we daar gaan op de Via Dolorosa, de straten van de heilige stad uit en zo gaan ze henen, buiten de legerplaats. Jezus !

En rondom Jezus zijn belagers en daar achter Hem aan Zijn kerk, want ze dwongen éne Simon van Cyréne, zie dat is Zijn kerk. Die kerk wordt altijd gedwongen. Niemand neemt gewillig dat kruis op, tenzij hij door genade geleerd heeft dat zijn onwilligheid en zijn stugheid er aan moet, om ingewonnen te worden door de medelijdende liefde Gods.

En zo komen zij dan op de Hoofdschedelplaats. En daar, op die Hoofdschedelplaats, op dat knekelhuis, daar is een diepe kuil gegraven, En die kuil hebben wij zelf gegraven.

We kunnen nu wel zeggen, dat hebben de krijgsknechten gedaan. Nu, dat is kostelijk wanneer ge nog spijkervastheid zoekt in de historie. Maar wanneer het uw historie niet wordt, dan zult ge de geldigheid der verdoemenis niet leren kennen en dan zult ge de triomf van vrije genade nooit proeven en smaken.

En daar in die kuil, die we zelf gegraven hebben, daar wordt het kruis ingezet en daar wordt dat kruis geplant. En daar aan dat kruis, daar hangt Hij die het gezegd heeft.

Wat heeft hij gezegd ?

Dat Hij vrolijk is. Want wanneer gij ooit Christus zult ontmoeten, dan ontmoet ge een vrolijke Zaligmaker.

"Ja", zegt ge, "maar het is toch verschrikkelijk wat daar op Golgotha is geschied?" Inderdaad. Maar wanneer ge die krijgsknechten niet van binnen hebt, wanneer ge Pilatus en Kajafas en Herodes niet van binnen hebt, dan zult ge er schoon en goed af kunnen komen. Ja, in onze jonge jaren werden we kwaad op die soldaten en werden we kwaad op die Kajafas en op die Pilatus, maar nu niet meer.

"Gij zult mij leiden naar Uw raad".

En wat is nu Gods raad over Zijn kerk?

Dat we als zondaren zalig zouden worden. En dan krijgt alle werken en alle doen en laten en alle werkheiligheid een genadeslag. Daarom heet de Troon der Genade ook de Troon der Genade, omdat ge aan die Genadetroon uzelf moet leren afleggen en verfoeien, opdat ge u in die weg voor God krijgt weg te schamen en omdat Hij Zijn ontfermingen aan u zou kunnen uitlaten. Want alzo is Hij hun geworden tot een Heiland.

Weet ge wel, dat Christus uit de genade Gods is?

Christus is uit de genade Gods en daarom is Christus genade. Dat was Gods eeuwige raad.

En nu gebeurt hier op Golgotha, wat van eeuwigheid gebeuren moest en wat van vóór de grondlegging der wereld volbracht moest worden. Wij blikken op naar die drie kruisen. Drie zijn er.

Het middelste kruis, dat is de Zone Gods.

En daar ter rechter en ter linkerzijde van Hem zijn twee misdadigers gehangen.

Durft gij het met mij aan om te zeggen, dat dit de eerste christengemeente is? "Ja," zegt ge, "gij hebt allerlei dwaasheid". Nu als het Evangelie geen dwaasheid is, dan kan het nooit geen bezinning voor u zijn.

De eerste Christengemeente.

Zo wordt ge zalig en anders nooit en anders niet.

En die met Hem gekruisigd werden, smaadden Hem.

En toch gaat Christus daar door. "Gij, die anderen verlost hebt, Gij kunt Uzelf niet verlossen".

Neen, Christus kan Zichzelf niet verlossen en zal dat ook niet doen, enkel en alleen, omdat Hij gehoorzaamheid zal leren. Door Zijn lijden heeft Hij gehoorzaamheid geleerd.

En in Zijn gehoorzaamheid heeft Hij alle ongehoorzamen opgenomen. En zo staat Hij daar en zo blijft Hij daar en zo gaat Hij dóór, want Hij heeft lief ten einde toe. Zo zal Hij zijn Borggang maken.

Christus heeft borgtochtelijk geleefd.

Christus heeft borgtochtelijk gestreden.

Christus heeft borgtochtelijk geleden.

Christus zal ook borgtochtelijk sterven en Christus zal ook borgtochtelijk opstaan uit de doden en Christus zal ook borgtochtelijk ten Hemel varen. En zo zal Christus en is daar Christus borgtochtelijk aan de Rechterhand Zijns Vaders. En zoals het daar is op de hoogte van Golgotha: En zij kruisigden Hem en Jezus in het midden, zo is het nog. Jezus in het midden. Hoe dan? Hij is toch heengegaan en Hij is toch daarboven, Hij is daar toch de Triomfator? Maar geen dood kan Hem scheiden van de Kerk. Hij is hier. Hij staat in het midden van u als Een, die Gij niet kent.

Waar twee of drie in Mijn Naam vergaderd zijn. Hoort ge wel, in Mijn Naam vergaderd zijn, daar ben Ik in het midden. Nu dat kunt ge toch zeker wel van Golgotha zeggen, niet? Waar twee of drie k in Mijn Naam vergaderd zijn. Daar is Hij in het midden. Dat komt, God heeft Hem daar gezet.

Het is heel wat anders of wij Jezus, of wij de Christus nemen, alsof het een ding was en wij zetten Hem in ons midden. Niet dat wij Hem in ons midden zetten. Neen, geliefden, als je dat kunt, dan kunt ge scholen bouwen en dan kunt ge kerken bouwen en dan kunt ge christelijke lectuur kopen en dan zijt ge een bijzonder mens en dan zijt ge een bekeerd mens en dan zijt ge een veranderd mens en dan zijt ge ook nog op de weg der genade en op de weg der verlossing, maar dan zet gij Christus zelf in het midden.

Maar wanneer God zijn Christus neerzet, dan zet Hij Hem in de kuil van onze val en van onze verlorenheid, als de Spruite uit de afgehouden tronk van Isai, als de waarachtige Heilsbanier, als de Koning over alle jonge en hoogmoedige dieren. Ja, voor wie het Evangelie bedekt is, die verstaat die dingen niet. Maar wanneer het voorhangsel gescheurd is en wanneer ge daarbij mag behoren niet omdat ge er bij behoort, maar omdat Christus zich bij u heeft gevoegd. Daarom staat het zo echt in het Grieks: En Hij is met de misdadigers gerekend en daar staat dan: "En Hij heeft zich bij de boosdoeners laten tellen".

Daar heeft Hij zich bij laten zetten en daar heeft Hij zich bij laten tellen. En zo zijn ze daar dan op de hoogte van het kruis, de Vader die Zijn Zoon gaf, de Zoon die gewillig was van eeuwigheid en geantwoord heeft op de vraag der verlegenheid en der eeuwige liefde : "Wie is het die met zijn harte Borg zal worden?" Toen heeft Hij gezegd : "Ik, Vader".

En zo is Christus daar ook naar eigen beschikking.

En zo is Christus daar tot heil van Abrahams zaad.

Daar hangen ze naast Hem, twee Joden uit de tent van Abraham. Het volk uit Abraham gesproken, dat zoveel gunsten had genoten. Ook de gunst om met Hem gekruisigd te mogen worden.

"Ja", zegt ge, "maar dat waren moordenaars, het waren misdadigers, het was het geboefte, het was het minste uit het allermiste, het was het canaille, het was het afschrapsel en het uitvaagsel van de maatschappij". Ja, weet ge dan niet, dat dát Christus Kerk is?

Ik kan het niet helpen, als uw blinde zielsogen daar niet voor geopend worden. Dat kan ik niet helpen.

Maar weet ge dan niet, dat God daar Zijn Zoon gezet heeft?

Tussen die boosdoeners, tussen het allermiste, tussen het aller zuinigste heeft Hij Zijn Zoon gezet.

Waarom ?

Om ons te vernederen. Om ons stuk te maken. Om ons klein te maken. Want hier zijn wij verbaasd en verbijsterd en verslagen in ons hart, dat daar de Christus Gods midden tussen de boosdoeners en de misdadigers hangt, dat Hij daar staat in de volle glorie van Zijn wezenlijkheid.

Dat Hij niet terug gaat. Zij zijn daar in hetzelfde lijden. Ze zijn alle drie vastgespijkerd op het vloekhout in dezelfde gemeenschappelijke schande. En zij kunnen geen van allen terug. Nu, als ge nu met Christus gekruisigd wordt, dan kunt ge niet meer terug.

Daarom, die zalig worden, die kunnen niet onder God uit. Die zalig worden, worden besloten onder het kruis van de Heere Jezus Christus. Die gaan het verstaan: Ik trok u met mensenzelen, met koorden der liefde. En dan oo : En Ik was hun als degene, die het juk van hun schouders oplichtte. Dan komt Hij het kruis wel eens op te lichten, volk, en dat juk. En dan licht Hij het zó op, dat gij bukken mag, heel laag, naar de voederbak van vrije genade en dat ge daar mag proeven en smaken: "Hoe zoet zijn mij Uw redenen geweest, geen honing kan het gehemelte beter smaken". Die redenen van Gods eeuwig welbehagen, dat God de zonde een eeuwigheid is voor geweest. Dat Hij genade en barmhartigheid in Zijn boezem had voor een kerk, die nog komen moest en voor een kerk, die nog vallen zou. Hoe zoet zijn mij Uw redenen geweest Dat waren redenen, die God nam uit Zichzelf.

Wanneer wij dat mogen verstaan en het lijden van Christus recht betrachten dan zullen wij het uitroepen "Hier zinken mijn gedachten". God is enkel Troost. "Ja", zegt ge, "maar God is ook rechtvaardig".

Daarom is Hij enkel Troost!!

Wanneer ge niet weet waar uw kind naar toe is gegaan, wanneer ge niet weet hoe uw vrouw ontslapen is, wanneer ge niet weet waar vader is, is het dan niet genoeg, dat God er is? Of moet er nog wat bij? "Ja", zegt ge, "als we het eens wisten". Wat wisten ? We weten dat God er is en God is enkel troost, omdat Hij God is. En God is Waarborg voor Zichzelf. Er kan nooit kwaad uit God vloeien. God is gerechtigheid en heiligheid. En daarom zullen de deugden van Zijn heiligheid en van Zijn gerechtigheid zich uitspreken over u en over mij.

En hoe zal het dan wezen?

Genade is op Zijn lippen uitgestort.

Wanneer ge geen misdadiger bent en geen boosdoener dan hebt ge alles te vrezen. Maar wanneer ge tot die misdadigers behoort en tot de ellendelingen, tot het afschrapsel in de maatschappij zoals Paulus zelf zegt: "Wij zijn aller voetveeg en afschrapsel geworden". Maar wanneer ge door genade daaraan ontdekt zijt, wanneer God u heeft aangeraakt, wanneer ge daar bij gebracht wordt en daarin gebracht, zie, dan zal uw ziel zijn als een gewaterde hof, want dan gaat ge verbroken en dan gaat ge smelten voor het aangezicht des Heeren.

Want Hij zet Zijn genade en Hij zet Zijn kruis enkel en alleen en altijd in het midden van de misdadigers.

Nu, daar willen wij niet van weten. Wij menen altijd, dat we beter zijn. Het is met ons nog niet zo slecht afgelopen. Neen, met ons is het nog niet zo min. Daar zijn we voor bewaard gebleven en daar heeft de Heere ons gelukkig voor bewaard en nog er eens voor bewaard. Maar toch, dan is het Evangelie voor u bedekt Dan kunt gij het niet zeggen : "Dit is de Poort, dit is de Poort des Heeren". Ja die Poort des Heeren, hoort ge het, daar zal het rechtvaardige volk door treën. Ja, stil even, bedaren. Die Poort des Heeren is er in de allereerste plaats voor de Heere Zelf. Dat God door de Poort, dat is door de bloedwonden van de Christus, uit kon treden door de scheur van de eerste Adam, naar buiten te treden met Zijn Schootzoon, opdat Die gehuldigd zou worden.

De deur was voor God ook op het nachtslot. De deur was voor God ook gegrendeld. Hij kon niet naar de zondaar en tot de zondaar naderen, tenzij alleen in een weg van recht, tenzij alleen in een weg van heiligheid en van gerechtigheid.

Daarom is Christus tussen de misdadigers gesteld. Dat Hij het voor die misdadigers op zou nemen en opdat Hij het heil zou verwerven en de verzoening bij God door voldoening. Zo is het. Een kinderliedje mag het zijn, dat ik aan de schoot van mijn moeder leerde. En ge moogt er misschien mee spotten ja, want het is een gezangversje. Maar dan was het 's avonds tussen licht en donker. Dan was het nog te vroeg om de lamp op te steken. "Nu", zei moeder, "dan zullen wij samen zingen". De oudste moest natuurlijk staan een paar op haar schoot, één op een stoof en één in de kinderstoel. Ja, dat ging vroeger zo. Tegenwoordig hebben ze het in d'r eigen hand, één of twee kinderen en daarmede uit. En wat zullen we nu zingen. 't Hijgend hert."Ja", ik wil wel zingen", zei dan de oudste, "maar dan moet moeder niet gaan huilen". Mijn moeder ging altijd huilen en dan rolden die tranen, wanneer ze zong van het hijgend hert. Ja, en dan moest ik ook mee huilen en dat wilde ik niet. En dan hadden wij dat gezongen. "Nou", zei moeder, "nu nog

eens zingen : Er ruist langs de wolken een lieflijke Naam". Dat was dan het befaamde gezang. Ach, wat was dat toch wel echt in die stille schemeravonduren, wanneer een moeder haar kinderen nam op haar schoot en wanneer zij ze also trachtte te brengen tot Jezus. Er ruist langs de wolken een lieflijke Naam, die hemel en aarde verenigt tezaam. Geen Naam is er zoeter en beter voor het hart. Kijk, in die Naam waren ze nu vergaderd op Golgotha. Daar was Jezus in het midden en daar werd die Kerk verwekt. Daar werd geweld gedaan op het hart van Abraham. Heeft God dan Zijn volk verstoten ?

Ganselijk niet.

Abraham is nooit verloren gegaan en dat zaad is nooit verstoten. Maar hier hangt de geheel enige Israëliet, dat is Christus, in welke geen bedrog is. En Die heeft voor hen gebeden. En die heeft voor hen geworsteld aan de Troon der Genade.

Ja, ik mag het beeld misschien niet gebruiken, maar hier is Jezus, met eerbied gesproken, de Schipper. En die moordenaars en die boosdoeners dat zijn de schipbreukelingen die Hij opgenomen heeft. Met een vaste hand staat daar de Schipper aan het stuurrad van Zijn kerk. En door alle golven en door alle beroering heen gaat Hij daar. En in alle kalmte blijft Hij daar en Hij laat het voorzeil en het topzeil reeds zakken en zo zeilt Hij in alle kalmte de Haven der behoudenis in. Dat is Christus. Hij is de Schipper en de misdadigers, de boosdoeners, de schepelingen, die opgepikt zijn. En zo gaat het naar de stranden der eeuwigheid. Hij heeft het zeil reeds laten strijken opdat Hij kalm zou binnen zeilen : En het hoofd buigende, gaf Hij de geest. "Ja", zegt ge, "maar die éne moordenaar dan? Die was toch ook uit Abraham? Dat is toch ook een kind des verbonds? Die ene moordenaar, die is toch niet behouden geworden?" Dat laten wij natuurlijk aan zijn plaats in dit ogenblik, maar die andere was geen jood! Hoort ge het? Die ene was een jood, die riep het uit : "Gedenk mijner". Die betoonde het geloof uit Abraham te bezitten. En die andere was geen jood, want hij had de besnijdenis niet Ja, is dat een wonderlijke zaak?

Zo kunt ge dan uit Abrahams tent zijn, maar dat ge toch de besnijdenis des harten mist. Want dat is een jood, die het in het verborgene is.

En zo is Christus daar dan tussen de misdadigers en Hij heeft daar Zijn kerk gezocht en Hij heeft daar Zijn kerk verworven. Hij heeft daar Zijn bruid gevraagd en zo gaat gij dan binnen.

En wanneer ge nu ooit zalig wordt, dan moet ge achter die bij moordenaars aan. Zo zult ge zalig worden. En achter die boosdoeners aan. Neen, Petrus, neen, discipelenkring, kunt gij dan niet één uur met Mij waken? En Petrus de Apostel der Hoop en Johannes de Apostel der Liefde en Jacobus de Apostel des geloofs, zij zijn in slaap gevallen. Zij konden niet met Hem waken, enkel en alleen, opdat Jezus het zou zijn. Dat er geen roem zou zijn.

En hier? Die moordenaar heeft geen tijd om te slapen. Die wordt vastgespijkerd op het vloekhout. Ondanks alles moet hij waken, omdat Jezus hem in Zijn geweldige Liefde heeft betrokken.

"Ja, dat zijn de dingen der eeuwigheid", zegt ge. Neen, dat zijn dingen, die in dit leven worden ervaren. In dit leven. Want hier is de ondergang. Hier is de versterving. Hier is de doding. Hier blijft er niets overeind.

Gij wilt van dit Evangelie niets hebben. Neen, natuurlijk niet Gij wilt het niet Wie zal dan ook de zaligheid tussen de boosdoeners zoeken? Wie zal dat nu?

"Neen", zegt ge, "dat doen wij niet. Wij zoeken de zaligheid niet tussen de boosdoeners".

Maar God zet de zaligheid tussen de misdadigers. En zo zal dat het verrassende zijn in uw leven, wanneer gij onder de belofte van Gods eeuwig Genadeverbond niet alleen geboren zijt, maar wanneer Hij die doop aan uw voorhoofd, in uw hart komt in te schrijven en komt uit te werken. De doop is niet zaligmakend, neen. Maar God belooft en dat is de "Ik zal zijn, die Ik zijn zal". Gij volk uit Abraham gesproken, dat zoveel gunsten heeft genoten. Neen, genade is geen erfgoed en toch is het wel erfgoed, nietwaar?

Erfgenamen Gods en mede-erfgenamen van Christus.

Wanneer ge daar dan onder die belofte besloten zijt, dan verkeert ge in de levende ellende, wanneer God Zijn Woord waar komt te maken. En in die levende ellende, hoort ge wat ik zeggen ga? in uw schuldige onmacht en in uw schuldige dwaasheid en in uw schuldige ellende, ge praat wel over de ellende en over de onmacht, maar is het uw schuld, is het uw smart, zijn het uw slapeloze nachten, is het de worm die niet sterft en het vuur dat niet uitgeblust wordt? Want al ligt ge daar in het hart der wereld in de aarde, onder de oceanen der oceanen, dan zal God een slang, dat is die Paradijsslang, gebieden en die zal u bijten en hij zal u wakker maken, opdat ge zoudt leren, dat, wanneer er geen bezwering was geweest, voordat de slang gebeten had, dat het dan voor u en voor mij eeuwig kwijt zou zijn. Maar die bezwering is er geweest in de nooit begonnen eeuwigheid, voordat de slang er was en voordat de slang kon bijten was het al bezworen. Want Hij zou alles op Zich nemen en Hij zou alles uitwerken.

Wat was er dan het eerste ? De vergeving van zonden of de misdaad ? Wat was er dan het eerste ? De redding of de nood ?

Daarom hoeven wij niet zo benauwd te doen, daarom behoeven we hier niet zo zitten te peeuwen. Het is, alsof er nog wat gebeuren moet. Alles is gebeurd. Alles is volbracht. De rivier Gods is vol water en de beekjes der rivier verblijden de Stad Gods.

Moet er dan nog wat gebeuren ? Wat denkt ge ?

Het moet aan uw ziel toegepast worden. Inderdaad.

Maar daarom staat het kruis ook tussen de boosdoeners.

Daarom is Hij ook bij de misdadigers gerekend.

Daarom is het : "O, God, Gij hebt mij op mijn klacht, genezen en mijn smart verzacht". Dat is de Christus Gods. Gij hebt mijn ziel door angst beroerd. In uw hart zijt ge toch wel wat grimmig en in uw hart zijt ge toch wel wat nijdig en in uw hart zijt ge toch wel wat gemelijk, want ge zegt : "Het moet aan mijn ziel worden toegepast". Dat is waar. Maar weet ge, waarom ge nu zo gemelijk bent, en weet ge, waarom ge nu zo nijdig en zo boosaardig bent? Dat ge het nog niet hebt !

Daarom zijt ge nijdig, omdat ge het nog niet gekregen hebt.

Nu, die door Christus zijn aangeraakt, die zullen ook weten te verstaan wat of het zeggen wil, om met een zwijgende mond te volharden in hun armoede. Kijk er eens, dat is het geweld.

Zij houden God niet voor verplicht om Zijn beloften te vervullen. Neen. Zij hebben menigmaal getracht om de belofte weer aan Hem terug te brengen. Maar dat is hun niet gelukt. Kijk, dan heeft de Rechter geen zitting, als ge de belofte terug wilt geven dan is het: eens gegeven, blijft gegeven.

Tussen de misdadigers.

Zo zult ge Hem vinden, neen, zo zijt gij gevonden in uw misdaad. En zo zult gij Hem vinden van de weeromstuit en zo zal Hij het u toefluisteren : "Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn".

Gij gelooft dat niet? Gij begrijpt dat niet? Dat hoeft ook niet, ge hoeft het niet te begrijpen. Desnoods is uw geloof ook geen grond. Ge behoeft het ook niet te geloven, maar uit vrije goedheid waart Gij haar , ja, uit vrije goedheid. En de buit van het overwonnen land viel zelfs de vrouwen in de hand. Voelt ge dan niet, dat we hier op de Hloofdschedelplaats het land hebben, overvloeiende van melk en honing ? Voelt ge dan niet en ziet ge dan niet dat uit die gekloofde Christus, "O rots der eeuwen, voor mij gekloofd, laat ik mij in U verbergen", dat uit die gescheurde Rotssteen honing vloeit ? En dat uit die borsten van Gods eeuwige vertroosting, dat is Zijn Zoon, melk vloeit? Ja, dan is het : "Ik heb u met melk gevoed".

En dat gij aldus zoudt verstaan en opdat gij aldus zoudt begeren, en mee zou zingen met de Kerk van de oude dag uit de 119e Psalm het 52ste vers :

*Hoe zoet zijn mij Uw redenen geweest!
Geen honig kon 't gehemelt' beter smaken;
Alleen door Uw bevelen krijgt mijn geest
Verstand van God en Goddelijke zaken;
Dies heb ik al de leugenpaân gevreesd,
En zal bedrog en slinkse wegen wraken.*

Hoe zoet zijn mij Uw redenen geweest, Geen honing kon 't gehemelte beter smaken.

Alleen door Uw bevelen krijgt mijn geest Verstand van God en Goddelijke zaken. Dies heb ik al de leugenpaân gevreesd, En zal bedrog en slinkse wegen wraken.

Zo zijn onze eerste voorouders als misdadigers het Paradijs uitgedreven, want door één misdaad is de zonde en de dood in de wereld gekomen. En zo is het ganse menselijke geslacht als boosdoeners en als misdadigers en als eerrovers Gods geboren.

Wanneer dat in uw ziel wordt ingedrukt, dan behoort ge bij die Kerk, waarvan Jezus zegt : "En gij zijt in den beginne en van den beginne met Mij geweest". Het begin lag niet aan de zee van Tiberias. Neen, dat was een kwestie van drie jaar. Maar in den beginne, dat lag aan de zee der eeuwige en ongeschapen oeverloze liefde Gods. Daar was die kerk in den beginne met de Christus Gods. En wanneer dat in de eeuwigheid vastligt, zoals God de Eeuwige is, dan krijgt gij het in de tijd. Dan is het zo groot als de Heere u te sterk wordt en dat zal dan ook dienstig zijn. Want ge moet maar niet denken, dat ge zomaar zalig wordt. Ja, toch ! Je wordt zomaar zalig. Maar dan ook alleen "zomaar".

Zonder dat gij er iets aan hebt gedaan of toegebracht. Zó wordt ge zalig wanneer God Zijn Heil neerlegt in uw verdoemenis, wanneer God Zijn kruis plant in de kuil die gijzelf hebt gegraven. Want weet ge dan niet, dat in het gat van de twijfel dat daar die Steen wordt neergelegd? Ja, in het gat van de twijfel, uw ziel is uitgehold : een kind van God heeft zulke zonden niet ; wanneer ge een ander leven kende dan zoudt ge zo niet zijn, dan kwam er wat anders bij u open; zo wordt een ziel uitgegraven, zo wordt een ziel uitgehold, zo wordt die ziel bearbeid, want in het gat van de twijfel en van uw en mijn neerslachtigheid daarin wordt de steen gezet : Ebenhaëzer, tot hiertoe.

En zo gaat het van Ebenhaëzer tot Ebenhaëzer telkens weer. En wanneer het eens mag zijn: Rehoboth: de Heere heeft ons ruimte gemaakt, dan zijn de volgende dag de putten weer dichtgestopt door de vijand en dan moet ge toch weer verder. Want ge gaat hier van graf tot graf. Opdat gij alles daarin zoudt wegbrengen en opdat gij er alles in zoudt verliezen. Dat is op de Hoofdschedelplaats.

Daar ligt ook de eerste Adam begraven. Ja, ze zeggen dat is een legende, nu ja, de eerste Adam is in ieder geval begraven. En daar is dan ook de tweede Adam, op het graf van de eerste Adam, gestorven. Dat is geen fantasie. Neen. Preken kunnen niet gemaakt worden. Preken moeten geboren worden. Het is het drijven van de Heilige Geest opdat gij zoudt verstaan en gevoelen en ervaren: Eer ik het wist, was ik ermee bezet. Dan zijt ge zo bezet en zijt ge zo overwonnen en zo verslonden en ziet ge uzelf als een misdadiger en als een boosdoener. Ja, ge moet maar eens in uw nachtelijke uren gaan ervaren dat het kwaad uw overleg is en dat ge dan 's nachts boze streken bedenkt. Wie niet aan de narigheid en vuiligheid van zijn verdorven hart en van zijn nieren is ontdekt, die weet dat niet. Maar die door genade wakker is geroepen en wakker gehouden en steeds meer en meer ervaart dat hij een misdadiger is. Want door ne misdaad is de dood en de zonde in de wereld gekomen en daar zijn we de erfgenamen van. Erfgenamen van erfschuld en erfzonden, en van de val in Adam. Zeg zelf eens, welke val was dieper: Uw val of de val in Adam ? Ze zeggen dat de val van Salomo nog dieper is geweest

Maar wanneer we onze eigen verdoemelijkheid leren kennen en wanneer we de opspuitingen van ons vreselijk en vleselijk bestaan leren kennen, dat we een misdadiger zijn, omdat we onze zin niet krijgen, wanneer we bij de zodanigen gerekend worden en ge moogt het dan omhelzen als de waarheid. Maar wat een troost ligt hierin. Dat Hij zich bij de misdadigers heeft willen laten tellen en bij de boosdoeners en dat ge daar achter aan mag komen, achter die moordenaar aan.

Ja, dat is wat! En dan zeggen ze "Minder zonden doen en groter zondaar worden". Al dat geleuter daar heb ik niets mee te maken. Minder zonden doen en groter zondaar worden.

Wij liggen als een straal van ellende voor God en wij liggen verdorven en verslagen.

Weet ge wat er in uw en mijn leven open komt, wanneer wij elkander liefhebben om Christus Jezus wil?

Dan willen wij onder elkander door en dan vragen wij niet naar de meeste maar als we dan eens iemand ontmoeten die nog lager kan komen en nog lager kan zakken en zinken, dan kan ik er wel eens jaloers op worden. En dan denk ik, die man of die vrouw heeft het wel goed.

Niet, dat ik er nu zoveel op mijn weg ontmoet, daar gaat het niet over, want we leven in de grote verkoeling en het is een barre tijd waarin wij leven. Want die zeventuizend zijn er nog wel in Nederland, maar dat zijn dan ook zeventuizend misdadigers dat zijn dan ook zeventuizend boosdoeners. En al waren ze dan bij Elia niet bekend, want er moet wel bitter weinig kracht van die lui zijn uitgegaan in die dagen, maar ze waren dan toch bij God bekend. Ja, Ik heb ze nog wel", zegt de Heere, "die hun knieën niet gebogen hebben voor Baäl. Ik heb ze nog wel!

Ach, eenzaam ben ik en verschoven, ja, de ellende drukt mij neer. Wie wil nu met een misdadiger te doen hebben? Wie wil nu met een boosdoener te doen hebben? Neen. Dan krijgt ge uw gevangenis en uw gevangenisleven te verstaan. Maar dan is Hij er. Wanneer Hij dan Zijn vleugel om u heen slaat en wanneer Hij u dan naar Zich toetrekt en wanneer ge daar neerzit in een weg van zelfverfoeiing en in een weg van zelfveroordeling. Nu, wat denkt ge wel? Dat ge wel bij de moordenaars behoort ! Maar dan toch bij die moordenaar aan Zijn linkerhand hè? Ja man, dat is het. Daar hoor ik bij. Ik hoor wel bij de moordenaars maar tot die aan Zijn linkerhand. Want ik heb geen gevoel en heb geen besef van mijn zaligheid. Ik weet aan die Jezus, die daar hangt, geen heerlijkheid te zien want ik was als verbergende mijn aangezicht voor zoveel afschuwelijkheid en voor zoveel ellende. Ik hoor niet bij die, neen, ik hoor bij die moordenaar, die verworpen wordt. Ik hoor bij dat volk dat zich rechtens en willens en met moedwil verhard heeft en dat moet klagen : "Waarom doet Gij ons van Uwe wegen dwalen, en waarom verstokt Gij ons hart, dat het U niet vreest".

Zo neemt gij u waar bij het borgwerk. Zo neemt gij u waar op de kruisheuvel. Zo neemt gij u waar op de Hoofdschedelplaats. Zó koud, zó onaandoenlijk, zó ongevoelig, zó weinig besef voor het lijden van de Christus. Zo komt ge in een weg van veroordeling van uw eigen hart. Zo moet ge het vonnis over uzelf vellen. Ja, dan krijgt gij het te doen, dat ge met uw eigen hand en met uw eigen bloed uw eigen doodvonnis onderschrijft. Neemt ge het u zo waar? Welzalig dan, gij, die in dit leven, dit leven gaat ervaren dat gij midden in de dood ligt en dat het bij u niet is en dat er bij u geen opmerken is, dat gij niet naar de Christus vraagt en dat die Christus u niets doet en dat het allemaal u voorbijgaat.

Ja, gij durft niet te zeggen, dat de belofte niet tot u gekomen is en gij durft ook niet te ontkennen, dat ge midden in de ellende ligt, maar verder gaat ge niet. Neen, dat komt omdat God u voor die streep houdt. Die kerk die komt niet verder. Net zo min als de Wet verder kan komen dan eisen en de belofte kan niet verder komen dan beloven en de zondaar kan niet verder komen dan wachten en Christus kan niet verder komen dan uitzien. Christus kan ook niet verder komen, tenzij de Heilige Geest de Banier opheft. Dan kan Christus verder komen en het uitroepen en Zijn vleugel om u heen slaan: En zie, uw tijd was de tijd der minne van den Christus. Zijn Vader heeft Hem daar neergezet en het is naar Zijn eigen beschikking dat Hij als een Gewillige daar werd geplant. Daarom krijgt ge de Christus Gods ook als een gift des Vaders. En Christus die komt daarvan te spreken en dan komt Christus Zijn Vader te verklaren aan uw hart en dan zegt Hij: "De Vader Zelf heeft u lief". Neen, Christus wijst van Zich af. Christus wijst naar het Vaderharte. Christus wijst op het eeuwig welbehagen. Dan wordt ge zalig omdat gij gezocht en gevonden zijt van een drie-enig God. En dan wordt Christus daar gezet.

Nu, het zal het grootste wonder zijn, wanneer ge vannacht, wanneer ge vanmiddag zegt : "Ach".

Neen, geliefden, het ligt niet aan de Christus, het ligt niet aan God. Wanneer ge werkelijk ellendig waart en wanneer ge werkelijk een misdadiger waart, en wanneer ge werkelijk boosdoeners waart en moordenaars maar niet met dat mondje, niet in de belijdenis, maar wanneer ge het werkelijk waart dan werd ge vandaag nog gered. Vandaag nog. Daar is God waarborg voor. En wanneer ge vandaag niet gered wordt, dan zal de belofte zaligmakend en zalvend aan uw ziel worden toegepast : "En indien Hij vertoeft zo verbeidt Hem, want Hij zal gewisselijk komen en niet achterblijven".

Kijk er eens, dan wordt ge onder het verbeiden gezet.

Wat is verbeiden? Dan krijgt ge de Raadslag Gods liever, dan uw eigen zaligheid. Dat is verbeiden.

Dan krijgt ge God vrij te laten en ge kunt Hem niet loslaten. Verbeiden, dat is een volhardende armoede en dan gaat ge beleven straks : de triomf van de uitgeworpen zondaar. Want dát is het.

Christus is uitgeworpen en Christus is uitgestoten, enkel en alleen, opdat wij zouden verstaan De Steen, die door de bouwlieden verworpen is, is geworden tot een Hoofd des hoeks.

Christus is de Verworpene. Hij heeft Zichzelf laten verwerpen en Hij heeft Zich gewillig laten verwerpen, opdat wij het zouden verstaan en opdat wij het zouden beseffen De Steen, die door de bouwlieden verworpen werd, is geworden tot een Hoofd des hoeks. En omdat Christus nu verworpen is, daarom wordt Zijn kerk nimmer verworpen. Want die Kerk zingt: "Verwerp mij van Uw Aangezicht toch niet!" Die wordt niet verworpen. Die zijn verworpen in zichzelf. En op die steen zullen zijn zeven ogen. Dat is die steen waar Jozua van spreekt in de profetieën van Zacharia. En op die steen zullen zijn zeven ogen, dat is de zevenvoudige verwonding van de Christus Gods. En in die zevenvoudige verwonding, in die zeven gaten, in die zeven ogen daar wordt de Kerk in gezet en in verankerd en in gegrond en in gevat en in bewaard. Dat zijn de levende stenen die op die geheel enige Steen worden gegrondvest. En omdat die levende stenen door Hemzelf uitgegraven zijn en door Hemzelf voorbereid en door Hemzelf getrokken zijn, daarom wordt ge zalig. Neen, dat is geen valse lijdelijkheid, maar dat is, omdat God Zijn liefde, omdat God Zijn genegenheid, omdat God Zijn trouw, omdat God Zijn luister aan u kwijt wil.

Wij moeten op het ogenblik wijken van de stoel. Wij moeten op het ogenblik zwijgen op de stoel, wij moeten een ogenblik wachten op de verstoring van de Heilige Geest, die zich toch eigenlijk niet laat verstoren. Zoudt ge denken, dat dat fantasie is ? Neen, geliefden, waar het dode lichaam is, daar worden de arenden vergaderd. Daar hangt het dode lichaam op het kruis. Daar is de satan en de hellemacht los en daar is het vergaderd, daar loeit het, de wind uit de hel, de wind uit de afgrond, omdat hij het niet kan winnen, daar Hij met de misdadigers gerekend is.

Wanneer ge dan in uw misdadigheid neerzit en wanneer ge de zonde leert kennen en wanneer gij het doet, ziet dan is Hij daar en dan bewaart Hij u. Want dit is nu het grote, dat wij niet alleen gered moeten worden en gezaligd, maar dit is het allergrootste : Dat wij bij de zaligheid en bij de redding bewaard worden.

Daarom is Hij ingegaan, opdat Hij alzo zou pleiten op Zijn eigen Borgwerk, en dat de misdadigers getroost zouden worden, op een zodanige wijze, dat er niets anders dan beschaamdheid overblijft aan uw kant. Niet anders dan aanvechtingen, niet anders dan bestrijding. Want waar het dode lichaam is, nu, die zich als een dooie zondaar voor God leert kennen, die leeft onder een gedurige aanvechting en onder een gedurige bestrijding. Want als ge zó uw dood krijgt uit te leven en uw vloekwaardigheid en uw helwaardigheid, want het wordt nooit anders met u, als goddeloos, dat is juist waar ge nooit aan went. Wij zijn goddelozen en wij blijven goddeloos en dat krijgt ge als een dagelijks kruis, dat dode lichaam: Wie zal mij verlossen van het lichaam dezes doods.

Daar, waar Christus hangt en het heeft volbracht, wat van voor de grondlegging der wereld volbracht moest worden, zal die Kerk in haar ledigheid en in haar blindheid over de aarde gaan, want Hij heeft het volbracht en nu wordt het in die weg van het lijden van den Christus, waar gij in Zijn voetstappen gaat, vol gebracht in uw hart, in uw ledigheid.

Zo is Christus niet alleen een Borg van het genade-verbond, maar Christus is ook een Bedienaar van het genadeverbond, om de zaligheid niet alleen te verwerven als Borg, maar om u de zaligheid thuis te brengen als de Bedienaar van het Genadeverbond.

En zó is Christus het Hoofd geworden van Zijn gemeente, het Hoofd van het verloren geboefte, het Hoofd van de verloren bandieten. Kan dat u vernederen ? God alleen zal het aan uw ziel toepassen.

Maar dan zal het ook zakken en zinken in uw ziel en dan zult gij het gaan verstaan dat ge daar zijt aangeland, waar alleen God u brengen kan in het land, overvloeiende van melk en honing.

Amen.

O Heere, dat dat op de kruisheuvel is geschied, dat daar het land is, overvloeiende van melk en honing, dat Gij als die geheel enige Rots der Eeuwen gescheurd en gekloofd zijt, opdat daar Uw duifkerk zou wonen. Ach, wij verstaan die dingen niet, want het is niet voor het verstand.

Het is alleen, wanneer Gij Uw licht en Uw waarheid geeft en opdat wij in verbazing en in verbijstering het Onbegrijpelijke Gods zullen belichten en wij niet anders zullen hebben en overhouden dan onze zonde en dan onze schuld en afmakingen van dag tot dag, omdat Gij bij de misdadigers gerekend zijt.

Wanneer er geen misdadigers waren, Heere, dan had Gij geen werk. Dat is het.

Zo wordt Gij dan gehuldigd in het midden van de zondaren, want Gij hebt met éne Offerande die éne misdaad voor eeuwig verslonden.

Amen.

Onze slotzang zij uit de 97e Psalm en daarvan het 6e vers:

*Beminnars van den HEER,
Verbreiders van Zijn eer,
Hoopt steeds op Zijn genade,
En haat altoos het kwade.
Hij, die in tegenspoed
Zijn gunstgenoten hoedt,
Verleent hun onderstand,
En redt z' uit 's bozen hand,
Die op hun onschuld woedt.*

Gaat thans henen in vrede :

De Heere zegene u en de Heere behoede u.

De Heere doe Zijn Aanschijn over u lichten en zij u genadig.

De Heere verheffe Zijn Aangezicht over u en in u en geve u vrede.

Amen.

ALS EEN DIE VREDE VINDT

Laat ons dit godsdienstig samenzijn aanvangen door met elkander te zingen uit de 25e Psalm en daarvan het 3e vers :

*Denk aan't vaderlijk meêdogen,
HEER, waarop ik biddend pleit;
Milde handen, vriend'lijk' ogen,
Zijn bij U van eeuwigheid.
Sla de zonden nimmer ga,
Die mijn jonkheid heeft bedreven;
Denk aan mij toch in genâ,
Om Uw goedheid eer te geven.*

Schriftlezing :

U zal worden voorgelezen uit het Hooglied van Salomo, het 8e hoofdstuk en daarvan vers 1 tot 10.
Doch lezen we vooraf de Heilige Wet des Heeren.

Hooglied 8 : 1-10 :

1 Och, dat Gij mij als een Broeder waart, zuigende de borsten mijner moeder! Dat ik U op de straat vond, ik zou U kussen, ook zouden zij mij niet verachten.
2 Ik zou U leiden, ik zou U brengen in mijner moeders huis, Gij zoudt mij leren; ik zou U van specerijwijn te drinken geven, en van het sap van mijn granaatappelen.
3 Zijn linkerhand zij onder mijn hoofd, en Zijn rechterhand omhelze mij.
4 Ik bezweer u, gij dochteren van Jeruzalem, dat gij de liefde niet opwekt, noch wakker maakt, totdat het dezelve luste.
5 Wie is zij die daar opklimt uit de woestijn, en lieflijk leunt op haar Liefste? Onder den appelboom heb ik U opgewekt, daar heeft U Uw moeder met smart voortgebracht, daar heeft zij U met smart voortgebracht, die U gebaard heeft.
6 Zet mij als een zegel op Uw hart, als een zegel op Uw arm; want de liefde is sterk als de dood, de ijver is hard als het graf; haar kolen zijn vurige kolen, vlammen des HEEREN.
7 Vele wateren zouden deze liefde niet kunnen uitblussen, ja, de rivieren zouden ze niet verdrinken; al gaf iemand al het goed van zijn huis voor deze liefde, men zou hem ten enenmale verachten.
8 Wij hebben een kleine zuster, die nog geen borsten heeft; wat zullen wij onze zuster doen in dien dag als men van haar spreken zal?
9 Zo zij een muur is, wij zullen een paleis van zilver op haar bouwen; en zo zij een deur is, wij zullen haar rondom bezetten met cederen planken.
10 Ik ben een muur en mijn borsten zijn als torens. Toen was ik in Zijn ogen als een die vrede vindt.

Votum :

O Heere, wij weten niet in of uit te gaan onder de stoel en op de stoel. Wij weten het niet.
Amen.

Proberen wij nu te zingen uit de 91e Psalm en daarvan het 8e vers :

*Hij zal, in alle ramp en pijn,
Tot Mij om uitkomst zuch - ten,
En Ik gestadig bij hem zijn
In al zijn ongenuch - ten;
't Gevaar zal Ik hem doen ontvliên;
Zijn levensdagen rekken;
'k Zal hem Mijn eer en heil doen zien,
En nooit Mijn hulp onttrekken.*

Het is niet goed dat de mens alleen zij.

Met dit woord gaan we verloren of met dit woord worden we behouden.

Als God zaligmakend in uw en in mijn leven komt dan zijn we niet meer van onszelf. Dan heeft een ander niets meer over ons te zeggen. Dan hebben we zelf onze bestemming niet meer aan te geven. Het is niet goed, dat de mens alleen zij.

Zo brak God in de ochtendstond der tijden door en zette Zich naast Adam en Eva en breidde Zijn vleugel over hen beiden uit en Hij fluisterde het hun toe : Het is niet goed, dat de mens alleen zij. Zie dat wilden we. We hebben ons losgescheurd van God. We wilden liever vrij en alleen zijn. En zo is het nog.

Als God bij u komt, dan kent ge Hem niet. Als de Liefde komt in uw leven, dan kent ge de liefde niet en wanneer Hij tot u spreekt dan weet ge niet wat die stem is.

"Ja", zegt ge, "maar hoe zal het dan ?"

Hoe het zal, dát zal God alleen weten, want Hij zegt het Zelf : Het is niet goed dat ge alleen zijt.

En wanneer God zo in uw leven komt en wanneer Hij u zo Zijn eerste kus geeft, want God begint kussende. Wanneer ge dat niet ervaren hebt, dat kan ik niet helpen.

Maar wanneer Hij u kust, dan vergaat hemel en aarde.

En dat zullen we in dit leven moeten leren, dat hemel en aarde ons vergaan, niet alleen voorbijgaan maar dat het ook ons vergaat. Dat het verschroeiende aarde worden zal en dat we zelf als een uitgebrande sintel aan de kant van de weg liggen en door ieder voort getrapt worden als een speelbal in een land wijd van begrip.

Ge zegt : "Die dingen gaan boven en over mij heen".

Bij Gods kinderen niet. Bij Gods kinderen gaan ze er dwars door heen. En al is het dan nog zo'n oud moedertje die geen letter kent zo groot als een huis, die weet het dan bij haar uitgebrande kachel, wanneer er geen eierkool meer is om te branden, dan weet ze het toch van binnen uit : "Mijn God, ik zal U eeuwig loven dat Gij mij ook geen eierkool gegund hebt dan alleen in Uw gunst".

Welnu, over die tegenstrijdige gang in het geestelijke leven hadden wij ons voorgesteld in dit morgenuur te luisteren.

Onze tekst vindt ge in het Hooglied, hetwelk van Salomo is, het 8e hoofdstuk, en daarvan het 10e vers, waar wij het woord van onze tekst aldus lezen :

"Toen was ik in Zijn ogen als een die vrede vindt"

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur. Mochten wij daar het onderwerp van worden, geliefden, want het kan met niets minder toe.

Haar staat
Haar stand
En haar gunst.

Proberen wij tot God te naderen.

Zetten wij ons godsdienstig samenzijn voort door met elkander te zingen uit de 32e Psalm en daarvan het 2e en het 3e vers :

*Toen 'k zweeg en U mijn ongerechtigheden,
Weerhouden door de vrees, niet heb beleden,
Verouderden mijn beend'ren door geklag,
In mijn gebrul en angst den gansen dag.
Want, HEER, Uw hand, die mij bezocht met plagen,
Deed dag en nacht mij zware smarten dragen;
Mijn levenssap droogd' uit van uur tot uur,
Gelijk het land door zomerzonnevuur.*

*'k Bekend', o HEER, aan U oprecht mijn zonden;
'k Verborg geen kwaad, dat in mij werd gevonden;
Maar ik beleed na ernstig overleg,
Mijn boze daân; Gij naamt die gunstig weg.
Dies zal tot U een ieder van de vromen,
In vindenstijd, met ootmoed smekend, komen;
Een zee van ramp moog' met haar golven slaan,
Hoe hoog zij ga, zij raakt hem zelfs niet aan.*

Het hoge lied der hogere liefde hetgeen van Salomo is.

"Meer dan Salomo is hier", zegt Christus tijdens Zijn omwandelingen op aarde. En dat hoge lied der liefde kan alleen maar verstaan worden door degenen die het lage lied der zonde hebben leren klagen.

Het hoge lied der liefde is het raadsel, dat zichzelf verklaart.

We kunnen over bevinding en over godsdienst en over allerlei praten, maar van al die dingen, inzonderheid van de godsdienst en van aardse liefde en van kerkelijk leven en waar ge mee bezig zijt, van al die dingen worden we zó moede, dat ge het niet kunt uitspreken. En het is heus genade, wanneer we het met de Prediker leren : Ik word van al die dingen zo moede, dat ik het niet kan uitspreken. Dan gaat ge op uw stoel zitten en dan zijt ge zo moe dat ge niet eens meer denken kunt. Ge zijt gewoon uw gedachten kwijt en ge hebt geen gang meer in uw leven. Ge vraagt, wanneer ge daar neerzit : "Waar ben ik eigenlijk ? En waar ga ik eigenlijk naar toe ?"

Dat is de hogere Liefde, die u dat in de laagte leert.

Ijdelheid der ijdelheden ; wanneer ge dat krijgt te beleven, dan is dat loutere goedheid, liefdekoorden. Want dan komt God overal de dood in te verklaren. En dan krijgen we ook op alle mensen die ons omringen, en dat zeg ik heus niet uit pessimisme, op uw eigen man en op uw eigen vrouw en op uw eigen kinderen en op uw eigen leraar, op al die mensen, die u omringen, krijgt ge de dood te schrijven. En dat is een bijzondere genade. Gods lieve kind blijft er alleen met zijn God over.

En omdat ge er alleen met uw God over moogt blijven, daarom kunt ge het ook zingen : In God is al mijn heil, mijn eer.

"Ja", zegt ge, "daar kunt ge de schulden niet mee betalen".

Best geliefden, daar kunt ge de bakker en de kruidenier ook mee betalen. Ik kreeg laatst een briefkaart en daar stond op : U preekt net alsof, ja alsof uw kachel rookt van de liefde.

Nu dat doet ze ook. Maar dan gaat het niet over A of over B. Want het Hooglied heeft het niet over een bekeringsgeschiedenis of over rechtvaardigmaking en over heiligmaking en heerlijkmaking en over al die kostelijke wouwelingen - ik noem het maar wouwelingen - die ze op gezelschap afhandelen.

Maar het gaat er maar over, of ik in een liefdesbetrekking tot God sta. Het gaat er maar over, of ik in een levensbetrekking tot God sta. Het gaat er maar over, of ik 's morgens niet op kan staan zonder de Heere. Alleen, opdat Hij mijn verkeerdheid en mijn vijandschap in mij zou ten onder brengen.

Want hoe kan dat anders ? In God is al mijn heil en al mijn eer, en waarom ben ik dan zo vijandig en verkeerd en zo vol verzet ? Omdat ik de zaligheid in handen wil hebben. Daarom ben ik verkeerd, omdat ik zelf leiding en lering wil geven. Omdat het zo buiten mijn bereik ligt.

Hij is een Toevlucht voor de Zijnen. Hun Sterkte als zij in droefheid kwijnen. Maar vraag het eens aan een arm kind van God ? Ze kunnen er niet komen. Dan kan Hij uw Toevlucht en Sterkte zijn en ge zult wel eens wat uit dat venster van vrije genade hebben mogen ontmoeten en ? God is er niet, juist als ik Hem nodig heb.

"Ja", zegt ge, "zo moogt ge niet praten en niet preken".

Klaag mij maar bij God aan. Want als ik Hem nodig heb, dan is Hij er niet.

En toch : Zij sloegen het oog op God, zij riepen als een stroom Hem aan.

Wat is dat ? Is dat liefdesbetrekking ?

Ja", zegt ge.

Nu, als ge nu niet meer hebt dan liefdesbetrekking, dan is het nog arm. Want het gaat er tussen God en uw ziel om, niet om een liefdesbetrekking alleen, maar het gaat over een levensbetrekking, omdat ge uit Zijn leven en uit Zijn volheid - wat Zijn Vader behaagd had ontvangen zoude genade voor genade. En al uw ervaringen zijn niets. Al uw uitredingen zijn niets. Dat zijn lieve dingen die u geschonken zijn, maar daar kunt ge de eeuwigheid niet op aandoen.

Hier zijn mensen te over die het moeten bekennen, dat de Heere bemoeienissen met hen heeft in hun leven. Ze spreken van uitredingen. Er zullen er hier zijn die zelfs mogen zingen : Gij hebt mij van mijn kindse dagen geleid en onderricht.

En die toch de ware levensbetrekking en liefdesbetrekking niet kennen.

En dat is ?

En ten laatste van allen is Hij ook van mij, als van een ontijdig geborene, gezien. Want als ge niet als een misdraacht zalig wordt, dan wordt ge niet zalig.

"Maar", zegt ge, "man, moet er dan alles aan ?"

Er moet niet alles aan, maar alles is er aangegaan in het paradijs. We hoeven niet meer verloren te gaan. Het is allemaal kwijt en weg. Wat moeten we dan nog overeind houden op de preekstoel en onder de preekstoel ? Moet ge u dan hier nog mee troosten : en dáár heeft God me staande gehouden en dáár heeft Hij een belofte gedaan en dáár heeft Hij mij gezegend en dáár heeft Hij mij uitgered ?

Kostelijke dingen. Dat is weldadigheid en trouw.

Maar, ik heb alles schade en drek geacht om de uitnemendheid van Christus. Dan gaat het niet hoe ge zus of hoe ge zo bent, maar het gaat er over hoe ge op het ogenblik zijt.

En als ge nu hier neerzit dat ge zegt : "Man, als ge het eens wist, wat voor een verkeerd mens hier in dit morgenuur neerzit". Dan krijgt ge uzelf als een erfenis te aanvaarden, want het is de erfschuld en de erfsmet van de eerste Adam. Dat krijgt ge te aanvaarden en uit te zuigen en ge krijgt het als een bittere alsem te drinken.

"Ja", zegt ge, "maar".

Neen, er is geen maar. Het "maar" staat aan de rechterhand Gods, dat is in de Christus Gods. En dat is : Maar de Heere, die daar is aan de rechterhand des Vaders, maar de Heere zal uitkomst geven ten opzichte van al die duivelse en walgelijke en hartstochtelijke en van al die ongelovige en van al die nare dingen in uw hart en in uw huis. Daar zal de Heere uitkomst op geven. En zo gaat ge als een naakte over de aarde.

En wees nu niet al te goddeloos en wees niet al te vroom, want ge moogt God om vijf gulden vragen, ja, ge moogt Hem om een speld vragen. Laat God uw schulden betalen, maar kom met alles bij God. "Ja", zegt ge, "maar nu hebt ge het over het uitwendige".

Wat ? Zijn jullie al zè vroom dat ge daar al boven uitgegroeid zijt ? Nu, ik niet, hoewel ik eigenlijk geen zorgen heb. Wat heb ik voor zorgen ? Neen, mijn beker is overvloeiende en ik mag gelukkig nog wel eens wat aan een ander weggeven ook.

Maar waarom heb ik geen zorgen ?

Omdat ik van gegeef leef. Aan wie kan God het nu beter kwijt dan aan zo'n armoedzaaier en doorbrenger? Als ge geen doorbrenger zijt, dan krijgt ge niets van God. En daar stuurt de Heere het ook op aan. "Ja", zegt ge, "maar wat heeft dat nu eigenlijk met uw tekst te maken ?" Dat heeft zoveel met mijn tekst te maken : Die bruid zegt : "Ik ben een muur en mijn borsten zijn als enkel torens". Ik wilde van geen mens anders geholpen worden dan van God. Kijk, dat is nu een standvastige armoede, mensen een standvastige armoede. En dat is een standvastige droefheid, als ge van geen mens anders gered en geholpen wilt worden dan van God, die leeft.

Waarom kunt ge weten dat God leeft voor u zaligmakend, oude man ?

Dat het een God is die leeft en die op aarde, hier in uw hart, hoor, op aarde vonnis geeft dat ge niet deugt. Dan geeft God op aarde in uw hart vonnis, dat ge een verloren mens zijt. Niet dat ge verloren gaat, maar dat ge verloren zijt. En dan wordt hier, in uw hart, de vierschaar gespannen en dan zegt de Heere : "Breng nu uw redenen maar voort en zeg het Mij nu maar eens". En weet ge wat er dan is in uw ziel ? De inwoning van de Heilige Geest, dat wil zeggen altijd als ge er bijgehaald zijt, hoor. Ik zeg niet dat de godsdienst dat gedaan heeft, neen. Daar heb ik het niet over. Maar het gaat over die goddelijke Inwoner van binnen.

Is Die nog wakker bij jullie ?

De oude dominee Schotel zei eens tegen mij : Jochie, ik leg mijn hand wel eens op mijn hart en dan vraag ik wel eens : Zou die goddelijke Inwoner er nog wel zijn ? Dat was nu een oud beproefd kind van God. Maar waarom kunt ge nu weten dat Hij er is ?

Omdat het zo onverwachts, zelfs in uw droom, kan gaan fluisteren en kan gaan zingen :

U zullen, als op Mozes' beê, Wanneer uw pad loopt door de zee, Geen golven overstromen.

Kijk, dat is die goddelijke Inwoner en Die zucht, wanneer gij en ik niet zuchten kunnen.

En die goddelijke Inwoner klaagt u niet aan, maar die komt met alle bezwaren van de kerke Gods, namelijk, dat ze niet bidden kunnen zoals het behoort en dan komt die goddelijke Inwoner nog wel eens te fluisteren in de nacht. En nu moet ge maar eens kijken en luisteren waar ge 's morgens mee wakker wordt. Volk, luister er naar, hoor. Het is geen grond voor de eeuwigheid. Maar let er op waar ge 's morgens mee wakker wordt.

Het kan natuurlijk ook met wereldse dingen zijn. Ze hebben het bijvoorbeeld over terlenka. Dan wordt ge met terlenka wakker. Nu, dan hoeft ge heus niet te vragen waar ge bij zit. Want dan is het toch : Sla de zonden nimmer ga die mijn jonkheid heeft bedreven, maar denk aan mij toch in gena.

Maar dat zijt ge zelf niet.

Terlenka, dan zijt ge het zelf. Nylon, zijt ge ook zelf. En laat maar waaien de hele boel, dat zijt ge ook zelf. Maar wanneer het is : Sla de zonde nimmer gá, Die mijn jonkheid heeft bedreven en dan komt Hij u bij uw jonkheid te brengen. Weet ge waar dat is, ouwe man ? Dat is in het paradijs, aan de voet van de boom, waarvan we gegeten hebben.

Daar ligt onze jonkheid.

Want de Heere gaat altijd terug, steeds maar verder terug. "Ja", zegt ge, "tot in het paradijs toe".

Hij gaat nog veel verder terug. Want wanneer Hij niet veel verder ging dan was het nog voor eeuwig kwijt. Hij gaat terug toen er nog geen schepselen en geen schepping was.

Hij gaat nog verder terug, toen God er alleen was in de nooit begonnen eeuwigheid. Hij gaat terug tot in de Vrederaad. De pijl ligt verder, steeds verder tot in de oneindigheid Gods.

Krijgt een ziel daar mededeling van ?

Ja, wanneer hij in het jaar van Gods welbehagen en in het uurtje der minne wordt toegesproken.

"Ja", zegt ge, dat zijn kostelijke dingen".

Dat zijn ook kostelijke dingen, maar het zijn ook allemaal geschonken dingen. Dat zijn geen dingen die ge op kunt nemen, maar het zijn dingen die u meenemen. En dan wordt ge een gevangene. "Ja", zegt ge, een gevangene van uw eigen zonden en wonden en van uw eigen ellende.

Inderdaad. Maar wanneer ge dat gaat beleven, dan wordt ge een gevangene van Jezus Christus. En dan zult ge hier kennis aan krijgen : Ik bekende aan U, o Heere, oprecht mijn zonden. Hebben ze u wel eens in een hoek gevonden op zolder of in een kelder ?

Ja, ik zeg het maar zo. Ik heb het wel ondervonden. Neen, ik zeg het niet. Waarom zou ik me belachelijk en bespottelijk maken. Maar op de vuilste plaats heb ik mijn knieën leren buigen en op de nauwste plaats.

En dat knieën buigen is het niet, maar dat God u zó wilde zien aan de troon der genade. Dat Hij u zo met doornen kwam te omtuinen en met allerlei narigheid. Narigheid ? Ja, ge kunt soms uw eigen huisgenoten niet luchten of zien. Dat is narigheid uit de eerste Adam. Maar die schuld in de eerste Adam wordt u door de Tweede Adam een genadegift uit het Vaderharte Gods.

En nu is dit een genadegift uit het Vaderharte Gods : En gij zult een walging van uzelf hebben. Dan gruwte ge van uzelf.

Dan zegt ge : "Is dat het, en moet het er nu zo door ?"

Dan wordt ge een vijand van God. Dat zijn we van nature, maar we worden het door genade in de beleving. En dan zijn we haters van de naaste en dan wordt het oorlog in ons leven. Dan is het : Banden des doods hadden mij omvangen. Waar hoort ge er vandaag nog van ? Waar hoort ge van mensen met schuld en schande ? Ik kan ze hier niet aanwijzen. Niet dat ik dat verlang. Neen, want God werkt het. En nu vraag ik niet, wie of ge hier zijt 's Zondags, maar ik vraag u, wie ge zijt in het verborgene voor Gods Aangezicht, of ge daar ligt te schreien en te kermen.

Want als God Zijn barmhartigheid en Zijn liefde wil verheerlijken in uw en in mijn leven dan moet er plaats voor komen. En dan komt er zonde en schuld. En ongerechtigheden hadden de overhand op mij. Er is geen plaats voor vrede, als ge de strijd niet hebt gestreden. Dat is er niet. Ge moet elkaar eerst maar eens de deur uitgevochten hebben. Ik zeg niet dat dat letterlijk moet gebeuren. Neen. Of zeggen jullie niet tegen elkaar : "Verroest maar". Neen, dat hoeft ge niet hardop te zeggen, helemaal niet.

Ik zeg niet dat ge zo goddeloos moet zijn.

Maar ik zeg alleen, dat ge zo goddeloos zijt. Want uit het hart komen voort boze bedenkingen, daar komt een revolutie uit voort uit dat hart. Ze moeten u maar eens tegenspreken. Neen, dan hebt ge niet zo een dierbare weg of een zoete weg en zo een zalige omhelzing en kussing. Dat kunt ge van mij allemaal cadeau krijgen.

Maar wat is de werkelijkheid ? Dat ik een vijand ben van God en mijn naaste. En dat wordt ge eerst na ontvangene genade.

Als God u zaligmakend komt te bekeren dan krijgt ge uw onbekeerlijkheid van dag tot dag te beleven. Hoort ge het, uw onbekeerlijkheid.

„Ja“, zegt ge, „maar in de weg van heiligmaking“.

Wat is heiligmaking ?

Als ge het iedere dag voor God verzondigt. Dat is heiligmaking. Dat ge iedere dag schuldig zijt voor God.

Bij de genade blijven, dat is heiligmaking. En ge kunt alleen maar bij de genade blijven, als er zonde en schuld is.

Als ge, als vader en moeder zijnde, nog nooit vergeving aan uw kinderen gevraagd hebt, hoort ge het, dan staat ge als een lor buiten het Koninkrijk Gods. Dat is het om nu eens aan uw kinderen vergeving te vragen, om nu eens met uw kinderen onder God te komen.

Daar kunnen vaders en moeders en man en vrouw ook wel eens aan beginnen in onze dagen. Begin maar eens elkander de misdaden ten belijden en als man en vrouw elkander om vergeving te vragen. Stellen jullie het niet uit ? Daar kunt ge profijt van hebben. Dan heeft een ander het niet gedaan. Neen. Daar kunt ge gemak van hebben. Maar omdat we stinken van hoogmoed, dat we zulke voorname mensen zijn, daarom is er geen verbrokenheid en vertedering. Wat heeft dat alles met uw tekst te maken ?

Dit : Wanneer ik zo laag mag bukken en wanneer ik zo verdorven ben en wanneer ik zo alles over boord moet doen, wanneer er niets anders overblijft dan een overtreder van de ganse wet, en wanneer er niets anders overblijft in uw ziel dan : O God, ik heb het gedaan, toen, toen was ik in Zijn ogen als een die vrede vond. Toen !

Dat is nu zaligmakend, toen ik het gedaan had, toen ik een schuldenaar was voor de ganse wet, toen ik een bedrieger was van God en van mijn naaste - ik kan God niet bedriegen - maar zo, ik was een muur, standvastig in het belijden van mijn zonden en schuld, ik was standvastig als een muur, want ik heb het gedaan o God.

Ik was standvastig als een muur, want ik wilde niets en van niemand getroost worden dan alleen van God. Ik wilde niet zaligmakend toegesproken worden, dan alleen als het echt was : Ik heb het zelf uit Zijne mond gehoord.

Wanneer er vroeger eentje in de kerk kwam, ik blijf maar bij mezelf, dan zei dat oude volk tegen mij : Welkom in de strijd, jochie. Waar hoort ge het vandaag de dag nog ? Dat : Welkom in de strijd. Want die wisten wel, wat er aan verbonden was.

Dat oude volk luisterde ook niet naar wat ge er van kende, hoor. Neen, met dat volk ben ik niet groot geworden. Of dat ge wat wist te vertellen. Neen. Dat oude volk luisterde of er ontdekking was, of er ontdekking was van zonde en schuld. Dat was het. En al had ge dan geen verstand en beleid, dan voelde ge het toch, want deze Geest getuigt met onze geest.

Heus, dan hoeft ge de zaken niet te kunnen verklaren. Net als die man. Hij heette Dorus, het was in Dordt. Hij was niet zo helder dan een ander. Dan kwam hij bij het volk op gezelschap en als dan dat volk eens bij hun hart was en ze mochten vertellen van de schoonheid en de dierbaarheid die daar was in de Heere Jezus, dan stootten ze elkander aan en zeiden : "Kijk Dorus eens". Dan zat hij te glimlachen, als ze het over de dierbaarheid en de gepastheid van de Christus hadden. Op een Zondagavond was hij zo zalig gesteld geweest dat hij zegt : "Laat ons nu maar eens zingen, volk :

Het vrome volk in U verheugd Zal huppelen van zielevreugd Daar zij hun wens verkrijgen.

En hij woonde alleen, die oude man, op een hofje. En 's morgens gingen de luiken niet open en de deur ging niet open. En het was al in de ochtend en de burens gingen eens kijken met de politie, en toen vonden ze Dorus in bed, in zijn bedstede, op zijn knietjes, ja, met een blijdschap en een glimlach op zijn gelaat. Maar hij was overleden, heengegaan. Toen hebben ze de dokter gehaald. "Mensen", zegt hij, die man is nu van blijdschap gestorven".

Zouden jullie er soms zin in kunnen krijgen ? Ik vraag het maar. Zoudt ge nu zin kunnen krijgen in dat leven ? Die man was van blijdschap gestorven. Die vonden ze zo in zijn bedstee.

En wanneer daar de kerk des Heeren uit Egypte gaat, onder leiding van Mozes en Akon en van de wolk- en vuurkolom, wanneer die kerk daar henen gaat dan staat er, dat ze met vijf aan vijf naast elkaar gingen.

Daar komt de Kerk des Heeren aan, Ze lopen met zijn vijven, En het gaat recht op Sion aan. Maar waar zal ik nu blijven ?

Als dat ons nu maar eens veel bezig zou houden, volk. Want ach, het is hier maar zo'n rukje, jonge mensen in ons midden. Begeer toch een andere Man, dan waar ge nu naar kijkt. Moogt ge dat dan niet ? Welzeker.

Jaren geleden kwam God mij bestraffend, voor, toen was ik zenuwziek : En Henoch wandelde met God. Ik verstond er niets van, heel niet. En die waarheid bleef maar in mijn hart. Ik zeg : "Heere dat kan nooit een waarheid voor mij zijn. Ik ben toch Henoch niet ?" Maar toen liet de Heere mij zien, dat ik wandelde met Zijn volk en ik wandelde met Zijn kerk, met Gods lievelingen. Daar zocht ik plaats en daar had ik plaats. Maar Henoch wandelde met God.

Ik zei : Heere, maar Uw kerk dan ?

Toen zei de Heere, dat ik met Zijn volk wandelde, maar dat ik met Hem moest wandelen.

En als ik nu met God wandelde, dan wandelde ik ook met Zijn kerk. Maar dan was er geen plek voor hoererij en voor dingen die geen wezen hadden. Want anders zijn we liever van het volk gekust, dan van God geslagen.

Waar is dan de kerk ?

De kerk is in het Vaderharte Gods.

Wie zijn deze, die daar komen gevlogen als duiven tot hare vensteren ? Dat is de kerk, dat is de duif-kerk. Ik zeg tot het Noorden : "geef" en tot het Zuiden : "Houdt niet terug, breng Mijne zonen en dochteren van verre". En zij zullen bevende aan-komen als een duif uit het land van Assur en als een vogeltje uit Egypte. Daar is de woning der duiven. Laat ik het woord maar zeggen. Dat is het kruis van Christus. De poorten zijn in Zijn handen en in Zijn voeten en in Zijn zijde. Dat zijn de poorten van vrije genade. Om zo toevlucht te nemen en om zo te komen als een duif, ongeveinsd.

Dan krijgt ge duivenogen. Die duivenogen zien niet terug.

Dan zeggen ze wel eens : "Zien is geen hebben". Neen, geliefden, laten ze u die doodoener maar aan doen, maar die eens gezien hebben, die zullen eeuwig zalig zijn. Die stelling durf ik aan. En als ik nu toch moet zondigen dan zondig ik liever in de liefde dan in het veroordelen. Want als God Zichzelf glinsterende tussen de traliën in uw ziel vertoond heeft, dan gaat dat nooit meer over. "Zien is geen hebben", zeggen ze wel eens.

Maar :

Geef dat mijn oog het goede aanschouw

Hetwelk Gij, uit onbezweken trouw,

Uw uitverkorene toe wilt voegen.

En wat wil Hij Zijn uitverkorenen toevoegen ?

Blindheid, doofheid, verharding des harten, biddeloosheid, stugheid, dat wil Hij Zijn uitverkorenen toevoegen. Een beleving van de hardheid en stugheid en van de hoerachtigheid en wellustigheid en van de vijandschap van uw inwonend verderf. Dát is genade. En als ge daar nu geen kennis aan hebt, dan staat ge buiten het geestelijke leven. Nu gaat het niet om dat te belijden. Want er zijn hier een stel mensen die zeggen : "Ja, dominee, dat is waar, dat neem ik ook bij mij waar". Maar waar is de smart ? Waar is de droefheid ? Waar is het treuren in het verborgene ?

Ge kunt dat alles wel bij u waarnemen, dat het zo'n stinkput en zinkput is, maar : Ik heb mijn tranen onder 't klagen. En dan hebt ge geen zin om een boodschap te gaan doen, of om op de koffie te gaan bij een ander, neen. Dan zegt ge : "Heere, mocht het nog eens oprecht en waar bij mij zijn".

En van wie gelooft ge het ?

Van uw moeder die in de hemel is, daar gelooft ge het van. En dat was ook een ongelukkige hals. Maar voor uzelf gelooft ge het niet. Dan is het : Zou er wel ooit een aasje genade in mijn ziel gewrocht zijn ? Wat dat met mijn tekst te maken heeft ?

Toen, toen was ik in Zijn ogen als een die vrede vond.

Als het zó met mij gesteld was, dat ik aan alles twijfelde en dat ik alles verloor en alles opgaf, toen, toen ik het verloor, was ik in Zijn ogen als één die vrede vond.

Dan is het met ons uit. En dan is het met ons verdorven. En dan zijt ge niet half bekeerd of voor driekwart. Want het is soms zo : Ze zijn zomaar bekeerd en wedergeboren. Het lam staat al met drie poten op de grond en dan moet het het vierde poot nog naar zich toetrekken en dan is het helemaal bekeerd.

Maar zo is het niet.

We zijn bekeerd in Christus. En we krijgen het hier te beleven : Sla de zonden nimmer ga, die mijn jonkheid heeft bedreven.

We zijn bekeerd en gezaligd en heilig en gerechtvaardigd in Christus, maar we gaan hier over de aarde als mensen, die geen moed hebben vaak om te leven.

"Nu", zegt ge, "dan kunt ge voor mij die bekering wel voor u houden".

Gelukkig, want ik heb hem niet te geven.

En toch zijn die mensen blij. Want dat is de blijdschap van de bruid : Toen, toen ik zo ongelukkig was, toen ik zo verdorven was, toen ik zo lag te wenen uit mijn verre afstand, toen ik zo in opstand was en die opstand hier kreeg zoveel smart en druk, o, toen, toen dat beleving was, toen, dat ik wegzonk, toen, toen ik uit mezelf naar de hel ging, toen, toen ik een streep haalde door mijn genadestaat, toen ik nergens geen grond en geen houvast meer had, maar dat ik in mijn verdorvenheid en in mijn verfoeilijkheid en in mijn huichelachtigheid openbaar kwam, toen op dat tijdstip - dat was het tijdstip uit het eeuwig welbehagen, dat was het tijdstip dat God een welgevallen zou nemen aan een zodanige - toen was ik in Zijn ogen als één die vrede vond.

Nu moet ge niet denken dat het dan altijd vrede is, hoor. En dat het nooit meer overgaat. Het gaat hier niet over de vrede van de rechtvaardigmaking. Dat is statelijk.

Maar het gaat er hier over hoe ge gedurig in de stand van uw leven en in de stank van uw leven op een zodanige wijze open komt dat de Heere zegt : Ik heb lust aan uw schoonheid.

Dat is wonderlijk. En dan gaat er van die kerk een naam uit, vanwege Mijne schoonheid, zegt God, die Ik op haar, die walgelijk was in zichzelf, op mijn zwarte bruid gelegd heb. En Ik voedde u met meeldauw en Ik bekleedde u met dassenvellen en met hermelijn. Dat doet de Heere allemaal. Daar krijgt ge mededeling van. Niet alleen besef, maar ook mededeling. Van deze waarheid kunnen we niets proeven en smaken, als de Heere u daar van geen mededeling geeft. Want ge kunt er een beetje gezicht op hebben, maar wanneer het beleving wordt : O God ik zie er niets van, dan krijgt ge het : Toen was ik als één die vrede vind, toen ik er niets van wist, ja, en toen ik het in mezelf niet had, toen kon God Zijn Christus aan mij kwijt en toen waren bergen vlak en zeeën droog.

Maar denk er om : Voor ge dat ervaart gaat er dit aan vooraf : Als mij geen hulp of uitkomst bleek, en wanneer mijn ziel in mij bezweek, en wanneer ik onderging in mijn ellend' toen hebt Gij, o God, mijn pad gekend.

Dat gaat er aan vooraf en er gaat een zinken aan vooraf. O, ge kunt hier gerust zitten slapen, heus, doet uw ogen maar dicht, vecht er maar niet tegen, want ge vecht tegen de God van uw moeder en tegen de God van uw vader en tegen de God van uw grootvader en ge vecht tegen de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, maar...

Erkent, dat Hij, Ons heeft gemaakt, en geenszins wij, Tot schapen, die Hij voedt en weidt, Een volk, tot Zijnen dienst bereid.

Hoe gaat dat ?

Dat gaat in een weg van slachting.

Weet ge wat jullie boezemzonde is ?

Uw geldgierigheid, dat is uw boezemzonde. En niet alleen uw geldgierigheid, maar uw gierigheid is uw boezemzonde zoals ge hier zit.

Want ge zijt nog te gierig om wat te geven niet alleen, want ge denkt aan uw gulden of rijksdaalder of uw tientje. Maar dat is het niet. Maar het gaat hier over dat ge zo gierig zijt, dat ge God uw zonden niet gunt. Dan houdt ge uw zonden liever. Dat is uw gierigheid. Dat zijn uw afgoden. Dat zijn de dingen die uw hart beroeren.

Alles weggeven is zalig worden. Maar dan moet ge ook uw zonden aan God kwijt.

Ik ben een muur. Ik wil van geen mens anders geholpen worden. Dat is de standvastigheid. Wees dan standvastig om zondaar te zijn.

Wees dan te allen tijde standvastig om uw zonden en schuld te belijden om met uw walgelijkheid en met uw narigheid voor God te komen. Neen, niet uitstellen. Ge hoeft als ge thuiskomt uw mantel niet uit te doen en uw hoed niet af te zetten, maar val maar zo voor God in uw gangetje neer. Maar als ge daar mededeling van krijgt dan zult ge het ervaren : Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen. Waar gaat het dan over? Over die paar dagen dat we nog leven ? Wees maar zuinig op de boel. Aanstonds komen de Russen wel. En als die niet komen dan komen de Amerikanen. Het is een hele rommel op aarde want het is niets ander dan het buiten God te doen. En ge kunt niets, voorkomen. Niets.

Maar om elkander nu eens de misdaden te belijden, toen was ik in Zijn ogen als één die vrede vond.

En die vrede wordt hier zo dikwijls bestreden, en zo dikwijls verloren en verjaagd. Niet dat ge de vrede kunt verliezen, kind van God, want er zijn twee stromen in uw ziel, zo ook in onze grote rivieren. Een bovenstroom en een benedenstroom. Maar Mijne vrede geef Ik u en Mijne vrede laat Ik u. Dat is die onderstroom. Dat is het statelijke. Dat ligt op de bodem van uw hart. En al zoudt ge het er uit willen rukken en willen ontkennen, dat gaat niet.

Maar die bovenstroom, die daar dwars overheen en tegenin gaat, die kan soms zo geweldig zijn. Dat is de stand van uw leven dat ge zegt : "Zou er wel ooit de hand der genade aan mijn ziel gelegd zijn ?" Ge kunt niet onder God vandaan.

Alles wat ge zelf begonnen zijt, daar kunt ge van terug. Als jullie hier begonnen zijn met godsdienst dan kunt ge terug hoor. Heus. Maar als God met u begon. David kon niet onder zijn God vandaan, maar Saul kon er onder vandaan.

En nu moet ge zelf maar weten of ge bij het huis van Saul of dat ge bij het huis van David behoort. Maar David kon er niet onderuit. Hij was de man naar Gods hart. Er was toch geen onderscheid tussen Saul en David. Nu ik denk dat Saul heel wat fatsoenlijker was en innemelijker.

Maar David had een Borg.

En Saul had geen Borg.

En waaruit kunt ge dan weten, dat gij een Borg hebt voor uw arme ziel ?

Want dat dient ge dan toch te weten.

Hieraan, dat ge nooit enige betaling zonder uw Borg kunt doen. Ge wilt - mag ik het plat zeggen - alleen met centjes uit de hemel geholpen worden. Ja alleen. Zijn hulp zal blijken. Maar daarom is het : Het feest van de nacht. Ik durf het haast niet te zeggen, mensen. Ik heb in het feest van de nacht mij doodgeweend, als ik het zo zeggen mag. God willen en ik niet willen. Dat is wat ? God op u afkomen en wij niet willen en wij niet willen kunnen en niet kunnen willen. Het is misschien een beetje gehaspel door elkaar, maar dat zoekt ge vanmiddag maar uit.

Het feest van de nacht. En een Man worstelde met hem. Jakob bleef alleen over. Ach, ik denk dat Jakob er nog wel zou hebben uitgescheiden, maar die Man scheidde er niet uit. Die Man worstelde met Hem. En Jakob zei : "Ik laat u niet gaan, tenzij Gij mij zegent". Nu Jakob, vooruit maar, we kunnen elkaar alles vergeven. Er was toch niets in Jakob. Ik heb het Jakob wel eens proberen na te doen, dat mogen jullie gerust weten. Ik denk : Nu ga ik het eens doen net als Jakob.

Ik laat U niet gaan, tenzij Gij mij zegent.

Nu, er is geen straal van terechtgekomen. Heel niet. Weet ge waarom niet ? Die Man raakte mijn heup aan, toen kon ik niet meer. Toen moest Jakob Hem wel laten gaan.

Maar die Man, dat was de Christus Gods, die worstelde met hem en die bleef net zo lang worstelen met Jakob, tot de dageraad opging. Want anders had Jakob die Man nog niet gezien.

Want Ledeboer zegt : "Ik heb er wel eens wat van gezien, maar in het donker kan ik niet kijken".

Er zijn van die mensen die kunnen in het donker kijken. Maar vader Ledeboer kon dat niet.

Maar die Man worstelde net zo lang tot de dageraad opging. En daar is Zijn kerk te kennen en dan hebt ge het feest van de nacht gehad en dan krijgt ge : De doortocht der vreugde door de poort van Pniël, Mijn God, ik zal U eeuwig loven Omdat Gij het zó hebt gedaan.

Dan is het een kreupel volk. Er zijn er, die aan één kant kreupel lopen. Maar er zijn ook kinderen Gods die aan weerskanten kreupel lopen. Ja, dat is een lief volk.

Toen, dat ogenblikje, toen ik het voor God verloor en toen ik het voor God mocht overgeven, toen was ik in Zijn ogen als een die vrede vindt. Wat is meer - ik geef niet graag raadsels op, wat hebt ge er aan de liefde of de vrede ?

Gaan jullie naar huis vanmiddag en denk er eens over. Als ge het gevonden hebt, moogt ge mij ook eens een briefje schrijven. Verwennen doen jullie mij heel niet, want wat moet ge die man ook schrijven ?

Maar wat is nu meer, de liefde of de vrede ?

"Liefde is vrede en vrede is liefde", zegt ge.

Nu praten jullie er maar een beetje over hoor. Want het gaat niet buiten elkaar om en het is ook niet zonder elkaar. Maar wat is nu meer voor uw eigen besef en voor uw eigen bediening ?

Als twee beminden elkaar in de ogen blikken, dan is liefde vrede en vrede is liefde. Inderdaad. Liefde is het begin en liefde is het einde. Ik kom er toch niet mee klaar.

Alleen wil ik jullie dat zeggen : Toen ik ontdekte lief te hebben, toen bezat ik het al enige tijd. Of begrijpt ge het niet ?

Als ge de liefde ontdekt, dan hebt ge ze al enige tijd beoefend. Maar laat ik daar niet over beginnen, want het is het boek, waar ik nog steeds mee bezig ben.

Ik ben een muur. Wees dan toch standvastig, onbeweeglijk, altijd overvloedig zijnde in de dingen des Heeren, door niets anders te willen en te weten dan : Zulk Een is mijn Liefste, en zulk Een is Mijn vriend, o gij dochteren van Jeruzalem.

Is uw Liefste dan anders, dan eens anderen liefste ?

Ja, mijn Liefste is blank en rood.

Heus, als ge niet weet hoe de Heere Jezus er uitziet, dan hebt ge Hem niet. Ge weet heel goed hoe uw Liefste er uit ziet.

En wanneer ge dat niet kunt vertellen, dan hebt ge geen Liefste, en dan zijt ge ook niet het eigendom van de Heere Jezus.

Dat zijn geen vage dingen, neen. Het gaat niet op een misschien aan. Wanneer ik Hem nog niet zie en ik hoor het ruisen van Zijn voetstappen onder mijn raam of over mijn drempel, dan weet ik, Wie er is. Dat is niet een misschien en niet een twijfelachtig geval. Want als Hij komt, dan is de ziel in een weg van bereidheid. En als Hij gaat, dan is de ziel in een weg van gelijkheid.

Want dit is het opmerkelijke dat, wanneer Hij weg is, dan is het nog : Al Uwe klederen zijn myrrhe en aloë uit de elpenbenen paleizen. Dan is Hij weggegaan. Dan is Hij weer eens vertrokken.

Toen was ik in Zijn ogen als één die vrede vond. Die vrede wordt bestreden en aangevallen. Die vrede kan niet geroofd worden maar ze kan op een zodanige wijze getemperd worden, dat ge zegt : "Het is een hel in huis".

En kan dat dan ?

En allen die in de hemel komen, die zijn in de hel geweest. Halleluja.

Amen.

O Heere, wilt U achter ons toesluiten, opdat wij ook dat stondekje mogen leren kennen : Toen ik op mijn verdoemenis Amen mocht zeggen, toen ik alles mocht verliezen en loslaten, toen ik zo dodelijk vermoeid was en zo verdorven was, toen ik wegzonk in de poorten van de hel met het : Mijn God, ik zal U eeuwig loven, want ook in de hel zal ik Uw zaligheid roemen, toen was ik in Zijn ogen als één die vrede vind. Heere, leer het dit arme volk, opdat zij het mogen verstaan, om nu alleen maar behagen te hebben, om door U geholpen en door U gerechtvaardigd te worden.

Amen.

Onze slotzang zij uit de 142e Psalm en daarvan het 4e en daarna het 2e vers :
Eerst het 4e vers.

*'k Wou vluchten, maar kon nergens heen,
Zodat mijn dood voorhanden scheen,
En alle hoop mij gans ontviel,
Daar niemand zorgde voor mijn ziel.*

*Als mij geen hulp of uitkomst bleek,
Wanneer mijn geest in mij bezweek,
En overstelpt was door ellend',
Hebt Gij, o HEER', mijn pad gekend.*

Gaat thans henen in vrede :

O Vader, dat Uw liefde ons blijkt',
O Zoon, maak ons Uw Beeld gelijk,
O Geest, zend Uwe troost ons neer,
Drie-enig God, U zij al de eer.

Amen

MIJN HUIS EEN BEDEHUIS

Laat ons dit godsdienstig samenzijn aanvangen door met elkaar te zingen uit de 46e Psalm en daarvan het 1e vers :

*God is een toevlucht voor de Zijnen,
Hun sterkt', als zij door droefheid kwijnen;
Zij werden steeds Zijn hulp gewaar,
In zielsbenauwdheid, in gevaar;
Dies zal geen vrees ons doen bezwijken,
Schoon d' aard' uit hare plaats mocht wijken;
Schoon 't hoogst gebergt', uit zijne steê,
Verzet wierd in het hart der zee.*

Schriftlezing :

U zal worden voorgelezen uit het Evangelie van Johannes, het 2e hoofdstuk en daarvan van vers 13 tot het einde.

Doch lezen wij vooraf de Heilige Wet des Heeren.

Johannes 2 : 13-25 :

13 En het pascha der Joden was nabij, en Jezus ging op naar Jeruzalem.

14 En Hij vond in den tempel, die ossen en schapen en duiven verkochten, en de wisselaars daar zittende.

15 En een gesel van touwtjes gemaakt hebbende, dreef Hij hen allen uit den tempel, ook de schapen en de ossen; en het geld der wisselaars stortte Hij uit, en keerde de tafels om.

16 En Hij zeide tot degenen die de duiven verkochten: Neemt deze dingen vanhier weg; maakt niet het huis Mijns Vaders tot een huis van koophandel.

17 En Zijn discipelen werden indachtig dat er geschreven is: De ijver van Uw huis heeft Mij verslonden.

18 De Joden antwoordden dan en zeiden tot Hem: Wat teken toont Gij ons, dat Gij deze dingen doet?

19 Jezus antwoordde en zeide tot hen: Breekt dezen tempel, en in drie dagen zal Ik denzelven oprichten.

20 De Joden zeiden dan: Zes en veertig jaren is over dezen tempel gebouwd, en Gij, zult Gij dien in drie dagen oprichten?

21 Maar Hij zeide dit van den tempel Zijns lichaams.

22 Daarom, als Hij opgestaan was van de doden, werden Zijn discipelen gedachtig dat Hij dit tot hen gezegd had; en zij geloofden de Schrift en het woord dat Jezus gesproken had.

23 En als Hij te Jeruzalem was op het pascha, in het feest, geloofden velen in Zijn Naam, ziende Zijn tekenen, die Hij deed.

24 Maar Jezus Zelf betrouwde hun Zichzelfen niet, omdat Hij hen allen kende,

25 En omdat Hij niet van node had dat iemand getuigen zou van den mens; want Hij Zelf wist wat in den mens was.

Votum :

Onze hulp en onze verwachting sta in de Naam des Heeren Heeren, die hemel en aarde schiep door het Woord van Zijn kracht, Die trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit laat varen de werken Zijner handen.

Genade, barmhartigheid en vrede worde u geschonken van God, de Vader, en van Jezus Christus, Zijn eengeboren Zoon, onze Heere, door de bediening van de Heilige Geest.

Amen.

Proberen wij nu te zingen uit de 72e Psalm en daarvan het 3e vers :

*Zij zullen U eerbiedig vrezen,
Zolang er zon of maan
Bij 't nageslacht ten licht zal wezen,
En op- en ondergaan.
Hij zal gelijk zijn aan den regen,
Die daalt op 't late gras;
Aan droppels, die met milden zegen
Besproeien 't veldgewas.*

Wanneer ge hier uw Beminde niet hebt leren kennen, dan vrees ik dat ge Hem nooit zult kennen. Want aan deze kant van het water ontmoeten we de Beminde, en dat is Christus. Er is maar één Beminde, een Man uit duizend, waar ge uw nood en uw ellende bij kunt klagen. Want een iegelijke vrouw vraagt haar eigen man.

Wanneer ge hier aan deze kant niet als een reddeloze en radeloze en redeloze voor God heb leren kruipen, dan zijt ge niet Zijn beminde. Ge kunt Hem alleen met uw nood en met uw gebrek, alleen met uw dwaasheid en onverstand behagen. Daar kunt ge Jezus mee behagen en anders hebt ge geen Jezus. Christus is geen noodhulp. Neen, zo is het niet. Hij is mijn Heil en Hij is mijn Hulp alleen. En ik vrees, dat we daar zo ontzettend ver van af leven. We zijn nooit dichterbij God, als wanneer we onszelf zo nameloos ver van Hem af waarnemen. Het is een heerlijk God. Het is een schat van een God. We kunnen het niet benaderen, onze taal is daar veel te arm voor en onze woorden zijn daar veel te koud voor.

Alleen wanneer de kerk de ontvankelijke is, dan is zij een gevende kerk. Gelijk de vrouw de ontvankelijke is en zij in haar ontvangen enkel geven is, zo leert Gods arme kind het, dat zij uit de volheid van de Heere Jezus ledig gemaakt op de aarde neerzit. Uit het "Het is volbracht" van de Heere Jezus gaat de kerk als een nooddruftige over de aarde.

Toen Salomo op de troon kwam, toen werd het gezongen : "Nooddruftigen zal hij verschonen". Dat hebben ze onder David nooit gezongen.

Waaraan weet ge dan, dat ge Salomo hebt ontmoet ?

Wanneer hij zegt : "Haal een zwaard, dan zal ik het kind doorsnijden". Dan springt het leven op. "Geef het dan maar aan haar, heer".

En zo wordt de kerk door de Beminde in de rechte weg afgesneden en verlost. Men zegt wel eens : "God doet een afgesneden zaak", en zo is het ook. Maar een afgesneden zaak is een afgeronde zaak, een gepolijste zaak waar geen krasje meer op te vinden is. Een afgesneden zaak daar deinzen en ketsen alle scherpe zagen van de vorst der duisternis op af en ze kunnen op dat gepolijste werk van de Christus Gods geen kras zetten.

Dat is een afgesneden zaak.

En hoe en waar dat nu wordt geleerd hadden we ons voorgesteld in dit morgenuur te beluisteren.

Het is uit het boek Jesaja, en daarvan het 56e hoofdstuk, het 7e vers, het laatste gedeelte, waar wij het woord van onze tekst aldus lezen :

"Want Mijn Huis zal een bedehuis genaamd worden voor alle volken"

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur.

De prediking
Het horen en
het geloven van het Woord Gods.

Bevalt het jullie niet, ga dan maar naar huis. Ik heb niet anders.

Ge hoeft hier niet te zitten dat ik uw nieuwsgierigheid zal bevredigen want daar begin ik niet eens aan. Want ik sta hier op het ogenblik als een stomme hond voor God. En als God mij wegstuurt vanmorgen, dan is het goed, dat is echt goed, geliefden. Want ik kan u dit vertellen : Ik verlang op het ogenblik meer naar de triomferende kerk dan naar de strijdende kerk. Niet om er af te zijn, neen. Maar om bij God te zijn, Die mij nog nooit één woord heeft verweten.

Een moeder verwijt niet. Maar God verwijt ook niet. En daarom heeft Hij met eerbied gesproken, moeders op aarde besteld, opdat ze God zouden helpen niet te verwijten. Maar dat wordt alleen in een weg van verzoening geleerd.

We praten wel over genade en we belijden wel genade en we grijpen wel in de grabbelton van vrije genade, maar waar is onze schuld en waar is onze zonde gebleven ? Daar gaat het over. En dat is alleen in het huis des Heeren, dat dat geleerd wordt.

Weet ge waar God kerk houdt ?

Niet in tempels met handen gemaakt, maar op de vuilste en op de verschrikkelijkste plaats. Daar houdt God kerk.

Wat is dan de vuilste en de verschrikkelijkste plaats ?

Ons menselijk hart, verschrikkelijker is er niet. Ik weet niet of jullie dat hoerending al hebben leren kennen, want zo noem ik het menselijk hart. Maar daar houdt Hij kerk en daar is Zijn Huis. En daar wordt het verstaan :

Wat blijdschap smaakt mijn ziel,

Wanneer ik voor U kniel

In 't huis, dat Gij U hebt gesticht.

Dat is eenzaam en met God gemeenzaam en dat is : Het eeuwige leven.

Proberen wij tot God te naderen.

Zetten wij ons godsdienstig samenzijn voort door met elkander te zingen uit de 84e psalm en daarvan het 2^e en het 3^e vers :

*Zelfs vindt de mus een huis, o HEER,
De zwaluw legt haar jongskens neer
In 't kunstig nest bij Uw altaren,
Bij U, mijn Koning en mijn God,
Verwacht mijn ziel een heilrijk lot;
Geduchte HEER der legerscharen,
Welzalig hij, die bij U woont,
Gestaâg U prijst en eerbied toont.*

*Welzalig hij, die al zijn kracht
En hulp alleen van U verwacht,
Die kiest de welgebaande wegen;
Steekt hen de hete middagzon
In 't moerbeidal, Gij zijt hun bron,
En stort op hen een milden regen,
Een regen, die hen overdekt,
Verkwikt, en hun tot zegen strekt.*

Het verschrikkelijkste wat een mens kan doen in dagen van nood en in dagen van benauwdheid, in dagen van omkomen is, wanneer hij God niet aanroept. Dat is het verschrikkelijkste wat een mens kan doen, wanneer hij God niet aanroept. Want dat is nog erger dan de nood en de benauwdheid zelf.

Er dwars tegenin. Maakt gij of ik dienst uit ? Of maakt God de dienst uit ? "Maar zij zullen", zegt de Heere, "zij zullen Mij eerbiedig vrezen". En zo gaan ze het paradijs uit en het ruist boven de moerbeibomen die daar de zoom van het paradijs omringen, het ruist door de struiken en het mist over de velden, wanneer daar Adam en Eva gaan, zwaar leunende op elkander, maar ook leunende op de staf der belofte. Want God heeft hen niet ledig weggezonden. Hij heeft hen de staf der belofte in de hand gegeven. En wanneer gij als kenmerk van vrije genade nog eens neer moogt vallen aan de kant van de weg en wanneer ge daar in verbijstering en in verslagenheid als een versuft mens neerzit en wanneer ge daar uw dagelijkse bevinding in kunt hebben, waar is dan de staf der belofte?

Wat is de dagelijkse bevinding van Gods liefste kinderen?

Dat ze dagelijks het paradijs uitgedreven worden. Dat is bevindelijk leven, dagelijks het paradijs uitgedreven, het te verstaan : En met smart zult ge daarvan eten, van die doornen en van die distelen, al de dagen uws levens.

En dat is nu alleen maar, volk, als ge eens een ogenblik leven aan uw ziel moogt hebben. We leven wel, al worden we tachtig of negentig jaar.

Maar wanneer we de paradijsvloek eens mogen proeven en de paradijsbarmhartigheid en de paradijsgenade, wanneer we daar iets van mogen proeven dan vallen we aan de kant van de weg en dan kunnen we niet meer, vanwege onze weduwstaat. Want dan heeft God uw man weggenomen, Hij heeft uw stut en uw sterkte weggenomen. Dan ligt ge als een uitgevallen mens aan de kant van de weg. En dan, dan kan Adam Eva niet troosten en dan kan Eva Adam niet omhelzen. Dan zitten ze met hun eigen gewicht en hun eigen zwaarigheid. God komt met Zijn zoet en met Zijn bitter, met Zijn alsem en met Zijn gal. Maar dit doet God, hetzij zoet, hetzij zuur, hetzij aangenaam of hetzij in dwaasheid, God komt een mens alleen te zetten.

Ge wordt als een eenzame zalig, omdat Hij de eenzame in een huisgezin zet.

En wanneer ge dan aan de kant van de weg uitgevallen zijt, dan hebt ge aan uw vrouw niets, want die krijgt ge als een kruis, en ge hebt aan uw man niets want die krijgt ge als een vuistslag.

"Ja", zegt ge, "maar ge maakt er wat van in dit morgenuur !"

Er is niets van te maken. We hebben alles verzondigd en verbeurd en we derven met zijn allen de heerlijkheid Gods en we hebben geen lust in de dingen des Heeren. Zo zitten we aan de kant van de weg. En zo zijn Adam en Eva de paradijs spoor uitgedreven. Maar er staat zo : Alzo verzond God Adam en Eva. Ze werden verzonden. En wanneer we wat verzenden, dan verzenden we het per post, welverzorgd, ingepakt en verzegeld.

En zo waren Adam en Eva ingepakt, verzegeld, welverzorgd aan de post van de Heilige Geest overgegeven, opdat zij van paradijs tot paradijs verzonden zouden worden. En zo gaat het van de Levensboom naar de Levensbron.

Waarom kunt ge dat weten ?

Dat de uitgestelde hoop het hart krenkt. Want daar is Gods lieveling benauwd en bang voor dat hij zegt : En nu zal het aanstonds nog op een eeuwig gemis en een eeuwig verlies, op een eeuwige wroeging uitlopen.

Gods lieve en arme volk vertrouwt haar eigen geestelijk leven niet. Maar iemand die geestelijk leven heeft voor zijn eigen besef, die heeft het niet. Het is voor de niet-hebbers en voor de niet-bezitters. Het is voor degenen, waarvan God zegt : "Zij zullen U eerbiedig vrezen". En zo ruist het door de toppen van het paradijsgeboomte en zo tintelt het daar voort en daar gaan ze. Nogmaals, ik probeer het u voor te stellen in alle gebrekkigheid. Daar gaan ze, zwaar leunende op elkander. En ze hebben niets aan elkaar.

Maar wanneer zijn ze nog eens makkelijk ?

Wanneer ze alles in God zien. Niets aan elkaar. Maar wanneer ze alles eens een ogenblikje in God mogen zien dat het "zondaar voor God worden" buiten hen ligt, hoort ge het ?!!

Het is een onmogelijkheid voor een zondaar om zondaar voor God te worden. Hij gaat als een goddeloze over de aarde en klaagt en steunt en kreunt. En hij is bang dat God zijn goddeloosheid van hem afneemt.

"Ach", zegt ge, "man, schei uit".

Neen, geliefden, we hebben voor de zonde en voor dingen der dwaasheid gekozen. En we vragen om bekering, maar God zegt : Ik zou u wel verhoren maar ge spreekt leugens tegen Mij. Ge meent het niet.

Wat heeft dat er mee te maken ?

Dat God God is en dat Hij God blijft. En dat de mensheid, zoals ze het paradijs uitgedreven is door eigen schuld, aanstonds toch aan haar bestemming zal komen, en dat God die mensheid aan haar bestemming zal doen beantwoorden. God zál Zijn doel bereiken. Dat is het grootste mysterie wat er is, dat God met die paradijsruïne, Zijn wereldbestek en Zijn wereldplan nog heeft willen voortzetten. Zo gaan ze daar. Adam en Eva en hun nageslacht .

Die taal, hoe men in Adam ligt verloren, die kent en vindt men haast niet meer. Eva zei toen Kain geboren werd : "Ik heb een man verkregen van den Heere". Ze dacht dat het de Beloofde was. En ? Het was een moordenaar.

En zo kunt ge de belofte levendig en met zoetigheid in uw ziel hebben ontvangen in uw eerste weg, en het heeft gezongen : "Heere, ai maak mij Uwe wegen door Uw Woord en Geest bekend". En dat was ook waar. En dat ge dacht met de belofte een gered mens te zijn, en dat ge met de belofte in de ruimte kwam en

dat is waar ook. Want die belofte was zoet in de mond der ontvangenis, maar die belofte moest in de weg van uitwerping in bitterheid en in bange nachten worden doorgebracht. En zo krijgt ge u in het heimelijke voor God uit te werpen.

"Ja", zegt ge, "maar man, wat denk ge wel van ons ?"

Wat ik van u denk ? Wat ik van jullie weet. "Want wij weten", zegt de Apostel. Zes dagen zult ge arbeiden en al uw werk doen, maar de zevende dag is de dag des Heeren uws Gods, dan zult gij geen werk doen. Wat denkt ge daar van ?

Nu ja, het is vandaag Zondag en we zitten hier, ja. Dus we hebben de dag des Heeren nog in achtning. "Nu", de Heere Jezus zegt : "Gij zult het Huis mijns Vader niet tot een huis van koophandel maken". Wat of ik daar nu van denk ? Ik zie hier geen schapen en ossen, ik zie hier geen tafels der wisselaren, ik zie hier geen mensen die duiven verkopen, neen. Maar wat is dat dan ?

Wanneer we hier neerzitten en ge wenst hier neer te zitten in een goede gestalte voor God, dat is sabbatsovertreding.

Zo gauw ge hier neerzit op de sabbat en ge wilt u nog een voorkomen geven alsof het u echt om de Heere te doen is.

Wanneer ge op de sabbat hier neerzit in een vrome gestalte, zoals jullie hier neerzitten, want persoonlijk kan ik zelf daar toch niet mee halen bij die netheid van jullie, en ge wilt dan toch nog in uw gemoed doen, alsof het u echt om de Heere Jezus te doen is en alsof het u te doen is om een heilig en rein leven te leiden, dat is niets anders dan dat ge in het werkhuis van de duivel zit. Dat is ook Sabbatsschennis. Gij zult niet arbeiden op de dag des Heeren. Of denkt ge dat dat geen arbeiden is ?

Als ge nog iets wilt voortbrengen. Ik wil niet hatelijk zijn, maar ik ben hatelijk, dus dan kunt ge het de man niet kwalijk nemen dat hij af en toe eens die pijlen afschiet. Maar dat neemt niet weg, dat al wie oprecht en rein is van gemoed, die merkt het op en die keurt het goed. En zo omhelzen wij elkaar en zo krijgen wij elkaar lief. En zo kunnen we hier niet alleen Zondagsmorgens eens een ogenblikje genoeglijk bij elkaar zijn, maar dan krijgt ge ook in de week met elkaar te sjouwen.

Ge moet zelf maar eens door de duivel voortgesleept worden. De tranen moeten maar eens op uw broodplank vallen als ge voor uw kindertjes de boterhammen snijdt.

Ge moet het maar eens thuis krijgen. Kunt ge uw werk nog doen zonder tranen ? en zonder zuchten ? Kunt ge uw werk nog doen zonder kwaad te worden op God ?

"Maar", zegt ge, "man, dat moogt ge helemaal niet".

Kunt ge uw werk nog doen zonder murmureren ? En zonder dat de vloeken oprijzen, dat ge zegt : "Vanwege de opspuitingen van mijn verdorven eigen".

Of hebben jullie daar geen last van ?

Wat betekent dat ?

En Mijn Huis zal een gebedenhuis genaamd worden. Zo brengt God Zijn volk op hun knieën met hun verdorvenheid en hun narigheid en hun stugheid.

Want hieraan weten we dat we voor God verzondigd en verdorven liggen, uit de wet Gods. En als nu die bediening des wets - dat is een bediening des doods - al zo heerlijk is ? Want die is heerlijk hoor, dat hij alles afsnijdt : Uit u in der eeuwigheid geen vrucht en geen zucht en geen goede gestalte. Uit u in der eeuwigheid geen gebedje.

"Ik wist niet dat de begeerte zonde was", zegt de Apostel, als de wet niet zeide : Gij zult niet begeren, ook niet de klederen des heils. Gij zult niet begeren, ook geen waarachtige bekering.

"Ja", zegt ge, "maar nu moet ge het niet erger maken, vanmorgen". Neen, geliefden, het is zo. Ik heb voor hen begeerd het onvergankelijke leven. Dat is de Christus Gods. En als we nu ooit bekeerd worden, volk, dan wordt het een eigenaardige vrolijkheid in uw hart.

Een eigenaardige vrolijkheid ?

Ja, geliefden, want ge hebt het iedere dag maar voor God te verzondigen.

En als ge het iedere dag niet voor God verzondigt, dan hebt ge 's avonds geen toegang aan de troon der genade.

Maar als ge nu voor God verzondigt hebt en ge komt 's avonds op uw knieën, dan ontmoet ge de Heere al, omdat Hij er eerder was dan gij. Zijt ge wel eens naar uw bed gegaan, dat ge zegt : "Ik buig mijn knieën niet ? Want het is een schande zoals het vandaag en vanavond afgelopen is. Er is geen plaats en geen plek in mijn huis. In mijn huwelijksleven was het eerst wel aangenaam, maar nu is het een hel".

De ogen die u eerst kusten, steken u nu dood. Ge stikt in uw eigen huis, in uw eigengemaakte gevangenis. En ge trekt u er niets meer van aan, dat ge zegt : Ik trek mij niets meer van de dominee aan, en niets meer aan van mijn man, en het kan mij helemaal niet meer schelen. Ge gaat met uw armen over elkaar zitten. Ge komt nog in de kerk, maar eigenlijk gezegd, ge durft niet weg te blijven en toch, ge trekt u er niets meer van aan.

Weet ge wat dat is ? Genade. Dat is nu genade.

Neen, zo moogt ge helemaal niet preken. Als ge zo gaat preken dat dát genade is.

Ja, dat is genade, wanneer ge zo uw vuiligheid en uw ellendige, vijandige kwaadaardige bestaan leert kennen. Niet dat ge zo zijt, is genade, maar als ge u als zodanig leert kennen. Dan zegt ge wel : "Ik trek mij er niets meer van aan", Maar wat staat daar tegenover ? Leeft ge gemakkelijk ? Kunt ge er toch niets aan doen ? En het moet maar lopen zoals het loopt. Wat staat daar tegenover ?

Ik trok u met mensenzelen, met koorden der liefde.

Daar staat dit tegenover : Dat God zich de zaak van Zijn volk wél aantrok. En zo worden we uit Gods voornemen en welbehagen bediend, omdat Hij het zich wel aantrok en Hij zich niet van u afkeerde.

En dan zegt de Heere : "Het is in Mijn lust om u te binden". Dan is het ook Zijn lust om u te hebben en te houden en u daar te brengen waar ge aanstonds zult komen met die ganse kerk. "Mijn God, ik zal U eeuwig loven omdat Gij het zó hebt gedaan. Want er kwam van mij niets in aanmerking".

Weet ge hoe we zalig worden ?

"Ik ben op U geworpen van de baarmoeder aan", zegt David. Weet ge hoe we zalig worden ?

Als we door God op God geworpen worden.

Wie heeft de wilde woudezel vrij henen gezonden ?

Er was met dat ding niets te beginnen. Er was niet mee te eggen of te ploegen. Omdat er toch niets mee te beginnen was, heeft God hem vrij henen gezonden. En heeft hem de hele wereld gegeven, de hele natuur. Ga maar, eet, drink en wees vrolijk.

En zo komt God een zondaar, waar niets mee te beginnen is, vrij te laten.

En als ge nu niet als een woudezel vrijgelaten wordt, dan wordt ge niet zalig. Er is niets met u te beginnen. Daar helpt geen lieve vader of moeder aan. Het aardrijk zal doornen en distelen voortbrengen. Niets dan stenen harten, niets dan verzet en vijandschap. "Nu", zegt God, "vooruit maar". En dan ?

Dan wordt de ruimte u benauwd en de liefde wordt u dan benauwd. Daar gaat ge onder kapot en stuk.

Toen God deze man wilde inspannen, dat is jaren geleden, dan moet ik zeker twee- drieënvijftig jaar terug. Toen heeft God mij in willen spannen en onder het juk willen brengen, maar ik heb niet gewild. Neen, ik wilde die weg niet. Dat was mij te benauwd. Vooral als we dan onder de belofte en onder de bediening des Woords al zoveel hebben mogen ervaren. En vooral als alles, plat gesproken, nog op niets uitdraait. Want een mens kan gerechtvaardigd zijn in de belofte en in de hebbelikheden van zijn eigen zieleleven en dat er toch de wezenlijkheden nog niet zijn.

"Ja", zegt ge "maar wat is het dan ?"

Het was een geloofsgezicht, maar het geen geloofsbezit.

Waar hebben jullie het over ? Er zitten er hier ook die denken, dat ze al heel wat hebben ervaren. Heus, ge moet ze maar eens horen behalve in mijn gezelschap, daar hoort ge ze niet.

Wat hebben ze dan ervaren ?

O God, zou het wel echt werk bij mij zijn ? het zal me nog een wonder zijn als deze man het niet mis heeft. Maar als ik het het eens mis heb, dan ben ik zalig gesteld in een drie-enig God, hoor. Als ik het maar eens mis mag hebben. Maar dan is er ook geen vezel meer vast, en dan roep ik maar uit : "O God, ik kan niet buiten U. Ik kan niet buiten U, Heere. Ik kan niet eens opstaan". Dan zeg ik 's nachts wel eens : "O Heere, ik ben zo moe, ik kan niet meer, ik ben versleten, legt U mij eens goed". Vroeger had ik nog een moeder die het deed. "Ja", zegt ge, "ge zijt een kinderachtig man".

Het kan best zijn. Maar : "Mijn God, ik zal U eeuwig loven, hoor, dat Gij niet gezegd hebt dat ik een kinderachtige man ben, maar dat Gij altijd naar mijn geroep en naar mijn geschrei gehoord hebt". Wat geen mens over nam dat neemt God over.

Moogt ge dat dan niet vragen of God u helpt uw kousen aan te trekken en uw kleren aan te doen ? Moogt ge dat dan niet vragen als God u zelf zo ongelukkig maakt ?

Roept Mij aan in de dag der benauwdheid, daar ligt het leven. Horen jullie het wel ? Ik kan jullie niet wakker krijgen, met geen voorhamer. Roept Mij aan in de dag der benauwdheid.

Wat is de dag der benauwdheid ?

Dat is een geschenk uit het Vaderharte Gods vandaan. Hoort ge het ? Wat is de dag der benauwdheid ? Dat is een welgelegen dag, dan verliest Johannes de Doper zijn hoofd en dan gaat hij naar zijn eeuwig Hoofd hierboven. Dat is de dag der benauwdheid. En er was een welgelegen dag voor de duivel, dat was voor Herodus.

Er was een welgelegen dag voor Johannes. En er was een welgelegen dag voor een drie-enig God, omdat zijn kind Thuis zou komen. Wat denken jullie ?

Als ge niet in de ellende gezet wordt en gehouden wordt, dan loopt ge er als een snelle kemelin uit.

En wie is hier de baas ?

De baas is niet thuis, de baas is naar zijn werk, die komt pas om half één. En dat jong in de wieg maar schreeuwen op een geweldige manier.

Nu man, de baas is er niet. "Nu ja", zegt ze, "als ge nu wilt weten wie de baas is, kom dan maar mee. Hier, in de wieg, daar ligt meneertje. Dat is de baas".

Kent ge dat niet ? En wie nu bij God het hardste schreeuwt, Die wordt het eerst geholpen.

Roep Mij aan in de dag der benauwdheid. Ga dan naar de wieg. Dat is de kleinste, dat is de grootste baas. Die bindt de handen en voeten van moeder. Die wordt het eerst geholpen. Want Mijn huis zal een huis des gebeds zijn. Neen, geliefden, ge hoeft heus niet te zeggen : "Ik trek er mij er niets van aan". God zal wel maken dat ge op uw knieën komt. God zal wel maken dat ge begint te piepen. God zal wel maken dat ge begint te kermen.

"Mijn huis", zegt de Heere - en nu weet ik niet of ge nog een plekje hebt in uw huis waar ge in uw knieën kunt buigen. Want bij de meeste, van Gods kinderen is dat er niet meer bij. Niet omdat ze geen behoefte hebben en geen nood, maar omdat er geen plek en geen plaats meer voor is.

"Neen, moeder, ge zijt nu eenmaal oud en bemoeit u zich daar nu niet mee, ge hebt uw tijd gehad". Is het zo niet ? Ge moogt nog kousen stoppen. Dat mag nog. Maar wanneer er nog een Ruth is in ons midden en een Naomi dan zijn de snoeren gevallen in lieflijke plaatsen. En dan moet ge maar eens in uw hart kijken, jonge mensen in ons midden, waar is de liefdesbetrekking op gevallen ? Op het oude volk van God ? Dan hoeft ge niets te zeggen, maar als ge er maar bij moogt zitten.

En zijn dat mensen die zoveel kunnen vertellen ?

Ganselijk niet geliefden, die zijn uitverteld en uitgeweend en uitgezucht.

Maar Mijn huis zal een bedehuis genaamd worden en dat is uw vuile huis en uw vuile hart. En omdat ge dat nog niet hebt ervaren, dat komt, omdat ge de boel nog aan het opknappen zijt. Ge houdt nog uw eigen Sabbat.

Maar we worden in de dag der dagen gedagvaard uit het eeuwig Welbehagen. En ge wordt in uw leunstoel zalig of ge wordt het niet. Zo met uw handen over elkaar wordt ge zalig. Dan zijt ge in het armenhuis en dan krijgt ge een warme stoof uit vrije genade. Dan wordt ge gevoed en ge wordt geholpen en ge wordt geredderd ook. Zo worden we zalig.

Die in dit leven de eeuwige Sabbat aanvangen. Dan zijn die zes werkdagen voorbij. "Ik zal", zegt de Heere, "en zij zullen". En zo worden we dan in die weg gebracht.

Niet bidden willen ? Kwaadaardig zijn ? Ik ben zo kwaad op God geweest dat ik de drankfles aan mijn lippen zette 's morgens om tien uur dat ik zei : "Ik wil niet eens meer bidden ook".

Denkt ge dat de Hemel zich daar aan stoort ?

Heel niet. God kan u zo laten tobben en zo laten woelen en wentelen alsof de hemel van koper is en de aarde van ijzer en de mensen van steen en uw eigen gemoed van beton. Zo gaat ge door het leven heen. Leeft er dan nog wat ? Ja, er leeft nog wat.

En wat leeft er ?

O God, moet het nu zó ? Moet het nu zo in mijn huis en zó in mijn hart ?

Moet het nu zó met mijn kinderen ?

Is dat verbrokenheid ?

Neen, dat is nijdigheid op God. Maar ondertussen moet ge het er maar uitbraken, enkel en alleen, opdat ge u zoudt leren kennen als : Ik ben nooddriftig, arm en naakt, o God, mijn Helper in ellenden, haast U tot mij, wil bijstand zenden ; Uw komst is het die mijn heil volmaakt. Ge moet van God niets hebben en ge roept Hem in.

Dit is de Deur. Dit is de Poort. Door God op God geworpen. En als ge nu eenmaal uit dat nest van dat genadeverbond zijt, dan kunt ge spartelen zoveel ge wilt, maar ge komt er niet onderuit. Dat gaat door. En dat beslist uw levenswandel niet en uw keuze niet en uw bevinding niet. God schiet dwars door uw

bevinding heen. Daar stoot Hij doorheen. Hij laat Zich door onze bevinding niet ophouden, maar Hij stoot door onze beleving en ervaring heen, enkel en alleen, om ons het eeuwig en enig Heil te doen zien. Echt hé? Als uw bevinding zo de doodsteek krijgt.

Daar stoot Hij dwars doorheen, omdat God doorgaat. God gaat door op de hoogte van het kruis. Maar God stoot dwars door onze vleselijke en vreselijke heiligmaking heen, enkel en alleen, opdat het voor ons geen grond zou zijn en omdat er voor God geen eer in is. Wilt ge dan nog wat vast houden ?

Er zijn mensen die hier niet meer in de kerk komen, enkel en alleen uit vijandschap.

Er komen mensen hier in kerk enkel uit vijandschap. En er zijn er die wegblijven uit vijandschap. Af en toe krijg ik dan nog een lief briefje en dan zit er wel eens een tientje of vijftwintig gulden in.

Of het dat goed moet maken. Niets ervan. Enkel vijandschap. Wat is dat dan ?

Dat is het verzet als een verzetpleger tegen de heilsbedoelingen van een drie-enig God.

"Ja", zegt ge, "is dat dan ook verzet ?" Die geen vreemdeling van zijn eigen hart is die zet. : "Ja dat is verzet". En wat blijft er dan over ? Ik haat hem en toch heb ik hem lief. Kan dat ook nog ?

Ben ik u een vijand geworden u de waarheid zeggende ?

"Want", zegt Christus, "Mijn huis - Dat is niet alleen Zijn tempel te Jeruzalem, of de tabernakel, dat was allemaal schaduwdienst. God woont niet in tempelen met handen gemaakt. Neen. God woont op de ashoop. Hoe is het mogelijk dat God Zijn oog heeft laten vallen op een kind des duivels ?

Maar mijn huis - die hoer, die dief, die dienaar van Sodom, mijn huis die daar staat voor een beest.

Stil een beetje, hoor. Mijn huis - dat hart, dat harde hart van die afhoereerder, van die zondaar - Mijn huis zal, dat zal nu een bidder worden en een tobber en een zuchter, dat zal er nu eentje zijn die Mij van dag tot dag niet nodig heeft.

"Ja, nu gooit ge het kind met het waswater weer weg".

Helemaal niet. We hebben God niet nodig, dag en nacht niet. Maar nu krijgen we God nodig omdat we Hem niet nodig hebben. Ik weet niet of ge het verstaat. Maar zo is het wel. Dan krijgen we God nodig om God nodig te hebben. En daarom is het : "Heere, ik kan echt niet buiten U". Als ge de Heere niet nodig hebt om de jongens op school stil te houden, nu dan zijt ge een onderwijzer van niets.

"Ja, maar dat moet ge zo niet zeggen".

Nu, ge weet het wel hoe ik het bedoel. Veronderstel dat ik moet preken van morgen. Het is toch al een stuk verwarring. En dan zitten er hier van die halzen die zeggen : "Gaat u alstublieft maar door zo, hoor". Gods volk wil dat er steeds dieper gegraven wordt, steeds dieper, opdat ze in die weg alleen zoetigheid zouden ontmoeten, ja, in een weg van tegenspoed. In een weg dat ge uw doornen en distelen krijgt te ervaren. Uw doorn, dat is uw zonde. En een engel des satans, dat zijn uw hartstochten en uw driften. Zo krijgt ge die doorn en die slingerstenen en vuistslagen van de vorst der duisternis te ervaren. Daar komt ge nooit van af, enkel en alleen, omdat het in Mijn gunst en lust en gedachten is u te onderdrukken.

*Als ik, omringd door tegenspoed,
Bezwijken moet,
Schenkt Gij mij leven;
Is 't, dat mijns vijands gramschap brandt,
Uw rechterhand
Zal redding geven.
De HEER is zo getrouw, als sterk;
Hij zal Zijn werk
Voor mij volen - den,
Verlaat niet wat Uw hand begon,
O Levensbron,
Wil bijstand zenden.*

Het is uit de 138e Psalm het 4e vers.

Wat beleeft Gods kind anders dan kruis en druk, nood, schande, moeite en verdriet, en allerlei ellende.
Wat beleeft Gods kind anders ?

En daarom loopt het mis.

Maar hebt ge ooit zoeter en zaliger bemoeienissen en kruimeltjes van vrije genade geproefd dan alleen onder de tafel des Heeren ?

Maar dan moet Hij u opnieuw een hondeke maken, hoor, onder die tafel. Want anders hebt ge er niets aan. Maar als ge weer eens opnieuw een hondeke gemaakt wordt onder de tafel des Heeren, dan wilt ge wel onder het ongelukkigste en moeilijkste door. Dan hebt ge ook niets meer in te brengen. En weet ge hoe ge nu zalig wordt ? Als God u doodslaat. Zè wordt ge zalig.

En dat doet Hij. Als Hij u hebben wil, dan slaat Hij u dood. En weet ge waar ge doodgeslagen wordt ?

Aan de troon der genade. Daarom heet het de troon der genade. Daar krijgt ge de genadeslag.

En daar vecht ge net zo lang tegen, totdat ge aanstonds met t.b.c. naar de eeuwige verdoemenis gaat. Toen heeft God u willen inspannen en God heeft u willen hebben en gij hebt u daartegen verzet, want alle mensen waren niet goed wijs. Ja, dat hebt ge dan ook nog. En gij wist het alleen ! Maar wanneer ge het eens voor God krijgt te verliezen, want God is Overwinnaar in de strijd en Hij geeft Zijn volk het leven. En dan slaat God u dood.

"Ja", zegt ge, "maar zo leert iedereen het niet".

Ik heb het niet over iedereen, ik heb het over Gods kinderen, Gods lievelingen. Die hebben de bui allang aan zien komen. Wat ? Dat God zou zeggen : Breng hem hier en sla hem voor Mijn voeten dood, want hij heeft niet gewild dat Ik Koning over hem zij. Zij hebben die bui allang aan zien komen. Want denk er om dat Gods kinderen Vader het stokje in de hand geven, hoor. Die komen bij God, bij Vader en die geven hem de stok in Zijn handen. "Ja", zegt ge, "maar hoe gaat dat ?" Hoe dat gaat ? Die knul was in veertien dagen niet thuis geweest. Hij moest zijn vader helpen op de boerderij, maar dan ging hij er maar weer met de motor op uit. Hij vroeg aan zijn moeder geld en anders nam hij het mee. Dan kwam hij dronken thuis. Verdriet dat die mensen van die knul hadden, niet om over te spreken. Toen was hij weer weggeweest een dag of wat en daar komt hij thuis. Hij kwakt die motor tegen de muur. Arie ?

"Ja, moeder, waar is vader ?" "Je vader is in de bogaard, die is appels plukken". En hij gaat naar de schelf van de takkenbossen en hij haalt daar een knuppel uit. Zijn moeder zegt : "Arie, wat ga je nu toch doen, jô, je zal toch niet je vader..?" Hij zegt : "Bemoei je er niet mee, mens". En hij grijpt die knuppel en hij gaat naar zijn vader toe, die daar in de boom zat. Hij zegt : "Vader ?" "Ja ?" "Kom er uit. Vader kom er eens uit?" En daar staat hij met dat stuk hout. "Vader, kom er eens uit ?" Nu die oude man beefde al, want hij kende zijn eigen jongen wel. En die oude man komt er uit. Hij zegt : "Vader, hier, vader, hier, sla me maar dood". Hij zegt : "Sla me maar dood, vader, want de ellendeling kan niet anders en de ellendeling doet niet anders".

Wat denkt ge daarvan ?

En ze dwongen God, en ze bleven vrienden. Zo alleen, geliefden, is Hij hun geworden tot een Heiland.

Dat is het zwaard van Salomo. Dan komt ge daar met het levende kind. Mijn huis, dat is het hart van een zondaar. En zo zal God u op uw knieën brengen. Dan gaat het niet meer over een kerk en het gaat niet meer over een gemeente, maar dan is de Oudtestamentische tijd voorbijgegaan. En dan beleven we de Nieuwtestamentische tijd en dat is universeel. Dan heeft Hij de heidenen tot Zijn erfdeel en de einden der aarde tot Zijn bezitting.

Over zoveel jaar zijner geen kerken meer. Maar het gaat er maar over over het huis, dat Gij U hebt gesticht.

En waaraan weet ge dat nu ?

Dat ge niet onder God vandaan kunt.

En waaraan weet ge dat nu ?

Dat ge niet onder God kunt komen.

Hoe kunt ge nu niet onder God vandaan en hoe kunt ge nu niet onder God komen ? Het is voor mijzelf ook een paradox. Maar als ik nog eens een keertje voor God mag onderdoen, dan zeg ik : "Vader, hier hebt Ge de stok, hoor".

Want denkt erom, dat de kerk zin in ontdekking heeft en in ontbloting en ontknoping. Want ze zijn toch zo bang, die kinderen Gods, zo bang dat ze het nog mis hebben. Wilt ge dat geloven ? Daar zijn ze bang voor. Maar de godsdienst heeft het niet mis, neen.

Maar het ware volk van God dat zijn de missers. Ik lei voor U mijn hart en wandel bloot. En als God u nu hebben wil, dan kunt gij er niet onderuit. Maar dan is het ook waar : Al had gij met nog zoveel boeieleders geboeieerd, keer nochtans weder. Dat is Gods Woord ! En de andere kant : Het is waar, Heere, ik heb met zoveel boeieleders geboeieerd, maar ik kan niet, ik kan niet terug. Ik kan niet wederkeren.

Kunt gij de zonde laten ? Heel niet. Hoe moet het dan ?

Hoe het moet, dat weet God, want God de Heere, zo goed, zo mild, is te allen tijde een Zon en Schild. Wanneer Zijn volk niet anders kan dan het voor God bederven, dan is Hij nog hun Zon en Schild. En zo mag ik niet preken ? Neen, maar blijven jullie maar weg met je vrome streken. Zo is het ook. Want Mijn huis zal - daar zorgt Hij Zelf voor, want alle dingen moeten medewerken ten goede, ook dat God u de gezondheid niet toevertrouwt. Waarom zijn er zoveel van Gods arme kinderen, die altijd maar een moeilijk en zwak lichaam met zich omdragen ? Waarom hebben Gods liefste kinderen meestal een huishouden met een heleboel jongens van Jan Steen ? Stukken verdriet zijn het. Want denkt er om, dat het bij Jakob wat geweest is, bij vader Jakob en zijn jongens, en bij David, die jongens stonden met het geweer voor David. En dan zeggen ze : "Jij, met je huishouden". Denkt ge dat God niet machtig is ? Nou ! "Heere, ik kan ze niet regeren, en ik kan ze niet binden".

Maar denkt ge dat ge het buiten God kunt doen ? Nu, dan hebt ge het precies verkeken, hoor. Maar daarom is het ook zo'n dierbaar Woord vanmorgen. Ik wist dat ook niet. Ik was helemaal niet van plan daarover te preken. Ja, dat is ook wat, ik had vanmorgen willen preken over de tekst : "Roep Mij aan in de dag der benauwdheid en Ik zal u uit helpen. Dat is ook kostelijk. Maar het ging niet. Mijn huis zal een huis des gebeds genaamd worden. En dan zegt de Heere : "Dan zult ge een kruiper blijven, hoor". Dan zult ge een kruipertje blijven omdat Mijn huis een huis des gebeds genaamd zal worden. Want ge komt nooit boven uw gebedsleven uit, hoor. En niet boven uw kinderen, en niet boven uw eigen hart. Mijn huis zal. En Hij zal ze kleiner maken.

Hebben jullie er nu wat van begrepen ? Dat we met arbeid kunnen zitten in Gods huis ? Al doet ge geen slag, al zijt ge een nauwgezette op de Sabbat, dat ge dan toch hier kunt zitten ? Weet, ge waarom ik voor heb laten lezen van dat Huis mijns Vaders ? Begrijpen jullie het nu een beetje ?

Dit is ook een huis van koophandel. Er zijn wat piepers verkocht vanmorgen. En denk er om, dat het laatste kalf ook nog wat op moet brengen. Het hindert niets, als ge er maar aan ontdekt wordt. Maar dan zegt de Heere : "Mijn huis zal een huis des gebeds zijn". En daar zal God Zelf voor zorgen, want :

Geen beter goed Gij ons geven kunt,

Dan dat Gij ons nederig maakt en houdt, en klein.

Hallelujah.

Amen.

O Heere, dat is Uw huis, dat is Uw bedehuis waar enkel gebrek en waar enkel ledigheid is, opdat het door U vervuld zou worden : En gij, mijn ziel, looft gij Hem boven al, dat ge niet boven uw armoede en weduwschap en boven uw ellende uit kon.

Amen.

Onze slotzang is uit de 147e Psalm en daarvan het 10e vers :

*Hij gaf aan Jacob Zijne wetten,
Deed Isrel op Zijn woorden letten;
Hij leerde z' in Zijn wegen wand'len,
Zo wou Hij met geen volken hand'len;
Die moesten Zijn getuigenissen
En Zijn verbondsgeheimen missen.
Laat dan Gods lof ten hemel rijzen;
Laat al wat adem heeft Hem prijzen!*

Gaat thans heen in vrede :

De Heere zegene u en de Heere behoede u,

De Heere doe Zijn Aangezicht aan u lichten en zij u genadig,

De Heere verheffe Zijn Aangezicht over u en in u, en geve u vrede.

Amen.

AL UW VIJANDEN ZULLEN VERGAAN

Laat ons dit godsdienstig samenzijn aanvangen door met elkander te zingen uit de 68e Psalm en daarvan het 11e vers :

*Gewis, hoe hoog de nood mag gaan,
God zal Zijns vijands kop verslaan;
Dien haar'gen schedel vellen;
Die trots, wat heilig is, onteert,
En, daar hij schuld met schuld vermeert,
Zich tegen Hem durft stellen.
De HEER heeft Zelf ons toegeleid:
"k Zal u, door macht en wijs beleid,
Uit Bazan weer doen komen;
U zullen, als op Mozes' beê,
Wanneer uw pad loopt door de zee,
Geen golven overstromen.*

Schriftlezing :

U zal worden voorgelezen Psalm 92.
Doch lezen wij vooraf de Heilige Wet des Heeren.

Psalm 92 :

1 Een psalm, een lied, op den sabbatdag.
2 Het is goed dat men den HEERE love, en Uw Naam psalmzinge, o Allerhoogste;
3 Dat men in den morgenstond Uw goedertierenheid verkondige, en Uw getrouwheid in de nachten,
4 Op het tiensnarig instrument en op de luit, met een voorbedacht lied op de harp.
5 Want Gij hebt mij verblijd, HEERE, met Uw daden; ik zal juichen over de werken Uwer handen.
6 O HEERE, hoe groot zijn Uw werken! Zeer diep zijn Uw gedachten.
7 Een onvernuftig man weet er niet van; en een dwaas verstaat ditzelve niet,
8 Dat de goddelozen groeien als het kruid, en al de werkers der ongerechtigheid bloeien, opdat zij tot in der eeuwigheid verdelgd worden.
9 Maar Gij zijt de Allerhoogste, in eeuwigheid de HEERE.
10 Want zie, Uw vijanden, o HEERE, want zie, Uw vijanden zullen vergaan; al de werkers der ongerechtigheid zullen verstrooid worden.
11 Maar Gij zult mijn hoorn verhogen, gelijk eens eenhoorns; ik ben met verse olie overgoten.
12 En mijn oog zal mijn verspieders aanschouwen, mijn oren zullen het horen aangaande de boosdoeners die tegen mij opstaan.
13 De rechtvaardige zal groeien als een palmboom, hij zal wassen als een cederboom op Libanon.
14 Die in het huis des HEEREN geplant zijn, dien zal gegeven worden te groeien in de voorhoven onzes Gods.
15 In den grijzen ouderdom zullen zij nog vruchten dragen; zij zullen vet en groen zijn,
16 Om te verkondigen dat de HEERE recht is; Hij is mijn Rotssteen, en in Hem is geen onrecht.

Votum :

Onze hulpe en onze verwachting sta in de naam des Heeren Heeren, die hemel en aarde schiep door het Woord van Zijn kracht, Die trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit laat varen de werken Zijner handen. Genade, barmhartigheid en vrede worde u geschonken van God, den Vader, en van Jezus Christus, Zijn eengeboren Zoon, onzen Heere, door de bediening van den Heiligen Geest.
Amen.

Uit de 132e Psalm en daarvan het 10e vers :

*'k Zal Sions, 'k zal der armen spijs,
Hier zeeg'nen op de ruimste wijs;
Hier zal Ik, Mijnen naam ten prijs,
De priesters met Mijn heil bekleên,
En 't volk doen juichen weltevreên.*

Het zijn met recht gelukkige mensen, die zichzelf niet kunnen redden. Dat zijn lammen en blinden en kreupelen en barenden, een zeer grote menigte, die zichzelf niet kunnen redden.

Dan is er een vreemde dag, een vreemde morgenstond voor u opengegaan. Dat is de morgenstond van de dag der wedergeboorte.

Dan wordt er boven uw leven geschreven, dan wordt er aan uw oor gefluisterd, dan wordt het in uw hart verstaan :

U zullen, als op Mozes' beê,

Wanneer uw pad gaat door de zee,

Geen golven overstromen.

Zij die door wind en golven en in bange nachten vol aanvechting en slingering daarheen geworpen worden, die steeds dieper wegzakken in hun droefheid en verwarring en duisternis, zij die daar liggen op de rand van het omkomen, zij die geen gedachte kunnen vormen over hun eigen leven, waar er niets anders is dan een zodanige innerlijke strijd, dat ze de moeite van het leven, die toch ook zo ontzettend groot en zwaar is, hun dagelijks kruis, wat hen naar beneden houdt, hun lichamelijke smart, hun zorgen en bekommernissen, al die dingen zouden ze haast vergeten, omdat de innerlijke strijd en aanvechting zo machtig groot is, waar alles, wat van God is, voor hun ogen wordt weggetoverd door de vorst der duisternis en zij in radeloosheid, redeloos en schier reddeloos neerzitten ; op het punt staan om krankzinnig te worden, ja, dat ze God gaan afzweren in de boze opstand en de vijandschap van hun hart, dat dát nu het leven is van Gods levendgemaakt volk. Dat de innerlijke strijd en de ontzettende aanvechting veel zwaarder is te dragen dan het moeilijke van dit leven. Zie, daar zijn de arenden vergaderd. Daar is het dode lichaam. Daar is Gods geliefde kind, doorwond en versleten, neergesmeten aan de kant van de weg, door de liefde Gods neergesmeten, door Gods ontferming daar neergegoid, opdat zij het raadselachtige zouden verstaan.

En wat is het raadselachtige ?

Dat we met een dodend God te doen krijgen, opdat Zijn Zoon verheerlijkt zou worden.

Dat is wel een vreemde morgenstond. Dan is het met uw werkdagen uit. Dan zegt Christus : "Het is goed dat wij de Heere loven". Dan worden we door de Christus Gods naar de God van Christus meegenomen.

Ge kunt bij die dingen niet bij ?

Gelukkig maar, dat ge daar niet bij kunt. Want dan behoort ge tot die gelukkige mensen die zichzelf niet kunnen redden, die gered moeten worden. Die dagelijks gered moeten worden. In wier hart het bij tijden zó is, dat wanneer ze het eens niet moeilijk hebben en wanneer ze het eens heel makkelijk hebben en weer eens een beetje verruiming hebben en er weer eens verpozing is een wanneer ze weer eens een blik uit het venster mogen werpen en wanneer ze eens een ogenblik mogen neerzitten : Ja, waarlijk, God is Israël goed, dan verdenken ze hun makkelijkheid. En dan zouden ze haast de benauwdheid van gisteren en eergisteren oproepen, omdat ze de stilte en de makkelijkheid in hun gemoed verdenken, dat het eigenlijk nog maar van de verkeerde kant is.

Die zich nu niet redden kan, is het wettig eigendom des Heeren. Wanneer ge dat gelooft, wanneer ge dat verstaat, dan zijt ge door de Heilige Geest aangeraakt.

En wanneer ge door de Heilige Geest zijt aangeraakt, dan is het u niet geoorloofd uw eigen weg te gaan.

Het woord van onze tekst is uit de u voorgelezen Psalm, de 92e Psalm, het 10e vers :

*"Want zie, Uw vijanden, o HEERE, want zie, Uw vijanden zullen vergaan;
al de werkers der ongerechtigheid zullen verstrooid worden"*

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur.

Een gelovige juichtoon
Een hartelijke gunning
Een dierbare genieting van de majesteit Gods

Proberen wij tot God te naderen.

Uit de 118e Psalm en daarvan het 4e en 6e vers :

*De HEER is aan de spits getreden
Dergenen, die mij hulpe biên;
Ik zal, gered uit zwarigheden,
Mijn lust aan mijne haat'ren zien.
't Is beter, als w' om redding wensen,
Te vluchten tot des HEEREN macht,
Dan dat men ooit vertrouw' op mensen,
Of zelfs van prinsen hulp verwacht'.*

*Zij hadden mij omringd als bijen,
Maar zijn als doornenvuur vergaan;
'k Mocht hen in 's HEEREN kracht bestrijen,
In 's HEEREN naam hen gans verslaan.
Gij hadt m', o vijand, hard gestoten,
Tot vallens toe mij onderdrukt;
De HEER bewaart Zijn gunstgenoten;
De HEER heeft zelf mij uitgerukt.*

Tot vallens toe mij onderdrukt ;
De Heere bewaart Zijn gunstgenoten,
De Heere heeft Zelf mij uitgerukt.
De Psalmen en Christus zijn één.

Christus is de inhoud van de Psalmen en Christus is ook de auteur van de Psalmen. Christus zingt dan ook Zijn eigen Psalmen en Zijn eigen lied.

Wanneer ge daarin betrokken wordt, dan wordt er gespeeld op de snaren van uw ziel. Wanneer Hij begint te spelen op de snaren van uw ziel, dan geeft uw Neginoth zijn geluid. Dan zijt ge met recht een levendgemaakt mens. Dan zijt ge niet een mens die leven maakt. Die zijn er ook. Maar een levendgemaakt mens wordt meegenomen en die leert het met Jeremia : "Al mijn vredegenoten geven acht op mijn hinken". Ja, dat overkomt u, wanneer ge een wedergeboren mens zijt. Maar Gij zijt mij een schrikkelijk Held. En het is Jeremia, die het uit moet roepen : "Het is Machor Missabib" - een schrik van rondom, een schrik in mij. En die roept het uit ; "Maar Gij zijt mij een schrikkelijk Held". En dan wordt Hij door die God des eeds en des verbonds, waartegen hij zegt : "Ik zal niet meer aan U gedenken", want hij was zo verkeerd zoals een Job maar verkeerd kan zijn, gehaald. Dan komen de wagens van Gods ontferming en die komen Jeremia zo maar ophalen en dan gaat het tegen die Zon in, opdat zijn stralen zouden zijn tot vertering van al het onze, én tot genezing van alle wonden.

Die dingen zijn niet te begrijpen, maar ge wordt door die dingen gegrepen.

En wanneer die dingen u gaan grijpen, dan is er geen ontkomen aan. Want dan wordt ge door de waarheid Gods gearresteerd.

Daarom is het geen gevoelskwestie en het is geen verstandsangelegenheid en het is niet wat ge ervan begrijpt of verstaat, maar het is alleen maar, wat ge er van ondergaat.

En dan wordt het Psalm 92, een lied op de Sabbatdag : "Het is goed dat men den Heere love en Zijn Naam psalmzinge".

Dat zijt ge zelf niet, geliefden, maar dan wordt ge op de vleugelslag van het Woord en van de Heilige Geest op en meegenomen en dan is het :

Gods wagens boven het luchtig zwerk. Zijn tien- en tienmaal duizend sterk. Verdubbeld in getalen.

Tien- en tienmaal duizend sterk ? Waarom ?

Wel, omdat ik meer dan tien- en tienmaal duizend sterke vijanden heb, verdubbeld in getale. Ze komen als korrels zand in levendige gestalten als zwarte duivels en als mooie engelen voor de dag. Gods arme volk ? Weet ge waar die een thuishomen hebben ?

Die hebben een thuishomen aan het Vaderharte Gods. Want daar houdt de drijver op, daar rust de vermoeide van kracht. Maar dan hebt ge aan een mondbelijdenis en aan een beschouwende kennis glad niets. Niets. Maar het is alleen de waarheid en de werkelijkheid in de Christus Gods.

"Het is goed dat men den Heere love", zegt Christus, "en Zijn Naam psalmzinge".

Dan wordt ge meegenomen door God naar God.

Zoudt ge er dan buitenvallen of niet ? Zou er dan nog iets van u over moeten blijven ? Neem dan ook nooit geen sterkte aan in hetgeen ge wel eens hebt ervaren, noch in hetgeen ge wel eens hebt mogen beleven, noch om te schuilen in een toestand of in een bepaalde omgeving en in de narigheid, neen. Het komt glad niet in aanmerking, uw tranen noch uw zuchten, noch uw gebed en uw worstelingen, noch uw keurige en sierlijke levenswandel, noch uw nauwgezetheid, noch uw afscheiden van de zondaren, het komt glad niet in aanmerking. Er is niet de minste grond in. Dat mag vrucht zijn van de wedergeboorte en van de bediening van Gods Woord en Geest, maar grond voor de eeuwigheid kan het nooit zijn.

"De wortel der zaak", zegt Job, "wordt in mij gevonden". En dat is een wortel in een dorre aarde.

En verwacht nu niets van uzelf en denk nu niet : "Daar heb ik wel eens wat ontmoet en daar heb ik wel eens wat genoten", want het is absoluut geen grond.

En wanneer ge gaat vluchten in de eens genoten genade en in de zegeningen die in het verleden liggen, het is absoluut geen grond.

En als ik dat nu ga preken, dan worden jullie duivels. En als dat nu verkondigd wordt dan zijn jullie een en al satan. En wanneer ik dat naar voren breng, dan spatten de vonken er uit. Want we hebben het over vrije genade en we belijden vrije genade, maar heimelijk hebben we onze grond in de werken, en in het doen en laten.

Want ge vraagt om genade enkel en alleen om de boel recht te houden. Maar ge moet om genade vragen dat ge zegt : "Heere, maak mij maar krom, en blind en maak mij maar doof, Heere en geef mij maar een stomme mond".

Maar genade om wat te zijn ?

"Ja", zegt ge, "dat is het".

Neen, geliefden, weet ge hoe het is ?

"En zij voerden krijg tegen het Lam".

Dat hoeft ge niet aan de buitenkant te zoeken, maar dat zoekt ge maar in uw eigen hart en aan uw eigen tafel, dat ge krijg voert tegen het Lam.

Dat zoekt ge maar in uw eigen hart en dan staat er : "En zij lasterden God vanwege de plagen". Dat moet ge niet bij de communisten zoeken. Neen, dat is goedkoop. Dan hebt ge de gehele erfenis van de eerste Adam buiten u. Maar we hebben die erfenis in ons. En dat is niet anders dan de erfschuld en de erfsmet. Dat is de stank van onze diepe verlorenheid in de eerste Adam.

En als Adam nu staande was gebleven, wat had ge dan nog ? Dan had ik toch kunnen vallen ? Als Adam staande gebleven was dan geef ik u de verzekering dat ik gevallen was.

En wanneer we ons als zodanig leren kennen en als zodanig leren bevuilen, dat ge zegt : "Ik had Adam wel kunnen zijn". Want gevaarlijk bleef het. Als Adam niet gevallen was dan had gij toch kunnen vallen ? Of had dat niet gegaan ? Had gij het er beter afgebracht ?

"Ik wil mijn zonden die U tergen, niet verbergen".

En wat zijn de zonden die God tergen ?

Dat ik God wil zijn. Niet dat ik dat doe of dat. Neen, maar dat ik God wil zijn. We zijn zo vreemd van God gevallen, dat we boven God zijn gevallen.

Niet beneden, neen maar boven God gevallen.

We zijn zo vreemd gevallen boven God, dat we staan God te trappen van boven af.

En wanneer de hemel daar Zijn hand in heeft, dan heeft Hij Zijn hand zodanig in uw hart en in uw gemoedsleven gekregen, dat de vijandschap niet alleen oprijst en de verkeerdheid, maar dat er een zodanige droefheid in uw ziel komt. Want als God ontdekt, dan ontdekt Hij zonde en schuld en verkeerdheid en walgelijkheid. Maar Hij ontdekt ook Zichzelf !

En dan gaat er uit de neerdrukkingen Gods zoveel zachtheid uit, uit de neerdrukkingen Gods gaat zoveel mildheid uit, uit de beproevingen Gods en uit de verdrukkingen des Allerhoogsten gaat zoveel tederheid uit dat ge gaat schreeuwen en schreien, niet onder de klap en de tuchtiging, maar onder de streling en de vertedering en onder de zachtheid die ge in de kastijding en de beproeving waarneemt. Dat is het deel Zijns volks. Dat is het deel van Zijn erfenis.

Want dan is dit het : "Gij zijt het eigendom Gods en God is uw eigenaar".

Nu, dan hebt ge een goede Pachter gekregen.

Wat blijft er dan over ?

"Heere, al Uw vijanden zullen vergaan en alle werkers der ongerechtigheid zullen verstrooid worden". Dan ziet ge het zo ruim voor God en dan krijgt ge het zo God te gunnen, dat al die tegenstanders nog eens zullen vergaan en dat is met het geloof gemengd. Ja, dat is nu een gelovige bevinding.

Dan staan de bezwaren en de bergen er nog wel, maar ze zien zover en zo ruim en het is zo klaar en zo licht. "Uwe vijanden zullen vergaan". Die zoeken we niet aan de buitenkant alleen. Neen, dan schakelen we het wereldgebeuren wel niet uit, maar we schakelen het ook niet in, we laten dat aan zijn plaats. Want waar zullen we dichter de vijand zoeken dan in ons eigen hart ? En dan in ons eigen huis en aan onze eigen tafel ?

En wat zijn dan die vijanden ?

Dat zijn vijanden van vrije genade. Dat zijn de vijanden tegen de Godsregering. Dat zijn de vijanden tegen de wil en de zaligheid van de Christus. Dat zijn de vijanden die aan uw tafel zitten, de vijanden die u wel dood kunnen pikken, die u met hun ogen doorsteken. De vijanden, omdat er van hen niets in aanmerking komt. Niets. Niets dan de dood.

Ja, en dan moet ge in een weg van doen en laten zijn opgevoed. O, het is om de duivel zelf te zijn tegen zo'n weg. Niets er van in aanmerking. Ja, wij praten over vrije genade. We belijden soevereine genade, ja, dat hebben we in onze mond. Ge zijt er goed van overtuigd.

Maar belijdenis over Jezus' bloed en leven uit eigen goed.

De vrouwen dienden Jezus uit hun goederen. Nu, dat was het rijke volk.

Ze konden het kabinet zo openhalen. Dat was leven uit eigen goed. En dat zijn wandelingen vóór het kruis.

Na hét kruis konden die vrouwen Jezus niet meer dienen uit hun goederen maar toen moesten zij gediend worden door Zijn opstanding.

Dat is een groot verschil. Dan waren ze met Hem gekruisigd en met Hem gestorven en ze waren met Hem gelegd in het graf. Hij was gestorven voor hun zonden en toen is Hij opgewekt voor hun rechtvaardigmaking. Kijk, dan staat ge met eerbied gesproken, achter de zaak. Ik wil niet zeggen dat ge dan de horizon gepasseerd zijt, want dan is er nog zo ontzettend veel wat de hemel weggelegd heeft voor Zijn kerk in de oven der beproeving.

Maar Zijn kerk, Zijn uitverkorenen worden in de oven der beproeving bevestigd dat ze uitverkoren zijn.

Wanneer die Psalmist op de Sabbatdag ontwaakt, dan is dat, omdat Christus uit de doden opgewekt is. Wanneer die Psalm dan gezongen wordt op het stramien van uw zieleleven, dan is het, omdat de Heilige Geest de Machtige is. Een Psalm op de Sabbatdag. Dan is het met alle werken uit. Dan is het : Daartoe gaf ik hun Mijne Sabbatten, opdat ze tot de Zondag zouden geraken. Dan is het met alle doen en laten uit. Dan is het met alle stof afnemen uit. Dan hebt ge uw werkemmer daar neergesmeten. Dan is dat uit, geliefden.

"Ja", zegt ge, "maar dan helemaal niet meer werken ?"

Neen. "Ja", zegt ge, "maar wel in het natuurlijke".

Ach, die dingen zijn eigenlijk alleen maar, wanneer het begripsmatige voorbijgaat, dan wordt ge min of meer vatbaar en vangbaar voor de spijs der volmaaktheid. En dát is de liefde Gods, die alle verstand te boven gaat. Wanneer die liefde Gods er dan is, dan zingt zij haar eigen lied. En dan bedoelt ze, dat de kerk zou zalig worden uit vrije goedheid.

Beleden ?

Goed, geliefden, maar als een vijand komt ge openbaar. Als een vijand ! Want die vijandschap slaat zo hoog uit en ongerechte dingen komen zo in de hoogte. En wanneer we dan die tegenstand zien en waarnemen, want ik schep het jullie zo maar van uw gezicht af.

"Ja", zegt ge, "maar ge zijt geen hartenkenner".

Neen, maar ik ben wel een vruchtenkenner. Neen, dat is geen hoogte. Maar we moesten er niets van hebben. Het bewijs ?

Anders waren jullie vandaag al zalig. Maar het is uw vijandschap, uw verkeerdheid, omdat ge niet voor God wilt bukken en omdat ge niet voor God kunt onderdoen. En dan moet er nog wat gebeuren.

Ja, geliefden, gaat maar met uw armen over elkaar zitten. Het is geschied. En uit dat "Het is volbracht" komt de Sabbatdag op : Het is goed dat men den Heere love, op het tiensnarig instrument en op de luit en op de harp. Op het tiensnarig instrument van Gods heilige wet, op de luit van het Heilige Evangelie, op de harp van Gods welbehagen. Zo kunnen wij er over preken en zo kunnen we het naar voren brengen, maar het gaat over de bevinding en de beleving. En dat is ?

Dat tiensnarig instrument is de wet. Ik kan dat hele ding niet meer vinden. Jaren geleden was ik eens op gezelschap, waar aardig volk was en toen zegt er een vrouw tegen mij : Van dat tiensnarig instrument daar zijn bij mij twee snaren van gesprongen : Gij zult niet echtbreken en Gij zult niet stelen.

Ik zeg : Vrouw, bij mij zijn ze alle tien kapot, ik kan zelfs het raam niet meer vinden van dat tiensnarig instrument.

Zijn er bij u maar twee kapot En bij u drie ?

Ik ben van Uwe wet te schenden, Krom van lenden,

Ik ga de ganse dag in 't zwart.

Maar nu komt de Wetvuller.

En de luit van het Evangelie ?

Hebt ge het geloofd of hebt ge het verstoten ? "Hoe lang zal Ik u nog verdragen", zegt Christus tegen Zijn discipelen. Hoe lang zal Ik het nog met u uithalen.

En de harp van Gods welbehagen. Onze rede is verduisterd en het verstand laat na de ware tonen op te merken. Toch zegt Christus : "Laat ons den Heere loven".

Kijk, dan worden we meegenomen door de Wetvuller, en we worden meegenomen door het einde en de vervulling van de profetie. Dan is er niets meer te doen, helemaal niets meer.

Komt er dan niets meer in aanmerking ?

Neen, niets dan God, God te laten. En als we nu eens God God moeten laten daar is God Zelf voor nodig. Dan brult ge van vijandschap tegen de weg die God met u houdt. Dan brandt er alles tegen. Dan is de vrouw sacherijnig en de man is narrig en de kinderen zijn van streek, enkel en alleen, omdat dat levendgemaakte zieltje in dat huis, niet onder God wil bukken. Daarom hebt ge alles tegen, alleen omdat dat ware zieltje, dat door God is aangeraakt in de weg van wederbarende genade, zichzelf verzet en zichzelf wil handhaven en het zelf wil rechthouden in haar eigen huis en in haar eigen leven. Dan staan ze al met nijdigheid op en gaan ze met sacherijnigheid verder en is er een hel in huis. En dat gaat tegen de levendgemaakte ziel, het gaat tegen dat kind van God. Daar worden alle duivels en alle vijanden tegen gemobiliseerd.

En zoekt het nu niet buiten u, aan uw tafel, maar zoek het in uw eigen hart. Ge brult tegen vrije genade, want dan hebt ge het maar af te wachten. En dan is er niets aan te doen dan : Mijn raad zal bestaan en Ik zal al Mijn welbehagen doen. En dan gedijt het goed niet ten dage der verbolgenheid. Al zet ge dan twaalf of zeventien varkens tegelijk op, Hij zal het maken. En er is niets van u bij. Maar dan ook geen cent. Geen syllabe. Denkt ge niet dat meeldauw en pest en allerlei narigheid ook van God is ? Wanneer ge der tegenheden zat zijt, is dat ook niet van God ?

"Ja", "zegt ge, maar het gaat hier over Gods levendgemaakte kerk". Wilt ge die levendgemaakte kerk ontmoeten ? Zijt ge begerig te horen of ge dan tot die levendgemaakte kerk behoort ? Zijt ge inderdaad verlangend uw naam te horen en of ge bij die kudde van de Heere Jezus Christus hoort ?

Zie, dat kan, maar hoe ?

Wanneer de Heere het Zelf tegen u zegt en wanneer de Heere zelf uw ziel naar Hem toe komt te halen.

En hoe doet de Heere dat ?

Ik heb uw gekerm gehoord.

Hoort God uw gekerm ?

Wanneer ze daar zijn aan de ticheloven van Egypte : Ik heb hun gekerm gehoord. Dan komt er een nederig piepen uit het stof der aarde. Zoals Hizkia zegt : "Ik piepte als een zwaluw en ik kirde als een duif".

Gij kunt daar niet bij ? Ge gelooft het niet van uzelf ? Wat gelooft ge niet ? Dat dat het trekken Gods is en dat dat het lokken Gods is. Want als ge gaat kermen en piepen en tobben en als ge daar neerligt in een hoek van Egypte bij de ticheloven onder de zweepslag van de drijver dan kan er gekerm ontstaan. Dan kan er een kermen ontstaan, dat ge het zo zwaar hebt en zo moeilijk en dat het geen uithouden is en dat er geen doorkomen is en dat het haast niet te dragen is. Nu, geliefden, dat is het niet.

Is dat dan geen kermen ?

Moogt ge dat dan niet ?

Inderdaad, het gaat niet buiten het vlees om.

Maar dat is het, wanneer er daar twee neerliggen bij de ticheloven en bij de één gaat het over de druk en over de schade en de neerwerping ja, dat ze opstandig is.

En die andere, nu die worden er niet zo dik gevonden hoor, neen. Uwe vijanden zullen vergaan. Daar ligt hij. O God, Uwe vijanden zullen vergaan, ja, hier van binnen, hoor. Nu, dan hebt ge niet veel praat meer over. Dan krijgt ge zoveel crediet en eerbied op God, dat ge in de dadelijkheid een vijand van vrije genade zijt omdat ge uw eigen stenen moet bakken en omdat ge uw eigen stro moet zoeken. Is dat Gods weg ? Daar komt hij tegen in verzet. Daar komt hij zó tegen te brullen, daar komt hij zó met zijn vijandschap en met zijn verkeerdheid. Dan gaat hij zien en ervaren : En zij lasterden God, hier van binnen, vanwege de plage, dat ge nu zo'n weg hebt, dat ge nu zo'n pad moet gaan, dat er nu zoveel afbraak is, dat er nu zoveel op u losgelaten wordt.

Dan laat God de duivel op Job los.

En dan laat Hij Zijn priester Zacharias stenigen tussen het altaar. En dan gaan de Daniëls in de leeuwenkuil.

En dan gaan degenen die God liefhebben en belijden, op de brandstapel.

En dan wordt Johannes de Doper onthoofd.

En dan wordt Stefanus dood gestenigd.

Zie, dan gaat de Christus Gods op het kruis en dan vluchten de discipelen en dan verraadt Judas Hem. Judas was ook nog nuttig, hoor. Dat durft ge niet te aanvaarden ? Nu aanvaardt het dan niet. Want zo was de Christus Gods de mensenkinderen gelijk, dat Judas met zijn Judaskus de Christus moest aanwijzen, dat die gekruisigd zou worden. En Christus heeft Zijn mond niet geweigerd aan Judas. En wanneer gij Hem nu aanwijst, geliefden, dat Hij uw grootste Vijand is en ge verraadt Hem met een kus ?

"Neen," zegt ge, dat gebeurt niet".

Dat is blindheid. Wat ge nu niet verstaat, dat zult ge misschien na deze verstaan. Maar wij verraden Christus met een kus en wij doorsteken Zijn zijde, net als die krijgsman, vanwege onze vijandschap. En als wij Hem niet verraden hebben en gekust hebben, dan is Hij ook onze Zaligmaker niet !

Zó is Hij hun geworden tot een Heiland. Zó heeft Hij de wet volbracht.

Zó is Hij het einde der Profetie.

Zoudt gij Hem liefhebben ? Zoudt gij Hem aanhangen ? Zoudt gij Hem willen volgen door bezaaide en onbezaaide wegen ?

Wijk van mij, want aan de kennis van die druk- en kruiswegen heb ik geen lust. God moet maar eens komen en u die weg opleggen, nu, dan kan het u meevallen dat er geen moorden en doodslagen gebeuren. Dan vecht ge elkaar het huis uit. Ja, zulke lieverds zijn wij niet ! Maar jullie hebben een bestaan, dat ge niet eens kent. Maar als het maar open komt. Dan zegt die man : "Al Uwe vijanden zullen vergaan". Dan krijgt ge het God te gunnen dat ge vergaan zult. Het goddeloze volk wordt haast tot as. Ja, de hand maar op uw hart, hoor. Het zal voor Zijn oog vergaan als was. Ik wil van God niets hebben, maar God wil mij hebben en daarom is Hij hun in een Worstelaar verkeerd. Want de verkeerden betoont Hij Zich een Worstelaar. God moet maar eens komen. God moet het u maar eens gaan leren : Ik ben, van Uwe wet te schenden, krom van lenden. Dan gaat ge eerst pronken met dat versje. En dan gaat ge eerst de straat op met de waarheid. Maar God zal Zijn kinderen wel van de straat afhalen en dan moeten ze het in het verborgene beleven, dat zè vijanden van God zijn en dat het tiensnarig instrument kapot is, de luit en de harp. Ach, wat is er nog in tel ?

Maar zij lasterden God vanwege Zijn plagen.

Weet ge hoe het is ?

Nu, ge kunt met al die vrije genade naar de hier en gunter lopen. God moet uw lichaam maar eens komen te slopen. God moet u maar eens in een afbrekende weg komen te brengen. God moet het u maar eens laten mislukken. God moet u maar eens laten omkomen. Het moet maar eens van graf tot graf en van verdriet tot verdriet en van narigheid tot narigheid gaan.

"Ja", zegt ge, "het gaat bij iedereen niet even diep".

Nu dat geloof ik ook wel. Maar het gaat er maar over of ge bij de getelden des Heeren zijt. En als ge bij de getelden des Heeren behoort, dan zijt bij de gekenden des Heeren en dan zijt ge bij degenen die Hij het juk van de kinnebakken oplicht en dan reikt Hij u af en toe voeder toe.

En wat is dat ?

Dat is lokken en trekken. Dan wordt ge gestreeld door de liefde Gods. En dan haalt Hij u aan en dan zet Hij u eens een ogenblik makkelijk neer.

Dat doet God. Want zegt Hij heb hun gekerm gehoord, dat zij niet onder Mij wilden bukken en dat zij niet onder Mij konden bukken en dat ze niet voor Mij wilden kruipen". Ja, geliefden, dat zijn allemaal dingen die voor het verstand niet zijn, maar Gods arme kind leert het : En Juda zal als een akker geploegd worden. En dan zet Hij niet alleen het scherpe van Zijn heilige wet erin, maar dan zet Hij het evangelische ploegijzer er in en dan gaat ge het ervaren, dat ge een vijand en een vijandin zijt van de liefde Gods in Christus, dat ge er niet voor bukken en voor vallen wilt. Dan zit ge daar als een bedachtzaam mens en als een vrome vrouw en als nette keurige man, met een hart vol vijandschap en verkeerdheid. Ge moet er niets van hebben met dat mondje.

Ge kunt de noodzakelijkheid erkennen. Ge ziet de zaken buiten u liggen.

Er is bij ogenblikken een verbrokenheid en een verslagenheid. Maar er is ook een nijdigheid dat ge zegt - ik wil geen onparlementaire woorden gebruiken. Maar in ieder geval zegt ge : "k wil die weg van God niet!" Dat is een weg van vrije genade en dan wordt ik er buitengezet. Er komt niets van u in aanmerking. We hebben niets voor, boven een publieke vrouw en niets voor, boven een kroegbaas. Hier in dit kerkje zijn het mooie doden. In een bioscoop en in de kroeg mogen het lelijke doden zijn.

En zij lasterden God vanwege de plagen, zoveel vijandschap. En dan maar uitkijken of de Heere helpt hé ? Ja, en het mocht Hem behagen en zus en zo, we zijn vijanden van God. En zo gaan we, als God het niet verhoedt, naar de verdoemenis.

Maar die het nu God krijgt te gunnen - wat te gunnen ?

En de goddeloze zal er niet meer zijn. Looft den Heere, mijne ziel. Al Uwe vijanden zullen vergaan.

Dan krijgt ge het God te gunnen dat Hij God is.

Dan krijgt ge het Jezus te gunnen dat Hij Jezus is.

Dan krijgt ge Hem Zijn Naam te gunnen : Zaligmaker. Dan krijgt ge het Jezus te gunnen : Uw gangen zo vol roem en eer, zijn aan Uw volk gebleken. Dan krijgt ge het Jezus te gunnen dat Hij zal zijn : Profeet om u te onderwijzen, Priester om voor u te bidden en te offeren, Koning om u te regeren. Dan krijgt ge er zin in om Hem Koning te laten over alle jonge en hoogmoedige dieren.

Dat gaat ge God gunnen. Dat is Zijn Majesteit en heerlijkheid en luister.

Wanneer ge daar dan bij het ziek- en sterfbed van uw beminde zijt en ge hebt niet anders dan de majesteit Gods en de grootheid Gods, niet anders dan de raad Gods en de wil Gods, en daar ligt uw beminde en ge kunt er niet zoveel aan doen noch geven, ge wordt er met alles buitengezet. En waar de boom valt, daar zal hij vallen. Hetzij naar het noorden, hetzij naar het zuiden, hetzij naar de verdoemenis, hetzij naar de gemeenschap.

Weet ge wat er dan open komt ?

Vijandschap.

Weet ge wat er dan open komt ?

Een vechten tegen God.

En een bewijs ?

Dat we in onze grondslagen grondeloos verdorven zijn.

En wanneer ge nu een begenadigd mens zijt, dan krijgt ge te verlangen naar het uiteinde van uw eigen vijandschap. Dan wordt ge uzelf een last.

En anders zijt ge een verzetpleger tegen God en tegen Zijn Gezalfde. En tegen die mensen, die er nu bij zijn en die God niet door laat gaan, daar zegt Hij tegen : "Laat zulk een dwang voor u niet nodig wezen".

Want die mens heeft God op het oog. Want God zal ze toch dwingen en Hij zal ze toch thuisbrengen. En God zal het toch doen ervaren : Ik, de Heere, regeer.

Maar dat heeft een meeloper en een bijloper en een naamchristen niet.

Die weten niet wat het zeggen wil, dat ge levend aan het kruis moet. Die weten ook niet dat hij met een Simon van Cyrene de Christus Gods tegenkwam op weg naar Golgotha. En dat die Simon van Cyrene, die daar kwam van de akker van de wet, de Oudtestamentische bediening, het kruis moest dragen. En hij weigerde, maar hij werd gedwongen om het kruis van Jezus achter de Borg aan te dragen. Daar was geen ontkomen aan. Waarom ?

Omdat hij er eentje van was. En dan wordt hij gedwongen. En als gij nu gedwongen wordt dan hebt ge maar achter Hem aan te komen. En of ge nu hoog springt of laag dat doet niets ter zake. Of ge nu bidt of vloekt dat doet niets ter zake. Het is tevergeefs. De zaligheid is uit God. En praat mij nu niet over tekortkomingen en al die wouwelerij, want het is een failliete boedel in de eerste Adam. Daar ligt de bankroetier. Er is geen doen meer aan. Verdoemelijk voor God. En daar vechten we tegen. Maar de ziel, die daarin zaligmakend betrokken wordt, gaat gebukt onder zijn eigen vijandschap, en onder zijn eigen verzet. En krijgt bij ogenblikken zoveel ruimte en zoveel liefde en zoveel krediet en genegenheid op God, dat hij zegt : Heere, aanstonds zullen al Uw vijanden weg zijn. En ik ook. Dan krijgt ge het God te gunnen. Dan is het niet om wat te hebben en te krijgen, maar dan is het om op die plaats te mogen wegzakken en te mogen aanbidden.

Zie dan wordt het - ja, wat wordt het ? Een lied op de sabbatdag. Dan is het met alle werken en alle kerken uit. Dat is de rustdag. Dat is de Zondag. Ulieden daarentegen zal de Zonne der gerechtigheid opgaan.

Waar ligt dan de zaak ?

*Twist met mijn twisters, Hemelheer;
Ga mijn bestrijd'ren toch te keer;
Wil spies, rondas en schild gebruiken,
Om hun gevreesd geweld te fnuiken;
Belet hun d' optocht, treed vooruit;
Zo worden z' in hun loop gestuit.
Vertroost mijn ziel in haar geween,
En zeg haar "'k Ben uw heil alleen.*

Het is uit de 35e Psalm en daarvan het 1e vers.

Een mens wordt voortgebracht en komt op aarde zonder zijn eigen toedoen.

En een mens wordt voortgebracht en komt in de gemeenschap der heiligen, dat is in de weg van wedergeboorte, zonder zijn eigen toedoen.

En als we nu nooit anders leren dan dat en we krijgen daar de praktijk in, de praktijk der bewening en de praktijk der verheuging dat we aan onze natuurlijke geboorte niets hebben gedaan en dat we aan onze geestelijke geboorte ook niets hebben gedaan. Waaraan ge dat nu weet ?

Dat komt in de vrucht van het leven openbaar.

Waaraan ge het weet ?

Dat weet ge hieraan, vooral in die eerste tijd : Dat ge niet kunt geloven dat ge bij de begunadigden behoort. Dat kunt ge niet geloven. En wanneer ge leven waarneemt aan uw ziel, dan gaat ge dat leven verbergen. Al wat nabij en schijn is, dat komt met die dingen voor de dag, ja, dan hebben ze dit mogen geloven en dat mogen aannemen. Dat zijn allemaal dingen van niets !

Wanneer Elizabeth zwanger is en dat is in Hebron - Hebron betekent : gemeenschap der heiligen. Dan wordt ge alleen maar zwanger in Hebron. Niet door de gemeenschap der heiligen maar door de bedauwing en de bediening van de Heilige Geest. En wanneer ze dat dan ervaart, dan kan ze het zelf niet geloven, hoewel ze het ervaart. Ze neemt het leven waar. Zij draagt het leven met zich om, maar ze verbergt het.

En nu hoef ik niet helpen zoeken of jullie leven hebben. God weet waar ge woont, namelijk daar, waar ge geen leven hebt.

Dat zijn allemaal tegenstrijdigheden, maar daar kan ik ook heel niets aan doen. Tenslotte is het niet degene die loopt, noch degene die wil, maar het is alleen des ontfermenden Gods. Als God zich over u ontfermen wil nu, dan wordt ge zo'n ongelukkige mens, want dan hebt ge ontferming nodig.

Nu, denk u dat eens in dat ge ontferming nodig hebt. Dan staat ge van verre voor de soevereiniteit en de majesteit Gods, buiten alle gemeenschap. Dan hebt ge een woning in de spelonken der aarde. In schapenvellen, in dierenhuiden gaat ge gekleed. En dan is het, wanneer dan de Christus Gods komt op de heirweg van uw leven : "Onrein". De lip bewimpelen. Onrein ! Kent ge dat leven ? Zo afgezonderd onder de doden, dat, wanneer Christus Zijn gang maakt tussen de graven en Hij van leven komt te spreken aan uw ziel, dat ge dan het leven verdenkt en dat ge dan het leven verbergt en dat ge er niet over en niet uit kunt praten, zie, dat is het.

"Ja", zegt ge, "maar.. Neen. Dat is het leven van een ziel, die nog niet is uitgebroken. Dan moet die gestalte doorbroken worden. Dan is het, dat de Heere dat weet. En de Heere komt u te lokken en te trekken en komt het u toe te fluisteren, en Hij komt uw ziel aan te halen en te strelen.

En omdat ge geen begrip van het leven hebt, daarom gelooft ge het niet. En omdat ge niet gelooft, daarom gaat ge zo vaak in het donker. En omdat ge zo vaak in het donker verkeert, dan is de duivel daar en die zegt : Het zal wel verbeelding zijn. Ge hebt het maar gedacht, ge hebt het u maar voorgesteld, ge hebt het maar gemeend, want anders zou er w l veel meer doorbrekend werk zijn, dan zou er veel meer opening zijn en ontsluiting dan zou er veel meer klaarheid zijn. En zo tobt een mens wat af. En hij wordt hoe langer hoe ongelukkiger.

"Ja", zegt ge, "en dan zal het wel.."

Neen, dan komt de vijandschap openbaar tegen die wegen en werken Gods. Mijn ziel schreeuwt vanwege de doodslagers en dan wordt er gemoord op de weg naar Sichem. En zo lang ge niet voor God verloren zijt gegaan, wanneer God geen afgesneden zaak doet, dan blijft dat oprijzen. Ik weet toch wel, dat jullie mij af en toe dood kunnen pikken enkel en alleen, vanwege het Evangelie. Nu, ik zal er niet verder op ingaan. Maar jullie ontwijken mij en zijn huiverig enkel vanwege de vrije genade, omdat ik niet met u mee kan heulen en mee kan strelen.

Mag ik dat niet zeggen ? Moet ik het niet zeggen ?

Ligt daar juist voor het levendgemaakte volk niet de verbinding en de vereniging ? Is daar niet juist de gemeenschap in, wanneer ik u tegen moet komen ? En ik kom u toch altijd niet tegen, maar ik ga naast u lopen en ik sla mijn arm om u heen en zegt : "Niemand heeft zich tegen God verhardt en vrede gehad". We moeten voor God onderdoen en we moeten het voor Hem verliezen.

Uwe vijanden. O Heere, Uwe vijanden, en dan sluit hij zich zelf daar bij in. Uwe vijanden zullen vergaan en alle werkers der ongerechtigheid zullen verstrooid worden. Weet ge wat werkers der ongerechtigheid zijn? Die u aan het werk zetten. Die in een weg van doen en laten en in een weg van dát niet en dát niet, die op een zodanige wijze van regel op regel gaan, dat zijn de werkers der ongerechtigheid.

Weet ge wat het gestoelte der boosdoeners is ?

Dat zijn de kerkenraden in Nederland, dat zijn de kanselbeklimmers in Nederland. Ik sluit mezelf helemaal niet uit. Er is geen gladdere plaats dan een kansel. Dat is het gestoelte der spotters, dat we wat voort moeten brengen, dat er wat wezen moet. En dat we zus en zo moeten.

We kijken altijd de verkeerde kant uit. Want de kant van de duivel is altijd : Denk er om dit en denk er om dat, dat het zus en zo moet. Maar de kant van vrije genade, dat is ?

Al nam ik de vleugelen des dageraads en al ging ik aan het einde der zee van zelfheiliging, dan zou daar Uw hand mij toch vinden. Dan zoudt Gij mij toch niet toelaten dat ik één ding zou kunnen goed doen. Want : God die helpt in nood, is in Sion groot. Dan kunt ge niet onder God vandaan. En daarom zijt ge nijdig en verkeerd en vijandig, daarom bekken jullie elkaar af. Daarom is het een hel in huis. Ja, ik zal baas zijn.

Wat baas zijn ? Over een half jaar ligt ge ook op het kerkhof ? Er valt niets te bazen. Maar :

Zij zullen U eerbiedig vrezten, zolang er zon en maan het nageslacht ten licht zal wezen.

Maar dan zal uw zon en uw maan ondergaan.

Dan kunt ge u bij het maanlicht van de kerk niet meer verheugen, en bij het zonlicht van uw verstand en van uw belijdenis. Neen. Maar wat een toekomst. Wat een heerlijkheid. Al Uwe vijanden zullen vergaan.

Weet ge wat hetzelfde is ?

En er zal geen Kanaäniet meer zijn in het land. Weet ge wat een Kanakiieter is ? Dat is een koopman. Die doet aan koophandel. Christus doet niet aan koophandel. Die doet in ruilhandel. Opdat hun gegeven worde : sieraad voor as.

Daar zal geen Kanaäniet meer zijn. Dan is het geen Sabbat meer. Maar dan is het zondag. Ulieden daarentegen zal de Zonne der gerechtigheid opgaan en er zal genezing zijn onder Zijn stralen. Zo wordt ge dan in uw leuningstoel zalig, met uw armen over elkaar.

En laat u nu niet van streek brengen door deze of gene. Ik heb ze hier van binnen, die Kanakiieten.

En nu gaat ge naar huis. Wees nu niet kwaad op de Heere, want heus, ge moet het verliezen hoor. God zal u breken, of ge het met de weg eens zijt of niet, maar verliezen zult ge het. Het is zo verschrikkelijk zo als we ons te weer stellen tegen de wegen des Heeren. God moet maar met ons handelen in wegen van krankheid en tegenspoed en afbraak. Ja, en dat is nog niet het ergste. Maar ge zoudt zo graag een kind van God willen zijn en ook eens willen vertellen wat de Heere aan uw ziele gedaan heeft.

Weet ge wat dat is ?

Eigenliefde ! Zelfzucht !

Omdat ge overtuigd zijt dat het zo moet en omdat ge het in overweging hebt genomen, en dan zijt ge nijdig dat ge de genade nog niet krijgt, en niet hebt. En daarom vloekt ge ertegen. Want ge krijgt het nooit, maar alleen in Christus Jezus. Ge krijgt het niet in uzelf. En zijt nu niet jaloers op een ander ? Daar hebt ge niets mee te maken. Die zichzelf niet kunnen redden, die zullen gered worden. Halleluja.

Amen.

O Heere, wilt U maar rechtzetten, wilt U maar oprichten, wilt U maar neerwerpen. Wilt U dat alles maar doen, gelijk Gij zelf gezegd hebt : Wat Ik nu doe weet ge niet, maar gij zult het na deze verstaan ; wat Gij ons leerde en deed uitspreken uit de hartelijk gunning en uit de beleving van Uw majesteit : Uwe vijanden zullen vergaan en de goddeloze zal er niet meer zijn. Looft den Heere, mijne ziel.

Amen.

*God is 't verbroken hart,
't Verbrijzeld en bedrukt gemoed,
Te allen tijd' nabij en goed,
In tegenheid en smart.
Veel wederwaardigheên,
Veel rampen zijn des vromen lot;
Maar uit die alle redt hem God;
Hij is zijn heil alleen.*

*De HEER verlost en spaart
Zijn volk, dat op Zijn hulp vertrouwt.
Het zal, door Hem in gunst beschouwd,
Niet schuldig zijn verklaard.*

Het 9e en het 11 e versje uit de 34e Psalm.

Gaat thans heen in vrede :

De Heere zegene u en de Heere behoede u,

De Heere doe Zijn Aangezicht aan u lichten en zij u genadig,

De Heere verheffe Zijn Aangezicht over u en in u, en geve u vrede.

Amen.